NİSAN 2021 Yüksek Lisans – Mimarlık SÜLEYMAN GENÇ

T.C.
HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MİMARLIK
YÜKSEK LİSANS TEZİ

SÜLEYMAN GENÇ
NİSAN 2021

Mardin İli Artuklu İlçesi, Ferit Koç Evi Restorasyon Önerisi

Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Mimarlık

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Tülay KARADAYI YENİCE

Süleyman GENÇ

Nisan 2021

© 2021 [Süleyman GENÇ]

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
YÜKSEK LİSANS KABUL VE ONAY FORMU

Mimarlık Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Süleyman GENÇ** tarafından hazırlanan **"Mardin İli Artuklu İlçesi, Ferit KOÇ Evi Restorasyon Önerisi"** başlıklı tez, **22/04/2021** tarihinde yapılan savunma sınavı sonucu **başarılı** bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Görevi	**Unvanı, Adı ve Soyadı** **Kurumu/Üniversitesi**	**İmzası:**
Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Tülay KARADAYI YENİCE Hasan Kalyoncu Üniversitesi	
Jüri Başkanı	Doç. Dr. Esra YALDIZ Necmettin Erbakan Üniversitesi	
Jüri Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Esra AVLANMAZ BİLECEN Hasan Kalyoncu Üniversitesi	

Bu tez Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mazlum ÇELİK
Enstitü Müdürü

İlgili tezin akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını ve kullanılan tüm literatür bilgilerinin referans gösterilerek ilgili tezde yer aldığını beyan ederim.

SÜLEYMAN GENÇ

ÖZET

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

GENÇ, Süleyman
Yüksek Lisans Tezi, Mimarlık ABD
Tez Yöneticisi: Dr. Öğr. Üyesi Tülay KARADAYI YENİCE
Nisan 2021
261 Sayfa

Mardin, Mezopotamya coğrafyası içinde birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış ve günümüzde de bunların izlerini taşıyan bir kenttir. İç içe geçmiş organik yapıdaki sokakları ve yerleşim dokusu, taş yapıyla birlikte, sınırları tanımlanmayacak kadar karmaşık bir yapıya sahiptir. Topoğrafik özellikleri göz önüne alındığında eğimli bir yapıya sahip olan Mardin'de yerleşim, araziyle uyum ve komşu yapıya saygı çerçevesinde olmuştur. Mardin ve çevresinde bulunan sivil mimarlık örnekleri 19. ve 20. yüzyıllara dayanmaktadır. Her biri Mezopotamya Ovası'na bakacak şekilde tasarlanmış olan Mardin Tarihi Evleri, yaşama alanları, teraslı yapısı, avluları ve kendine has mimari öğeleriyle kent dokusunun temel bileşeni konumundadır.

Ferit Koç Evi günümüze kadar ayakta durabilen Mardin'in önemli yapılarından bir tanesidir. 31.32.L.c pafta, 387 ada, 4 parselde yer alan sivil mimarlık yapısı Mardin İli, Artuklu İlçesi, Teker Mahallesi'nde bulunmaktadır. Yapı, tarihi değeri olan sivil mimari örneklerindendir. Kentsel sit alanında yer almaktadır ve 1979 yılında tescillenmiştir. Yapı, günümüze kadar farklı dine mensup aileler tarafından kullanım görmüştür ve günümüzde metruk haldedir. Yapılan incelemeler sonucunda yapının çağdaş gereksinimleri yeterince karşılayamadığı ve yanlış yapılan ekler neticesinde zarar gördüğü tespit edilmiştir. Bu sorunların büyük bir kısmının terk nedeniyle olduğu anlaşılmıştır. Yapı ön cephesinden cumbalı olup Mardin genelinde iki cumbalı yapıdan biri olma özelliğini taşımaktadır. Restorasyon sonucunda evin süreç

içerisinde zarar görmüş olan yerleri tespit edilip gerekli müdahale kararları verilecektir. Zamanla yok olan veya değişen kapı pencere doğramaları, süslemeler ve kopan parçalar benzer dönem örnekleri göz önüne alınarak tamamlanacaktır. Bu sayede yapılacak olan bilimsel çalışmalara rehber niteliğinde olması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Koruma, Restorasyon, Mardin, Kültür varlığı, Konak.

ABSTRACT

MARDİN PROVINCE ARTUKLU DISTRICT, FERİT KOÇ HOUSE RESTORATION PROPOSAL

GENÇ, Süleyman

M.Sc. in Architecture

Supervisor: Assist. Prof. Dr. Tülay KARADAYI YENİCE

April 2021

261 Page

Mardin has hosted many civilizations within the Mesopotamian geography and is a city that carries the traces of them today. The intertwined organic streets and residential texture, together with the stone structure, have a complex structure whose boundaries cannot be defined. The settlement in Mardin, which has an inclined structure considering the topographical features, has been in harmony with the land and respect for the neighboring structure. Examples of civil architecture found in Mardin and its surroundings date back to the 19th and 20th centuries. Mardin Historical Houses, each of which is designed to face the Mesopotamian Plain, are the basic components of the urban texture with their living areas, terraced structure, courtyards and unique architectural elements.

Ferit Koç House is one of the most important buildings of Mardin that has survived until today. The civil architecture structure located on the 31.32.L.c map, 387 block, 4 parcel is located in Mardin Province, Artuklu District, Teker District. The building is one of the historical examples of civil architecture. It is located in an urban site and was registered in 1979. The building has been used by families of different religions until today and is now abandoned. As a result of the examinations, it was determined that the building could not meet the modern requirements sufficiently and it was damaged as a result of incorrect additions. It was understood that most of these problems were due to abandonment. The building has a bay window from its façade

and is one of the two buildings with bay windows in Mardin. As a result of the restoration, the damaged parts of the house will be determined and necessary intervention decisions will be made. The door and window joinery, ornaments and broken pieces that have disappeared or changed over time will be completed by taking into account the examples of similar periods. In this way, it is envisaged to be a guide for scientific studies to be carried out.
Keywords: Conservation, Restoration, Mardin, Cultural Heritage, Mansion.

Çok Kıymetli Babam'a…

TEŞEKKÜR

Bu çalışma süresince tüm bilgilerini benimle paylaşmaktan kaçınmayan, her türlü konuda desteğini benden esirgemeyen Hasan Kalyoncu Üniversitesi öğretim üyelerinden danışman hocam, sayın Dr. Öğr. Üyesi Tülay KARADAYI YENİCE´ye,

Destekleri için Mardin İl Kültür Turizm Müdürü Mehmet Sabahattin GENÇ'e ve bilgilerin derlenmesi hususunda desteklerini esirgemeyen Mardin Artuklu Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Evindar YEŞİLBAŞ'a

Çalışma süresince maddi manevi desteklerini esirgemeyen babam Mehmet Sabahattin GENÇ ve annem Sabahat GENÇ olmak üzere beni hep destekleyen çok sevdiğim eşim Işılay GENÇ'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET……...v
ABSTRACT……..vii
TEŞEKKÜR……x
İÇİNDEKİLER……..xi
TABLOLAR LİSTESİ……xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ……..xvi
1. GİRİŞ……1
1.1. Çalışmanın Amacı ve Önemi…….2
1.2. Çalışmanın Kapsamı ve Sınırları……2
1.3. Materyal ve Yöntem……...3
2. MARDİN'İN FİZİKSEL, SOSYAL, EKONOMİK VE TARİHİ ÖZELLİKLERİ……..4
2.1. Mardin İli'nin Fiziksel Yapısı……4
2.1.1. Coğrafi Konum 4
2.1.2. Yüzey Şekilleri, İklim ve Bitki Örtüsü 5
2.1.3. Ulaşım 6
2.2. İlin İdari, Sosyal ve Ekonomik Özellikleri…….7
2.2.1. İdari Yapı 7
2.2.2. Demografik Yapı 7
2.2.3. Sosyal ve Ekonomik Yapı..... 8
2.3. Şehrin Tarihsel Gelişimi……...10
2.4. Geleneksel Kent Dokusunu Oluşturan Öğeler…….14
2.4.1. Kale ve Şehir..... 14
2.4.2. Sokaklar, Abbaralar, Meydanlar ve Çarşılar 16
2.4.3. Dini ve Sosyal Amaçlı Yapılar 18

2.5. Geleneksel Mardin Evleri ve Yapım Teknikleri……..24

3. FERİT KOÇ EVİ'NİN MİMARİ ÖZELLİKLERİ……...31

3.1. Yapının Kent İçerisindeki Konumu ve Tarihi……..31

3.2. Ferit Koç Evi'nin Grafik Belgelemesi…….32

3.2.2. Rölöve Çizimleri..... 32

3.3. Yapının Mimari Özellikleri……..33

3.4. Plan Özellikleri…….33

3.4.1. Zemin Kat 34

3.4.2. Birinci Kat..... 38

3.4.3. İkinci Kat 48

3.5. Cephe Özellikleri……..63

3.6. Strüktür ve Malzeme……66

3.6.1. Pencereler..... 66

3.6.2.Kapılar 67

3.6.3. Niş ve Yüklükler..... 67

3.6.4. Üst Örtü Sistemi..... 67

3.6.5. Süsleme..... 67

3.7. Mevcut Fiziki Durumun Değerlendirilmesi…….68

4. FERİT KOÇ EVİ RESTİTÜSYON ÖNERİSİ…….111

4.1. Restitüsyon Yaklaşımı……111

4.2. Plan Restitüsyonu…….……..112

4.3. Kesit Restitüsyonu……...…..115

4.4. Cephe Restitüsyonu……115

5. FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ……...117

5.1. Restorasyon Yaklaşımı……...117

5.2. Önerilen Müdahale Teknikleri……...117

5.2.1. Sağlamlaştırma..... 118

5.2.2. Bütünleme..... 119

5.2.3. Yeniden Yapım / Yenileme 119

5.2.4. Temizleme 119

6. SONUÇLAR……121
KAYNAKLAR……133
EKLER……137
EK- 1. Tescil Karar Fişi……137
EK- 2. Tapu Belgesi……..138
EK- 3. Rölöve Projesi Çizimleri……...139
EK- 4.Restitüsyon Projesi Çizimleri…….193
EK- 5. Restorasyon Projesi Çizimleri……...228

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1. Mardin İli Yıllık İklimsel Veriler 6
Tablo 3.1. Z-01 mekânı mevcut durum tablosu 69
Tablo 3.2. Z-02 mekânı mevcut durum tablosu 70
Tablo 3.3. Z-03 mekânı mevcut durum tablosu 71
Tablo 3.4. Z-04 mekânı mevcut durum tablosu 73
Tablo 3.5. 1-01 mekânı mevcut durum tablosu 75
Tablo 3.6. 1-02 mekânı mevcut durum tablosu 76
Tablo 3.7. 1-03 mekânı mevcut durum tablosu 77
Tablo 3.8. 1-04 mekânı mevcut durum tablosu 78
Tablo 3.9. 1-05 mekânı mevcut durum tablosu 79
Tablo 3.10. 1-06 mekânı mevcut durum tablosu 82
Tablo 3.11. 1-07 mekânı mevcut durum tablosu 83
Tablo 3.12. 1-08 mekânı mevcut durum tablosu 85
Tablo 3.13. 1-09 mekânı mevcut durum tablosu 86
Tablo 3.14. 1-10 mekânı mevcut durum tablosu 87
Tablo 3.15. 1-11 mekânı mevcut durum tablosu 88
Tablo 3.16. 2-01 mekânı mevcut durum tablosu 89
Tablo 3.17. 2-02 mekânı mevcut durum tablosu 91
Tablo 3.18. 2-03 mekânı mevcut durum tablosu 93
Tablo 3.19. 2-04 mekânı mevcut durum tablosu 96
Tablo 3.20. 2-05 mekânı mevcut durum tablosu 98
Tablo 3.21. 2-06 mekânı mevcut durum tablosu 99
Tablo 3.22. 2-07 mekânı mevcut durum tablosu 101
Tablo 3.23. 2-08 mekânı mevcut durum tablosu 104
Tablo 3.24. 2-09 mekânı mevcut durum tablosu 106
Tablo 3.25. 2-10 mekânı mevcut durum tablosu 107
Tablo 3.26. 2-11 mekânı mevcut durum tablosu 108

Tablo 3.27. 2-12 mekânı mevcut durum tablosu 110
Tablo 6.1. Vaziyet Planı Sonuç Tablosu 122
Tablo 6.2. Zemin Kat Planı Sonuç Tablosu 123
Tablo 6.3. 1.Kat Planı Sonuç Tablosu 125
Tablo 6.4. 2.Kat Planı Sonuç Tablosu 128
Tablo 6.5. Güney ve Kuzey Cephesi Sonuç Tablosu 131

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1. Mardin ve İlçeleri 4
Şekil 2.2. Savur, Dereiçi (Kıllıt) Köyü……8
Şekil 2.3. Midyat Güven Köyü 8
Şekil 2.4.Kızıltepe, Xurs Köyü Tütün Üretimi (a) Telkâri Sanatı (b) 10
Şekil 2.5. Mardin Kalesi ve Şehrin Kesiti..... 14
Şekil 2.6. Mardin Kalesi 15
Şekil 2.7. Kalenin Girişi 15
Şekil 2.8. Kentin Kaleden Görünümü ve Doğu - Batı Yerleşimi 16
Şekil 2.9. Savur Kalesi ve Yamaç Yerleşimi..... 16
Şekil 2.10. Sokak karşılaşma noktaları..... 17
Şekil 2.11. (a) Revaklı Çarşı (b) Bakırcılar Çarşısı 18
Şekil 2.12. Ulu Cami ve Avlusu 20
Şekil 2.13. Midyat, Anıtlı (Hah) Meryem Ana Kilisesi (a) ve Apsis Bölümü(b)..... 21
Şekil 2.14. Mardin, Surp Hovsep Ermeni Kilisesi……...21
Şekil 2.15. Mardin, Kırıklar Kilisesi..... 21
Şekil 2.16. Mardin, Meryem Ana Kilisesi……...…21
Şekil 2.17. Savur, Dereiçi(Kıllıt) Köyü Süryani Mezarı 22
Şekil 2.18. Deyrulzafaran Manastırı……...22
Şekil 2.19. Dara Nekropol Alanı..... 22
Şekil 2.20. Zinciriye Medresesi 23
Şekil 2.21. Emir Hamamı 24
Şekil 2.22. Parsellere organik yayılım gösteren evler 25
Şekil 2.23. Yaşama birimlerini gösteren modüler anlatım 26
Şekil 2.24. Geleneksel Mardin Evi Revak Örneği……..…….26
Şekil 2.25. Firdevs Köşkü Eyvanı ve Havuzu 26
Şekil 2.26. Mardin'de Başoda Geleneği 27
Şekil 2.27. Evlerin araziye oturma şekilleri ve mekân ilişkileri..... 28

Şekil 2.28. Geleneksel Mardin Evleri Cephe Düzeni; Artuklu Kervansaray (a) ve Mardius Tarihi Konak (b) 30
Şekil 2.29. Özgün Dönem Eki Örnekleri; Maridin Otel (a) Mimarbaşı Lole Evi (b) 30
Şekil 2.30. Geleneksel Evlere Ait Nitelikli Kapı Örnekleri; Dokmaklar Evi Kuzey Girişi(a) Dokmaklar Evi Doğu Girişi (b) Munganlar Evi 1.kat Girişi (c) 30
Şekil 3.1. Yapının Tarihi Kent Merkezi İçindeki Konumu 31
Şekil 3.2. (a) Giriş Kapısı (b) Giriş Aralığı (c) Giriş Aralığı ve Merdiven Evi..... 34
Şekil 3.3. (a) Z03 Mekânı Giriş Kapısı (b) Moloz yığınları ve taş yüzeylerinde meydana gelen tuzlanmalar..... 35
Şekil 3.4. (a) Toprak döşeme (b) Duvarlarda yer alan sivri kemerli hayvan yemlikleri ve su kuyusu..... 36
Şekil 3.5. (a) Z02-Z03 Mekân İlişkisi (b) Tonozlarda oluşan tuzlanma ve nem (c) Z02-Z03 Tonoz bağlantısı..... 36
Şekil 3.6. (a) Mekânın tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen hasarlar (b) Mekâna giriş aralığı 37
Şekil 3.7. (a) Taş ve tonoz yüzeylerinde görülen sıva işlemleri (b) Z02-Z03 Mekân ilişkisi ve iki sivri kemerli geçiş..... 37
Şekil 3.8. (a) Odaya erişimin sağlandığı giriş aralığı (b) Tonoz yüzeylerinde görülen sıva ve dökülmeler 38
Şekil 3.9. (a) Sokağa bakan mazgal pencereler (b) Tonoz ve nişlerde görülen tuzlanma ve çeşitli oluşumlar..... 38
Şekil 3.10. (a) Basık kemerli giriş ve 1 02 mekânıyla ilişkisi (b) Boyalı duvar yüzeylerinde oluşan hasarlar ve dikdörtgen formlu niş 39
Şekil 3.11. (a) Yuvarlak kemerli ocak nişi (b) Beşik tonoz ve sıvalı yüzeylerde görülen dökülmeler 39
Şekil 3.12. (a) Kuzey duvarında görülen moloz yığını, kapatılan kapı, eyvan ve geçiş bölümü (b) Batı duvarı, pencere ve onarılan bölüm 40
Şekil 3.13. (a) Eyvanın odalara dağılımı (b) Yüzeylerde oluşan hasarlar 41
Şekil 3.14. (a) Tonoz ve duvar yüzeylerinde sıva (b) Yüzeylerde görülen hasarlar (c) Cumba ve pencere üstünde bulunan lento..... 42
Şekil 3.15. (a) Çeşitli formlarda nitelikli niş ve yüklükler (b) Mazgal pencere, altındaki kapatılan pencere ve aydınlatma nişleri 42
Şekil 3.16. (a) Basık kemerli yüklük ve kaş kemerli aydınlatma nişleri (b) Kapının üzerinde yer alan ahşap lento ve batı duvarında yer alan nişler..... 43

Şekil 3.17. (a) 1 05 mekânından 1 06 mekânına erişim (b) Tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen hasarlar ve örülen briket duvar 43
Şekil 3.18. (a) 1 05 ve 1 06 mekânları arası ilişki (b) Batı duvarında sonradan eklenen briket duvar ve giriş açıklığı 44
Şekil 3.19. Tonoz ve duvar yüzeylerinde oluşan hasarlar. Doğu duvarında sonradan eklenen ve sıvanmış briket duvar 45
Şekil 3.20. (a) Eklenen duvarla sonradan basık kemere dönüştürülmüş giriş açıklığı (b) Tonoz ve duvar yüzeylerinde oluşan hasarlar 46
Şekil 3.21. (a) 1 04 eyvandan erişim (b) Tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen hasarlar (c) Güney duvarında yer alan niş ve dairesel açıklık 46
Şekil 3.22. Yuvarlak kemerli giriş ve yüzeylerde oluşan hasarlar 47
Şekil 3.23. (a) Zarar gören kemer taşları (b) Yuvarlak kemerli geçiş (c) Duvarlarda oluşan hasarlar 48
Şekil 3.24. (a) Beşik tonoz ve kuzeybatı köşesinde yer alan sonradan örülmüş bölüm (b) Çapraz tonoz ve sokağa bakan pencereler 48
Şekil 3.25. (a) Pencerede görülen ahşap lento detayı (b) Tonoz yüzeylerde görülen hasarlar (c) Beşik tonoz detayı 48
Şekil 3.26. (a) Terasa çıkan merdiven (b) Şarap sıkma haznesi ve su kuyusu (c) Eyvan ve bitkisel oluşumlar (d) Yuvarlak kemerli pencere ve tepe pencereleri 50
Şekil 3.27. (a) Doğu cephesinde kapatılan kapı ve üstünde yer alan hamam (b) Güneyde birinci kata bakan taş korkuluk ve ek bölüm 50
Şekil 3.28. (a) Konsol merdiven ve hamamın yanında olan 2 12 teras (b) Batı cephesinde görülen iki farklı taş örgü ve hasarlar 50
Şekil 3.29. (a) Eyvan ve yüzeylerde görülen hasarlar (b) Eyvanın manzara yönelimi 51
Şekil 3.30. (a) Yuvarlak kemerli giriş açıklığı (b) Seki altı- seki üstü ilişkisi (c) Yuvarlak kemerli pencere ve damla motifli tepe penceresi 52
Şekil 3.31. (a) Çapraz ve beşik tonoz ilişkisi (b) Çeşitli formlarda niş, yüklükler (c) Yüzeylerde görülen hasarlar 52
Şekil 3.32. (a) Odayı ikiye ayıran sivri kemer ve yüzeylerde oluşan hasarlar (b) Kaş kemerli aydınlatma nişleri ve yüzey hasarları (c) Sivri kemerli nişler ve yüzeylerdeki hasarlar 53

Şekil 3.33. (a) Çapraz tonoz üzerinde yer alan bitkisel motif ve tonoz yüzeylerindeki hasarlar (b) Beşik tonoz üzerinde yer alan geometrik motif ve tonoz yüzeylerindeki hasarlar (c) Giriş aralığı ahşap lento ve oluşan hasarlar 53
Şekil 3.34. (a) Odanın kuzeyinde sonradan oluşturulan duvar ve yüzeylerde görülen hasarlar (b) 2 03 oda ilişkisi ve pencereler (c) Ahşap lentolu kapı ve yüzeylerde oluşan hasarlar..... 54
Şekil 3.35. (a) 2 04 mekân ilişkisi ve açıklıklar (b) Duvar ve tonozlarda görülen hasarlar (c) Döşemede oluşturulan düşük kot farkı..... 55
Şekil 3.36. (a) Eyvan ile mekân ilişkisi (b) Yüzeylerde görülen hasarlar (c) 2 07 mekânıyla ilişki (d) Tonoz yüzeylerinde görülen hasarlar..... 56
Şekil 3.37. (a) Doğu duvarında yer alan çeşitli formlarda nişler (b) Batı duvarına, eklenen tezgah, seramik uygulaması ve klima demiri 56
Şekil 3.38. (a) Taş zemin döşemesi, tonoz ve duvar yüzeylerinde boya uygulaması ve kuzeyde yer alan yüklük ve nişler (b) Mekânın ışık alma kapasitesi (c) Ahşap lentosu yok olmuş giriş açıklığı ve üzerinde yer alan demir parmaklıklı mazgal pencere..... 57
Şekil 3.39. (a) Duvar yüzeylerinde oluşan büyük oyuk (b) Çeşitli formlarda niş ve kaş kemerli nişler 57
Şekil 3.40. (a) Eyvan ve oda ilişkisi (b) Ahşap lento kullanımı 58
Şekil 3.41. (a) Sivri kemerli niş ve etrafında görülen dökülmeler (b) Basık kemerli niş ve etrafında görülen dökülmeler..... 58
Şekil 3.42. (a) 2 09 oda ile ilişki ve giriş bölümünde yer alan taş döşemenin şap döşemeyle olan kot farklılaşması (b) Yüzeylerde görülen hasarlar 59
Şekil 3.43. (a) Kaya oyma bölüm (b) Taş ile örülen bölüm ve 2 08 mekân ilişkisi (c) Tonoz yüzeylerinde görülen sıva ve hasarlar..... 60
Şekil 3.44. (a) Kaya oyma bölüme taş örülerek oluşturulan oyuk (b) Ahşap lentoda oluşan çürümeler 60
Şekil 3.45. (a) Terastan merdivenlerle mekâna erişim (b) Tavan yüksekliğinin kuzeyde düşmesi (c) Tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen sıva ve hasarlar 61
Şekil 3.46. Kuzeydoğu köşesinde açılan büyük delik 61
Şekil 3.47. (a) Terastan mekâna erişim (b) Yüzeylerde görülen boya ve dökülmeler (c) Terasa bakan pencereler 62
Şekil 3.48. (a) Kubbe yüzeylerinde açılan delik ve boya dökülmeleri (b) Kubbe (c) Tepe penceresi..... 62

Şekil 3.49. (a) Zemin ve duvar taşlarında oluşan hasarlar (b) Kaş kemerli nişler ve duvarda oluşan kot farklılaşması 63
Şekil 3.50. (a) Ferit Koç Evi'nin doğu kanadı (b) Bitişik nizam ve dar sokak 65
Şekil 3.51. (a) Yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış kapı (b) Nitelikli cumba (c) Sokak cephe ilişkisi 65
Şekil 3.52. (a) Zemin kat giriş bölümü (b) Ceviz ağacı malzemeyle yapılmış kapı (c) Girişin batısında yer alan iki farklı taş örgü 65
Şekil 3.53. (a) Güneye bakan odaların nitelikli süslemeli cepheleri (b) Evin genel görünümü 66
Şekil 3.54. (a) Yapının kuzey cephesi (b) İkinci kat damının üst sokaktan görünümü 66
Şekil 4.1. Karşılaştırmalı çalışma, niş dolabı örneği 114
Şekil 4.2. Karşılaştırmalı çalışma, niş dolabı örnekleri 114
Şekil 4.3. Karşılaştırmalı çalışma, ahşap kapı örnekleri 115
Şekil 4.4. Karşılaştırmalı çalışma, ahşap pencere ve demir lokma korkuluk örnekleri 116

1. GİRİŞ

Tarihi yapıları koruyup yaşatma ve gelecek nesillere aktarmak, mimarlık tarihinin önemli konularından biridir. Tarihi değeri olan taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarını günümüze getiren etken, her dönemin bir önceki dönem eserlerinden bir şekilde faydalanmak veya korumanın yeniden yapma işleminden daha kolay olduğu bilinci olabilmektedir. Tarihi yapıları koruma bilincinin son dönemde gelişim göstermesiyle dünyada ve Türkiye'de yer alan tarihi yapılar ve yerleşkeler koruma kapsamına alınıp günümüz koşullarına göre değerlendirilmektedir. Kültür varlıklarında bozulmaya neden olan sorunların çözülmesine yönelik yapılan müdahalelere onarım denilmektedir. Onarım her dönemde kendini gösteren bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsan doğası gereği su içmeye ihtiyaç duyduğu gibi onarım da yapı için hayati önem taşıyan bir unsurdur, yapıyla bütünleşik değerlendirilmelidir. Onarım, periyodik olarak yapılması gereken bir bakım olarak değerlendirilebilir, doğru uygulandığı takdirde yapı sağlığına kavuşmaktadır. Anadolu Selçuklu Devleti döneminden başlayıp Cumhuriyet Dönemi'ne gelene kadar ki süreçte, yapılan onarımların olumlu ve olumsuz örnekleri bulunmaktadır. Bu sebeple ülkemiz coğrafyasında farklı mimari üsluplara ait yapıları korumak akademik çalışmalara konu olmaktadır. Bu örneklerden en önemlilerinden biri de Tarihi Mardin Evleri'dir. Bu evlerin her biri ayrı ayrı üzerinde konuşulması, tartışılması ve belgelenmesi gereken kültürel mimari miraslarımızdır. 1980'li yıllarda Mardin kentsel sit alanı ilan edilmiş ve UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesine eklenmiştir. Kent, resmi olarak koruma altına alınınca bölgede restorasyon çalışmaları hız kazanmıştır.

Tarihi Mardin Evleri, özgün yapısını bozan çağdaş ekler, bakımsızlık, doğal etkenler vb. sebepler ile tarihi dokusunu ve özgünlüğünü günden güne yitirmektedir. Dünya mirasının önemli bir parçası olan bu evlerde bozulma nedenlerinin ve şekillerinin çağdaş yöntemlerle doğru araştırılması ve tespit edilmesi oldukça önemlidir. Bu nedenle daha önce üzerinde detaylı araştırma ve belgeleme yapılmamış olan Ferit Koç Evi araştırma konusu olarak seçilmiştir. Çalışma konusu olan tarihi yapı, insanların konfor şartlarının daha iyi olduklarını düşündükleri modern binalara geçmeleriyle terk edilmiştir. Yapının kullanılmaması terk denilen bozulma

nedenlerinden biri olarak yapıda ciddi sorunlara yol açmıştır. Uzun süreli doğal etkenlerin üzerine beşeri faktörlü hasarlar da eklenince yapının bozulma oranı artmıştır. Restorasyon projesine göre değerlendirilecek olan evin, kültürel zenginliğimizin bir parçası daha belgelenerek kayıt altına alınacak, bilimsel bir bakış açısı ile bundan sonra ki çalışmalara ışık tutacaktır.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, süreç içerisinde yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalan Ferit Koç Evi'ni belgelemek, korumak ve yeni bir restorasyon önerisi getirerek gelecek nesillere yaşayan kültür mirası bırakmayı hedeflemektedir.

Yapının detaylı rölöve projeleri çıkarılmasının ardından, bu projeler üzerinden evin yapısal sorunları ortaya konacaktır. Bu sorunların giderilmesine yönelik çözüm önerileri ile beraber evin restitüsyon projesi üzerinden orijinal yapıya da sadık kalınarak yeni bir restorasyon projesi üretilmesi hedeflenmektedir.

Bu araştırma, medeniyetlerin tarihsel olaylarına tanıklık eden kültürel varlıklarımızın geçmiş ile gelecek arasında bir köprü oluşturmasını öngörmektedir. Bu da tarihi mirasın günümüze kadar korunmasıyla sağlanmaktadır. Bu bağlamda Ferit Koç Evi taşıdığı özellikleriyle bölgede belirleyiciliğe sahiptir. Yapının mevcut hasarları göz önüne alındığı takdirde korunması son derece önem arz etmektedir. Araştırmanın bölgede önümüzdeki yıllarda yapılacak olan restorasyonlar ve akademik çalışmalara referans niteliğinde olması öngörülmektedir.

1.2. Çalışmanın Kapsamı ve Sınırları

Araştırmanın kapsamını Mardin ili tarihi kent merkezinde bulunan; plan, cephe, malzeme ve yapım tekniği ile Geleneksel Mardin Evleri'nin karakteristik özelliklerini taşıyan Ferit Koç Evi oluşturmaktadır. Geniş bir parsele yayılmış olan bu ev Abdulkadir Paşa ve kardeşi Hüseyin Çelebi arasında ikiye bölünmüştür. Abdulkadir Paşa ve ailesi vefat edince ev Ferit Koç'un üzerine kayıt edilmiştir. Yapı günümüzde sahipleri farklı olan iki parsele ayrılmıştır. 24.Destan sokağın batısına bakan evin sahipleri Mardin'de ikamet etmediğinden çalışma konusu olarak sokağın doğusunda yer alan Ferit Koç'a ait olan cumbalı bölüm seçilmiştir. Ferit Koç'a ait olan yapı yakın geçmişte Mardin Müze'sine tahsis edilmiştir. Yapıda çalışma yapabilmek adına müzeden gerekli izinler alındıktan sonra yapı fotoğraflanıp yerinde

incelemelerde bulunulmuştur. Ülkemizde ve Mardin'de geleneksel taş mimarisi üzerine konut ölçeğinde önceden yapılmış çalışmalar incelenmiştir.

1.3. Materyal ve Yöntem

Bu araştırmanın materyalini, Mardin tarihi kent merkezi içinde bulunan ve IX. Yüzyıl Osmanlı Dönemi'nin mimari özelliklerini oldukça iyi yansıtan Ferit Koç Evi'ne ait restorasyon projesi oluşturmaktadır. Bununla birlikte konuya ve yapıya ilişkin yayınlanmış eserler, eski fotoğraflar araştırmanın diğer materyalleri arasında yer alır.

Çalışmada, üç aşamalı yöntem izlenmiştir. Bunlardan birincisi rölöve aşamasıdır. Rölöve aşamasında klasik ölçüm yöntemine dayalı bir yaklaşım çerçevesinde, lazerli ölçüm aletleri aracılığı ile ölçümler yapılmış ve elde edilen veri-bulgular bilgisayar yardımı ile sayısal ortama aktarılarak değerlendirilmiştir. Bu sayede tüm bozulma ve deformasyonlar mümkün olan en az hata ile belgelenmiştir. Bununla birlikte çok sayıda ve yüksek çözünürlükte fotoğraflar ile çalışmanın tespit aşaması sonuçlandırılmıştır. Restitüsyon aşamasında yayınlanmış belgeler ve fotoğraflar yardımıyla yapıdan gelen izler doğrultusunda muhdes bölümler kaldırılıp özgün hali çizilmiştir. Ferit Koç Evi'nde elemanların yer, boyut, biçim ve özelliklerini belirleyebilmek için yapıdaki iz ve örneklerden bilinen ve benzer dönem örneklerinden bilinen olmak üzere 2 temel kaynak kullanılmıştır. Yapı ile ilgili çok az sayıda yazılı kaynak olması, olan kaynaklarda da fotoğrafların bulunmaması bu kaynağın kullanılmasını engellemiştir. Yapının günümüzde Mardin Müzesi'ne tahsis edilmiş olması nedeniyle ev sahiplerinden gelen bilgilere ulaşılamamıştır. Yapı bütünlüğünün korunmasına yönelik olarak yapılmış olan restitüsyon çalışmasında yapı elemanlarının olabildiğince korunmasına dikkat edilmiştir. Korunamayacak olan malzemeler ise kentsel doku ve yapının karakterine uygun malzemelerle yenilenmiştir.

Restorasyon aşaması, restitüsyon aşamasını takiben hazırlanmış olan müdahale paftasını içermektedir. Zorunlu olmadıkça bütünleme yapılmayacak olan yapıda temizleme, sağlamlaştırma, yenileme ve bütünleme teknikleri kullanılmıştır. Özgünlüğünü yitirmemiş olan her eleman temizlendikten sonra sağlamlaştırılmıştır. Yapıya sonradan eklenen her türlü muhdes kaldırılmıştır. Yapının çevre dokuya uygun bir müdahale yöntemiyle özgün haline getirilmesi hedeflenmiştir.

2. MARDİN'İN FİZİKSEL, SOSYAL, EKONOMİK VE TARİHİ ÖZELLİKLERİ

Kentin karakterini oluşturan fiziksel, sosyal, ekonomik ve idari özellikler yıllar boyunca kendini koruyarak kentte kendine özgü bir yaşam tarzı ve buna bağlı mimari anlayışı doğurmuştur.

2.1. Mardin İli'nin Fiziksel Yapısı

İlin fiziksel yapısını belirleyen başlıca unsurlar coğrafi konum, yüzey şekilleri, iklim bitki örtüsü ve ulaşım olmak üzere üç başlık altında incelenmiştir.

2.1.1. Coğrafi Konum

Mardin, Türkiye'nin güneydoğusunda yer alan illerden biridir. Boylam, 39°56' ve 42°54' doğu, Enlem, 36°55' ve 38°51' kuzeyde yer almaktadır (URL-1). Mardin, konumu nedeniyle sınır illerimizden biri olma özelliğine sahiptir. Nusaybin ve Kızıltepe ilçesi ile sınırları olan Suriye ve resmi sınırı olmayan Irak kentin komşuları arasında yer almaktadır. İlin kuzeyinde Siirt, Batman ve Diyarbakır, doğusunda Şırnak, batısında ise Şanlıurfa illeri ile sınırları bulunmaktadır (Şekil 2.1.).

Şekil 2.1. Mardin ve İlçeleri (URL-2)

2.1.2. Yüzey Şekilleri, İklim ve Bitki Örtüsü

Mardin 8891 km² yüzölçümüne ve 1.082 metre yüksekliğine sahiptir. Mardin İl sınırları içerisinde yer alan ve toprakların %4,8 ini kaplayan dağlar, doğu-batı doğrultusunda yönelim göstermekte ve ovadan 600-1200 metre arasında yükselerek oldukça geniş bir alanı kapsamaktadır. Kalker ana malzeme olduğundan dağ yüzeylerinde oyuk ve çatlakları meydana getirmiştir. Yüzeyde biriken su, oluşan çatlaklardan içeri girip dibe çekilmekte ve bir süre sonra ovaya yakın olan plato kesimlerinde tekrar yüzeye çıkmaktadır. Artuklu, Nusaybin, Derik, Savur, Midyat ve Mazıdağı'nın yüksek kesimlerinde yapısında kireç ve kil bulunan topraklarda meşe ağaçlarına rastlanılmaktadır. Kalkerin olduğu dağ kesimleri zaman içerisinde fiziksel aşınmadan kaynaklı plato şeklini almıştır. Platolar zaman zaman yüzeye çıkan lav tabakalarıyla kaplanmıştır. Mardin'de su kaynakları olarak, Çağ çağ suyu, Gümüş Çayı, Yeşilli Gülizar Deresi, Savur Çayı ve Seyhan Deresi bulunmaktadır. Fırat ve Dicle nehirlerinin oluşturduğu kollar, Mardin topraklarında geçiş görevi görmektedir. Mardin'de, Mardin, Kızıltepe, Nusaybin Ovaları ve Dicle Vadisi bulunmaktadır (Ticaret ve Sanayi Odası, 2019). Kızıltepe Ovası, Gümüş Çayı vadisi ile Büyükdere Vadisi'nin birleşmesinden oluşan Mardin il sınırları içerisindeki en geniş alandır. Son yıllarda GAP'ın yürütmüş olduğu çalışmalar ile birlikte bölgede tahıl üretimini üstlenen Derik, Kızıltepe, Mardin ve Nusaybin ovalarında gelişim görülmektedir (Çağlayan, 2010, s. 10).

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde iki farklı iklim türü hâkimdir; doğuya doğru gidildikçe karasal, batıya doğru gidildikçe Akdeniz iklimi özellikleri göstermektedir. İlin kuzeyinde güneye nazaran yıllık yağış miktarı fazladır. Toros Dağları kesimlerinde ve yükseltisi fazla olan bölgelerde yıllık ortalama yağış 1200–1300 mm. iken, yükseltisi az olan yerlerde 300 mm. olmaktadır. Buharlaşma ortalama 1500–2500 mm, bir yıl içindeki ortalama sıcaklık 12º-18º arasında değişiklik göstermektedir. Yıllık ortalama nem oranı yaz ile kış mevsimi arasında büyük farklılık göstermektedir, oran %42 ile %76 arasında değişmektedir. Mardin genelinde uzun süren kuraklık dönemi görülmektedir, kışın yağmurun uzun süre yağmadığı dönemlerle bu süre 10 aya kadar çıkmıştır. Meteorolojik verilere göre yağışlar en çok mart ayında gelmektedir; en yüksek sıcaklık ortalama 42,5 ºC ile temmuz ayında, en düşük sıcaklığın ortalama-14,0ºC ile şubat ayı olduğu ölçülmüştür. Nem oranı ise %76,1 ile ocak ayında en yüksek olarak ölçülmüştür. Mardin'de yıllık ortalama

güneşlenme süresi 3000-3250 saat arasındadır, yıl boyunca günde 8-9 saat arasında güneşlenme olmaktadır (Tablo 2.1.). Bitkilerin fotosentezi için gerekli olan minimum 5 derece sıcaklık Mardin'de 294-332 gün arasındadır dolayısıyla bu durum yılda ortalama 2–3 arasında ürün alımını sağlamaktadır (Ticaret ve Sanayi Odası, 2019).

Tablo 2.1. Mardin İli Yıllık İklimsel Veriler (URL-3)

MARDIN	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
	Ölçüm Periyodu (1941 - 2019)												
Ortalama Sıcaklık (°C)	2.9	4.1	7.8	13.3	19.4	25.5	29.7	29.6	25.2	18.5	11.0	5.3	16.0
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	5.7	7.2	11.5	17.2	23.8	30.5	34.9	34.6	30.0	22.7	14.4	8.0	20.0
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	0.5	1.3	4.5	9.6	14.9	20.1	24.4	24.6	20.7	14.5	8.0	2.8	12.2
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	4.4	5.0	5.9	7.2	9.6	12.1	12.4	11.5	10.2	7.6	5.9	4.3	96.1
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	12.0	10.6	11.5	10.4	7.3	1.5	0.4	0.3	0.7	5.2	7.6	10.9	78.4
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması (mm)	117.2	105.0	97.1	83.2	47.8	6.7	3.1	2.3	4.0	34.4	72.8	111.7	685.3
	Ölçüm Periyodu (1941 - 2019)												
En Yüksek Sıcaklık (°C)	19.4	19.5	27.5	33.6	35.4	40.0	42.5	42.0	39.3	35.6	26.1	24.1	42.5
En Düşük Sıcaklık (°C)	-13.4	-14.0	-11.7	-5.3	2.6	0.6	11.8	12.8	8.0	-2.5	-9.5	-11.9	-14.0

Mardin ikliminin soğuk olmasında kuzeyde yer alan yüksek dağ kesimleri etkili olmaktadır. Yüksek kesimlerde oluşan yüksek basınç alanıyla kış ayları soğuk geçmektedir. Bir taraftan güneyde Suriye kesimlerinde görülen çöl ikliminin bölgeye etkimesi, diğer yandan kuzeyde yükseltisi fazla olan dağların bölgeye serin havanın girişini engelliyor olması Mardin'de karasal iklimi, dolayısıyla yazların çok sıcak geçmesine sebebiyet vermektedir. Karasal iklime nazaran Derik, Nusaybin ve Savur ilçelerinde pamuk fındık ve zeytin gibi ürünlerin yetişmesi bölgede mikro iklim tipinin de varlığını göstermektedir (Karabulut, 2019, s. 5).

2.1.3. Ulaşım

''Mardin, Antalya ve Alanya limanlarından gelen yolun, Sivas'tan güneydoğuya ayrılarak Musul üzerinden Bağdat ve Basra'ya giden bir kolu üzerinde yer almaktadır''. Aynı zamanda Mezopotamya, Fırat, Tur Abdin ve Dicle'ye giden yolların kesişiminde olma durumu Mardin'in ilk çağlardan itibaren, gelişimi ve bölgede geniş bir alana hâkimiyet kurmasını sağlamıştır (Alioğlu, 2000, s. 8). Dünya'da olduğu gibi Türkiye'de de illerin gelişmişlik düzeyini gösteren havalimanları bölgeler arası ticareti ve insan ulaşımının sağlanmasında büyük rol oynamıştır, bu kapsamda Mardin'de 1999 yılında havalimanı açılmıştır.

Mardin günümüzde diğer illere gelişmiş karayolları ve havayoluyla erişim sağlamaktadır. Sınır dışında savaş nedenleriyle bölge ticareti açısından oldukça önem arz eden demiryolları kullanım dışı bırakılmıştır. Yıllar içinde gelişim gösteren

karayolları Mardin'i, Diyarbakır yolu ile Doğu ve İç Anadolu'ya, Kızıltepe yolu ile de Akdeniz'e bağlamaktadır (Dinç, 2015, s. 18).

Mardin karayolları yönünden özellikle İpekyolu üzerinden uluslararası bağlantılar üzerinde yer alması nedeniyle ticari anlamda avantajlı olma özelliğine sahiptir. Bölgede iki ana ulaşım aksı mevcuttur. Birincisi, bölgenin batısında yer alan Şanlıurfa, Gaziantep, Adana hattı olan E-90 karayolu, bu yol aynı zamanda Avrupa ile Ortadoğu ülkeleri arasında tır taşımacılığının olduğu akstır. İkincisi, doğuda yer alan Mardin'i Suriye ve Irak'a bağlayan karayoludur. İl merkezinden ilçelere karayolu ulaşımı rahatlıkla sağlanabilmektedir (H.H. Güneş, 2012, s. 160-165).

2.2. İlin İdari, Sosyal ve Ekonomik Özellikleri

İlin idari, demografik ve ekonomik özellikleri değişkenlik göstermekte olup gelişen nüfus yapısı nedeniyle yıllar içerisinde yeni yapılaşmalara başvurulmuştur.

2.2.1. İdari Yapı

Mardin, Osman İmparatorluğu'nun egemenliğine geçene kadar beylik sistemi ile yönetilmekteydi. Osmanlı Devleti yönetimi ele alınca Mardin'i sancak haline getirip idari olarak Diyarbakır eyaletine bağlamıştır. 19. yüzyılda Mardin, bir zaman Musul'a sonrasında Bağdat'a bağlı olduğu bilinmektedir. 1869'da Diyarbakır eyaletinin sancağı olarak bilinen Mardin, (Göyünç, 1969, s. 37-38) Cumhuriyet'in ilanından sonra ülkenin bir hudut ilinin yönetildiği merkez haline gelmiştir (Alioğlu, 2000, s. 9).

2.2.2. Demografik Yapı

Asırlardır birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Mardin, medeniyetlerin dinsel değer ve kültürlerini de bünyesinde başarıyla barındırdığını günümüz yaşantısından anlamak mümkündür. Günümüzde hala konuşulan diller olan Arapça, Türkçe, Kürtçe, Süryanice ve geçmişte konuşulduğu bilinen Yunanca ve Ermenice dillerinin varlığı Mardin'i dinlerin ve dillerin şehri yapmaktadır. Bölgede Hıristiyan varlığının yanı sıra, Şemsiler, Yezidiler ve Museviler de bölgede yaşamlarını sürdürmüşlerdir. Osmanlı fetih politikasının getirdikleriyle kentte yirminci yüzyıldan itibaren hızlı bir Müslümanlaşma görülmekle beraber diğer dinlerin etkisi kentte hala varlığını sürdürmektedir (Aydın, Ünsal , Emiroğlu, & Özen, 2000, s. 11-14). Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in verilerine göre, Mardin'de, Cumhuriyetin ilan edilmesinden

sonraki ilk nüfus sayım tarihi 1935'de 22517 olarak belirlenmiş ve nüfusun 1945'de 18522, 1970'de 33740, 2007'de 745778, 2015 yılında ise 796591 olduğu, 1940-1945 arası bir azalmanın olduğu sonrasında ise giderek arttığı TÜİK sonuçlarından görülmektedir.

2.2.3. Sosyal ve Ekonomik Yapı

Mardin'de egemen olan, 7. yüzyılda İslam egemenliğiyle ortaya çıkan Arapların varlığı Artukluların şehri fetih etmelerinin öncesine kadar dayanır. 16. Yüzyıl tahrir defterleri kayıtlarında şehirde yaşayan halkın, Şafi ve Hanefi olarak iki farklı mezhebe sahip Müslümanlardan ve diğer dini gruplar olan Hıristiyanlardan, Yahudilerden ve Şemsilerden oluştuğu belirtilir. 12. yüzyılda patriklik merkezi olarak ilan edilen şehrin bölgede Hıristiyan kesimlerinin yaşadığını kanıtlar niteliktedir. Süryanilerin çoğunluğunu oluşturduğu Ermenileri de içeren çeşitli mezheplerden Hıristiyanların yanı sıra Yahudiler, Kürtler, Şemsiler, Müslüman Araplar ve Türkler ile birlikte Şehrin etnik mozaiğini tamamlayan parçalar olarak daima var olmuşlardır (Alioğlu, 2000, s. 30). Günümüzde bölgede Türk, Kürt, Arap, Süryani ve azınlık Ezidi varlığı görülmektedir. Tüm dünyada görülen sorunlardan olan siyasi, dini vb. nedenlerden dolayı Mardin'de terkedilmiş birçok köy bulunmaktadır. Bu köylere Savur İlçesi'nde yer alan zamanında Süryanilerin yaşamış olduğu ve halen birkaç hanenin yaşamını sürdürdüğü Dereiçi(Kıllıt) Köyü örnek gösterilebilir (Şekil 2.2). Geçmişte kalabalık nüfusun olduğu bu köyde 6 kilise 2 şapel bulunmaktadır. Bir diğer örnek de Midyat'a 7 km uzaklıkta olan Ezidi yerleşiminin görüldüğü Güven Köyü'dür (Şekil 2.3).

Şekil 2.2. Savur, Dereiçi (Kıllıt) Köyü (2019) Şekil 2.3. Midyat Güven Köyü (2019)

Farklı kültürlerden olan toplulukların birlikte yaşadığı Mardin'de bu karma yapının, sosyal yaşamda birbirlerini olumlu etkileyerek pozitif bir ortam yarattığını şehre gelenler tarafından aktarılmaktadır. Artuklular imar faaliyetleri kapsamında eğitim verilen binalar olan medrese ve camileri öncelikli konumda tutmuştur (Kılıç, 2010, s. 10-11). Mardin'de eğitime verilen önemi gösteren bir diğer bilgi de 19. yüzyıl sonlarında Cuınet tarafından aktarılmıştır. Buna göre, Müslümanlara ait 3 medrese, 1 rüştiye koleji, 2 ilkokul; Katolik Ermenilere ait 2 erkek okulu; Protestan Ermenilere ait 2 erkek 1 kız okulu; Katolik Keldanilere ait 2 erkek ilkokulu; ayrıca Latinlere ait de birçok ilkokulu olduğunu ve bu verilen eğitim dillerinin her etnik grubun kendine ait ana dili kullandıkları aktarılmaktadır (Yazıcı, 2000, s. 6-8).

Mardin'de ekonomik yapı, tarım (buğday, tütün, pamuk vb.), ticaret ve son dönemde artış görülen el sanatları ve imalat sanayisine dayalıdır (Şekil 2.4). Mardin, geçmiş yıllara nazaran sanayi ve ticaret hacminde gelişme göstererek bölgede belirleyici unsur olmaktadır. Organize Sanayi Bölgesi bu gelişimin en büyük destekçilerindendir. Mardin, konum olarak Ortadoğu bölgelerine olan yakınlığının fırsatlarını değerlendirmektedir. İpek yolu gibi geniş ticaret hacmine sahip bir yolu bünyesinde barındırması, ili transit taşıma noktasında önemli kılmaktadır. Mevcut potansiyelin değerlendirilmesi ve korunması hususunda son dönemde çekilen filmlerin etkisi, kazı çalışmaları ve müzecilik faaliyetlerinin etkisiyle ivme kazanmıştır (Çağlayan, 2010, s. 14). Müze, Belediye ve Valiliğin ortak çalışmaları sonucu iyi bir tanıtım politikası izlenmiştir. Son dönemde turistleri yoğun bir şekilde bünyesine çekebilmeyi başaran Mardin'de mevcut konaklama yerlerinin yetersiz kalmasıyla kullanılmayan nitelikli taş ev ve konakların butik otellere dönüştürülmesi kente olan talebi kanıtlar niteliktedir. Kullanılmayan evlerin değerlendirilmesi hem şehre dışardan gelen turiste hem de ev sahiplerine fayda sağlamaktadır. Türkiye'de koruma düşüncesi son on beş yıldır ileri bir seviyeye gelmiştir. Bu gelişmeler doğrultusunda kentte her dönemden eserlerin bulunduğu sivil ve anıtsal mimari eserlerin korunması önem kazanmış ve restorasyon çalışmalarında artış görülmüştür. Dolayısıyla Mardin, tarihi kent dokusuyla insanlarda merak uyandırarak bölgeye gelmelerini sağlamış ve bu durum bölgenin turizm faaliyetlerinden faydalanmasını sağlamıştır.

Şekil 2.4.Kızıltepe, Xurs Köyü Tütün Üretimi (a) Telkâri Sanatı (b) (2019)

2.3. Şehrin Tarihsel Gelişimi

Mezopotamya bölgesi, erken Orta çağ döneminin önemli iki ismi olan Roma ve Sasaniler arasında geçen savaşlara ev sahipliği yapmıştır (Zeydan, 2004, s. 381). Yeşua kroniğinde geçen bilgiler doğrultusunda, Roma ve Sasani mücadeleleri sonucunda, 297-298 yılları arasında Mardin'in Nusaybin ilçesi Romalılar tarafından feth edilip burada altmış beş yıl hüküm sürdükleri belirtilir (Yeşua, 1996, s. 22). Bizans ile Sasan savaşları sırasında aralarında bir barış anlaşması imzalanmıştır, bu anlaşmayı fırsat bilen Bizans, Sasani saldırılarına karşı sınır hattında güvenliği sağlamak için bir üst bölgesi inşa ettirmiştir. Üst bölgesi günümüzde Dara olarak bilinen Mardin'e yaklaşık 35 km uzaklıkta bölgede kuruldu. Oluşturulan üs, günümüze ulaşan eserlerinden oldukça nitelikli mimari eserlerin olduğu belirtmek mümkündür. Üç senede inşa edilen üsse Anastasiopolis ismi verilmiştir (Farac, 1945, s. 151). Dara 613 senesinde Sasaniler tarafından ele geçirilmiştir (Barthold, 1984, s. 96). Bu dönemden sonra birbirleriyle savaşıp güç kaybına uğrayan uygarlıklar İslam orduları tarafından fethedildi (Arslan, 2019, s. 22).

Roma ve Sasani döneminden sonra şehir, Emevi ve Abbasi dönemlerine şahitlik etmiştir. Bu dönemde yukarı Mezopotamya bölgesi Bizans'ın kontrolündeydi ve İslam devleti açısından stratejik öneme sahipti. 640 tarihinde Müslüman birlikler İyaz b. Ğanm önderliğinde El-Cezîre bölgesine hareket ettiler ve bunun sonucunda, Mardin Kalesi, Tûr Abdin, Nusaybin ve Dara'yı ele geçirdiler (Belâzurî, 2013, s. 204). Mardin'in fethi, daha önce uygulanmış olan Ruha anlaşmasının şartlarına göre gerçekleşmiştir (Azimli, 26-28 Mayıs 2006, s. 45). Anlaşmada yer alan maddeler; hâkimiyetleri altında olan Cizre'yi Müslümanlara devretmeleri, bölgede halkı geleyana getirecek davranışlardan kaçınmaları, yeni kilise inşasının ve çan çalmanın

yasak olduğu, bayramları olan paskalyayı kutlamadıkları müddetçe canlarına ve mallarına zarar verilmeyecektir (Belâzurî, 2013, s. 201). Halk, Roma ve Sasanilerin üstünlük mücadeleleri nedeniyle yıprandıkları için Müslümanların Mardin'i fethini anlayışla karşılamışlardır Zamanla Abbasiler güç kaybı yaşamış ve bölgede olan otoritesi azalmıştır. Otoritede zayıflığı fırsat bilen gruplar Mardin'de kontrolü eline almıştır (Arslan, 2019, s. 23-27).

Abbasilerin çöküşüyle bölgenin kontrolünü eline alan Hamdaniler, El-Cezîre tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bu grup Arap Rebîa kabilesinden gelmektedir (Karaaslan, 1997, s. 446). Hamdaniler arasında taht kavgalarının başlamasına 972 yılında Nasruddevle'nin ölümünü verebiliriz. Taht kavgaları sonucunda Nasruddevle'nin oğlu olan Ebu Tağlib Fadlullah Mardin'de söz sahibi olmuştur. Ebu Tağlib Fadlullah'ın bölgeye hükmettiği dönemde Bizanslar bölgeyi yağmalamışlardır (Ernst, 1997, s. 101-102).

Mardin, Hamdaniler'den sonra Mervaniler'in hâkimiyetine geçti. Mervaniler 985 senesinde Meyyâfârîkin'e girerek şehri hâkimiyeti altına aldı. Daha sonra fetih politikasını genişleterek Nusaybin, Cezîre ve Mardin şehirlerini de ele geçirdi (Ezrak, 1975, s. 69-70). Mervânîler bu dönemde bölgede hâkim güç olmalarına karşın siyasi anlamda zayıf kalmışlardır (Arslan, 2019, s. 29).

İslamiyet öncesinde Necid ve Yemame'de varlıklarını sürdüren Ukaylî kabilesi 10. yüzyılda el-Cezîre bölgesine gelip Hamdaniler'in hâkimiyetlerini kabul ettiler (Bezer, İstanbul). Selçukluların bölgeye gelip hâkimiyeti sağlayana kadarki süreçte Mardin, Mervâni ve Ukaylî grupları arasında gidip gelmiştir (Arslan, 2019, s. 30).

Çeşitli grupların varlığından sonra bölgeye, Oğuzlar'ın Kınık boyundan olan Selçuklular gelmiştir. Selçukluların Mardin'e ilk geliş tarihi 1041-1042 yıllarında olmuştur. Bu dönemde Oğuzlar Arap halklarının kışı geçirmek üzere Irak'a gitmelerini fırsat bilip El Cezire bölgesine girmişlerdir (Arslan, 2019, s. 30-31).

Selçuklu hâkimiyetinden sonra Artuklular bölgeye gelmişlerdir. Mardin Artukluları'nın kurucusu sayılan Necmeddin İlgazi şehri fethettikten sonra hasarlı olan cami ve mescitleri tamir ettirmiştir. Aynı zamanda günümüzde de kullanımda olan kendi ismini verdiği Necmeddin Mahallesi'nde karşılıklı olarak cami ve medrese inşa ettirmiştir (Bulduk, 1999, s. 41). 1117 senesinde Halep, Haçlı saldırıları karşısında savunmaz kaldı ve Necmeddin İlgazi tarafından ele geçirildi (Köprülü, 1997, s. 617). Haçlı saldırılarına karşı Halep'i savunmuştur ve halktan adalet gözetilmeden alınan vergileri kaldırarak hoşnutluk kazanmıştır (Kalanisi, 2015, s.

83). Haçlılara karşı elde ettiği başarılar neticesinde Selçukluların gözünde yükselmiştir ve 1120 senesinde Ahlatşah ve Meyyâfarikîn Selçuklular tarafından kendisine bırakılmıştır (Turan O. , 2011, s. 147-148).

İlgazi'den sonra şehre Husamuddin Timurtaş hükmetmiştir. Bu dönemde Timurtaş mimari çalışmaların öncüsü olarak kabul edilebilir. Şehre, Hüsamiyye adında yeni bir cami inşa ettirmiştir (Bulduk, 1999, s. 45). Amcasıyla Diyarbakır civarında karşı karşıya gelmiş ve çarpışmıştır. Amcasına karşı yaptığı bu savaşı kazanan Timurtaş elde ettiği ganimetlerle Mardin'e dönmüştür. Timurtaş hükmettiği süre içerisinde bölgeyi güçlendirici adımlar atmıştır. 1153 tarihinde vefat edip Mardin'de ki şehitliğe defnedilmiştir (Arslan, 2019, s. 38).

Timurtaş'ın ölümden sonra şehre Necmeddin Alpi hükmetmiştir. İlim sahibi, cesur ve iyi bir hükümdar olma görevini başarıyla yürütmüş olan Alpi, bu dönemde halk tarafından sevilmiştir Hükümdar olduğu sırada kardeşlerine de görevler vermiştir. Kardeşlerinden olan Cemâleddin'i Hani ve Kulp bölgesine, Behram'ı ise Dara'ya emir olarak atamıştır. İslam ordularıyla birlikte Haçlılara karşı önemli mücadeleler vermiştir. Bu dönemde Frenklere ait olan kaleleri ele geçirip önemli devlet adamlarını esir almıştır (Artuk, 1944, s. 44-45).

Kutbeddin İlgazi, babasının ölümüyle birlikte şehri hükmetmeye başlamıştır. Bu dönemde Mardin'e büyük bir cami inşa ettirmiştir (Artuk, 1944, s. 45). 1184 tarihinde vefat etmesi üzerine mezarı annesinin yaptırmış olduğu medresede yer almaktadır (Arslan, 2019, s. 39).

Husamuddin Yavlak, on iki yaşında iken babasının ölümünden hemen sonra bölgeye hükmetmiştir. Ahlât Şahı II. Sökmen, Yavlak'ın dayısıdır ve Artukluları koruma amaçlı bünyesine kabul etmiştir (Arslan, 2019, s. 39).

Kardeşi Yavlak'tan sonra bölgeye, yönetimde söz sahibi olan vezir Nizameddin Alp Kuş'u 1204'te öldürerek Artuk Arslan Bey hükmetmiştir. Bu dönemde Anadolu Selçukluları Eyyubilerin zayıflamasıyla birlikte güç kazanmaya başlamıştır. Durumu fırsata çevirmek isteyen Arslan, Anadolu Selçuklu hükümdarı Alâeddin Keykubat'ın himayesi altına girdi (Alptekin, 1991, s. 415). 1239 senesinde vefat etmiş yerine oğlu hükümdar olmuştur (Arslan, 2019, s. 40).

Necmeddin Gazi hükümdarlığı döneminde Eyyubilerin karışmasını fırsat bilip Cezire, Urfa ve Harran'ı ele geçirmiştir. Hükmettiği süre içerisinde bölgede Moğol istilaları başladı. 1243 tarihli Kösedağı Savaşından sonra alınan zaferle istilalar sürmeye devam etmiştir. Necmeddin Gazi, Mardin saldırı altındayken hastalanıp

vefat etmiştir. Ölümünden sonra yerine geçen oğlu Kara Arslan hastalık ve kıtlığın ortaya çıkmasıyla birlikte şehri Moğollara devretmiştir (Turan O. , 2017, s. 195).

Babası Necmeddin Gazi'nin ölümünden sonra bölgeye hükmeden Kara Arslan, bu dönemde Mardin'i Moğol hâkimiyeti altına bırakmıştır. Bu süreçte Moğollar adına para bastırıp hutbe okutmuştur (Farac, 1945, s. 575). Aynı zamanda Moğol işbirliği neticesinde Kara Arslan, Re'sül ayn, Dara, Nusaybin ve Habur, bölgelerinde hâkimiyet sürdürmüştür. Moğollar daha sonraki süreçte Mısır üzerine de seferler düzenlemeye başlamıştır. Bu dönemde El Cezire bölgesinde Moğollar ile Memluklar arasında üstünlük mücadeleleri yaşandı (Arslan, 2019, s. 41). Bu süreçte birçok Türk beyi Moğol hâkimiyetini zorla da olsa tanımıştır. Kara Arslan, kurduğu bu düşünce sistemi ile Moğollarla ilişkilerini iyi seviyede tutup devletinin uzun süre ayakta kalmasına olanak sağlamıştır (Gül, 2006, s. 370). Basılmış olan paralarda İlhanlı hükümdarlarının da isimlerine yer verilmiştir (Arslan, 2019, s. 41).

1294'te II. Necmeddin Gazi Mardin'e hükmetmiştir. Bu süreçte imar faaliyetlerini önemseyip Mardin'in inşasına önem vermiştir. Eğlenmeyi seven bir kişilik olan Gazi, zamanının büyük bir bölümünü Nusaybin yolu üzerinde yer alan Firdevs köşkünde geçirmiştir (Bulduk, 1999, s. 72). Kara Arslan gibi Moğollarla olumlu ilişkiler sergileyerek devletin uzun süre ayakta kalmasını sağlamıştır. Gazan Han, Diyarbakır'ı Necmeddin Gazi'ye sadakatinin bir ödülü olarak vermiştir (Gül, 2006, s. 370).

II. Necmeddin Gazi'den sonra yerine El-Melikü's-Salih geçmiştir. Bu dönemde Artukluların en büyük destekçisi olan İlhanlılar 1336 yılında yıkılınca, şehir desteksiz kalmıştır. Artuklular bölgede hâkim güç konumuna gelen Akkoyunlular ve Karakoyunlular karşısında kendini savunmaya çalışmıştır. Artuklular, İlhanlı devleti yıkıldıktan sonra onun yerine geçen Çobanoğulları'nın hâkimiyeti altına girmişlerdir. 1364 tarihinde vefat etmiş, yerine Melik II. Mansur Ahmed hükümdar olmuştur (Arslan, 2019, s. 42).

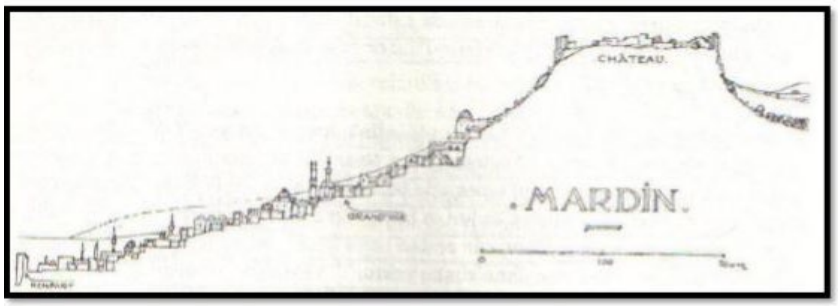
El-Melikü's-Salih'in yerine geçen II. Mansur Ahmed şehre dört yıl kadar hükmetmiştir (Köprülü, 1997, s. 619). Karakoyunlular, bu süreçte Artuklulara baskı yapmışlardır. Mücadeleler sonucunda Davut tahta geçmiştir. 1376 tarihinde ölümüyle birlikte yerine oğlu Mecduddin İsa hükmetti. İki hükümdarın ortak özelliği tahtta kaldıkları süre boyunca Karakoyunlular ile mücadele etmeleridir (Arslan, 2019, s. 43). Bu dönemde Timur Mardin'i istila etti, ancak Mardin Kalesinin sarp ve sağlam olması bu kuşatmayı bir hayli uzatmıştır (Köprülü, 1997, s. 619).

2.4. Geleneksel Kent Dokusunu Oluşturan Öğeler

Kentte her dönem farklı dine mensup insanlar yaşamış olması nedeniyle hayat tarzlarının mimariye yansıması sonucu manastır, kilise, cami, hamam, medrese, külliye, meydan, kabaltı (geçiş) gibi mimari yapılar geleneksel kent dokusunu oluşturmaktadır.

2.4.1. Kale ve Şehir

Mardin kalesi ve şehir ilişkisi ilk defa Albert Gabriel tarafından siluet olarak kâğıda aktarılmıştır (Şekil 2.5). Mardin Kalesi, doğusunda 1200m yüksekliğe, batısında ise 1800m yüksekliğe sahip bir tepenin üzerinde yer alan düzlükte konumlanmıştır (Şekil 2.6). Kalenin ölçüleri doğu-batı 800m, kuzey-güney 30 ile 150 m arasında değişmektedir (Minorsky, 1965, s. 320). Kaleye erişim, güney cephesinde kalenin ortasına denk gelen bir giriş açıklığından sağlanmaktadır. Giriş aralığına ulaşmak için kuzeye doğru eğimi giderek artan bir rampa ve yanında yer alan merdivenler kullanılmaktadır (Alioğlu, 2000, s. 27-28). (Şekil 2.7) Mardin kalesi bulunduğu konum nedeniyle 10. yüzyılda Al-Bâz (Şahin Kalesi), 14. Yüzyılda ise Kal'at al Şahba, Kal'at al Gurâb (Karga Kalesi) ve Kal'at al Kuh, olarak değişik isimlerle anılmıştır (Göyünç, 1969, s. 91). 15. yüzyılda kalede yaşayan nüfusun 300'e yakın evde yoğunlaştığı söylenmektedir. 16.yüzyılda Mardin Sancağından nüfus verileriyle ilgili daha net bilgilere ulaşılabilmektedir. Mardin Sancağının verileri ortalama olup, 1518'de 8.200, 1526'da 10.712, 1564'te ise 18.714 kişinin varlığından söz edilmiştir (Göyünç, 1969, s. 102).

Şekil 2.5. Mardin Kalesi ve Şehrin Kesiti (Gabriel, 1940)

Şekil 2.6. Mardin Kalesi (2019)

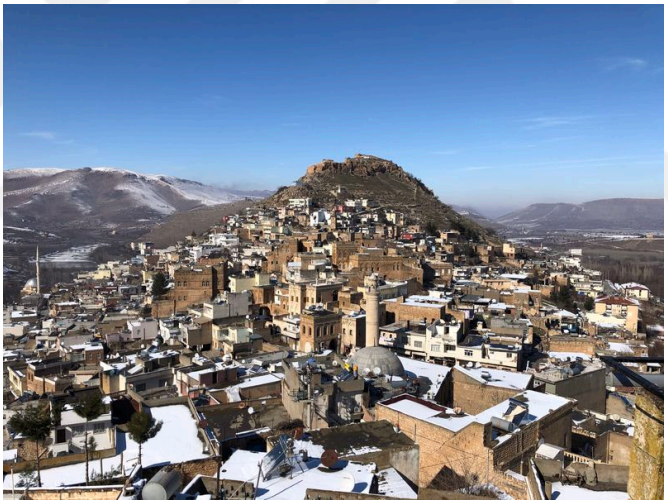
Şekil 2.7.Kalenin Girişi (2020)

Mardin zamanla kaleye sığamaz ve güney doğrultusunda bulunan yamaca yerleşmeler başlar. Sur içi yerleşimi olarak bilinen bu bölgede yapılaşma faaliyetleri doğu-batı doğrultusunda gelişim göstermiştir (Şekil 2.8). Bu yerleşmenin kesin tarihi hakkında bilgi olmayıp, Süryani kaynaklarında erken Hıristiyanlık döneminde yapıların varlığından söz edilmiştir. Müslümanların Mardin'e gelişini hoşgörü ile karşılayan halk, tüm ilişkilerde birliktelik göstererek zaman içinde şehir nüfusunda artış ve imar faaliyetleri ile şehir günümüzdeki halini almıştır (Alioğlu, 2000, s. 30-

31). Ayrıca yamaç yerleşimi örneklerinden bir diğeri de Savur ilçesinde görülmektedir. Mardin'e olan benzerliğiyle dikkat çeken ilçe, halk arasında 'Küçük Mardin' olarak bilinmektedir (Şekil 2.9).

Şekil 2.8. Kentin Kaleden Görünümü ve Doğu - Batı Yerleşimi (2020)

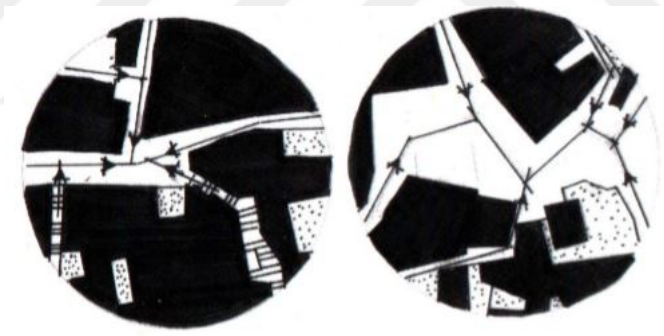

Şekil 2.9.Savur Kalesi ve Yamaç Yerleşimi (2019)

2.4.2. Sokaklar, Abbaralar, Meydanlar ve Çarşılar

Kalenin güney yamacına 2,5-3 km genişliğinde kurulan şehrin dokusunu sivil ve anıtsal mimarlık eserleri oluşturmaktadır ancak siluetin omurgası sivil mimarlık örneklerinden meydana gelmektedir. Anadolu yerleşimlerinde de görülen kendiliğinden oluşan organik sokaklar kentte oldukça önem arz etmektedir. Günümüz anlayışına göre bilinçli odak noktası oluşturma, sokakların bir meydana bağlanması, belirli düzen ve formdaki sokak anlayışından çok rastlantısal bir araya geliş olma özelliğindedir. Mardin'de sokaklar, boyut ve yönlendirmelerinde bir önem sırasına tabi tutulmadan tasarlanmıştır. Bunun yanı sıra sokak oluşumlarındaki bazı

biçimlenmeler bilinçli olarak mahremiyeti esas alan doğrultuda yapılmıştır. Buna örnek olarak, sokaklardan evlere girişte yapılan sahanlıklar, birden çok konuta hizmet veren çıkmaz sokaklar, sokaklarda geçişi sağlayan kabaltı olarak bilinen abbaralar gibi ortak kullanım alanları ile özel kullanım alanının ayrımının yapılması amacı güdülmektedir (Alioğlu, 2000, s. 33). Mardin'de sokakların boyutları sadece insan ölçülerine göre değil yörede çöp toplamayı ve hamaliye işlerini üstlenen at, eşek gibi hayvanlar baz alınarak dar yapılmıştır. Halk dilinde geniş olan sokaklara iskak, patika biçiminde olanlara ise zabok denilmiştir (Öztürkatalay, 1995, s. 340). Sokaklar yapılaşmanın seyrine göre her iki yöne de uzanmaktadır. Doğu-batı yönündeki sokaklar yamaca paralel olup, bazen düz bazen engebeli sokaklardır. Kuzey-güney yönüne bakanlar ise yamaca diktir ve eğim nedeniyle merdiven halini almıştır. Mardin'de birden fazla sokağın birleşim noktası olarak bazen bir çeşme olarak karşımıza çıkan meydanlar, oldukça önem arz etmektedir. Geleneksel dokuyu meydana getiren, abbara, sokak, çıkmaz sokak, meydan Mardin'de bilinçli bir planlama anlayışının olduğunu kanıtlar niteliktedir (Şekil 2.10) (Alioğlu, 2000, s. 35-38).

Şekil 2.10. Sokak karşılaşma noktaları (Özbek, 2004, s. 29; Arredamento Mimarlık, Ocak 2001)

Mardin Çarşısı, doğu-batı doğrultusunda oldukça geniş bir alan üzerinde yayılım göstermektedir. Şehrin batısında bulunan Latifiye Cami'sinden başlayan çarşı daha sonra kollara ayrılarak Ulu Cami'ye kadar ulaşıp devam etmektedir. Günümüzde çarşılar Mardin'le özdeşleşmiştir ve şehirde ticaret merkezini oluşturmaktadır. Türk–İslam şehirlerinde görülen şehrin Ulu Cami etrafında gelişmesi Mardin'de de görülmektedir. Ulu Cami'yi merkez yapan çarşıda yer alan dükkânların birçoğu caminin vakfına aittir. 16. Yüzyıldan itibaren görülen Kayseriye (bedesten), Sipahiler Çarşısı (Revaklı Çarşı) (Şekil 2.11 (a)), Marangozlar, Demirciler, Bakırcılar (Şekil 2.11 (b)), Aktarlar, Uncular, Çarıkçılar, Kalaycılar çarşıları şehirde bulunmaktaydı

(Çağlayan, 2010). Bunların yanı sıra İnekler, Kazancılar, Kunduracılar, Leblebiciler, Baharatçılar, Semerciler, Şabkacılar, Hasan Ayyar, Yemeniciler, Zahireciler, Kasaplar, Kaçakçılar, Giyimciler çarşılarından bazıları günümüzde kullanım dışı olsa da çarşıda kendilerine yer edinmişlerdir. Çarşılar, doğu-batı hattı boyunca uzanmakta, cepheleri birbirine bakan malzeme olarak kesme ve moloz taştan inşa edilen dükkânlardan bir araya gelmektedir. Dükkânların plan tipleri, dikdörtgen ve kare plan tipinde olup, dıştan düz damlıdır ve bazı dükkânların üzerinde konut bulunmaktadır. Dükkân cephelerinde giriş aralıkları sivri ve yuvarlak kemerli olup, yer yer lento ile geçilmektedir. Kapı doğramalarında genellikle metal malzeme kullanılmıştır ancak özgün ahşap doğramalarda mevcuttur. Dükkânların üst örtüleri içten çapraz ve beşik tonozludur. Bazı dükkânlarda tonoz üzerine pvc kaplanmıştır, bazılarında ise düz betonarme tavanlıdır. Son dönemde görülen restorasyon çalışmalarıyla hasarların onarılmasının yanı sıra tek tip kepenk, kapı ve tabela uygulamaları görülmektedir.

Şekil 2.11. (a) Revaklı Çarşı (b) Bakırcılar Çarşısı (2020)

2.4.3. Dini ve Sosyal Amaçlı Yapılar

Geleneksel kent dokusu içerisinde yer alan dini ve sosyal amaçlı yapılar farklı kültür ve dini inançların mimariye yansıması sonucu külliye, medrese, kilise, manastır, cami ve hamam gibi çeşitli mimari yapıların ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Külliyeler

Mardin'de görülen ilk külliye Emineddin Külliyesi'dir. Dönemin Artuklu emiri Necmeddin İlgazi tarafından kardeşi adına Maristan mahallesinde inşa edilmiştir (Aslanpala, 1989, s. 135). Yapının içerisinde cami, medrese, hastane ve hamam

(Altun, 2016, s. 418) bulunur. Yapının bir diğer önemli özelliği, Anadolu'da kurulmuş olan ilk darüşşifalardan olmasıdır (Yuvalı, 2006, s. 31). Bu külliyenin doğusunda Cami El-Asfar (Necmeddin) Külliyesi bulunmaktadır. Caminin kitabesinin olmayışı nedeniyle tarihi hakkında net bir şey söylenememektedir. Yapının mimari özellikleri değerlendirildiğinde Artukluların ilk zamanlarında inşa edildiği düşünülmektedir (Arslan, 2019, s. 67).

Camiler

Mardin'in önemli anıtsal yapılarından olan Ulu Cami'nin yapılış tarihi hakkında kesin bilgi yoktur. Abdulgani Fahri Bulduk'a göre Ulu Cami, Artuklu hükümdarlarından I. Kudbeddin İlgazi tarafından 1176-1177 tarihinde yapılmıştır. Caminin ilk dönemlerde doğu ve batısında bir minare olacak şekilde inşa edildiği söylenmektedir ancak günümüze yalnızca bir minaresi ulaşabilmiştir. Abdulgani Efendi, caminin batısında yer alan minarenin 1304 tarihinde Timur saldırıları sonucu yıkıldığını belirtmektedir. Doğuda yer alan minare yıldırım düşmesi sonucu hasar görmüştür ve cemaat tarafından onarılmıştır. Vakfiyede yer alan bilgilere göre yapı sadece cami olarak kullanılmadığı anlaşılmaktadır. Bunu harim mekânının kuzeyinde yer alan avlu ve etrafında şekillenmiş mekânlardan anlamak mümkündür. Bu yapıyı içerisinde barındırdığı fonksiyonlar (medrese, cami, han, dükkân, hamam) (Bulduk, 1999, s. 50) ile külliyeye benzetmek mümkündür. Cami, ismini verdiği mahallede eğime paralel olarak doğu-batı doğrultusunda şekillenmiştir. (Şekil 2.12). Harim mekânı üç sahınlıdır ve mihrabı dışa çıkıntı yapmıştır. Camiyi ortalayan ve altı paye üzerine oturmuş iki sahın genişliğinde tromplu dıştan yivli kubbe ile örtülmüştür

Mardin anıtsal mimari eserlerinden bir başka örnek Latifiye Cami olarak verilebilir. 1271 senesi Artuklu hükümdarı el Salih döneminde Abdullatif tarafından inşa edilmiştir. Caminin kuzeyinde yer alan minare dönemin Musul valisi Gürcü Mehmet Paşa tarafından 1845 senesinde inşa edilmiştir (Altun, 1978, s. 101). Cumhuriyet meydanının güneybatısında yer alan yapının en dikkat çekici özelliği üzerinde nitelikli motiflere yer verilmiş olan taç kapısıdır.

Bir diğer anıtsal yapı, Savur kapı taraflarında inşa edilen Melik Mahmut Cami'dir (Yuvalı, 2006, s. 32). İnşa tarihi hakkında kitabesi tahrip olması nedeniyle kesin bir bilgiye ulaşılamamaktadır. Bu yapının en dikkat çekici özelliği avluya girişin sağlandığı nitelikli taç kapısıdır. Bir başka anıtsal yapı olan Hızır Cami kale içinde inşa edilmiştir (Arslan, 2019, s. 70). Yapılış tarihi hakkında net bir bilgi yoktur ancak Artukluların ilk dönemlerinde inşa edilmiştir (Yuvalı, 2006, s. 32).

Şekil 2.12. Ulu Cami ve Avlusu (2019)

Manastır ve Kiliseler

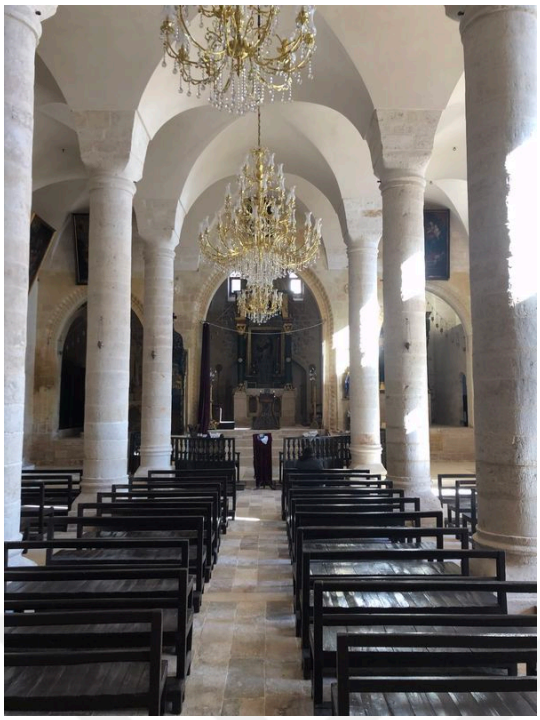
Mardin merkez ve ilçelere yayılan manastır ve kilise yapıları Süryani ve Ermeni cemaatleri tarafından kullanılmakta olup gelecek nesillere aktarılması için vakıfları tarafından düzenli olarak onarılmaktadır. Artuklu ilçesi sınırları içerisinde Erken Hristiyanlık döneminden başlayıp 19. yüzyıla kadar tarihlenen kilise ve manastır yapıları mevcuttur. Kilise ve manastırın avlularında genellikle nitelikli taş işlemeciliğinin yansıması olan mezar yapıları bulunmaktadır (Şekil 2.17). Bunlardan Deyrulzafaran Manastırı (Şekil 2.18), Mor Hürmüzd Kilisesi ve Surp Kevork Kilisesi erken dönem dini eserleridir (Akyüz, 1998, s. 30-31). Kırklar Kilisesi (Şekil 2.15) ve Mort Şmuni Kilisesi 6. yüzyıl yapıları iken Surp Hovsep (Mor Yusuf) Kilisesi (Şekil 2.14), Meryem Ana Kilisesi (Şekil 2.16) ve Mor Efrem Manastırı 19.yy'a Mor Petrus Pavlus Kilisesi ise 20.yy'a tarihlendirilmektedir (Aydın H. , 2019, s. 10). Ayrıca Turabdin bölgesinde dünyanın en eski manastırlarından olma özelliğine sahip ve Turabdin metropolitinin ikamet ettiği Mor Gabriel Manastırı ve yapımı 7.yy tarihlenen (Turan V. M., 2019, s. 60), Turabdinin incisi olarak tanımlanan Anıtlı (Hah) Köyünde yer alan Meryem Ana Kilisesi bölgenin önemli dini yapılarından olma özellikleriyle turist çekmektedirler (Şekil 2.13). Mardin'de yer alan toplu mezarların bulunduğu Dara Nekropol alanı da turistlerin sık uğradığı mekânlar arasında yer almaktadır (Şekil 2.19).

Şekil 2.13. Midyat, Anıtlı (Hah) Meryem Ana Kilisesi (a) ve Apsis Bölümü(b) (2019)

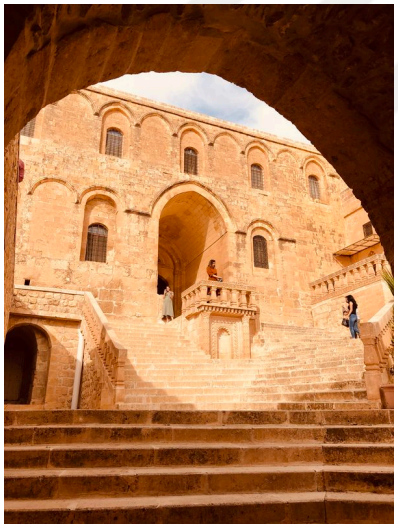

Şekil 2.14.Mardin, Surp Hovsep Ermeni Kilisesi (2019) Şekil 2.15.Mardin, Kırıklar Kilisesi (2019)

Şekil 2.16.Mardin, Meryem Ana Kilisesi (2019) Şekil 2.17. Savur, Dereiçi(Kıllıt) Köyü Süryani Mezarı (2019)

Şekil 2.18. Deyrulzafaran Manastırı (2019) Şekil 2.19. Dara Nekropol Alanı (2019)

Medreseler

Halk arasındaki adı Beytü'l Artuki olarak bilinen Marufiye Medresesi, Şar mahallesinde yer almaktadır ve inşa tarihi hakkında kesin bir bilgiye ulaşılamamaktadır Gül mahallesinde bulunan Hatuniyye (Sitti Radviyye) Medresesi, dönemin Artuklu hükümdarlarından olan II. Kutbeddin İlgazi döneminde Annesi Sitti Radviyye tarafından yaptırılmıştır ve bu isimle anılmaktadır (Arslan, 2019, s. 72-73). Şehidiye Medresesi, 1.caddenin kuzeyinde üç yol civarlarında yer

almaktadır. Artuklu döneminin hükümdarlarından olan Artuk Arslan Bey tarafından yapılmıştır (Göyünç, 1969, s. 114). Bu medrese tüm yönleriyle Mardin genelinde inşa edilmiş olan en büyük medrese olarak bilinmektedir. Ali Emiri, Şehidiye Medresesi'nin seksen odalı olduğunu belirtmektedir. Sultan İsa (Zinciriye) Medresesi, konumuyla ve mimarisiyle Mardin'in başyapıtlarındandır (Şekil 2.20). Kitabesinde yer alan bilgiler doğrultusunda 1386 yılında Artuklu dönemi hükümdarlarından Kara Arslan tarafından yaptırılmıştır (Ferdi, 1939, s. 25,43). Doğu tarafında yer alan taç kapısı, revaklı avluya açılan selsebilli eyvanı ve yivleme tekniğiyle yapılmış üç kubbesiyle Mardin'in nitelikli yapıları arasında olup ziyaretçi akınına uğramaktadır.

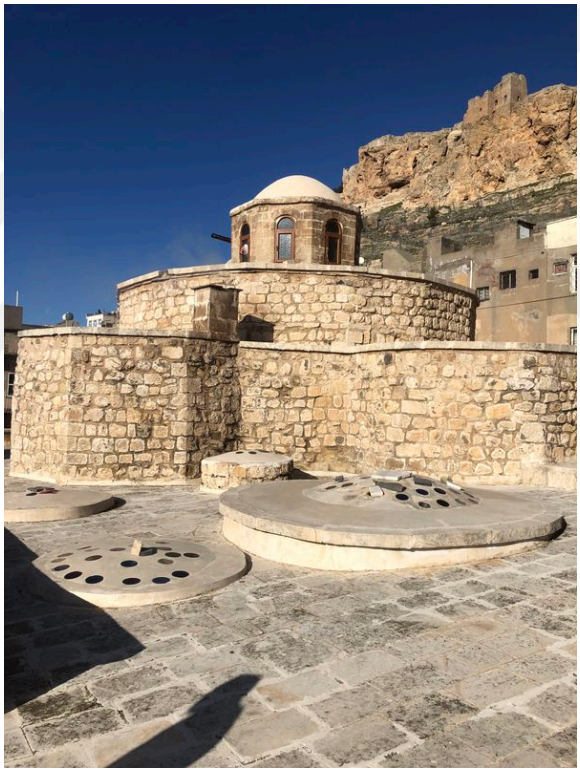

Şekil 2.20. Zinciriye Medresesi (2019)

Hamamlar

Gül mahallesinde yer alan Hatuniye Medresesi'nin güneyinde medrese ile aynı ismi taşıyan Savurkapı-Radviyye hamamı inşa edilmiştir. Dikdörtgen bir alana oturtulan yapı zamanla birçok onarımdan geçmiştir. Hatuniye Medresesi'nde bulunan 1206 tarihli kitabede yapının güneyinde bir hamamın varlığına işaret edilmektedir. Vakfiyesinde yer alan bilgilere göre hamamın 1176-1185 yılları arasında inşa edildiği söylenmektedir. Yenikapı mahallesinde günümüzde harabe halde olan Yenikapı Hamamı yer almaktadır. Yapı, kalıntılarından anlaşıldığı kadarıyla üç eyvanın birleşmesinden soyunmalık kısmıyla başlamaktadır. Yapının kubbeli olduğu düşülmektedir ancak günümüzde kubbeye dair yapı kalıntısına rastlanılmamıştır.

Yapının yakın tarihlere kadar ayakta olduğu, hasarların onarılması için evkaf memuru Şükrü Efendi'nin 1915 tarihli isteğinden anlaşılmaktadır (Altun, 1978, s. 184-187). Ulu caminin güneyinde 14. yüzyılda inşa edilmiş Ulu Cami Hamamı yer almaktadır. Dönemin Artuklu hükümdarlarından olan Melik Salih, tarafından yaptırılmıştır (Göyünç, 1969, s. 107). Rivayetlere göre Ulu Cami inşa edilirken işçilerin yıkanacakları bir yer olmadığı için camiyi yarıda bırakıp güneyine hamam inşa etmişlerdir. Yapı dikdörtgen bir alan üzerine oturtulmuştur, soğukluk ve sıcaklık bölümlerinden oluşmaktadır. Caminin güneye bakan sokağının doğusunda bulunan yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış bir kapı ile hamama erişilmektedir. 1.cadde üzerinde nitelikli kubbe elamanlarının görüldüğü Emir Hamamı günümüzde faaliyetlerine devam etmektedir (Şekil 2.21).

Şekil 2.21. Emir Hamamı (2019)

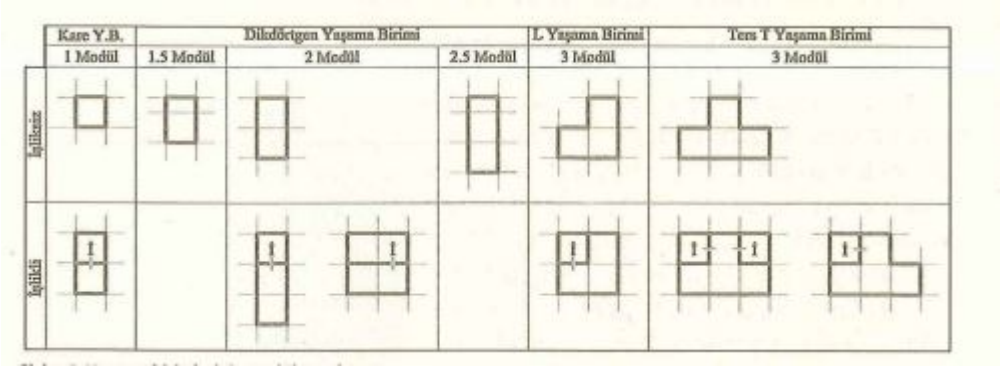
2.5. Geleneksel Mardin Evleri ve Yapım Teknikleri

Mardin, kale eteklerinden Mezopotamya ovasına doğru merdiveni andıran teraslı yapıların yayılmasıyla kendine özgü bir mimari yapılaşma göstermektedir. Kent, üzerinde yer aldığı yamacın sınırlarını aşamamış olup sıkışık bir görünüme sahiptir. Günümüzün düzenli, geometrik planlama anlayışı yerine organik bir planlama görülmektedir (Şekil 2.22). Parsellere organik bir biçimde boşluk bırakmadan tam olarak yerleşmeyi amaçlayan evlerin çoğunun bitişik nizam olması nedeniyle sokağa

geçiş vermek adına kabaltı denilen abbaralar oluşmuştur. Mardin evlerinde plan oluşumu avlu göz önüne alarak şekillenmektedir. Yaşama birimleri plan tipleri bakımından gruplara ayrılmıştır bunlar; 'Kare', 'Dikdörtgen (I)', 'L', 'Ters T' şeklindedir (Şekil 2.23). Geleneksel Mardin evlerini oluşturan yarı açık alan sağlayan önemli birimler vardır. Kapalı mekânların yanı sıra tasarımın büyük bir kısmını belirleyen yarı açık mekânlar olmuştur, bu mekânlar 'Eyvan', ve 'Revak' tır. Eyvan, üç tarafı ve üstü kapalı olan önü açık mekânlardır. Eyvanın farklı amaçlarda kullanımı da söz konusudur. Zinciriye Medresesi ve Firdevs Köşkü'nde yer alan eyvanda, çeşme kullanımı görülmektedir (Şekil 2.25). Bu kullanımların yanı sıra bazen ''iki kapalı mekân arasında bir açık mekân'' ilkesiyle odalar arasında geçiş birimi olarak kullanılmıştır. Revak, üstü ve üç tarafı kapalı, yuvarlak ya da sivri kemerli açıklığı olan yarı açık mekânlardır (Şekil 2.24). Revak birimleri yapıya estetik açıdan pozitif bir hava katmasının yanı sıra günlük işlerin yapıldığı ve serinleme amaçlı kullanımları da söz konusudur. Geleneksel evlerde işlik denilen odalar, içinde bulunulan mevsimin tersine bir iklim sağlayarak işleri kolaylaştırmaktadır (Alioğlu, 2000, s. 55-74).

Şekil 2.22. Parsellere organik yayılım gösteren evler (Alioğlu, 2000, s. 56)

Şekil 2.23. Yaşama birimlerini gösteren modüler anlatım (Alioğlu, 2000, s. 66)

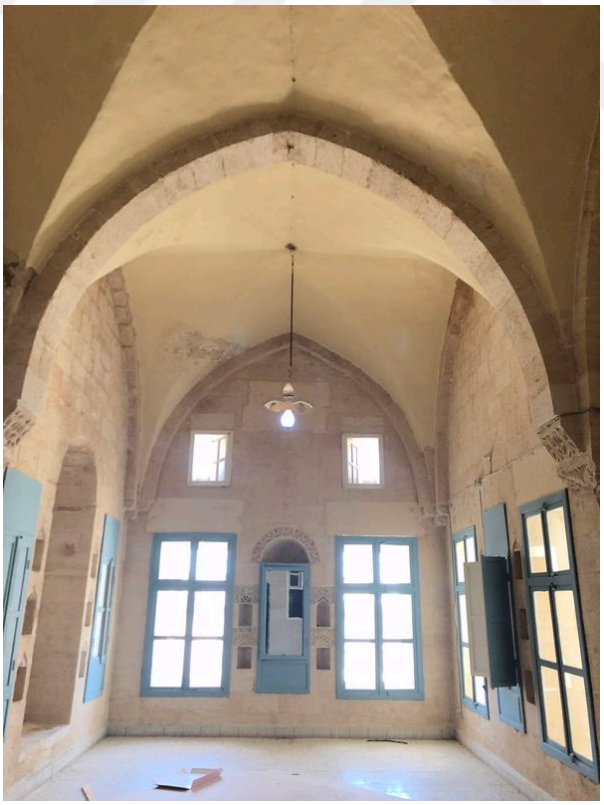

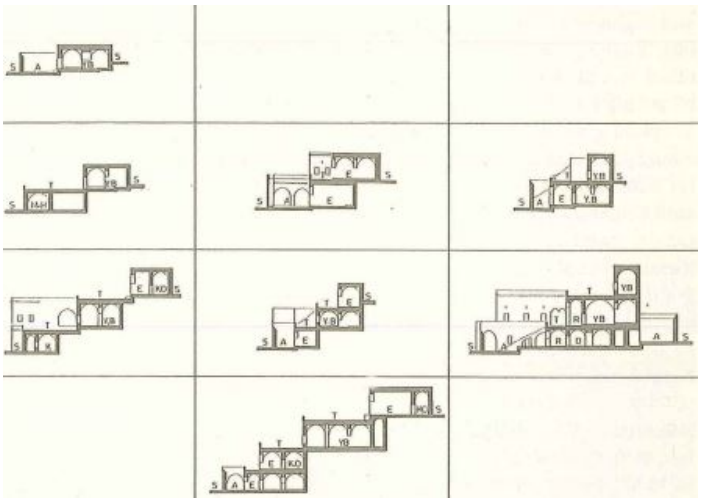
Şekil 2.24.Geleneksel Mardin Evi Revak Örneği (2019) Şekil 2.25. Firdevs Köşkü Eyvanı ve Havuzu (2019)

Tarihi evlerin toplam kat adedinin saptanmasında parselin başlangıç ve bitim noktaları arasındaki kot farkı etkili olmaktadır. Güney cephesinde bulunan zemin kat kendi kotundaki sokakla, kuzeyde bulunan üst kat ise kendi kotundaki sokakla doğrudan ilişki kurmaktadır (Şekil 2.27). Bazı evlerde normal katlara ek olarak ara katlar da yapılmıştır bu katlar hizmetlilerin kaldığı müştemilat veya depo olarak hizmet vermektedir. Evlerin giriş katları ilk inşa dönemlerinde, üst katlarına gelişen koşullar doğrultusunda sonradan eklemeler yapılmıştır. Evlerin giriş katları genelde, yemek yapma, çamaşır yıkama, hayvan bakımı ve mevsimlik yiyecek hazırlanıp depolanması amacıyla kullanılmaktadır. Mardin evlerinde avluyu sokaktan izole edilmiş açık mekânlar olarak tanımlamak mümkündür. Mardin avluları, kadınların gün içerisinde sürekli vakit geçirdiği özel alanlar olarak bilinmektedir. Üst katlar ise, oturma, yatma, yeme, yıkanma fonksiyonlarını barındırmaktadır, geç dönem yapı eklerinde üst katlarda mutfak görmek mümkündür. Uzun zaman giriş katlarının

merkezi olma durumu korunmuş olsa da son dönemde aile içi büyüme, kopuş gibi bir takım etkenler nedeniyle katlara farklı fonksiyonlar yüklenmiş ve bu merkezlilik bozulmaya uğramıştır. Türk evi plan tipolojilerinde var olan haremlik-selamlık mekân sınıflandırılmasına Tarihi Mardin Evleri'nde rastlamak mümkündür. Bu mekânlara Mardin'in ileri gelen ailelerinin yapılarında rastlanmaktadır, giriş katında selamlık bölümü, üst katlarda ise haremlik bölümü mevcuttur. Bazı durumlarda zemin katın yetersiz kalmasıyla iki fonksiyonda üst katta konumlandırılmaktadır. Ev sahibinin statüsünü temsil eden, duvarlarında nitelikli nişlere yer verilen ve tonozunda bezemelerin olduğu manzaraya hâkim başoda geleneği Mardin'de de görülmektedir (Şekil 2.26). Yaşama mekânı denilen alan, iki ana bölümden oluşmaktadır, bunlar seki altı (ard-ıl beyt), ve seki üstü (dıkke) olmak üzere seki altı; odaya girişin olduğu, ayakkabıların çıkarıldığı seki üstünden bir basamak aşağıda olan bölümdür, seki üstü; manzaraya yönlenmiş pencereleri olan, asıl yaşam alanı, oturma bölümüdür. Odaların sağır duvarlarında yüklük, lambalık olarak kullanılan nişler yer almaktadır. (Alioğlu, 2000, s. 55-74).

Şekil 2.26. Mardin'de Başoda Geleneği (2019)

Şekil 2.27. Evlerin araziye oturma şekilleri ve mekân ilişkileri (Alioğlu, 2000, s. 57)

Mardin evleri iç mekân tavan formundan bağımsız olarak hemen tümüyle dıştan düz damla örtülüdür. Mekân açıklıkları, çapraz, beşik, aynalı, manastır, yıldız ve aynalı tonoz biçimleriyle geçilmiştir. Geleneksel Mardin taş teknolojisinin 1960'lı yıllara kadar aralıksız uygulandığı Mardin Evleri'nde, ayaklar ve sütunlar kolon gibi, bunlar arasında ki bağlantıyı oluşturan kemerler de kiriş gibi çalışarak döşemenin yükünü temele aktarmışlar, böylece bir çeşit iskelet sistemi oluşturulmuştur (Alioğlu, 2000, s. 102). Güneydoğu Anadolu bölgesinden çıkarılan Mardin geleneksel mimarisinde kullanılan sarı kalker taşı, bölgenin sarı renkli dokusuyla bütünleşmektedir. Kültürel miras içinde önemli bir yere sahip olan Tarihi Mardin Evleri, yöresel koşullara uygun olarak 'sarı kalker taşı' denilen malzeme ile yığma tekniğinde yapılmıştır. Sarı kalker taşı, çıkarıldığı bölgenin cinsine bağlı olarak sarı renginin daha açık ya da koyu tonlarında olabilmektedir. Mardin'in volkanik bölgede yer alması ve dolayısıyla taşın bolluğu, geleneksel evlerde ana yapı malzemesinin taş olmasını sağlamıştır. Yakın çevrede yoğun bir şekilde var olan sarı kalker taşının, yapıda tek malzeme olarak kullanılmasından ahşaba, zorunlu kullanımların dışında taşıyıcı ya da süsleyici olarak yer verilmemiştir (Altun, 1971, s. 6). Ana taşıyıcı olan duvarlar genellikle moloz ve sandık duvar tekniği ile yapılmıştır. Moloz taş duvarlar genellikle yapının temel duvarlarında, giriş katında ön görünüme girmeyen bazı kısımlarda uygulanmış, diğer bütün duvarlarda sandık duvar yapım tekniği olarak adlandırılan, iç ve dış yüzeyleri düzgün kesme taş ile örülen ve ortası moloz taş ile doldurulan duvar tercih edilmektedir. Payelerde düzgün kesme taş, sütunlarda ise tambur taşı kullanılmıştır. Tonoz yüzeyleri, moloz taşların arasına bağlayıcı görevi gören kaymak kireç-hidrolik

kireç-taş tozu (yöresel dilde ınkara) harç malzeme kullanılarak örülmüştür (Alioğlu, 2000, s. 102-103).

Cepheler oluşan tekdüzeliği kırma adına kapı pencere boşlukları, revak ve eyvan gibi açıklıkları ile dengeli bir görünüm elde edilmiştir. Eyvan giriş açıklığı genellikle yuvarlak veya sivri kemer formunda olmaktadır. Revağı eyvandan ayıran en önemli özellik iki ya da daha fazla açıklık oluşturmasıdır. Kat bitimini gösteren silmeler ile cephe nitelikli hale getirilmiştir. Evlerin damlarının teraslı olması nedeniyle birbirine oldukça yakın olma durumu, hırsızlık olayları ve eğlenme maksadıyla geçiş sağlandığında oluşacak tehlikeyi önleme amaçlı korkuluk yapılmıştır. Mardin evlerinde genellikle üst katlarda görülen çıkmalar cephenin hareketli görünmesini sağlayan unsurlardandır. Pencerelerin nitelikleri ve formları erken ve geç dönem örnekleri olarak sınıflandırılabilir. Erken dönem örnekleri, düz lentoyla geçilmiş ve süslemelere yer verilmemiştir. Bu dönemde pencere üstlerinde dikdörtgen formda tepe pencereleri de görülmektedir. Geç dönem örneklerinde, yuvarlak veya sivri kemerli niş içerisine alınmış üzerinde süslemelerin olduğu pencereler görülmektedir (Şekil 2.28). Buna bağlı olarak da yuvarlak ve damla motif formları gibi ve üzerinde süslemelerin olduğu tepe pencereleri yer almaktadır. Mardin şehir mimarisinde kapıların önemi oldukça büyüktür. Genellikle özgün ahşap doğramaların kullanıldığı kapılarda, çeşitli formlarda nişler içerisine yerleştirilmiş, sağında ve solunda sütüncelere yer verilmiş örnekler mevcuttur. Sokakların dar olması nedeniyle bazı evlerde sokağı rahatlatma amaçlı köşe pahı bırakılmıştır. Mardin erken dönem geleneksel mimarisinde süslemelerin az olduğu, sadeliği savunan bir bakış açısı görülmektedir. Geç dönem mimarisinde ise süslemelerin yoğun olarak kullanıldığı nitelik anlamında yapımı daha zor ve göze hitap eden bir tasarım söz konusudur (Şekil 2.29). Bu dönemde pencere ve kapılar çeşitli formlarda kemerler içerisine yerleştirilmiştir (Şekil 2.30). Kemer formları, yuvarlak, sivri, zikzak, üç dilimli ve yedi dilimli gibi farklı biçimlerde olabilmektedir. Mardin evi cephelerinde, Mezopotamya manzarasına bakan güney cephesi dışında ki cepheler nitelikli olmayıp, cephelerde simetri görülmemektedir (Alioğlu, 2000, s. 86-99).

Şekil 2.28. Geleneksel Mardin Evleri Cephe Düzeni; Artuklu Kervansaray (a) ve Mardius Tarihi Konak (b) (2019)

Şekil 2.29. Özgün Dönem Eki Örnekleri; Maridin Otel (a) Mimarbaşı Lole Evi (b) (2019)

Şekil 2.30.Geleneksel Evlere Ait Nitelikli Kapı Örnekleri; Dokmaklar Evi Kuzey Girişi(a) Dokmaklar Evi Doğu Girişi (b) Munganlar Evi 1.kat Girişi (c) (2019)

3. FERİT KOÇ EVİ'NİN MİMARİ ÖZELLİKLERİ

Ferit Koç Evi'nin analizinde yapının konumu, tarihi ve yakın çevreyle olan ilişkisi göz önüne alınacaktır. Grafik belgelemesinde ise yapının rölöve çizimlerinin doğru bir şekilde dijital ortama aktarılmasını hedeflenmektedir.

3.1. Yapının Kent İçerisindeki Konumu ve Tarihi

Yapı, Mardin İli, Artuklu İlçesi, 31.32.L.c pafta, 387 ada, 4 parsel, Teker Mahallesi 24. Destan sokakta inşa edilmiş olup Mor Şimuni Kilisesi'nin batısında yer almaktadır (Şekil 3.1). Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21.09.1979 tarih ve A-1933 sayılı kararı ile II. derece korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

Şekil 3.1. Yapının Tarihi Kent Merkezi İçindeki Konumu

Evin tarihi hakkında çeşitli kaynaklardan edinilen bilgilere göre, 19. yüzyılda Mardin'in Mimarbaşı Sarkis Lole tarafından yapılmıştır ve Ermeni Incemyan Ailesi'ne aittir. İncemyanların evi dönemin Meclis-i Idare azası Abdülkadir Paşa tarafından alınmıştır (URL-4). Bir başka kaynakta Müfit Gözü'nün aktardıklarına göre Abdülkadir Paşa Mardin'de mutasarrıflık görevi sırasında kardeşi olan Hüseyin Çelebiyle birlikte bu evi inşa ettirmiştir. Gözü, Abdülkadir Paşa'nın, Suriye'de oldukça geniş bir bölgeye hitap eden bir aşiret reisi olduğunu belirtmektedir. Osmanlı döneminde paşa olarak Mardin'e atanmış ve sancak beyi (mutasarrıf) görevini üstlenmiştir. Günümüzde Mardin'e bağlı ilçelerde köyleri ve konakları bulunmaktadır. 1910 yılında batıya sürgün edilen paşa, altmış beş yaşında hayata veda etmiştir (Aydın, Ünsal , Emiroğlu, & Özen, 2000, s. 11-14). Geniş bir parsele yayılmış olan bu ev kardeşler arasında ikiye bölünmüştür ve çalışma konusu olarak Hüseyin Çelebiye ait olan bölümü seçilmiştir, Cumbalı olan bu bölüm Çelebi ailesi tarafından hem yaşama mekânı hem de resmi işlerin yürütüldüğü bir kurum olarak kullanılmıştır. Birgül Açıkyıldız Şengül tarafından yapılan araştırmaya göre, 1907 tarihinde evin tapusunun Abdulkadir Paşa ve Hüseyin Çelebi'ye ait olduğu görülmüştür (Şengül, 2017, s. 7-60). Hüseyin Çelebi ve ailesi vefat edince evin tapusu Ferit Koç'un üzerine kayıt edilmiştir. Mardin'in taş ustası Mimarbaşı Sarkis Lole'nin kentte yaptığı diğer eserler göz önüne alındığında taş işlemesi, bezeme ve motiflerde olan benzerliklerin yanında iki odasında mahzen özellikleri göstermesi nedeniyle evin ilk başta Ermeni İncemyan ailesine ait olduğu düşünülmektedir.

3.2. Ferit Koç Evi'nin Grafik Belgelemesi

Yapı, yakın çevresiyle birlikte yerinde incelenip, ölçüleri alınmış ve fotoğraflarla belgelenerek rölöve çizimleri hazırlanmıştır. Yapının giriş katında ve terasında hafriyat olduğu için plan ölçümlerinde Total Station denilen aletle lazer ölçüm yapıldıktan sonra koordinatlar bilgisayar destekli çizim programlarında birleştirilmiştir.

3.2.2. Rölöve Çizimleri

Bu bölüm yapının durumunu gösteren rölöve çizimlerinden oluşmaktadır. Rölöve çizimleri; vaziyet planı, üç kat planı, iki ara kat planı, iki görünüş, dokuz kesit ve detaylardan oluşmaktadır. (Bkz: EK-3)

3.3. Yapının Mimari Özellikleri

Yapı, 19.yüzyılda Ermeni taş ustaları tarafından yapılan Geleneksel Mardin Evleri'nin özelliklerini taşımaktadır. Geleneksel Türk Evleri'nin plan tipolojisi olarak sofasız plan özelliği göstermektedir. Mekânların teras etrafında kurgulandığı ve eyvan kullanımı göz önüne alınırsa 19.yüzyıl Mardin yapılarından farklı olmadığı görülmektedir. Yapı içinde iki adet su kuyusu bulunan evin Geleneksel Mardin Evleri'nden farklı olarak nitelikli süslemelere sahip Mezopotamya manzarasına bakan bir cumbası bulunmaktadır. 19.yüzyıl olarak nitelendirilen geç dönemin nitelikli cephe özelliklerini göstermektedir.

3.4. Plan Özellikleri

Kuzey-güney doğrultusunda eğime göre 334 m2'lik dikdörtgen bir alana oturtulan yapı bitişik nizamlı, 3 katlı, teraslı bir şekilde inşa edilmiş olup dıştan düz damla örtülüdür. Yapı, düzgün kesme ve moloz sarı kalker taşından yığma tekniğiyle inşa edilmiştir. Yapıya giriş, 24. Destan sokağın kuzeyinde yer alan yuvarlak kemer içine alınmış üzeri geometrik motifli sağında ve solunda sütuncelere yer verilmiş olan yuvarlak kemerli niş içerisine yerleştirilmiş ahşap doğramalı kapıdan sağlanmaktadır. Zemin kat, kuzey-güney doğrultusunda şekillenen dikdörtgen planlı 3 adet ahır mekânından oluşmaktadır. Birinci kata girişin doğusunda bulunan merdivenlerle çıkılmaktadır. Birinci kata çıkarken merdivenin doğusunda ara kat bulunmaktadır. Birinci kat, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı bir teras ve etrafında şekillenen mekânlardan oluşmaktadır. Terasın kuzeydoğusunda yer alan yuvarlak kemerli giriş açıklığı olan eyvandan odalara geçilmektedir. Başoda olarak nitelendirilen cumbalı oda bu katta yer almaktadır. Terasın kuzeybatısında yer alan yuvarlak kemerli giriş açıklığından ikinci kata geçilmektedir. İkinci kata çıkılan merdivenlerin batısında bir ara kat mekânına daha yer verilmiştir. İkinci kat, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı bir teras ve etrafında şekillenen odalardan oluşmaktadır. Terasın kuzeyinde yuvarlak kemerli geometrik motifli sağında ve solunda sütuncelere yer verilen eyvan yer almaktadır. Terasın güneydoğusunda yer alan merdivenlerle hamam olarak kullanılan bölüme geçilmektedir bu kat da ara kat niteliği taşımaktadır.

3.4.1. Zemin Kat

Yapının zemin katı, Z02, Z03, Z04 olmak üzere üç oda ve Z01 giriş aralığından oluşmaktadır. Giriş aralığının kuzeyinde yer alan Z03 mekânının batısından Z02, doğusundan ise Z04 mekânlarına geçilmektedir. Zemin kat, düzgün kesme ve moloz taş duvarlarla örülmüş olup toplam 125 m2'dir (Bkz: EK-3. Rölöve Projesi Zemin Kat Planı).

Z 01 Giriş Aralığı

24. Destan sokağın kuzeyinde yer alan ana giriş mekânıdır (Şekil 3.2). Giriş bölümü olan bu mekân aynı zamanda mekânlar arası geçişi sağlamaktadır. 24. Destan sokağa açılan bu bölüm yol kotundan 0,20 cm yükseltilmiştir. Yapıda bulunan bu mekâna yuvarlak kemer içine alınmış üzeri geometrik motifli sağında ve solunda sütuncelere yer verilmiş olan yuvarlak kemerli niş içerisine yerleştirilmiş ahşap doğramalı kapıdan ulaşılmaktadır. Giriş aralığı doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Mekân döşemesi taştır ve tavanı beşik tonozla örtülüdür. Sıvalı olan tonoz yüzeylerinde çatlaklar ve dökülmeler meydana gelmiştir. Mekân duvarlarında düzgün kesme taş doku mevcuttur. Duvar yüzeyinde bulunan taşlarda yer yer kırılma ve kararma mevcuttur. Mekânın doğusunda bulunan merdivenlerle katlar arası geçiş sağlanmaktadır (Şekil 3.2). Giriş aralığının güneyinde sokağa, kuzeyinde ise Z03 mekânına bakan yuvarlak kemerli pencere açıklıkları mevcuttur. Merdivenler taş malzemeden yapılmış olup yüzeylerinde yer yer kopmalar ve aşınmalar mevcuttur (Tablo 3.1).

Şekil 3.2. (a) Giriş Kapısı (b) Giriş Aralığı (c) Giriş Aralığı ve Merdiven Evi

Z 03 Oda

Odaya giriş, Z 01 mekanının kuzeyinde bulunan yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış metal doğramalı ve ahşap lentolu kapıdan sağlanmaktadır (Şekil 3.3). Doğu-batı yönünde kareye yakın dikdörtgen planlıdır. Günümüzde ahır olarak kullanılan mekânın zemin döşemesi topraktır ve içerisinde moloz yığınları görülmektedir (Şekil 3.4). Mekânın ortasında kareye yakın formda bir ayak ve bu ayaktan çıkan moloz taş örgülü tonozlar yer almaktadır. Tonoz yüzeylerinde yoğun nemlenme, tuzlanma ve aşınmalar görülmektedir (Şekil 3.3, Şekil 3.5). Mekânın duvarları düzgün kesme ve kesme taş ile örülmüş olup yer yer sıvamalar görülmektedir. Duvar yüzeylerinde yoğun nemlenme, tuzlanma, aşınma ve buna bağlı parça kayıpları mevcuttur. Mekânın kuzey duvarında sivri kemerli niş içerisine alınmış yuvarlak ağızlı bir su kuyusu yer almaktadır. Mekânın kuzey, güney ve doğu duvarlarında sivri kemerli niş içerisine alınmış hayvan yemlikleri (yalak) bulunmaktadır (Şekil 3.4).. Mekânın batısından sivri kemerli iki açıklığı bulunan Z02 mekânına geçilmektedir, doğusundan ise yuvarlak kemerli bir giriş açıklığından Z04 mekânına geçilmektedir. Mahâl 45 m2'dir (Tablo 3.3).

Şekil 3.3. (a) Z03 Mekânı Giriş Kapısı (b) Moloz yığınları ve taş yüzeylerinde meydana gelen tuzlanmalar

Şekil 3.4. (a) Toprak döşeme (b) Duvarlarda yer alan sivri kemerli hayvan yemlikleri ve su kuyusu

Şekil 3.5. (a) Z02-Z03 Mekân İlişkisi (b) Tonozlarda oluşan tuzlanma ve nem (c) Z02-Z03 Tonoz bağlantısı

Z 02 Oda

Odaya giriş, Z03 mekânından olup biri hayvan yemliği olarak kullanılan sivri kemerli iki açıklıktan sağlanmaktadır (Şekil 3.7). Kuzey-güney yönünde dikdörtgen planlıdır. Günümüzde ahır olarak kullanılan mekânın zemin döşemesi topraktır ve içerisinde moloz yığınları görülmektedir. Mekânın doğu ve batı duvarlarında yer alan ayaklardan çıkan iki beşik tonoz üst örtüyü oluşturmaktadır, yüzeylerinde sıva mevcuttur. Mekânın duvarları düzgün kesme ve kesme taştan örülmüştür. Yüzeylerde nemlenme, aşınma, parça kopmaları ve tuzlanmalar görülmektedir (Şekil 3.6). Odanın duvarlarında sivri kemerli niş içerisine alınmış hayvan yemlikleri bulunmaktadır. Mahâl 20 m2'dir (Tablo 3.2).

Şekil 3.6. (a) Mekânın tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen hasarlar (b) Mekâna giriş aralığı

Şekil 3.7. (a) Taş ve tonoz yüzeylerinde görülen sıva işlemleri (b) Z02-Z03 Mekân ilişkisi ve iki sivri kemerli geçiş

Z 04 Oda

Odaya Z03 mekânının doğusunda bulunan yuvarlak kemerli giriş açıklığından erişim sağlanmaktadır (Şekil 3.8). Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Günümüzde ahır olarak kullanılan mekânın zemin döşemesi topraktır. Odanın üst örtüsü iki çapraz tonoz ile geçilmiştir ve yüzeylerinde sıvamalar mevcuttur. Tonoz yüzeylerinde sıvada dökülme, nemlenme, tuzlanma ve aşınmalar gözlenmiştir. Duvarlar düzgün kesme ve kesme taş ile örülmüş olup yüzeylerinde tuzlanma, nemlenme, aşınma ve parça kopmaları mevcuttur (Şekil 3.8). Mekânın doğu duvarında sivri kemerli niş içerisine alınmış hayvan yemlikleri, kuzey duvarında ise 3 adet dikdörtgen formlu mazgal pencere açıklığına yer verilmiştir (Şekil 3.9). Bu pencereler taş lentolu olup doğramaları günümüze ulaşamamıştır. Mahâl 25 m2'dir (Tablo 3.4).

Şekil 3.8. (a) Odaya erişimin sağlandığı giriş aralığı (b) Tonoz yüzeylerinde görülen sıva ve dökülmeler

Şekil 3.9. (a) Sokağa bakan mazgal pencereler (b) Tonoz ve nişlerde görülen tuzlanma ve çeşitli oluşumlar

3.4.2. Birinci Kat

Yapının birinci katı, dikdörtgen planlı bir terasın kuzey ve doğusunda şekillenen 5 oda ve 1 eyvandan oluşmaktadır. 1.kata bağlı olan ara katlarda ise 2 oda ve 2 tuvalet olmak üzere toplamda 4 mekân yer almaktadır. Mekânlar arası ilişkiler 1 03 Teras ve 1 04 Eyvan mekânlarından sağlanmaktadır. Çalışmada birinci kata dâhil edilen 1 01, 102, 1 10, 1 11 mekânları ara kat olarak işlevlendirilmiştir. Birinci kat ağırlıklı olarak düzgün kesme taşlarla örülmüş olup yüzeylerde sıva bulunmaktadır. Bu kat terasla birlikte 190 m2'dir (Bkz: EK-3. Rölöve Projesi 1.Kat Planı).

1 01 Ara Kat Tuvalet

Z01 giriş aralığında yer alan merdiven evinin ilk sahanlığından erişim sağlanmakta olup, 1 02 asma kat mekânın kuzeyinde yer almaktadır. Kareye yakın bir plan tipine sahiptir. Mekâna erişim basık kemerli bir açıklıktan sağlanmaktadır (Şekil 3.10). Zemin döşemesi taş olan mahâlin üst örtüsü düz tavandır. Duvarları düzgün kesme taş olan mekânda sıva ve boya gözlenmektedir. Mekânın kuzey duvarında dikdörtgen formlu bir niş mevcuttur. Duvar yüzeylerinde boya dökülmeleri, nemlenme ve aşınma söz konusudur. Mahâl 2 m2'dir (Tablo 3.5).

Şekil 3.10. (a) Basık kemerli giriş ve 1 02 mekânıyla ilişkisi (b) Boyalı duvar yüzeylerinde oluşan hasarlar ve dikdörtgen formlu niş

1 02 Ara Kat Oda

Z01 mekânında yer alan merdiven evinin ilk sahanlığından erişim sağlanmakta olup, mekâna erişim dikdörtgen formlu düz lentolu bir açıklıktan sağlanmaktadır. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Mekânın zemin döşemesi taş olup üzeri toprakla örtülmüştür. Üst örtüsü beşik tonoz oda asma kat görevi gördüğü için tavan yüksekliği epeyce düşüktür. Tonoz ve duvarlar kesme ve moloz taş ile örülmüş olup üzerinde sıva mevcuttur. Yüzeylerde sıva dökülmeleri, nemlenme ve aşınma gözlenmektedir. Mekânın doğu duvarında yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış bir ocak nişine yer verilmiştir (Şekil 3.11). Güney duvarında dıştan yuvarlak, içten dikdörtgen formlu bir mazgal pencere mevcuttur. Mahâl 26 m2'dir (Tablo 3.6).

Şekil 3.11. (a) Yuvarlak kemerli ocak nişi (b) Beşik tonoz ve sıvalı yüzeylerde görülen dökülmeler

1 03 Teras

Terasa erişim Z01 giriş aralığının doğusunda yer alan merdivenlerden sağlanmaktadır. Doğu-batı doğrultusunda kareye yakın bir plan tipine sahiptir. Zemin döşemesi taş olan mahâlin kuzey duvarında moloz yığını görülmektedir (Şekil 3.12). Zemin taşlarında parça kayıpları, bitkisel oluşum ve yer yer derz boşalmaları mevcuttur. Terası çevreleyen duvarlar düzgün kesme ve kesme taşlardan oluşmaktadır. Kuzey duvarında kapatılmış kapı ve doğu duvarında kapatılmış pencere göze çarpmaktadır. Duvarlarda yoğun sıva izleri görülmekte olup terasın batı duvarında izlenen onarımda, farklı iki taş örgüsü ve sıvamalar göze çarpmaktadır. Duvar yüzeylerinde malzeme kayıpları, aşınma, derz boşalmaları ve yer yer bitkisel oluşumlar mevcuttur. Mekânın doğusunda yer alan duvarda strüktürel çatlak tespit edilmiştir. Terasın korkuluk duvarı briket malzeme eklenerek yükseltilmiştir. Mekânın doğusunda yuvarlak kemerli iki sıra bordürle sınırlandırılmış üzerinde bitkisel ve geometrik motiflerin bulunduğu pencere açıklığı mevcuttur. Batı duvarında yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış, bir sıra silme ve bordürlerle sınırlandırılmış üzerinde bitkisel motiflerin bulunduğu demir doğramalı pencere mevcuttur (Şekil 3.12). Terasın kuzeydoğusunda yuvarlak kemerli giriş açıklığı bulunan eyvan, kuzeybatısında yine yuvarlak kemerli bir açıklıktan 1 10, 1 11 ara kat mekânlarına ve ikinci kata erişim sağlanmaktadır. Terasın kuzeyinde, kat bitimini simgeleyen silmeler ve bu silmelerin hemen altında frizler yer almaktadır. Friz içlerinde bitkisel ve geometrik motiflere yer verilmiştir. Mahâl 43 m2'dir (Tablo 3.7).

Şekil 3.12. (a) Kuzey duvarında görülen moloz yığını, kapatılan kapı, eyvan ve geçiş bölümü (b) Batı duvarı, pencere ve onarılan bölüm

1 04 Eyvan

Eyvana güneyinde bulunan 1 03 mekânının mekânından geçiş sağlanmaktadır. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi taş olan mekânın üst örtüsü çapraz tonozludur. Duvar ve tonoz yüzeylerinde sıva uygulaması görülmektedir. Duvarlar düzgün kesme taş ile örülmüştür. Mahâlin tüm yüzeylerinde, nemlenme, yosunlaşma ve çatlaklar mevcuttur (Şekil 3.13). Odalar arası bir geçiş mekânı olma özelliğinde olan eyvanın kuzey, doğu ve batı duvarında yer alan yuvarlak kemerli açıklıklardan diğer odalara geçiş sağlanmaktadır. Mahâl 5,3 m2'dir. (Tablo 3.8).

Şekil 3.13. (a) Eyvanın odalara dağılımı (b) Yüzeylerde oluşan hasarlar

1 05 Oda

Odaya erişim 1 04 mekânının doğusunda yer alan yuvarlak kemerli ve ahşap lentolu bir giriş açıklığından sağlanmaktadır. Eyvandan bir basamakla yükselen bu odanın ilk giriş bölümü küçük kare formda seki altı denilen bölümden oluşmaktadır. Seki altından bir basamakla seki üstü denilen ana mekâna çıkılmaktadır. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir plan tipine sahiptir. Zemin döşemesi taş olan bu mekânın üst örtüsü beşik tonozdur, yüzeylerinde sıva uygulaması mevcuttur ve bakımsızlık nedeniyle dökülme, rutubetlenme, çatlaklar gözlenmektedir (Şekil 3.14). Duvarları düzgün kesme taştan inşa edilmiş olan odanın, yüzeylerine çimento esaslı sıva uygulaması yapılmıştır ve yüzeylerde dökülme, aşınma ve nemlenme mevcuttur. Odanın doğu, batı ve kuzey duvarlarında, kaş, sivri ve yuvarlak kemer formunda nitelikli niş, yüklük ve aydınlatma nişleri yer almaktadır (Şekil 3.15-3.16). Odanın batı duvarında yuvarlak kemerli pencere ve dikdörtgen formda mazgal pencereye yer verilmiştir. Mazgal pencerenin altında kapatılmış dikdörtgen formlu bir pencere

açıklığı bulunmaktadır. Odanın güneyinde, Mezopotamya manzarasına bakan yapının en ilgi çekici yeri olarak nitelendirilen oldukça nitelikli bir mimarisi olan cumba yer almaktadır. Cumbanın odaya bakan kısmında pencerelerinin üstünde büyükçe bir ahşap lento göze çarpmaktadır. Odanın kuzey duvarında yuvarlak kemerli bir giriş açıklığı ve dikdörtgen formlu bir pencere yer almaktadır. Giriş açıklığından 1 06 oda mekânına geçilmektedir. Mekân 40 m2'dir (Tablo 3.9).

Şekil 3.14. (a) Tonoz ve duvar yüzeylerinde sıva (b) Yüzeylerde görülen hasarlar (c) Cumba ve pencere üstünde bulunan lento

Şekil 3.15. (a) Çeşitli formlarda nitelikli niş ve yüklükler (b) Mazgal pencere, altındaki kapatılan pencere ve aydınlatma nişleri

Şekil 3.16. (a) Basık kemerli yüklük ve kaş kemerli aydınlatma nişleri (b) Kapının üzerinde yer alan ahşap lento ve batı duvarında yer alan nişler

1 06 Oda

Odaya erişim 1 05 mekânındaki yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış metal doğramalı bir kapıdan ve 1 07 mekânındaki açıklıktan sağlanmaktadır (Şekil 3.17). Kareye yakın bir plan tipine sahiptir. Zemin döşemesi taş olan odanın üzeri çapraz tonozla örtülüdür. Duvarları kesme taş ile örülen odanın batı duvarı 1 07 mekânından bölücü briket duvarla ayrılmış ve üzerine sıva çekilmiştir (Şekil 3.18). Kuzey duvarında 3 sıra briketin aralıklı bir şekilde üst üste dizilmesiyle buranın sonradan cumbalı odaya servis mekânı olarak düzenlendiğini göstermektedir. Güney duvarında dikdörtgen formlu, ahşap lentolu ve demir parmaklıklı bir pencere ve 1 05 odasına açılan yuvarlak kemerli giriş açıklığı yer almaktadır. Tonoz ve duvar yüzeylerinde sıva uygulaması gözlenmektedir, günümüzde bakımsızlıktan kaynaklı, nemlenme, sıva dökülmesi ve tuzlanmalar görülmektedir. Mahâl 12,4 m2'dir (Tablo 3.10).

Şekil 3.17. (a) 1 05 mekânından 1 06 mekânına erişim (b) Tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen hasarlar ve örülen briket duvar

Şekil 3.18. (a) 1 05 ve 1 06 mekânları arası ilişki (b) Batı duvarında sonradan eklenen briket duvar ve giriş açıklığı

1 07 Oda

Mekâna 1 04 mekânının kuzeyinde yer alan yuvarlak kemerli giriş açıklığı ve 1 06 mekânında yer alan açıklıktan erişim sağlanmaktadır. Kuzey-güney yönünde dikdörtgen planlıdır. Bölücü duvarla 1 06 odasına pay verdiği için günümüzde hol görevi görmektedir. Zemin döşemesi taştır ve üzerinde toprak tabakası mevcuttur. Üst örtüsü çapraz tonozludur ve sıva uygulaması gözlenmektedir. Tonoz yüzeylerinde bakımsızlık nedeniyle, rutubetlenme, dökülme ve tuzlanmalar görülmektedir. Duvarları kesme taş ile örülmüştür, doğu duvarına sonradan bölücü briket duvarı eklenmiştir. Duvar yüzeylerinde sıva işlemi mevcuttur ve bakımsızlık nedeniyle dökülme ve nemlenmeler görülmektedir (Şekil 3.19). Odanın kuzey duvarında basık kemer formda bir açıklıktan 1 08 mekânına erişim sağlanmaktadır. Mekân 7,5 m2'dir (Tablo 3.11).

Şekil 3.19. Tonoz ve duvar yüzeylerinde oluşan hasarlar. Doğu duvarında sonradan eklenen ve sıvanmış briket duvar

1 08 Oda

Odaya 1 07 mekânının kuzeyinde bulunan yuvarlak kemerli bir giriş açıklığından erişim sağlanmaktadır (Şekil 3.20). Giriş açıklığının batısına briket duvar eklenmiştir ve günümüzde basık kemer görünümündedir. Oda kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi taştır ve üzerinde toprak tabakası bulunmaktadır. Üst örtüsü iki adet çapraz tonozdan oluşmaktadır. Moloz taş ile geçilen tonoz yüzeylerine sıva işlemi uygulanmıştır ve günümüzde yüzeylerde tuzlanma, aşınma, parça kayıpları ve nemlenme görülmektedir. Duvarlar kesme taş ile örülmüştür ve yüzeylerinde sıva işlemi görülmektedir. Duvar yüzeylerinde nemlenme, tuzlanma, aşınma ve parça kayıpları mevcuttur (Şekil 3.20). Giriş açıklığının hemen batısında taş ile örülmüş yemlik görevi gören bölüm mevcuttur. Mahâl 21 m2'dir (Tablo 3.12).

Şekil 3.20. (a) Eklenen duvarla sonradan basık kemere dönüştürülmüş giriş açıklığı (b) Tonoz ve duvar yüzeylerinde oluşan hasarlar

1 09 Oda

Odaya 1 04 mekânının batısında yer alan lentolu bir giriş açıklığından erişim sağlanmaktadır (Şekil 3.21). Mekân kuzey-güney doğrultusunda kareye yakın dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi taştır ve üzeri toprak tabakayla kaplıdır. Üst örtüsü beşik tonoz olan mekânın duvarları kesme taş ile örülmüştür. Duvar ve tonoz yüzeylerine sıva işlemi uygulanmıştır ve günümüzde yüzeylerde yosunlaşma, dökülme, nemlenme görülmektedir (Şekil 3.21). Mekânın güney duvarında yer alan dikdörtgen formlu nişin doğusunda bulunan yuvarlak açıklık ve batısındaki tesisat borusuyla buranın banyo olarak kullanılmış olduğunu düşündürmektedir. Mekân 7 m2'dir (Tablo 3.13).

Şekil 3.21. (a) 1 04 eyvandan erişim (b) Tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen hasarlar (c) Güney duvarında yer alan niş ve dairesel açıklık

1 10 Ara Kat Tuvalet

Mekâna 1 03 mekânının kuzeybatı köşesinde yer alan yuvarlak kemerli giriş açıklığından ikinci kata çıkışı sağlayan merdivenlerden ulaşılmaktadır (Şekil 3.22).

Merdivenlerin doğusunda yer alan bölüme yuvarlak kemerli bir giriş açıklığından girilmektedir. Kare planlıdır. Zemin döşemesi taş olan mekânın üst örtüsü düz tavandır. Duvarlar düzgün kesme taş ile örülmüştür. Tavan ve duvar yüzeylerinde boya işlemi mevcuttur ve günümüzde bakımsızlık nedeniyle nemlenme, dökülmeler, aşınma ve tuzlanmalar görülmektedir. Mekânın kuzey duvarında dikdörtgen formlu bir nişe yer verilmiştir. Mahâl 1 m2'dir (Tablo 3.14).

Şekil 3.22. Yuvarlak kemerli giriş ve yüzeylerde oluşan hasarlar

1 11 Ara Kat Oda

Odaya ikinci kata çıkılan merdivenlerin batı duvarından, 1 10 mekânının karşısında yer alan kemer taşları zarar görmüş yuvarlak kemerli giriş açıklığından erişim sağlanmaktadır (Şekil 3.23). Oda, kapı eşiğinden başlayan dokuz adet merdiven inildikten sonra gelen yuvarlak kemerli giriş açıklığından başlamaktadır. Ara kat görevinde olan bu oda 24. Destan sokağa cephe vermektedir. Oda kuzey-güney yönünde dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi taş olan mekânın üst örtüsü, merdivene bakan yerde beşik tonozla, sokağa bakan yerde çapraz tonozla örtülmüştür (Şekil 3.24). Duvarlar kesme ve düzgün kesme taş ile örülmüştür. Odanın kuzeybatı duvarında sonradan taşla örülmüş bir bölüm yer almaktadır. Güney duvarında, yuvarlak kemerli niş içerisine yerleştirilmiş ahşap lentolu, demir parmaklıklı bir pencere ve onun üzerinde yer alan dikdörtgen formlu mazgal pencere yer almaktadır (Şekil 3.25). Kireç esaslı sıva uygulanan tonoz ve duvar yüzeylerinde bakımsızlık nedeniyle dökülmeler, aşınma ve nemlenmeler meydana gelmiştir. Mekân 20 m2'dir (Tablo 3.15).

Şekil 3.23. (a) Zarar gören kemer taşları (b) Yuvarlak kemerli geçiş (c) Duvarlarda oluşan hasarlar

Şekil 3.24. (a) Beşik tonoz ve kuzeybatı köşesinde yer alan sonradan örülmüş bölüm (b) Çapraz tonoz ve sokağa bakan pencereler

Şekil 3.25. (a) Pencerede görülen ahşap lento detayı (b) Tonoz yüzeylerde görülen hasarlar (c) Beşik tonoz detayı

3.4.3. İkinci Kat

İkinci kat, dikdörtgen planlı bir terasın kuzeyinde şekillenen 7 oda ve 1 eyvandan oluşmaktadır. Eyvanın kuzeyinde 2 06 ve 2 07, doğusunda 2 03, 2 04 ve 2 05,

batısında ise 2 08 ve 2 09 mekânları yer almaktadır. Terasın doğusunda ara kat olarak nitelendirilen 2 mekân bulunmaktadır. Mekânlar arası ilişkiler 2 01 Teras ve 2 02 Eyvan mekânından kurulmaktadır. Çalışmada ikinci kata dâhil edilen 2 10, 2 11 mekânları ara kat olarak işlevlendirilmiştir. İkinci kat ağırlıklı olarak düzgün kesme taşlarla örülmüş olup tonoz ve duvar yüzeylerinde boya ve sıva bulunmaktadır. Bu kat terasla birlikte 250 m2'dir (Bkz: EK-3. Rölöve Projesi 2.Kat Planı).

2 01 Teras

Terasa birinci kat terasının kuzeybatısında bulunan yuvarlak kemerli giriş aralığında yer alan taşları aşınmış merdivenlerle erişilmektedir. Teras, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi taştır ve taşlarda yoğun derecede bitkisel oluşum ve aşınmalar görülmektedir. Terası çevreleyen duvarlar düzgün kesme ve moloz taşlardan oluşur. Bazı duvarlarda onarım izleri görülmektedir, terasın batı duvarında izlenen onarımda, farklı iki taş örgüsü ve sıvamalar göze çarpmaktadır (Şekil 3.28). Duvar yüzeylerinde malzeme kayıpları, aşınma, derz boşalmaları, kararmalar ve bitkisel oluşumlar mevcuttur. Terasın batısında merdiven evine yakın konumda bir adet yuvarlak ağızlı su kuyusu yer almaktadır. Terasın kuzeyinde oldukça nitelikli süslemelere yer verilen yuvarlak kemerli eyvan ve pencere açıklıkları yer almaktadır. Pencerelerin ortasında damla motifli tepe penceresi, doğu ve batısında yuvarlak kemerli kapatılmış tepe pencereleri yer almaktadır (Şekil 3.26). Eyvanın batısında sivri kemerli niş içerisine alınmış kare formda sıkma havuzu yer almaktadır. Terasın kuzeydoğusunda yer alan yuvarlak kemerli bir giriş açıklığından basık tavanlı ara kat mekânına inilmektedir. Terasın doğusunda nitelikli süslemeleri olan yuvarlak kemerli sonradan taşla örülerek kapatılmış bir kapı bulunmaktadır. Kapının güneyinde iki adet dikdörtgen formlu pencere bulunmaktadır bu bulgular sonradan kapatılmış bir mekân olduğunu kanıtlamaktadır. Terasın güneydoğusunda bir kısmı konsol olarak çalışan taş merdiven yer almaktadır. Bu merdivenlerle bir başka ara kat mekânı olan ve mimarisinden hamam olarak kullanıldığı düşünülen 1 11 mekânı ve bu mekâna ait 1 12 terasına çıkılmaktadır (Şekil 3.27). Terasın güneydoğusunda merdiveni taşıyan duvarda iki adet kaş kemerli niş ve bir adet sonradan bozulduğu anlaşılan yuvarlak kemerli niş yer almaktadır. Terasın batısında yer alan duvarda, bir adet sivri kemerli niş ve konağın Abdulkadir Paşa'ya ait olan bölümüne geçişi kapatma amaçlı yapılan bir ekleme yer almaktadır. Terasın güneyinde birinci kat terasına bakan taş örgü korkuluk ve ortasında dikdörtgen formda kar tahliye açıklığı yer almaktadır. Mahâl 66 m2'dir (Tablo 3.16).

Şekil 3.26. (a) Terasa çıkan merdiven (b) Şarap sıkma haznesi ve su kuyusu (c) Eyvan ve bitkisel oluşumlar (d) Yuvarlak kemerli pencere ve tepe pencereleri

Şekil 3.27. (a) Doğu cephesinde kapatılan kapı ve üstünde yer alan hamam (b) Güneyde birinci kata bakan taş korkuluk ve ek bölüm

Şekil 3.28. (a) Konsol merdiven ve hamamın yanında olan 2 12 teras (b) Batı cephesinde görülen iki farklı taş örgü ve hasarlar

2 02 Eyvan

Eyvana, güneyinde bulunan 2 01 teras mekânından geçiş sağlanmaktadır. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi taş olan mekânın üst

örtüsü beşik tonozludur. Eyvanın güney zemininde bitkisel oluşumlar mevcuttur. Duvarlar kesme taş, tonoz moloz taş ile örülmüştür. Duvar ve tonoz yüzeylerinde boya ve sıva uygulaması görülmektedir. Ayrıca yüzeylerde yoğun bir şekilde nem, boya dökülmesi ve çatlakları, aşınma ve parça kayıpları gözlenmektedir (Şekil 3.29). Odalar arası bir geçiş mekânı olma özelliğinde olan eyvanın kuzey, doğu ve batı duvarında yer alan yuvarlak kemerli açıklıklardan diğer odalara geçiş sağlanmaktadır. Kuzeyinde bulunan duvarda yuvarlak kemerli pencere ve tepe pencereleri yer almaktadır. Mekân 22,5 m2'dir (Tablo 3.17).

Şekil 3.29. (a) Eyvan ve yüzeylerde görülen hasarlar (b) Eyvanın manzara yönelimi

2 03 Oda

Odaya eyvanın doğusunda yer alan yuvarlak kemerli ahşap lentolu giriş açıklığından erişim sağlanmaktadır (Şekil 3.30). Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Oda seki altı ve seki üstü denilen iki bölümden oluşmaktadır (Şekil 3.30). İlk giriş bölümü seki altı denilen ayakkabıların çıkarıldığı bölümüdür. Seki altı bölümünün zemin döşemesi taştır üst örtüsü üzerinde süsleme bulunan beşik tonozdur. Bir basamakla seki üstü denilen ana mekâna geçilir. Bu bölüm sivri bir kemerle ortadan iyiye ayrılmıştır. Zemin döşemesi beton şap olan bu bölümün üst örtüsünü süslemeli iki çapraz tonoz oluşturur. Duvar ve tonozları düzgün kesme ve kesme taştan örülen oda yüzeylerinde sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde bakımsızlık nedeniyle boya dökülmeleri, süslemelerde parça kayıpları, nemlenme ve aşınmalar gözlenmektedir (Şekil 32). Duvar yüzeylerinde yuvarlak, basık, kaş kemer formlarında niş, aydınlatma nişi ve yüklüklere yer verilmiştir (Şekil 3.31). Güney

duvarında terasa bakan iki adet yuvarlak kemerli pencere ve dıştan damla motifli bir tepe penceresi bulunmaktadır. Kuzey duvarında 2 04 mekânına geçişi sağlayan yuvarlak kemerli giriş açıklığı, iki pencere ve bir tepe penceresi yer almaktadır. Oda nitelikleri bakımından başoda özelliği göstermektedir. Tonoz yüzeylerinde bitkisel ve geometrik motiflere yer verilmiştir (Şekil 3.33). Oda döşemesinin yükseltilmesinin bir nedeni de hemen altında yer alan ara kat mekânına yükseklik sağlamak için olduğunu söylemek mümkündür. Mahâl 26 m2'dir (Tablo 3.18).

Şekil 3.30. (a) Yuvarlak kemerli giriş açıklığı (b) Seki altı- seki üstü ilişkisi (c) Yuvarlak kemerli pencere ve damla motifli tepe penceresi

Şekil 3.31. (a) Çapraz ve beşik tonoz ilişkisi (b) Çeşitli formlarda niş, yüklükler (c) Yüzeylerde görülen hasarlar

Şekil 3.32. (a) Odayı ikiye ayıran sivri kemer ve yüzeylerde oluşan hasarlar (b) Kaş kemerli aydınlatma nişleri ve yüzey hasarları (c) Sivri kemerli nişler ve yüzeylerdeki hasarlar

Şekil 3.33. (a) Çapraz tonoz üzerinde yer alan bitkisel motif ve tonoz yüzeylerindeki hasarlar (b) Beşik tonoz üzerinde yer alan geometrik motif ve tonoz yüzeylerindeki hasarlar (c) Giriş aralığı ahşap lento ve oluşan hasarlar

2 04 Oda

Odaya 2 03 mekânının kuzey duvarında yer alan yuvarlak kemerli ve ahşap lentolu giriş açıklığından bir basamakla erişim sağlanmaktadır. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi betonarme şap olan mekânın üst örtüsü beşik tonozludur. Doğu ve batı duvarları kesme ve moloz taşlar ile örülmüştür, güney ve kuzey duvarında düzgün kesme taş örgü görülmektedir. Mekânın kuzeyinde sivri kemerli bir bölüm yer almaktadır bu bölüm sonradan düzgün kesme taş örülerek mekân ikiye bölünmüştür (Şekil 3.34). Bölünen mekâna erişim duvarda açılan yuvarlak kemerli giriş açıklığından sağlanmaktadır. Söz konusu duvarda dikdörtgen formlu tepe penceresi ve kaş kemerli bir pencere de mevcuttur. Mekânın güney duvarında yuvarlak kemerli bir giriş açıklığı ve pencereler mevcuttur (Şekil 3.34).

Odanın duvar ve tonoz yüzeylerinde sıva uygulaması mevcuttur. Günümüzde bakımsızlık nedeniyle bu mekân oldukça kötü durumdadır, yoğun şekilde tuzlanma, nemlenme, parça kayıpları, aşınma ve dökülmeler gözlenmektedir. Mekânın doğu ve batı duvarlarında sıralı olarak sonradan açılan delikler bulunmaktadır, bu da mekânın geçmişte farklı bir fonksiyonda kullanıldığını göstermektedir. Mekân 12 m2'dir (Tablo 3.19).

Şekil 3.34. (a) Odanın kuzeyinde sonradan oluşturulan duvar ve yüzeylerde görülen hasarlar (b) 2 03 oda ilişkisi ve pencereler (c) Ahşap lentolu kapı ve yüzeylerde oluşan hasarlar

2 05 Oda

Odaya erişim 2 04 mekânının kuzeyinde yer alan yuvarlak kemerli bir giriş açıklığından sağlanmaktadır (Şekil 3.35). Kare plan tipine sahiptir. Bu bölüm geçmişte 2 04 mekânına bağlı iken zamanla gelişen ihtiyaçlar doğrultusunda bu odadan koparılıp ayrı bir oda düzeni oluşturulmuştur. Zemin döşemesi taş olan mekânın üst örtüsü beşik tonozludur. Döşemede oluşturulan küçük bir kot farklılığı ve zeminin nemli olması nedeniyle bu mekânın banyo fonksiyonunda kullanılmış olması muhtemeldir (Şekil 3.35). Duvarlar kesme taşla örülmüştür ve yüzeylerde sıva uygulaması görülmektedir. Bakımsızlık nedeniyle duvar ve tonoz yüzeylerinde aşınma, kararma, nemlenme ve tuzlanmalar göze çarpmaktadır. Mahâl 6,4 m2'dir (Tablo 3.20).

Şekil 3.35. (a) 2 04 mekân ilişkisi ve açıklıklar (b) Duvar ve tonozlarda görülen hasarlar (c) Döşemede oluşturulan düşük kot farkı

2 06 Mutfak

Mutfak mekânına erişim 2 02 mekânının kuzeyinde yer alan yuvarlak kemerli ahşap lentolu giriş açıklığından sağlanmaktadır (Şekil 3.36). Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi odanın giriş bölümünde taş iken geri kalan kısmı giriş zemininden yüksekte betonarme şap olarak görülmektedir. Mekânın üst örtüsü beşik tonozludur ve yüzeylerinde sıva uygulaması görülmektedir. Duvarları düzgün kesme taş ile örülen mekânın, batı duvarı belirli bir seviyeye kadar seramik ile kaplanmıştır. Duvar yüzeylerinde bakımsızlık nedeniyle yoğun bir şekilde dökülme, aşınma ve nemlenme gözlenmektedir. Mekânın batısında sonradan yerleştirilen tezgâh ve duvara monte edilmiş klima demiri bulunmaktadır (Şekil 3.37). Mekânın doğusunda yuvarlak ve sivri kemerli niş ve yüklüklere yer verilmiştir. Mekânın güneyinde eyvana bakan kapının üzerinde yer alan mazgal pencerenin ahşap doğraması günümüze kadar kendini korumuştur. Mekânın kuzey duvarında 2 07 mekânına geçişi sağlayan yuvarlak kemerli bir giriş açıklığı ve iki pencere ve bunların üzerinde yer alan dikdörtgen formlu mazgal pencere yer almaktadır. Mekân 13 m2'dir (Tablo 3.21).

Şekil 3.36. (a) Eyvan ile mekân ilişkisi (b) Yüzeylerde görülen hasarlar (c) 2 07 mekânıyla ilişki (d) Tonoz yüzeylerinde görülen hasarlar

Şekil 3.37. (a) Doğu duvarında yer alan çeşitli formlarda nişler (b) Batı duvarına, eklenen tezgah, seramik uygulaması ve klima demiri

2 07 Oda

Odaya erişim 2 06 mekânının kuzeyinde yer alan yuvarlak kemerli ahşap lentosu yok olmuş giriş açıklığından sağlanmaktadır (Şekil 3.38). Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi taş olan odanın üst örtüsü beşik tonozludur. Duvarlar kesme ve düzgün kesme taş ile örülmüştür. Tonoz ve duvar yüzeylerinde sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde bakımsızlık kaynaklı dökülmeler, rutubetlenme, kararma, aşınma ve parça kopmaları gözlenmiştir. Mekânın kuzey duvarında basık kemerli büyükçe bir yüklük, sağında ve solunda kaş kemerli nişler bulunmaktadır. Mekânın doğu ve batı duvarında aynı nitelikte ve sayıda yuvarlak kemerli niş, sağında ve solunda kaş kemerli niş ve aydınlatma nişleri mevcuttur (Şekil 3.39). Mahâl 13 m2'dir (Tablo 3.22).

Şekil 3.38. (a) Taş zemin döşemesi, tonoz ve duvar yüzeylerinde boya uygulaması ve kuzeyde yer alan yüklük ve nişler (b) Mekânın ışık alma kapasitesi (c) Ahşap lentosu yok olmuş giriş açıklığı ve üzerinde yer alan demir parmaklıklı mazgal pencere

Şekil 3.39. (a) Duvar yüzeylerinde oluşan büyük oyuk (b) Çeşitli formlarda niş ve kaş kemerli nişler

2 08 Oda

Odaya erişim 2 02 mekânının batısında bulunan yuvarlak kemerli ahşap lentolu giriş açıklığından sağlanmaktadır (Şekil 3.40). Kuzey-güney yönünde dikdörtgen planlıdır. Terasa cephe veren bu odanın zemin döşemesi odanın giriş bölümünde taş iken geri kalan kısmı giriş seviyesinden yüksekte ve betonarme şap olarak görülmektedir (Şekil 3.42). Odanın üst örtüsü beşik tonozludur. Duvarlar düzgün kesme ve kesme taş ile örülmüştür. Duvar ve tonoz yüzeylerinde sıva ve boya uygulaması gözlenmektedir. Yüzeylerde bakımsızlık nedeniyle, yoğun bir şekilde dökülme, aşınma ve nem söz konusudur. Mekânın doğu duvarında basık, batı duvarında ise sivri kemerli nişler yer almaktadır (Şekil 3.41). Mekânın güney duvarında terasa bakan yuvarlak kemerli büyükçe bir pencere açıklığı ve onun üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi bulunmaktadır. Mekânın kuzey duvarında

2 09 mekânına erişim sağlayan sivri kemerli bir niş içerisine yerleştirilmiş yuvarlak kemerli bir giriş açıklığı ve doğusunda dikdörtgen formda bir niş yer almaktadır (Şekil 3.42). Mekân 23 m2'dir (Tablo 3.23).

Şekil 3.40. (a) Eyvan ve oda ilişkisi (b) Ahşap lento kullanımı

Şekil 3.41. (a) Sivri kemerli niş ve etrafında görülen dökülmeler (b) Basık kemerli niş ve etrafında görülen dökülmeler

Şekil 3.42. (a) 2 09 oda ile ilişki ve giriş bölümünde yer alan taş döşemenin şap döşemeyle olan kot farklılaşması (b) Yüzeylerde görülen hasarlar

2 09 Oda

Odaya erişim 2 08 mekânının kuzeyinde yer alan yuvarlak kemerli ahşap lentolu giriş açıklığından sağlanmaktadır (Şekil 3.43). Kuzey-güney yönünde dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi kaya oymadır ve üzerinde toprak tabakası mevcuttur. Duvarların bir bölümü kesme ve moloz taş olup geri kalanı kayaya oymadır. Üst örtüsü duvarların örgü olduğu yerlerde çapraz tonoz kaya olan kısımda ise organik bir biçimdedir. Duvar örülen yüzeyler ve tonozda sıva uygulaması göze çarpmaktadır. Mekânın sıvalı yüzeylerinde dökülmeler, tuzlanma ve nemlenme, kaya olan yüzeylerde aşınma, parça kopmaları, tuzlanma ve nemlenme gözlenmektedir. Evin tek kayaya oyma bölümü olan bu odanın kuzey duvarında yerden belirli bir seviyeye kadar taşla örülmüş bir oyuk bulunmaktadır (Şekil 3.44). Mahâl 16 m2'dir (Tablo 3.24).

Şekil 3.43. (a) Kaya oyma bölüm (b) Taş ile örülen bölüm ve 2 08 mekân ilişkisi (c) Tonoz yüzeylerinde görülen sıva ve hasarlar

Şekil 3.44. (a) Kaya oyma bölüme taş örülerek oluşturulan oyuk (b) Ahşap lentoda oluşan çürümeler

2 10 Oda

Odaya erişim, 2 01 mekânının kuzeydoğusunda yer alan basamaklardan inilerek yuvarlak kemerli ve taş lentolu bir giriş açıklığından sağlanmaktadır (Şekil 3.45). Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Zemin döşemesi doğal taştır ve üzeri toprak tabakasıyla kaplıdır. Üst örtüsü beşik tonozlu olan odanın kuzeyi güneyine göre daha alçak tasarlanmıştır. Bu tasarımın nedeni üstünde yer alan 2 03 odasının bu odaya yükseklik payı vermek için döşemesinin yükseltilmesidir. Duvarlar kesme ve moloz taşlarla örülmüştür. Tonoz ve duvar yüzeylerinde doğal ve beşeri tahribatlar söz konusudur. Yüzeylerde nemlenme, sıva dökülmesi, aşınma ve parça kopmaları mevcuttur. Kuzeydoğu köşesinde beşeri kaynaklı, diğer katı gören oldukça büyük bir delik mevcuttur (Şekil 3.46). Mekân 26 m2'dir (Tablo 3.25).

Şekil 3.45. (a) Terastan merdivenlerle mekâna erişim (b) Tavan yüksekliğinin kuzeyde düşmesi (c) Tonoz ve duvar yüzeylerinde görülen sıva ve hasarlar

Şekil 3.46. Kuzeydoğu köşesinde açılan büyük delik

2 11 Oda

Odaya erişim 2 01 mekânının güneydoğusunda yer alan taş merdivenlerden çıkılarak yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış dikdörtgen formlu bir giriş açıklığından sağlanmaktadır (Şekil 3.47). Kuzey-güney yönünde kare planlı iki bölümden oluşmaktadır. Zemin döşemesi taş olan mekânın üst örtüsü kubbe şeklindedir. Duvarları düzgün kesme taştan inşa edilmiştir. Tonoz ve duvar yüzeylerinde boya uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde bakımsızlık nedeniyle boya dökülmeleri, çatlaklar, aşınma ve nemlenme görülmektedir. İlk bölümün doğu duvarında dikdörtgen formlu bir tepe penceresi, batı duvarında terasa bakan yuvarlak kemerli bir pencere mevcuttur. Kuzey duvarında ikinci bölüme geçişi sağlayan dikdörtgen formlu bir giriş açıklığı ve doğusunda kaş kemerli aydınlatma nişleri yer almaktadır. İkinci bölümün batı duvarında terasa bakan yuvarlak kemerli bir pencere ve üzerinde dikdörtgen formlu bir tepe penceresi yer almaktadır. Pencerenin sağında ve solunda

kaş kemerli aydınlatma nişleri mevcuttur. Gösterdiği mimari özellikler nedeniyle bu mekânın günümüzde hamam olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Kubbe yüzeylerinde beşeri faktörlü delikler gözlenmiştir (Şekil 3.48). Mahâl ilk bölüm 5 m2 ikinci bölüm 5 m2 olacak şekilde toplamda 10 m2'dir (Tablo 3.26).

Şekil 3.47. (a) Terastan mekâna erişim (b) Yüzeylerde görülen boya ve dökülmeler (c) Terasa bakan pencereler

Şekil 3.48. (a) Kubbe yüzeylerinde açılan delik ve boya dökülmeleri (b) Kubbe (c) Tepe penceresi

2 12 Teras

Mekâna erişim 2 01 mekânının güneydoğusunda yer alan taş merdivenlerden çıkılarak sağlanmaktadır. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Teras güney cephede cumbanın bitiminde başlamaktadır. Zemin döşemesi taştır, yüzeylerde kararma, sıvamalar ve bitkisel oluşumlar mevcuttur. Terası çevreleyen batı ve güney korkulukları düzgün kesme taştır, en üst sıra briket örgüdür, üzeri sıvalıdır. Güney korkuluğunda dikdörtgen formlu kar tahliye açıklığı mevcuttur. Bu yüzeylerde uzun süreli doğal etkenler nedeniyle yosunlaşma, kararma, derz

boşalmaları görülmektedir. Terasın doğusunda bulunan duvar düzgün kesme taş örgüdür ve kot farklıkları mevcuttur (Şekil 3.49). Duvarda kaş kemerli nişlere yer verilmiştir. Duvar yüzeylerinde kararma, yosunlaşma, aşınma ve derz boşalmaları mevcuttur. Duvar ve korkuluk yüzeylerinde sıva uygulamaları görülmektedir. Mahâl 40 m2'dir (Tablo 3.27).

Şekil 3.49. (a) Zemin ve duvar taşlarında oluşan hasarlar (b) Kaş kemerli nişler ve duvarda oluşan kot farklılaşması

3.5. Cephe Özellikleri

Geleneksel Mardin Evleri'nin cephe karakteristiklerini yansıtan bu yapı, Mardin'de iki cumbalı yapıdan biri olma özelliğini taşımaktadır. Yapının doğu ve batı cepheleri bitişik nizamlı olup kuzey cephesi ise üst sokağa bakmaktadır (Şekil 3.50, Şekil 3.54). Zemin kat güney cephesinde yuvarlak kemer içine alınmış üzeri geometrik motifli sağında ve solunda sütuncelere yer verilmiş olan yuvarlak kemerli niş içerisine yerleştirilmiş ahşap doğramalı kapı yer almaktadır (Şekil 3.52). Kapının doğusunda üzerinde geometrik motiflerin yer aldığı yuvarlak kemer içerisine alınmış dikdörtgen formlu pencere açıklığı bulunmaktadır.

Sokağa bakan cepheyi estetik açıdan zenginleştiren cumba tek yönden sokağa çıkma yapan cumbalar grubuna girmektedir (Şekil 3.51). Cumbayı altta konsol görevi gören çıkma taşımaktadır. Cumba kuruluşunda üç yöne bakacak şekilde yarım daire kemerli pencere açıklıkları yer almaktadır. Pencere açıklıkları iki sıra silme ve içinde altı kollu yıldız motifinin yer aldığı bir sıra bordür ile çevrelenmiştir. Cumbanın altında konsol görevi gören taşıyıcı çıkmada, zemin kat bitimini gösteren profilli silme ve hemen altında içinde altı kollu yıldız, dendan, sarkıt şeklinde mukarnaslardan oluşan friz bulunmaktadır. Cumbanın üstünde, kat bitimini vurgulayan silmeler ve içinde altı kollu yıldız, dendan, belli aralıklarla yerleştirilmiş

sarkıt şeklinde mukarnas, bitkisel ve geometrik motifler tekrarlanarak cephe zengin süslemeler ile hareketlendirilmiştir.

Birinci katın batısında yer alan güneye bakan, zengin taş işçiliği ile oldukça hareketli olan cephenin üst seviyesinde birinci kat bitimini gösteren silme ve hemen altında cepheyi tamamen kuşatan yatay şekilde üçgen dendanlardan oluşan friz bulunmaktadır (Şekil 3.53). Köşelerde, bileziğinde palmet motifinin yer aldığı iki adet sütünce ile köşeler yumuşatılmıştır. Cephede iki adet dikdörtgen formlu pencere açıklığı bulunmaktadır. Lentolu dikdörtgen formlu ve demir şebekeli pencere açıklıkları, dıştan sağır sivri kemerli birer niş içerisine yerleştirilmiştir. Sağır sivri kemerler, zik zak şeklinde 3 sıra silme ve içinde bitkisel süslemelerin olduğu bir sıra bordür ile çevrelenmiştir. Bordür, hem sütun başlığından hemde gövdesinde palmet motifi bulunan sütüncelere oturtulmuştur. Pencere açıklıklarının alınlığında, sonradan kapatıldığı anlaşılan dikdörtgen formlu tepe pencereleri bulunmaktadır. Bu pencerelerin etrafı, içinde bitkisel ve geometrik motiflerin olduğu sivri kemer formlu silme ve bordürler ile kuşatılmıştır.

İkinci kat terasına (2 01) bakan güney cephede, yarım daire eyvan kemeri, palmetlerin yan yana yerleştirilmesi suretiyle oluşturulmuştur. Kemer, bitkisel karakterli sütun başlığına ve iç içe geçmiş örgü motifleriyle bezenmiş gövdeye sahip sütunceler tarafından taşınmaktadır. Eyvan kemeri, uç kısımlarda dişler oluşturmuştur. Kemeri dıştan çevreleyen üç sıra aynı karakterde silme mevcuttur. Silmeler, geometrik tarzda bir süslemeye sahiptir. Cephede Kat bitimini gösteren profilli silmeler ve bu silmelerin hemen altında yatay olarak dolaşan süsleme frizi bulunmaktadır. Friz, yatay şekilde dendan, altı kollu yıldız ve bitkisel motiflerinin tekrarı ile hareketlendirilmiştir. Cephede bulunan yarım daire kemerli pencere açıklıkları iki sıra silme bir sıra bördür ile çevrelenmiştir. Silme dendan şeklinde yapılmışken bordürde ise zencerek ve bitkisel motifler kullanılmıştır. Pencere açıklıklarının hemen üzerinde iki sıra silme ve içinde geometrik motifin olduğu bir sıra bordür ile çevrelenen sonradan kapatıldığı anlaşılan yarım daire kemerli tepe pencereleri bulunmaktadır. Bu pencerelerin arasında üzerinde bitkisel motiflerin yer aldığı damla şeklinde bir tepe penceresi daha mevcuttur. Damla pencerenin hem tepe hem de alt noktası palmet motifi ile sonlanmaktadır.

Şekil 3.50. (a) Ferit Koç Evi'nin doğu kanadı (b) Bitişik nizam ve dar sokak

Şekil 3.51. (a) Yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış kapı (b) Nitelikli cumba (c) Sokak cephe ilişkisi

Şekil 3.52. (a) Zemin kat giriş bölümü (b) Ceviz ağacı malzemeyle yapılmış kapı (c) Girişin batısında yer alan iki farklı taş örgü

Şekil 3.53. (a) Güneye bakan odaların nitelikli süslemeli cepheleri (b) Evin genel görünümü

Şekil 3.54. (a) Yapının kuzey cephesi (b) İkinci kat damının üst sokaktan görünümü

3.6. Strüktür ve Malzeme

Ev, düzgün kesme, kesme ve moloz taş kullanılarak inşa edilmiştir. Taşların geneli bölgede yöresel harç olarak kullanılan hidrolik kireç – kaymak kireç – taş tozu karışımı olan ınkara harcı ile birleştirilmiştir. Bazı yüzeylerde çimento esaslı sıvalar da görülmektedir. Taş doğası gereği bakım isteyen bir yapı malzemesidir. Yapı, bakımsızlık nedeniyle strüktür ve malzeme bakımından kötü durumdadır. Kapı, pencere kasaları ve niş dolaplarının çoğu günümüze ulaşamamış olup bazı mekânlarda taşın doğasına uygun olmayan betonarme döşeme görülmektedir.

3.6.1. Pencereler

Pencereler, yuvarlak kemerli niş içerisine alınmış bitkisel ve geometrik motifli demir parmaklıklı ahşap lentoludur. Zemin katta yer alan pencereler diğer pencereler nazaran daha küçük tutulup dairesel formda mazgal pencerelere yer verilmiştir. İkinci katta güneybatıya bakan odanın cephelerinde zikzak motifli sivri kemerli niş içerisine alınmış pencerelere yer verilmiştir. İkinci kat eyvanının doğusunda ise

damla motif formlu tepe pencerelerine yer verilmiştir. Pencerelerin doğramaları günümüze ulaşamamıştır (Bkz: EK-3. Rölöve Projesi Güney Cephesi).

3.6.2.Kapılar

Yapının sokağa açılan bir kapısı mevcuttur. Bu kapı ceviz ağacından üretilen ahşap doğramalardan meydana gelmiştir. Yapının içindeki kapılardan günümüze ulaşanı, zemin katta yer alan ahır mekânın demir doğramalı ahşap lentolu kapısıdır (Bkz: EK-3. Rölöve Projesi Güney Cephesi).

3.6.3. Niş ve Yüklükler

Yapının tüm katlarında çeşitli formlarda niş ve yüklüklere yer verilmiştir. Zemin katta, sivri kemerli niş içerisine alınmış yalaklar. Birinci ve ikinci katlarda çeşitli büyüklüklerde, sivri ve yuvarlak kemer formlu yüklük ve ocak nişine ve kaş kemer formlu aydınlatma nişlerine yer verilmiştir.

3.6.4. Üst Örtü Sistemi

Yapının üst örtüsü dıştan düz damlı olup içten beşik ve çapraz tonozlu olarak inşa edilmiştir. Tonozlar moloz taşla yığma tekniğinde ahşap ve çamur kalıp kullanılarak yapılmıştır. Ahşap kalıp tonozu taşıyan kemerler için hazırlandıktan sonra çamurla tavan kalıbı oluşturulmuştur. Moloz taş ve harç birleştirilerek tonozlar tamamlanmıştır. Zemin kat tonozlarında büyük oranda sıva görülmezken üst katlarda tonoz yüzeylerine sıva uygulanmıştır. 1 11 ve 2 03 mekânlarında çapraz ve beşik tonozun birlikte kullanımı görülmektedir. Tavan yüksekliği odadan odaya değişmekte olup, 1.60-3.00 m arasındadır. Yapının damında şap malzeme görülmektedir.

3.6.5. Süsleme

Yapının cephelerindeki süslemelere bakıldığında 19. yüzyıl geç dönemine ait olduğunu söylemek mümkündür. Oldukça zengin süslemeleri olan güney cephesinde, kat bitimini simgeleyen silmeler ve içerisine yerleştirilmiş olan bitkisel ve geometrik motifler yer almaktadır. 24.Destan sokağa bakan giriş kapısı, anıtsal yapıların giriş portalları biçiminde bordürlerle çevrelenmiş ve süslemelere yer verilmiştir. Pencereler, zikzak, yarım daire, damla motifli kemerler içerisine yerleştirilmiştir. Yarım daire kemerli üç pencereye sahip olan cumba, iki sıra silme

ve içinde altı kollu yıldız motifinin yer aldığı bir sıra bordür ile çevrelenmiştir. Cumbanın altında, kat bitimini gösteren profilli silme ve hemen altında içinde altı kollu yıldız, dendan, sartık şeklinde mukarnaslardan oluşan friz bulunmaktadır. Cumbanın üstünde, kat bitimini vurgulayan silmeler ve içinde altı kollu yıldız, dendan, belli aralıklarla yerleştirilmiş sarkıt şeklinde mukarnas, bitkisel ve geometrik motifler tekrarlanarak cephe zengin süslemeler ile hareketlendirilmiştir. 2 03 mekânının tonoz yüzeylerinde bitkisel ve geometrik motifler görülmektedir. Bazı nişlerin tepe noktalarında bitkisel motifli süslemelere yer verilmiştir.

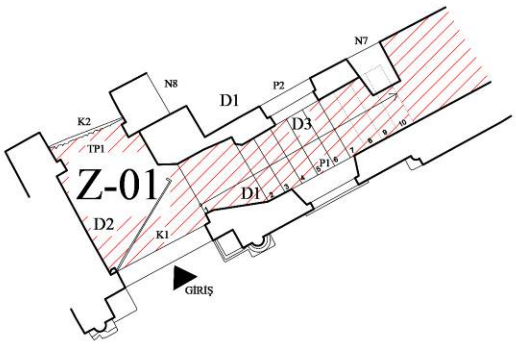
3.7. Mevcut Fiziki Durumun Değerlendirilmesi

Yapı dıştan özgün halini korumasına karşın iç mekânda bakımsızlıktan dolayı yapısal hasarlara sahiptir. Statik sorunları olan yapının duvar ve tonozlarında derin çatlaklar gözlenmiş, taş yüzeylerinde yoğun derecede aşınma ve parça kopması mevcuttur. Odaların birçoğunda tonoz ve duvar yüzeylerine çimento ve kireç esaslı sıva ve boya uygulanmış olup yoğun dökülmeler gözlenmektedir. Tonoz yüzeylerinde yoğun nemlenme ve bundan kaynaklı aşınmalar görülmektedir. Niş ve yüklük kemerlerinin üzerinde yer alan motiflerde parça kayıpları ve aşınmalar mevcuttur. Zemin döşemesinde ve merdivenlerde parça kayıpları ve aşınmalar gözlenmektedir. Pencere ve kapıların doğramaları sökülmüş olup ahşap lentolarda çürümeler ve demir parmaklıklarda paslanmalar gözlenmiştir. İkinci kat terasının güneybatısında yapıları ayırmak için tuğla ile örülmüş olan ek kaldırılmalıdır. Cephe taşlarında ve süslemelerde uzun süreli doğal etkenler sebebiyle derz boşalması, bitki oluşumu, yosunlaşma, nem, kararma, dökülme ve parça kopmaları mevcuttur. Cumbanın sokağa bakan cephesinde, strüktürel çatlak görülmektedir (Bkz: EK-3. Rölöve Projesi Güney Cephesi). Yapının mevcut fiziki durumu Tablo 3.1-3.27'de ifade edilmiştir.

Tablo 3.1.Z-01 mekânı mevcut durum tablosu

ZEMİN KAT - Z-01 GİRİŞ ARALIĞI

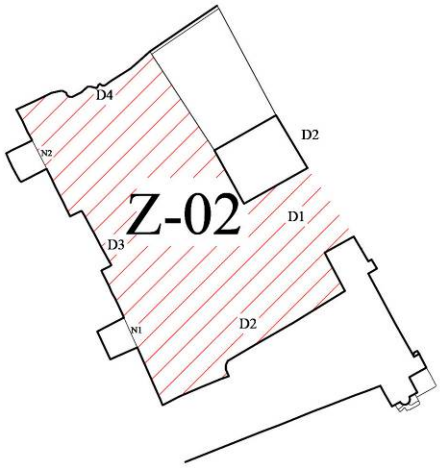
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME																BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
							●							●					●	●		●	
D1	K1				●													●		●		●	
	P1					●														●		●	
D2							●							●					●	●		●	
							●							●					●	●		●	
D3	P2					●														●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ							●												●	●			●

Tablo 3.2. Z-02 mekânı mevcut durum tablosu

ZEMİN KAT - Z-02 ODA

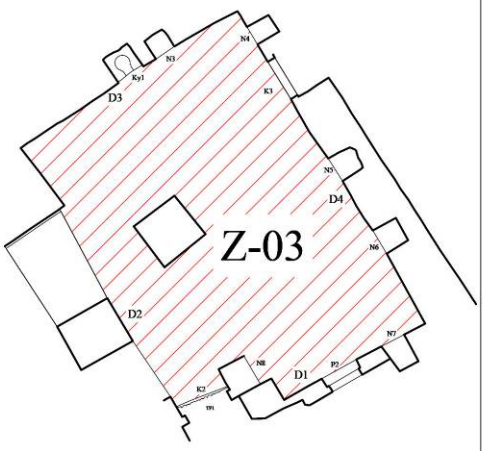
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●							●					●	●		●	
D2									●						●				●	●			●
D3									●					●					●	●		●	
	N1	●							●										●	●		●	
	N2	●							●										●	●		●	
D4								●	●						●				●	●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ												●							●				●
TAVAN DÖŞEMESİ								●										●	●	●			●

Tablo 3.3. Z-03 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

ZEMİN KAT - Z-03 ODA

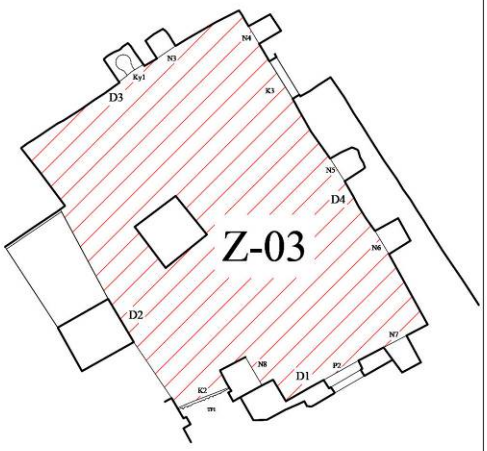
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D4									●					●	●			●	●	●			●
	N4	●					●								●				●	●		●	
	K3					●													●			●	
	N5	●							●										●	●		●	
	N6	●					●											●	●	●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ												●							●				●
TAVAN DÖŞEMESİ								●	●									●	●	●			●

Tablo 3.3. Z-03 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

ZEMİN KAT - Z-03 ODA

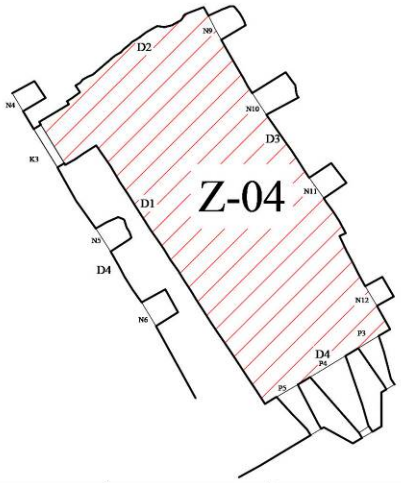
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D4									●					●	●			●	●	●			●
	N4	●					●								●				●	●		●	
	K3					●													●			●	
	N5	●							●										●	●		●	
	N6	●					●											●	●	●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ												●							●				●
TAVAN DÖŞEMESİ								●	●									●	●	●			●

Tablo 3.4. Z-04 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

ZEMİN KAT - Z-04 ODA

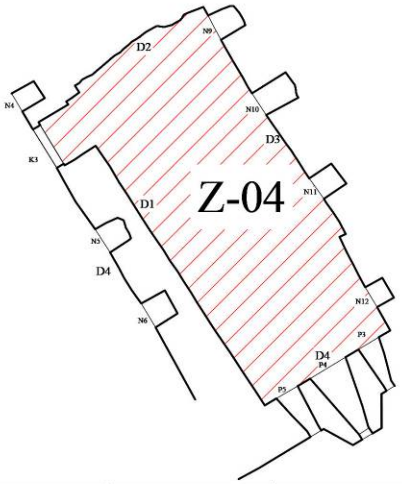
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1									●						●			●	●	●			●
	K3					●													●			●	
D2									●					●	●			●	●	●			●
D3									●					●	●			●	●	●			●
	N9	●							●										●	●			●
	N10	●							●									●	●	●			●
	N11	●							●										●	●		●	
	N12	●					●											●	●	●			●
D4									●					●	●				●	●		●	
	P3					●														●		●	

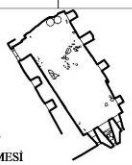
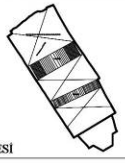
Tablo 3.4. Z-04 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

ZEMİN KAT - Z-04 ODA

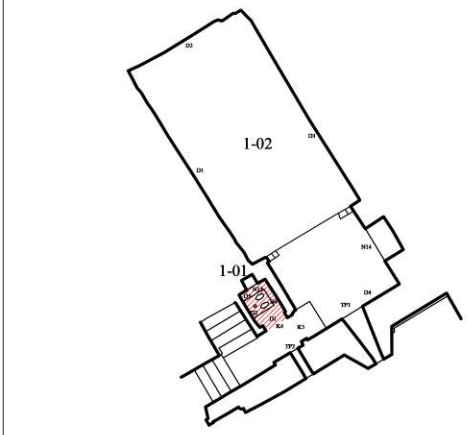

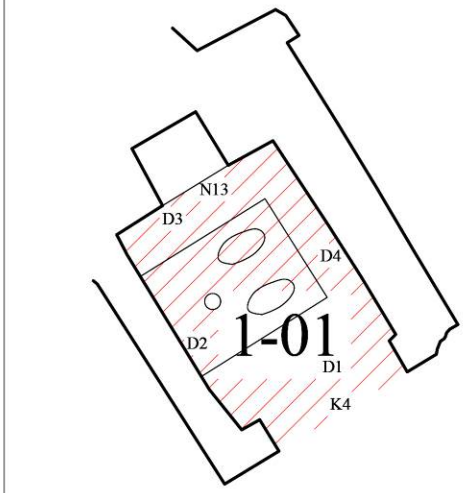
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D4	P4					●														●		●	
	P5					●														●		●	
 ZEMİN DÖŞEMESİ												●							●				●
 TAVAN DÖŞEMESİ								●										●	●	●			●

Tablo 3.5. 1-01 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-01 ARA KAT TUVALET

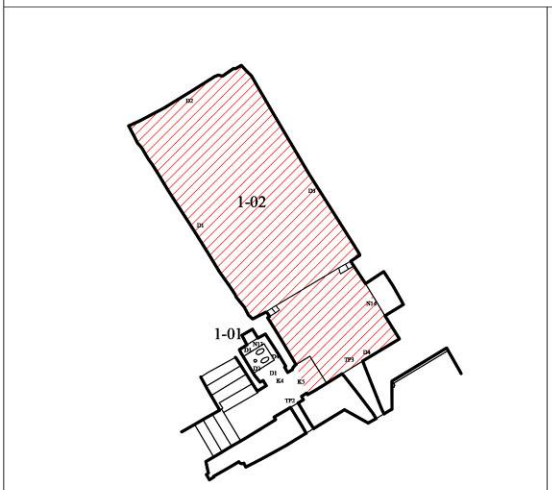

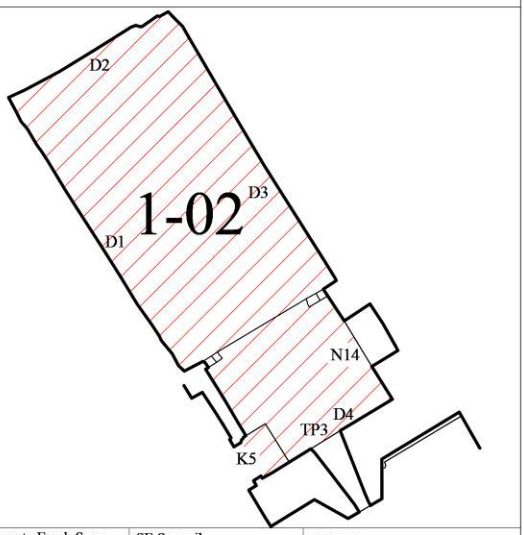
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1										●				●					●	●		●	
	K4					●																	●
D2										●				●					●	●		●	
D3										●				●					●	●		●	
	N13	●								●									●	●		●	
D4										●				●					●	●		●	
ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ							●												●	●			●

Tablo 3.6. 1-02 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-02 ARA KAT ODA

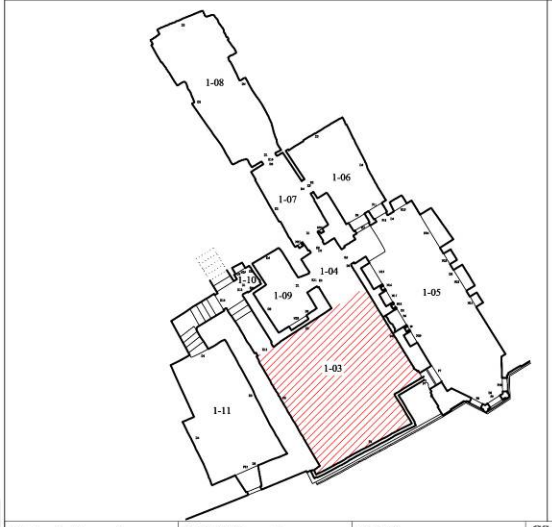

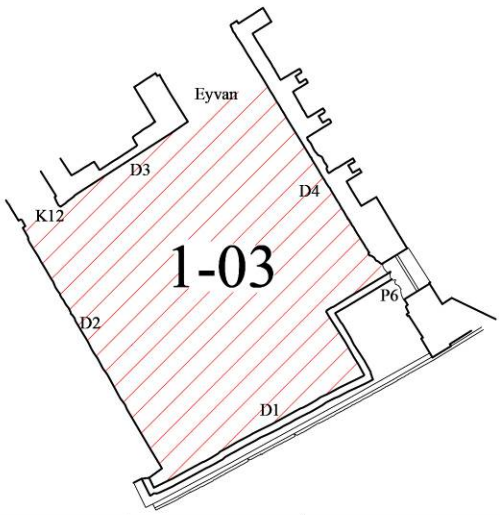
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1									●						●	●			●	●		●	
	K5					●																	●
D2									●							●			●	●		●	
D3									●						●	●			●	●		●	
	N14	●					●												●	●		●	
D4										●					●				●	●		●	
	TP3					●														●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ												●							●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ									●									●	●	●			●

Tablo 3.7. 1-03 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-03 TERAS

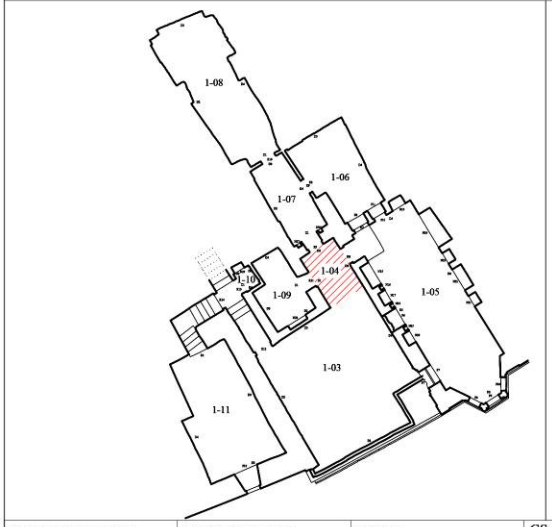

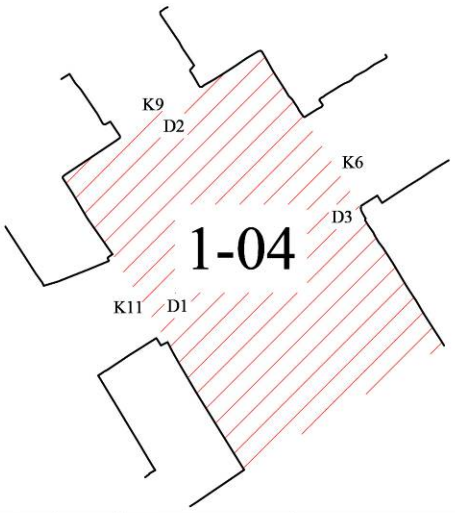
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1								●						●			●		●	●		●	
D2							●		●					●	●			●	●	●			●
D3							●	●						●					●	●		●	
	K12					●														●			●
D4							●	●						●				●	●	●			●
	P7					●														●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●	●		●	

Tablo 3.8. 1-04 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-04 EYVAN

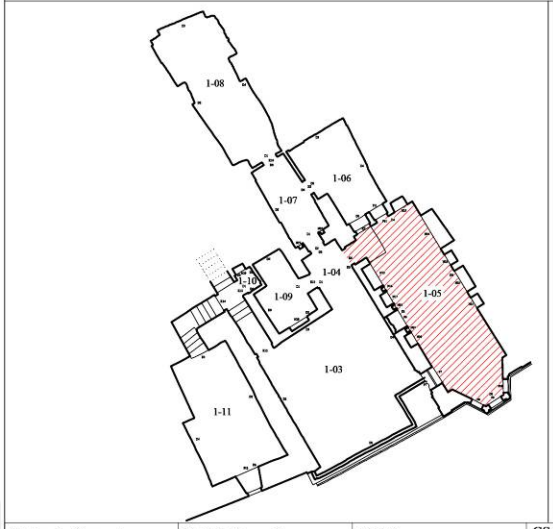

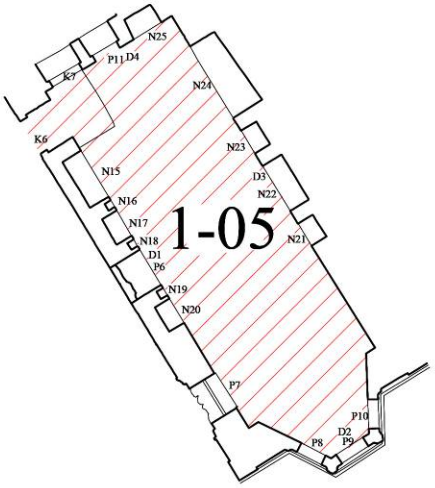
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1										●				●					●	●		●	
	K11					●														●			●
D2										●				●					●	●		●	
	K9					●														●			●
D3										●				●					●	●		●	
	K6					●														●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ							●					●							●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ										●									●	●		●	

Tablo 3.9. 1-05 mekânı (1/3) mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-05 ODA

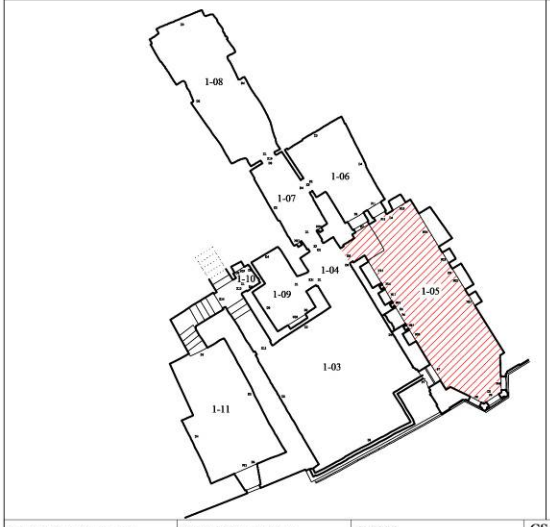

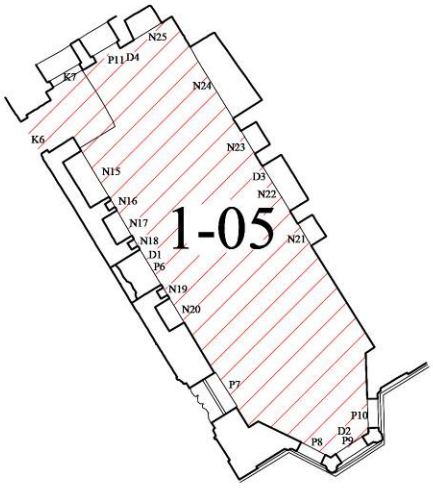
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME																BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1								●						●				●	●	●			●
	K6					●														●			●
	N15	●					●	●											●	●		●	
	N16	●					●												●	●		●	
	N17	●					●												●	●		●	
	N18	●					●												●	●		●	
	P6					●														●			●
	N19	●					●												●	●		●	
	N20	●					●		●										●	●		●	
	P7					●														●			●

Tablo 3.9. 1-05 mekânı (2/3 devamı) mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-05 ODA

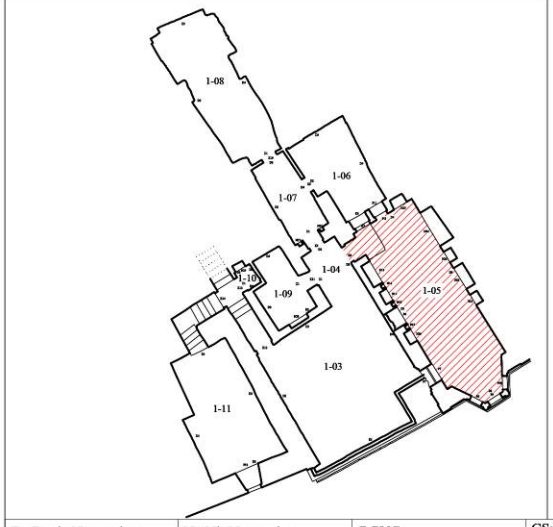

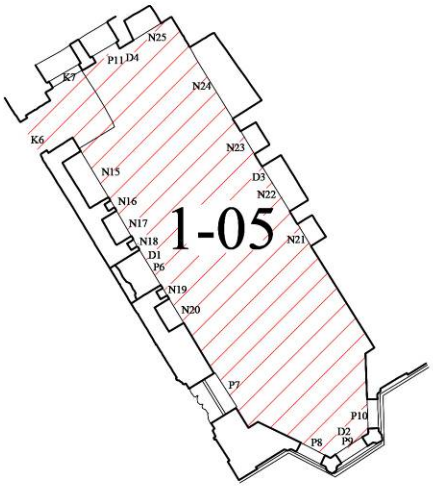
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
								●						●						●		●	
D2	P8					●														●			●
	P9					●														●			●
	P10					●														●			●
							●	●						●				●	●	●			●
D3	N21	●					●	●											●	●		●	
	N22	●					●		●										●	●		●	
	N23	●					●		●										●	●		●	
	N24	●					●		●										●	●		●	

Tablo 3.9. 1-05 mekânı (3/3 devamı) mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-05 ODA

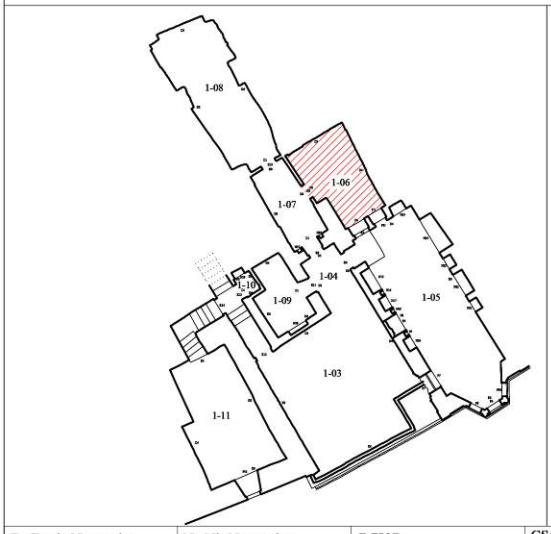

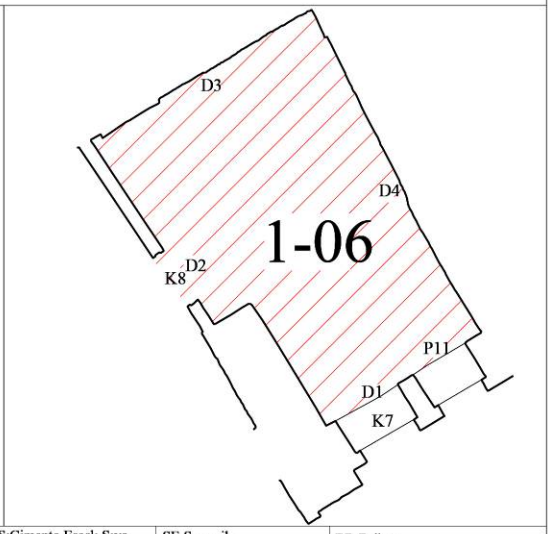
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
							●	●						●				●	●	●			●
D4	N25	●						●											●	●		●	
	P11					●														●			●
	K7					●														●			●
ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ								●										●	●	●			●

Tablo 3.10. 1-06 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-06 ODA

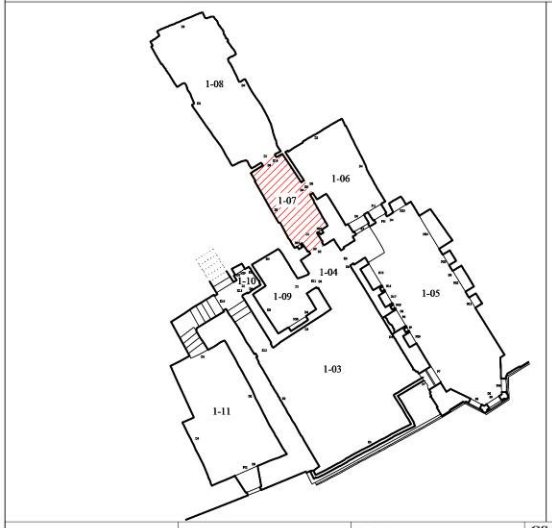

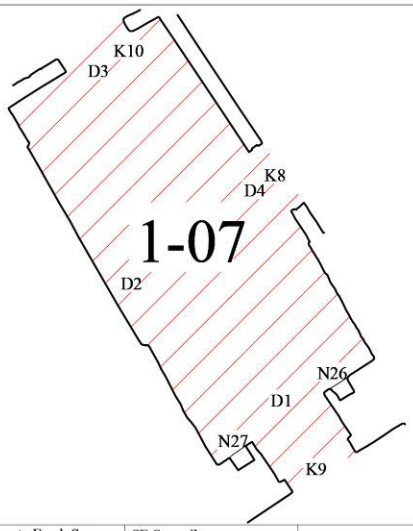
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1								●						●					●	●		●	
	K7					●														●			●
	P11					●														●			●
D2								●							●				●	●		●	
	K8					●														●			●
D3								●	●										●	●		●	
D4								●											●	●		●	
ZEMİN DÖŞEMESİ							●					●							●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ								●											●	●		●	

Tablo 3.11. 1-07 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-07 ODA

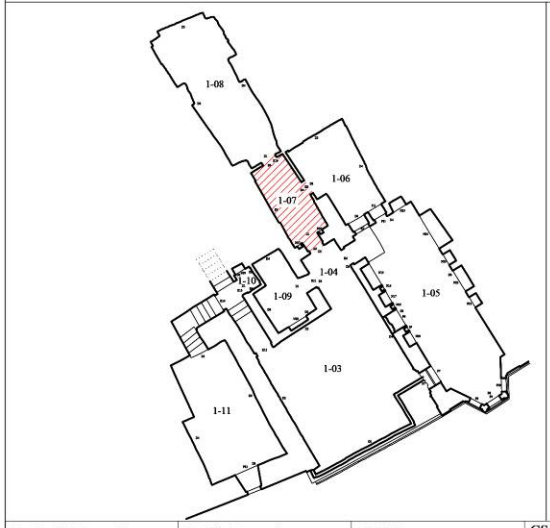

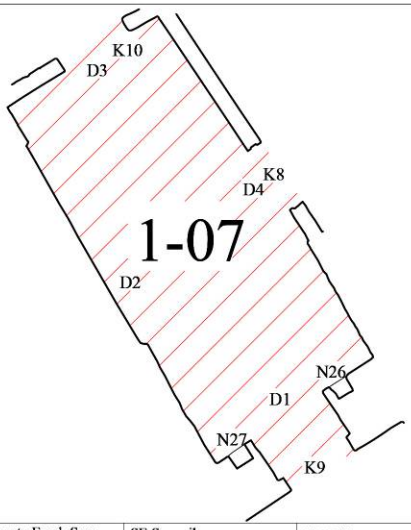
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1								●						●					●	●		●	
	N26	●						●											●	●		●	
	N27	●						●											●	●		●	
	K9					●														●			●
D2								●							●				●	●		●	
D3								●						●					●	●		●	
	K10					●														●			●
D4								●									●		●	●		●	
	K8					●														●			●

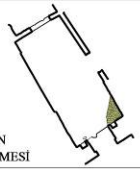
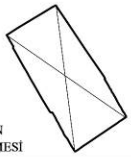
Tablo 3.11. 1-07 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-07 ODA

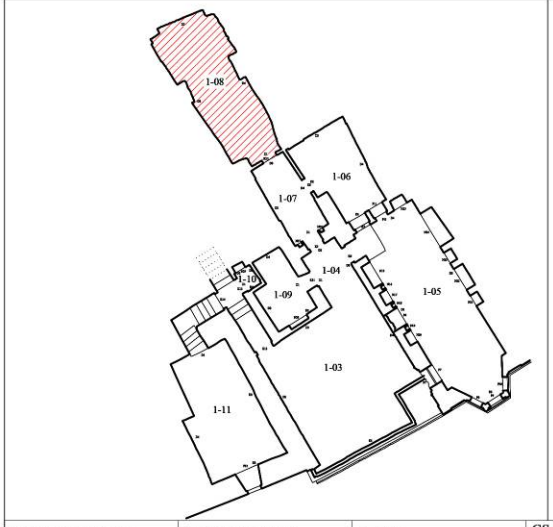

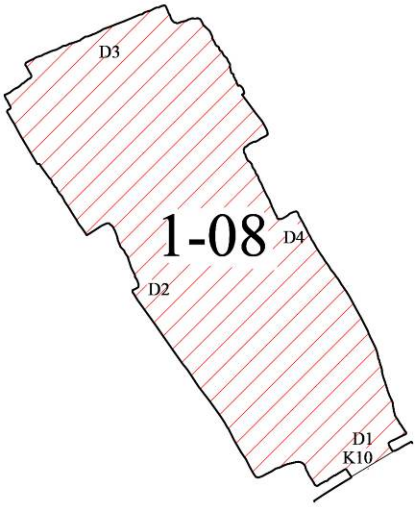
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●					●							●			●	
 TAVAN DÖŞEMESİ								●	●										●	●		●	

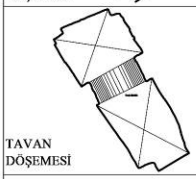
Tablo 3.12. 1-08 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-08 ODA

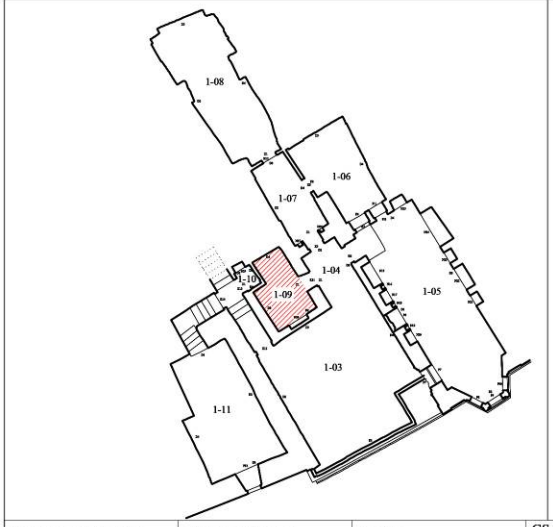

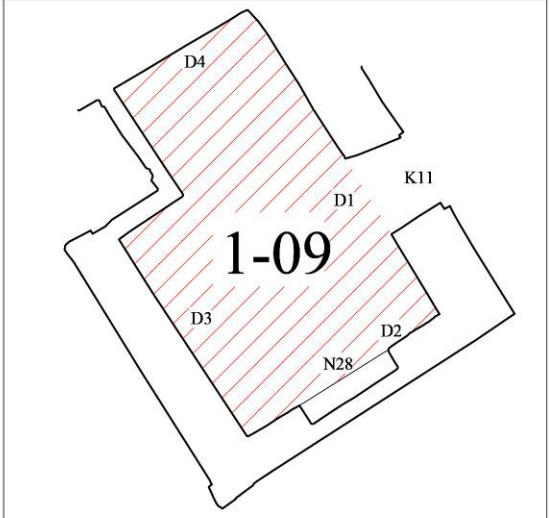
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●		●					●				●	●	●			●
	K10					●														●			●
D2							●		●						●				●	●			●
D3							●		●						●				●	●			●
D4							●		●						●			●	●	●			●
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●					●							●	●		●	
 TAVAN DÖŞEMESİ									●									●	●	●			●

Tablo 3.13. 1-09 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-09 ODA

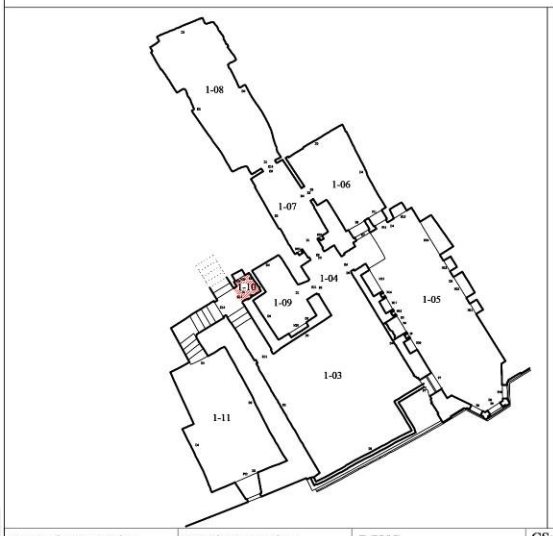

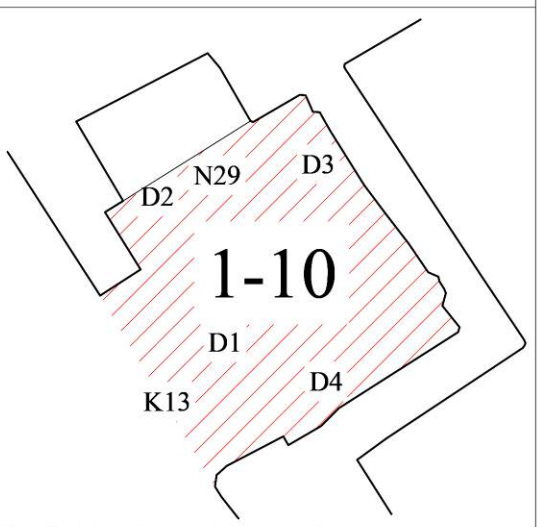
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1									●						●				●	●		●	
	K11					●														●		●	
D2									●						●				●	●		●	
	N28	●							●										●	●		●	
D3									●						●				●	●		●	
D4									●						●				●	●		●	
ZEMİN DÖŞEMESİ							●					●							●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ									●										●	●		●	

Tablo 3.14. 1-10 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-10 ARA KAT TUVALET

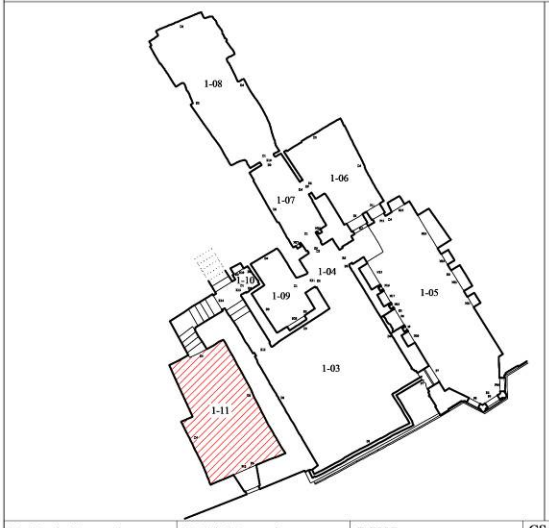

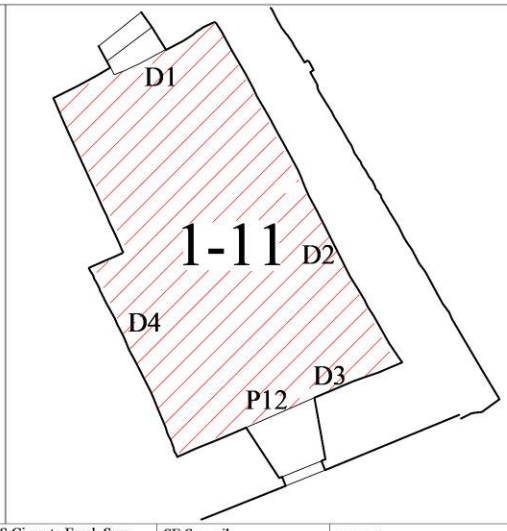
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●			●				●			●		●	●		●	
	K13					●														●			●
D2							●			●				●					●	●		●	
	N29	●								●									●	●			●
D3							●			●									●	●		●	
D4							●			●									●	●		●	
ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●	●		●	
TAVAN DÖŞEMESİ										●									●	●		●	

Tablo 3.15. 1-11 mekânı mevcut durum tablosu

BİRİNCİ KAT - 1-11 ARA KAT ODA

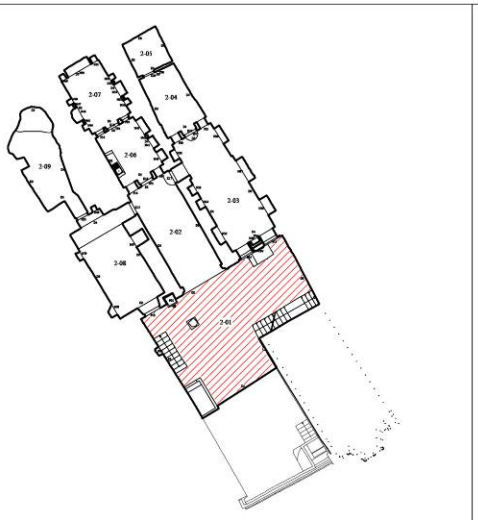

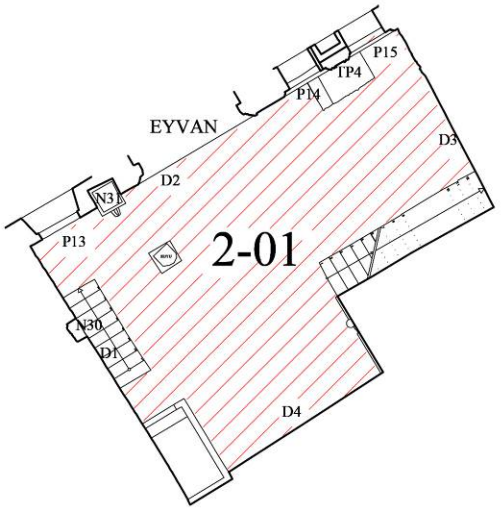
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●		●					●	●				●	●		●	
D2							●		●						●				●	●		●	
D3									●					●					●	●		●	
	P12					●														●			●
D4									●						●				●	●		●	
ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ									●										●	●		●	

Tablo 3.16. 2-01 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-01 TERAS

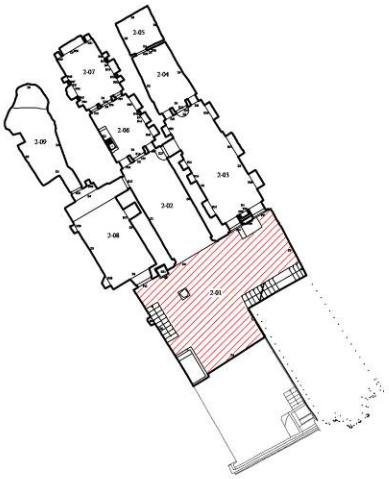

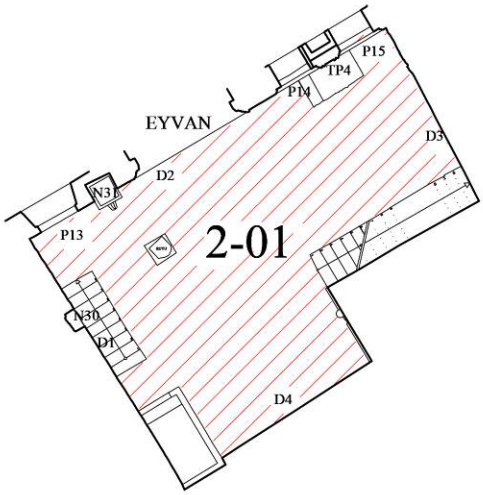
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●	●	●					●	●			●	●	●			●
	N30	●					●		●										●	●		●	
D2							●							●					●	●		●	
	P13					●														●			●
	N31	●					●												●	●		●	
	P14					●														●			●
	TP4					●														●			●
	P15					●														●			●
D3							●							●	●				●	●		●	
D4							●							●					●	●		●	

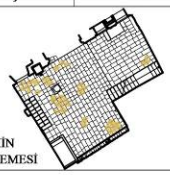
Tablo 3.16. 2-01 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-01 TERAS

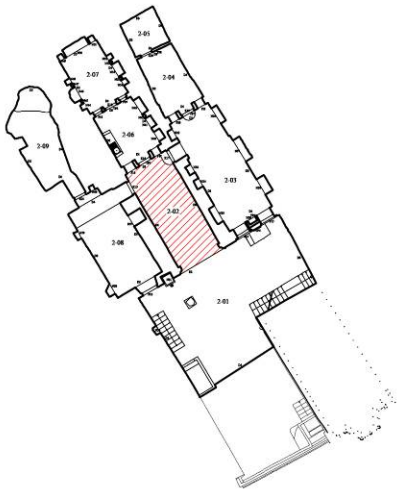

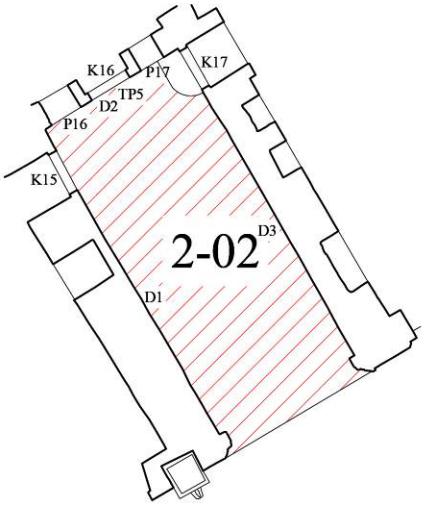
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	

Tablo 3.17. 2-02 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-02 EYVAN

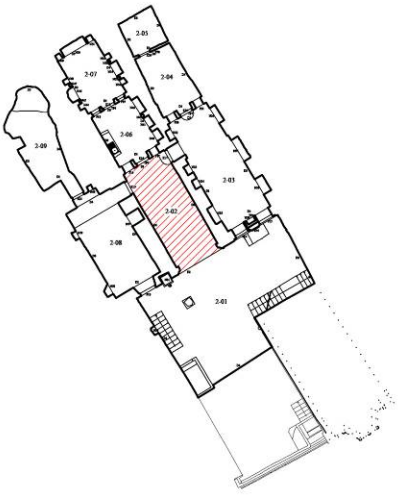

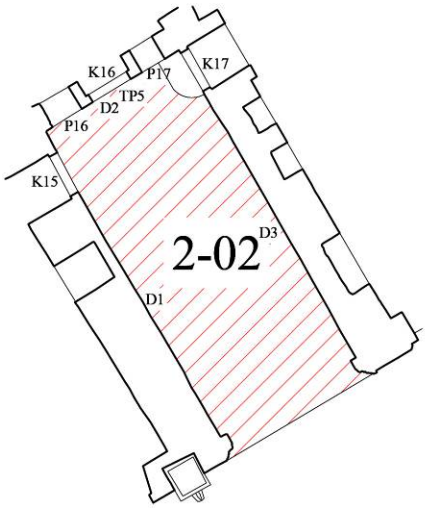
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1									●						●			●	●	●			●
	K15					●														●			●
D2							●		●					●					●	●		●	
	P16					●														●			●
	TP5				●															●		●	
	K16					●														●			●
	P17					●														●			●
D3									●						●			●	●	●			●
	K17					●														●			●

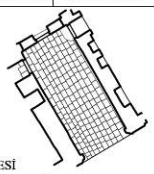
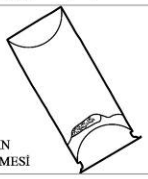
Tablo 3.17. 2-02 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-02 EYVAN

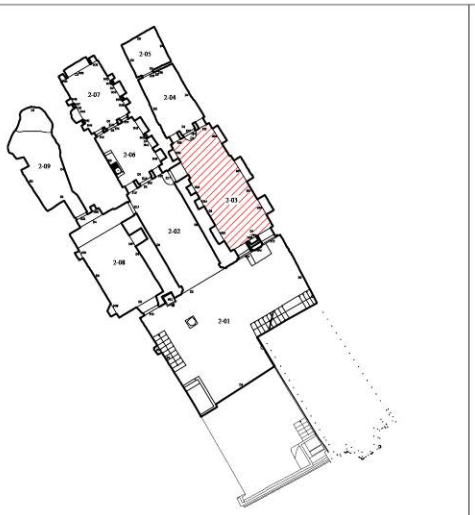

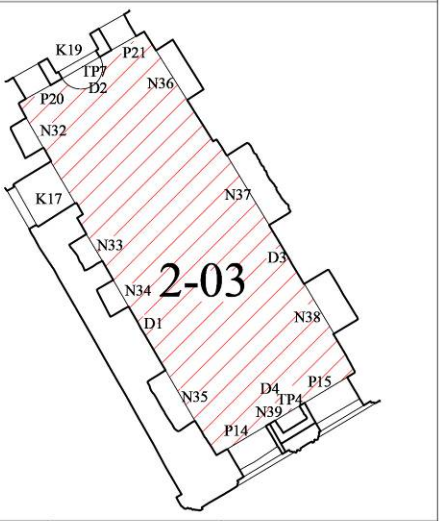
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	
 TAVAN DÖŞEMESİ									●									●	●	●			●

Tablo 3.18. 2-03 mekânı (1/3) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-03 ODA

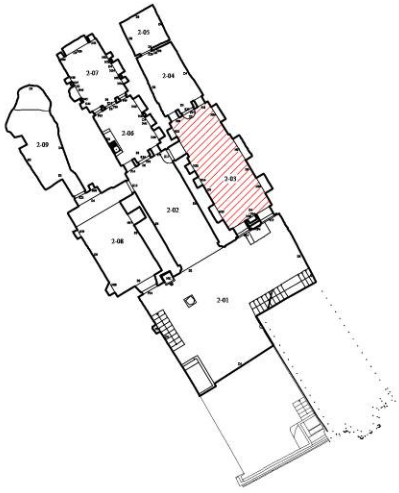

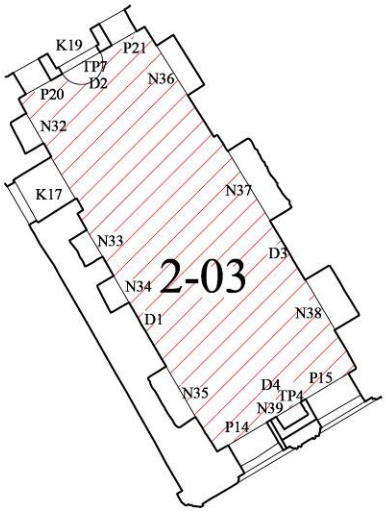
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
							●		●					●	●			●	●	●			●
D1	K17					●														●			●
	N32	●					●		●									●	●	●			●
	N33	●					●		●									●	●	●			●
	N34	●					●		●									●	●	●			●
	N35	●					●		●									●	●	●			●
							●		●					●					●	●		●	
D2	P20					●														●			●
	K19					●														●			●
	TP7					●														●			●

Tablo 3.18. 2-03 mekânı (2/3 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-03 ODA

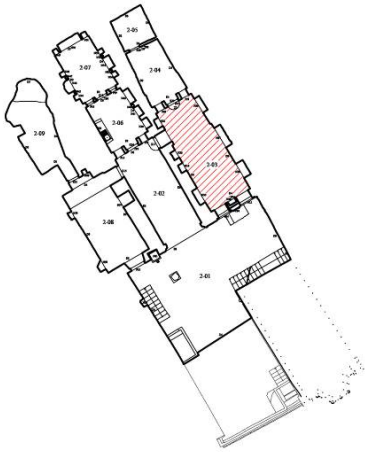

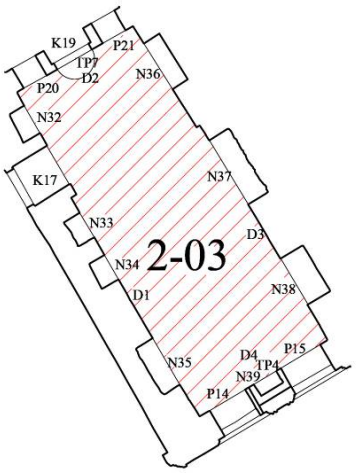
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D2	P21					●														●			●
D3							●		●					●	●			●	●	●			●
	N36	●					●		●									●	●	●			●
	N37						●		●									●	●	●			●
	N38	●					●		●									●	●	●			●
D4							●		●					●	●				●	●		●	
	P14					●														●			●
	N39	●								●										●		●	
	TP4					●														●			●
	P15					●														●			●

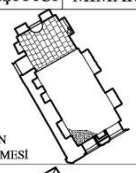
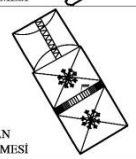
Tablo 3.18. 2-03 mekânı (3/3 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-03 ODA

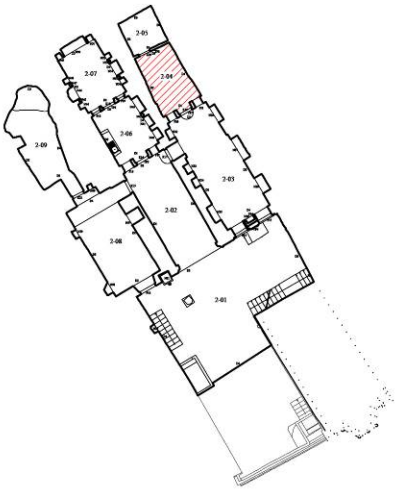

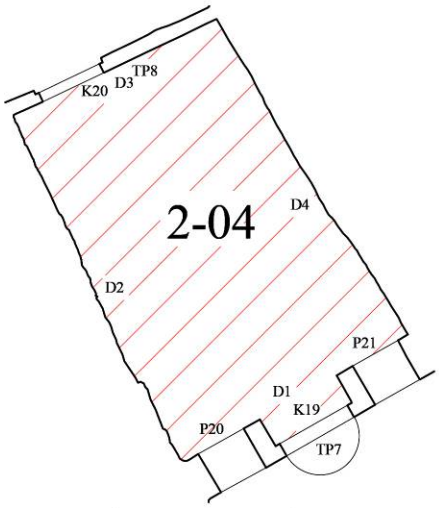
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●				●								●			●	
 TAVAN DÖŞEMESİ									●									●	●	●			●

Tablo 3.19. 2-04 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-04 ODA

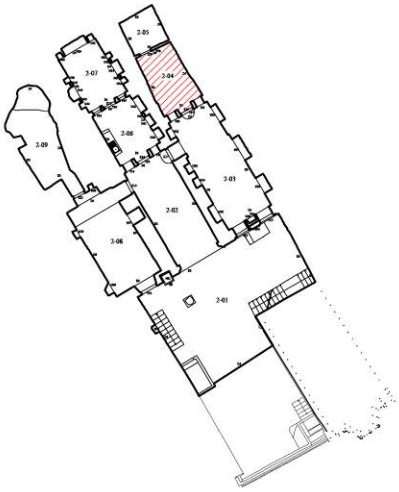

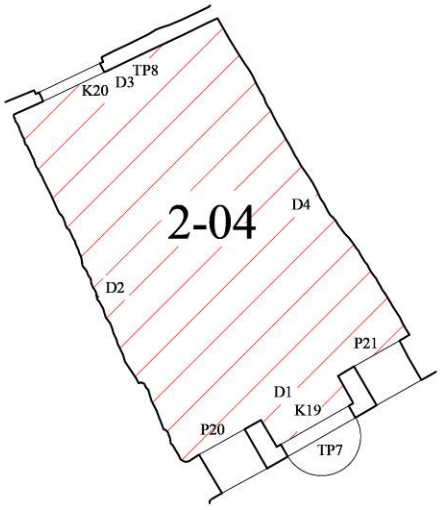
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●		●					●					●	●		●	
	P20					●														●			●
	K19					●														●			●
	TP7					●														●			●
	P21					●														●			●
D2							●		●						●			●	●	●			●
D3							●		●					●	●			●	●	●			●
	K20					●														●			●
	TP8					●														●			●
D4							●		●						●			●	●	●			●

Tablo 3.19. 2-04 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-04 ODA

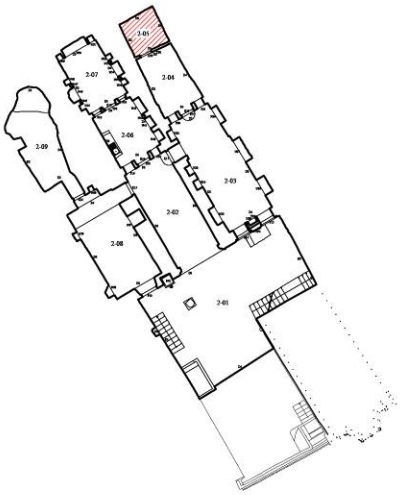

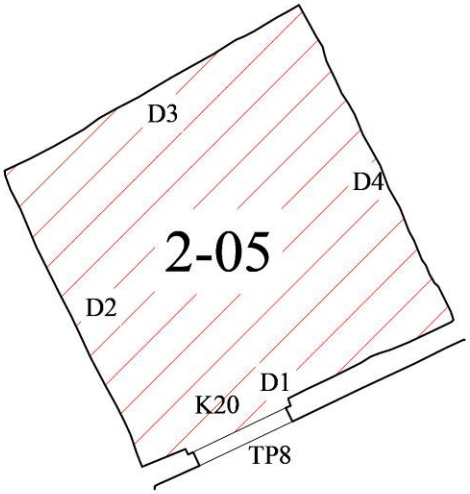
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
ZEMİN DÖŞEMESİ											●								●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ							●		●									●	●	●			●

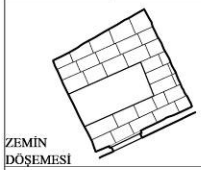
Tablo 3.20. 2-05 mekânı mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-05 ODA

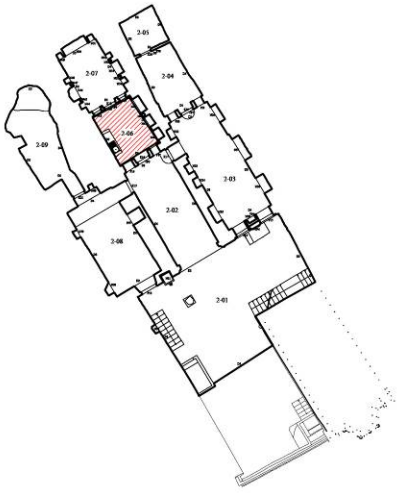

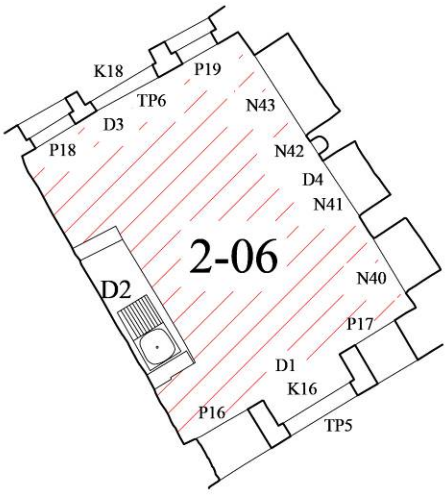
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●		●						●				●	●		●	
	K20					●														●			●
	TP8					●														●			●
D2							●		●						●				●	●		●	
D3							●		●						●				●	●		●	
D4							●		●						●				●	●		●	
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	
 TAVAN DÖŞEMESİ									●											●		●	

Tablo 3.21. 2-06 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-06 MUTFAK

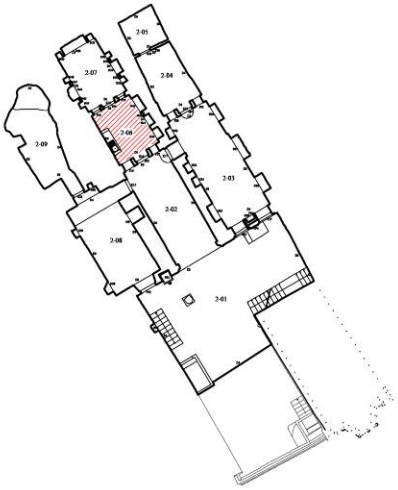

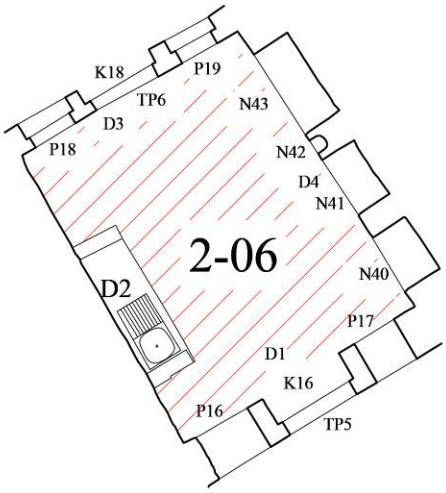
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●		●				●	●					●	●		●	
	P16					●														●			●
	TP5				●															●		●	
	K16					●														●			●
	P17					●														●			●
D2									●				●		●				●	●		●	
D3							●		●					●	●			●	●	●			●
	P18					●														●			●
	TP6					●														●			●
	K18					●														●			●

Tablo 3.21. 2-06 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-06 MUTFAK

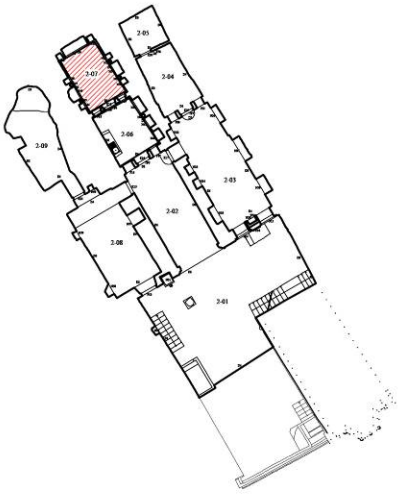

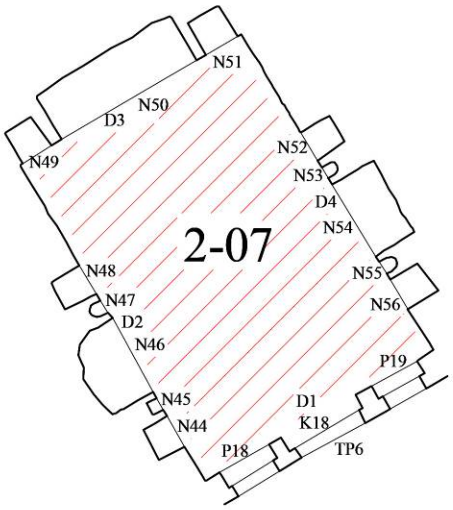
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D3	P19					●														●			●
D4							●		●					●				●	●	●			●
	N40	●							●										●	●		●	
	N41	●							●										●	●		●	
	N42	●							●										●	●		●	
	N43	●							●										●	●		●	
ZEMİN DÖŞEMESİ							●				●								●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ										●									●	●		●	

Tablo 3.22. 2-07 mekânı (1/3) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-07 ODA

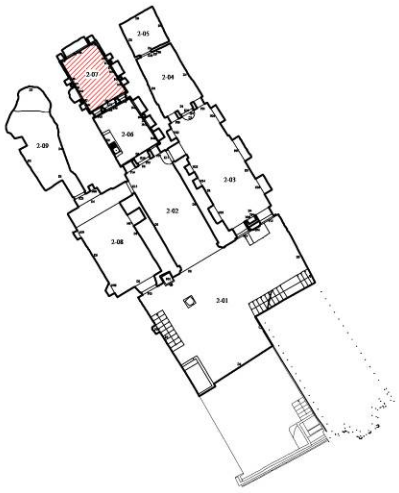

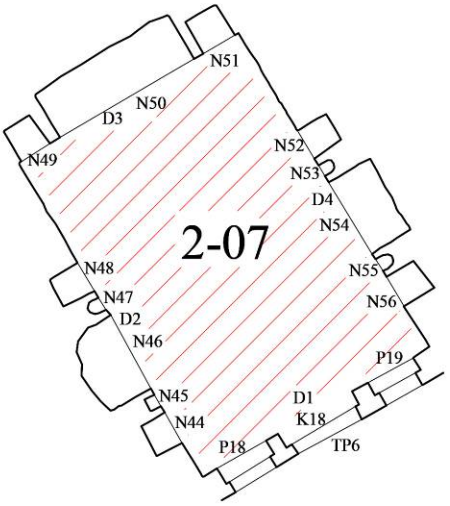
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●		●					●				●	●	●			●
	P18					●														●			●
	TP6					●														●			●
	K18					●														●			●
	P19					●														●			●
D2									●						●				●	●		●	
	N44	●							●										●	●		●	
	N45	●							●									●	●	●			●
	N46	●							●										●	●		●	
	N47	●							●										●	●		●	

Tablo 3.22. 2-07 mekânı (2/3 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-07 ODA

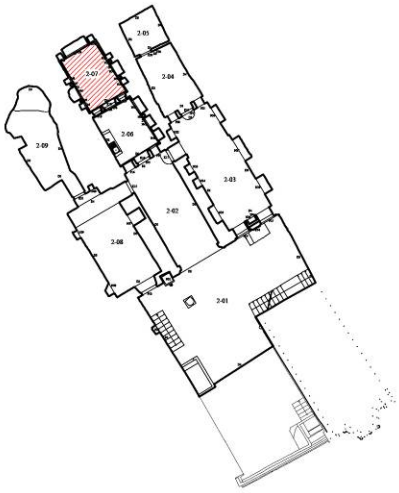

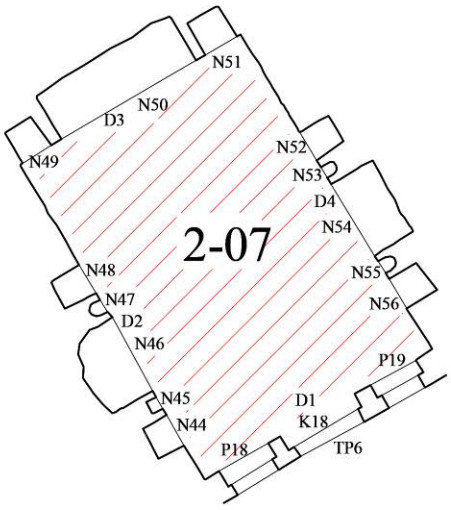
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D2	N48	●							●										●	●		●	
D3									●						●				●	●		●	
	N49	●							●										●	●		●	
	N50	●							●										●	●		●	
	N51	●							●										●	●		●	
D4									●				●		●				●	●		●	
	N52	●							●									●	●	●			●
	N53	●							●										●	●		●	
	N54	●							●										●	●		●	
	N55	●							●										●	●		●	

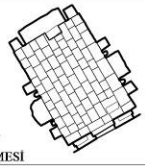
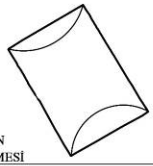
Tablo 3.22. 2-07 mekânı (3/3 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-07 ODA

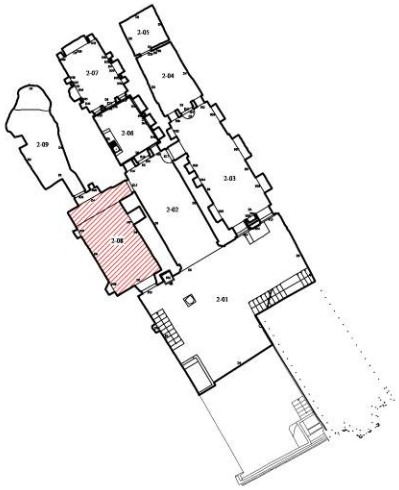

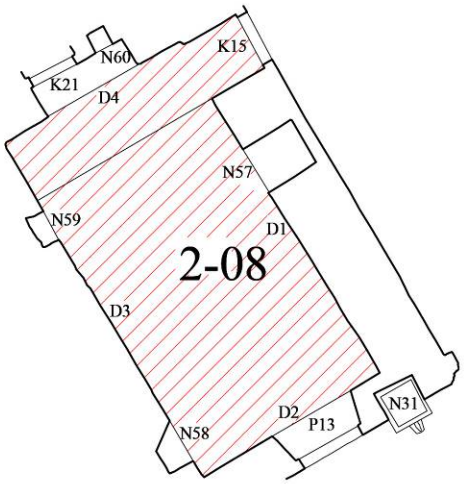
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D3	N56	●							●									●	●	●			●
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●											●	●			●	
 TAVAN DÖŞEMESİ									●										●	●		●	

Tablo 3.23. 2-08 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-08 ODA

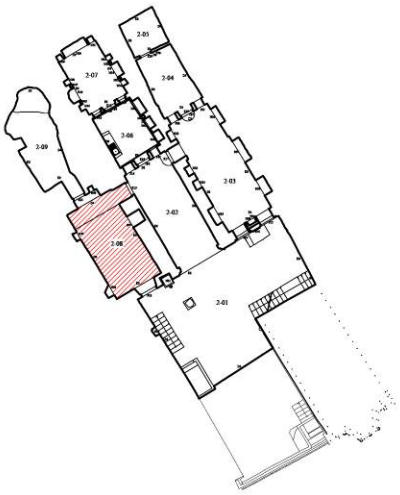

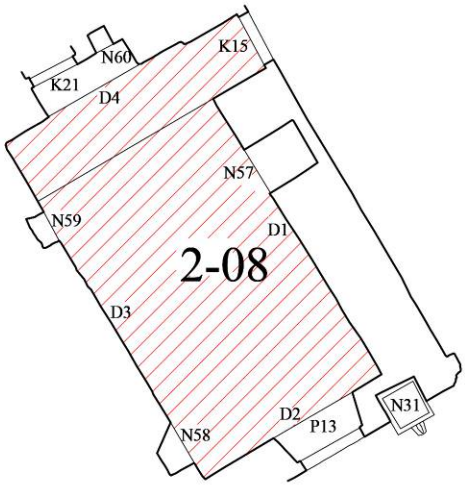
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1							●			●				●	●			●	●	●			●
	K15					●														●			●
	N57	●								●									●	●		●	
D2							●			●				●				●	●	●			●
	P13					●														●			●
D3							●			●				●	●			●	●	●			●
	N58	●								●									●	●		●	
	N59	●								●									●	●		●	
D4							●			●				●	●				●	●			●
	K21					●														●			●

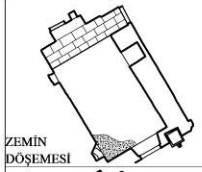
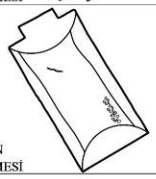
Tablo 3.23. 2-08 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-08 ODA

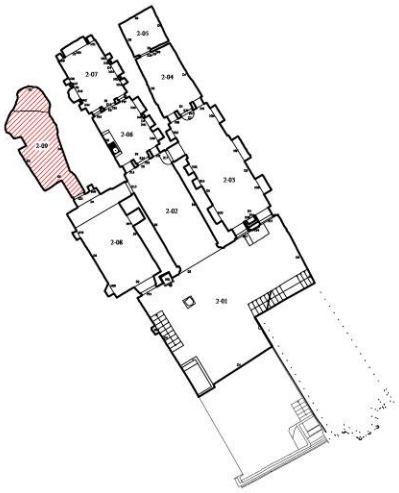

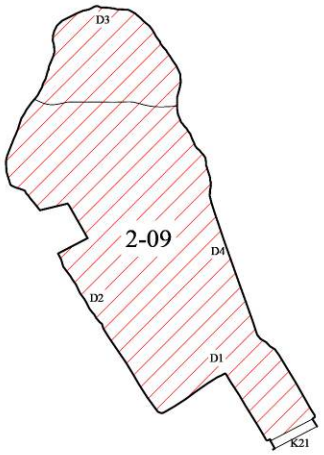
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D4	N60	●								●									●	●		●	
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●				●								●			●	
 TAVAN DÖŞEMESİ									●									●	●	●			●

Tablo 3.24. 2-09 mekânı mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-09 ODA

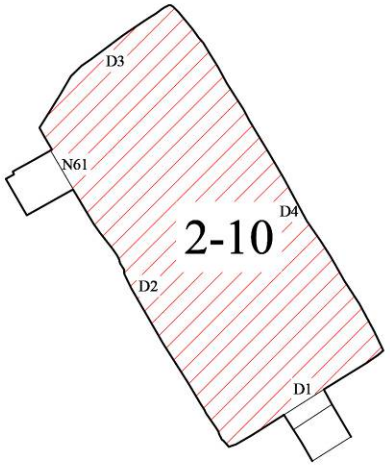

Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş KY:Kaya Oyma	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

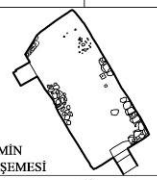
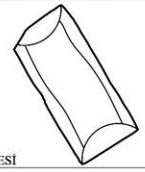
YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	KY	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D3									●						●			●	●	●			●
	K21					●														●			●
D2									●						●				●	●		●	
D3																●			●	●		●	
D4									●						●				●	●		●	
ZEMİN DÖŞEMESİ												●							●			●	
TAVAN DÖŞEMESİ							●		●											●	●	●	

Tablo 3.25. 2-10 mekânı mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-10 ARA KAT ODA

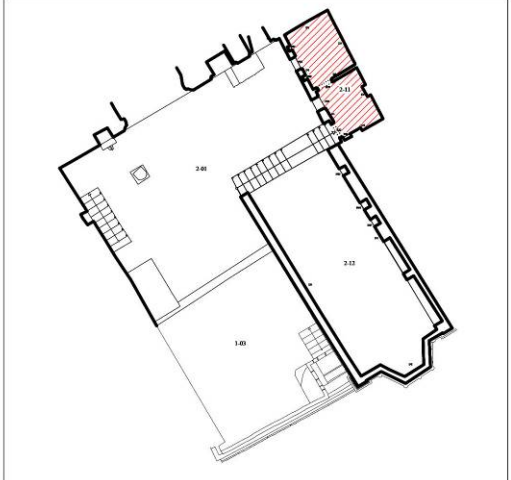

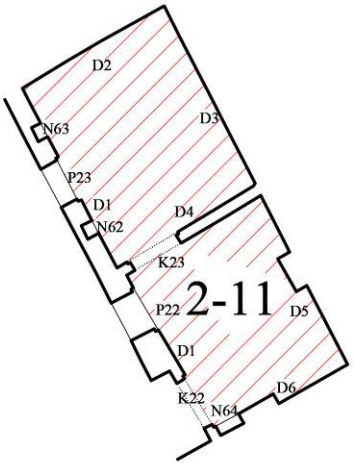
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1									●						●				●	●		●	
									●						●			●	●	●			●
D2	N61	●					●											●	●	●			●
D3									●						●				●	●		●	
D4									●							●			●	●		●	
 ZEMİN DÖŞEMESİ												●							●	●		●	
 TAVAN DÖŞEMESİ									●											●	●	●	

Tablo 3.26. 2-11 mekânı (1/2) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-11 ODA

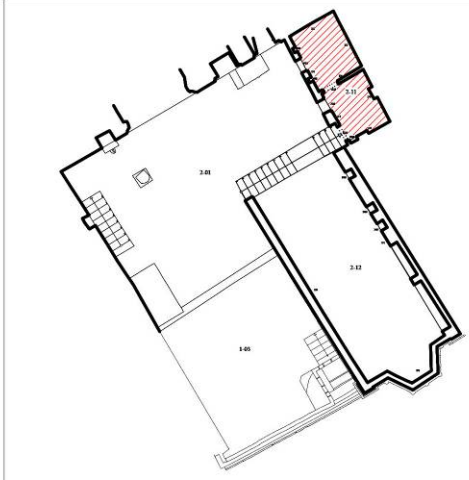

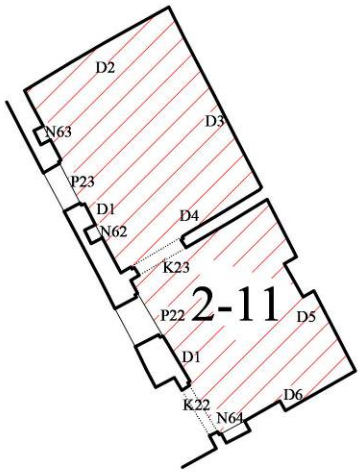
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D1										●				●					●	●		●	
	K22					●														●			●
	P22					●														●			●
	N62	●								●									●	●		●	
	P23					●														●			●
	N63	●								●									●	●		●	
D2										●				●					●	●		●	
D3										●				●					●	●		●	
D4										●				●					●	●		●	
	K23					●														●			●

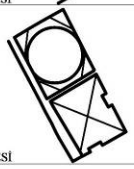
Tablo 3.26. 2-11 mekânı (2/2 devamı) mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-11 ODA

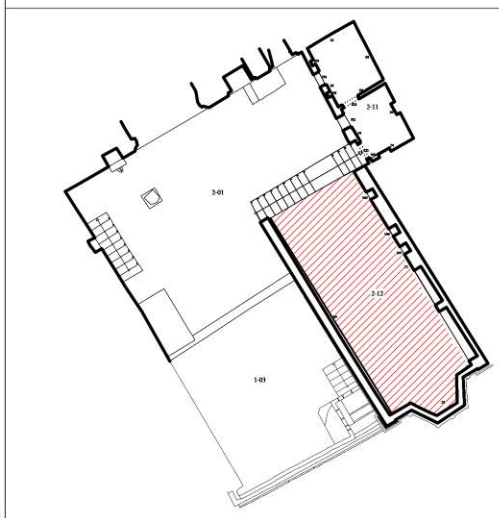

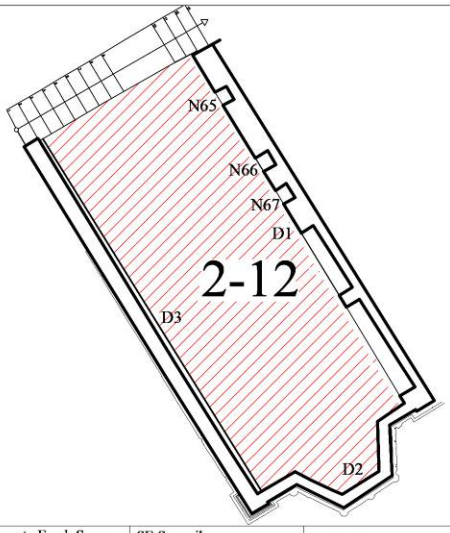
Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY						TAŞIYICI									
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
D5										●				●					●	●		●	
D6										●				●					●	●		●	
	N64	●								●									●	●		●	
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	
 TAVAN DÖŞEMESİ										●									●	●		●	

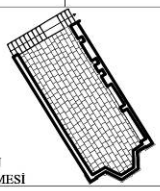
Tablo 3.27. 2-12 mekânı mevcut durum tablosu

İKİNCİ KAT - 2-12 TERAS

Zx:Zemin Numaraları Dx:Duvar Numaraları Px: Pencere Numaraları Kx:Kapı Numaraları	Nx:Niş Numaraları TPx:Tepe Penceresi Numaraları Kyx:Kuyu Numaraları T:Taş	P:PVC M:Metal A:Ahşap KSZ:Kasasız	ÇS:Çimento Esaslı Sıva KS:Kireç Esaslı Sıva B:Boya Ş:Şap TO:Toprak	SE:Seramik DKT:Düzgün Kesme Taş KT:Kesme Taş MT:Moloz Taş	BR:Briket MK:Malzeme Kayıpları BRK:Birikimler AYR:Ayrılmalar

YAPI ELEMANI		MALZEME															BOZULMA NEDENİ			MEVCUT DURUM		
		MİMARİ					YÜZEY							TAŞIYICI								
TAŞIYICI	MİMARİ	T	P	M	A	KSZ	T	ÇS	KS	B	Ş	TO	SE	DKT	KT	MT	BR	MK	BRK	AYR	İYİ	ORTA	KÖTÜ
							●							●					●	●		●	
D1	N65	●					●												●	●		●	
	N66	●					●												●	●		●	
	N67	●					●												●	●		●	
D2							●							●					●	●		●	
D3							●							●					●	●		●	
 ZEMİN DÖŞEMESİ							●												●			●	

4. FERİT KOÇ EVİ RESTİTÜSYON ÖNERİSİ

Restitüsyon, süreç içerisinde değişikliğe uğrayan, kısmen yıkılan veya yok olan yapıların ilk tasarımlarındaki, ya da belirli bir tarihteki mevcut durumlarının, arşiv belgelerinden, yapı izlerinden veya yapıya ait fotoğraf, çizim vb. belgelerden yararlanılarak ifade edilmesidir (Ahunbay, 2017, s. 85).

4.1. Restitüsyon Yaklaşımı

Bu çalışma tarihi yapıların özgün durumunu saptayabilmek tarihi gelişimini incelemek (Karasoy, 2014, s. 173), süreç içerisinde geçirmiş olduğu onarımların tespit edilmesi ve yapılacak olan restorasyon projesinin doğru yönlendirmesi adına önem arz etmektedir.

Bu doğrultuda Ferit KOÇ Evi'nin inşa tarihinden günümüze kadar geliş sürecinde yapılan onarım, eklemeler, vb. değişimleri inceleyerek yapının özgünlüğüne kavuşturulması için restitüsyon çalışması yapılmıştır. Yapı bütünlüğünün korunmasına yönelik olarak yapılmış olan restitüsyon çalışmasında yapı elemanı ve malzemeleri olabildiğince korunmaya özen gösterilmiş, bu doğrultuda temizleme ve tamamlama uygulamaları yapılmıştır. Korunamayacak durumda olan malzemeler aslına uygun malzemelerle yenilenmiştir.

Restitüsyon İçin Kaynak Kullanımı (Bkz: EK-4. Restitüsyon Projesi Kaynak Kullanımı)

Başlangıçta 3 katlı bir konut şeklinde inşa edilmiş Ferit KOÇ Evi günümüze kadar da konut işlevini sürdürmektedir. Gelişen yaşam koşulları nedeniyle yetersiz kalan evde konforu arttırma amaçlı onarım ve değişiklikler yapıldığı görülmektedir. Yapıdaki bu değişiklikleri saptayabilmek için restitüsyon analizi yapılmıştır.

Ferit KOÇ Evi'nde elemanların yer, boyut, biçim ve özelliklerini belirleyebilmek için yapıdaki iz ve örneklerden bilinen ve benzer dönem örneklerinden bilinen olmak üzere 2 temel kaynak kullanılmıştır. Yapı ile ilgili çok az sayıda yazılı kaynak olması, olan kaynaklarda da fotoğrafların bulunmaması bu kaynağın kullanılmasını engellemiştir. Yapının günümüzde Mardin Müzesi'ne tahsis edilmiş olması nedeniyle ev sahiplerinden gelen bilgilere ulaşılamamıştır.

Restitüsyon çalışmaları sırasında ne tür kaynakların kullanılacağı aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

A. Yapıdaki İz ve Örneklerden Bilinen

1. Varlığı kesin olarak bilinenler: Yapıda yapılan rölöve çizim çalışmaları sırasında varlığını kesin olarak saptananlardır.

2. Yapıdan gelen izlere göre: İzi olan veya olmayan elemanların boyut, biçim, konum gibi özelliklerin yapıdan gelen benzer örnekler doğrultusunda tespit edilenledir.

B. Benzer Dönem Örneklerinden Bilinen

1. Yapıda izi olan ve özellikleri benzer dönem örneklerinden bulunan: Boyut, konum, biçim gibi özelliklerden bazıları belli olan yapı elemanlarının eksik olan kısımlarının benzer dönem örneklerinden yararlanılarak tamamlanmasıdır.

2. Yapıda izi olmayan ve özellikleri benzer dönem örneklerinden bulunan: Boyut, konum, biçim gibi özelliklerden hiçbirinin belli olmadığı yapı elemanlarının eksik olan kısımlarının benzer dönem örneklerinden yararlanılarak tamamlanmasıdır.

4.2. Plan Restitüsyonu (Bkz: EK-4 Restitüsyon Projesi Kat Planları)

Yapı uzun bir süre kullanım dışı kalınca sokaktan gelen suyun yaratmış olduğu nemin zemin kat döşeme ve üst örtüsünde hasarları meydana getirmiştir. Zemin katta yer alan toprak döşemenin üzerine yığılan molozlar temizlenmiş zemin tesviye edilmiştir. Bu katta görülen yoğun nem ve bozulmanın kaynağı olan sokaktan yapıya giren suyun tespiti yapılmış ve yapı çevresinde drenaj sistemi yenilenmiştir. Z-02 ve Z-03 mekânları arasında bir sınır oluşturan ve sonradan örüldüğü tespit edilen yarı seviye duvar kaldırılmıştır. Zemin kat ile birinci kat arasında ilişki kuran merdivende oluşan kirlenme ve parça kopmaları yapıdan gelen izler doğrultusunda tamamlanmıştır.

1.kat terasına bakan 1-09 mekânının günümüzde banyoya dönüştürüldüğü görülmektedir. Duvarlarında yosunlaşma ve rutubet bulunan mekânın 1-03 terasa bakan kapısı sonradan duvar örülerek kapatılmıştır. Kapatılan kısım yeniden açılmıştır. Kapı, yeniden ahşap olarak üretilmiştir ve oda olarak özgün kullanımına kavuşmuştur. 1-05 mekânın batı duvarında taş duvar örülerek kapatılmış bir pencere açıklığı tespit edilmiş olup duvar kaldırılarak pencere yeniden ahşap olarak üretilmiştir. 1-06 ve 1-07 mekânları arasında briket ile örülüp üzeri çimento esaslı harç ile sıvanan bir bölücü duvar eklentisi tespit edilmiştir. Tek bir mekân olduğu anlaşılan mekânın duvarı kaldırılıp özgün hale getirilmiştir. 1-08 mekânının batısında

yer alan eklentinin özgün halinde olmadığı tespit edilip kaldırılmıştır. Ara kat niteliği taşıyan 1-11 mekânının kuzey duvarında yer alan taş eklenti kaldırılmıştır.

2-01 mekânının güneybatısında yer alan taş duvar ile örülen bölümün sonradan inşa edildiği tespit edilmiştir. Bu bölümün batısında yer alan yapıyla arasında bir geçiş aralığı oluşturduğu anlaşılmaktadır ancak geçişi sağlayan kapı sonradan kapatıldığı için mekân işlevsiz hale gelmiştir. Bu bölüm kaldırılarak zemin döşemesi taş ile tamamlanmıştır. Terasın doğusunda sonradan duvar örülerek kapatılan bir kapı tespit edilmiştir (Şekil 3.27). Duvar kaldırılarak dokuya özgü ahşap kapı eklenmiş ve mekân ortaya çıkarılmıştır. 2-05 oda olarak kullanılan mekânda sokaktan gelen sulardan kaynaklanan nem sorunu tespit edilmiştir. Drenaj sisteminin çözülmesiyle bu sorun giderilmiştir. Günümüzde mutfak olarak işlevlendirilen 2-06 mekânının batı duvarında eklenti olarak tezgâh, klima demiri ve seramik duvar kaplaması tespit edilmiştir. Yapıdan gelen izler doğrultusunda eklentileri kaldırılan mekânın oda olarak yeniden özgün kullanımı sağlanmıştır. 2-08 mekânının kuzeybatı duvarında sonradan kapatılan bir niş tespit edilmiştir. Niş açılarak odanın özgün haline gelmesi sağlanmıştır. Yağmur sularını toplayan ve Mardin'de görülen su sorununa karşın büyük bir avantaj olarak bakılan, Z-03 oda ve 2-01 teras mekânında olmak üzere yapıda iki adet su kuyusu mevcuttur. Kuyuların içleri temizlenip yeniden kullanıma açılmıştır. Yapının çürüyen ve kopan tüm ahşap kapı lentoları yenilenmiştir. Z-01-Z-02 mekânlarını birbirine bağlayan açıklıkta yer alan kapının çürüyen kısımları yenilenip temizlenmiştir. Geri kalan kapıların izleri tespit edilememiştir ve özellikleri benzer dönem örneklerinden bulunup özgün dokuya uyacak şekilde ahşap olarak yeniden üretilmiştir (Şekil 4.3). Yapıda yer alan tüm niş ve yüklüklerin benzer dönem örnekleri ve yapıdaki diğer örnekler göz önüne alınarak temizlenip kopan parçaları tamamlanmıştır. Dolabı mevcut olmayan nişlerde benzer dönem örnekleri dikkate alınarak yapıya uygun olacak şekilde ahşap dolap imal edilmiştir (Şekil 4.1-4.2).

Şekil 4.1. Karşılaştırmalı çalışma, niş dolabı örneği (2019)

Şekil 4.2. Karşılaştırmalı çalışma, niş dolabı örnekleri (Karabulut, 2019, s. 184)

Şekil 4.3. Karşılaştırmalı çalışma, ahşap kapı örnekleri (2019)

4.3. Kesit Restitüsyonu (Bkz: EK-4 Restitüsyon Projesi A-A – I-I Kesitleri)

Başoda olarak kullanılan 2-03 mekânının üst örtüsünden kopan parçalar yapıdan gelen izler doğrultusunda tamamlanmıştır. 2-04 mekânının duvarlarında yer alan korozyona uğramış delikler kapatılarak özgün haline getirilmiştir. Yapının çürüyen ve kopan tüm ahşap kapı lentoları yenilenmiş dolapları olmayan nişlere dokuya uygun şekilde dolap üretilmiştir. 2-08 mekân duvarlarında oluşan strüktürel çatlaklar dokuya uygun enjeksiyon malzemesi ile tamamlanmıştır. 2-03, 2-04, 2-06, 2-08 mekânlarında sonradan yapılan tüm betonarme şap döşemeler kaldırılarak yerine yapıdan gelen izler doğrultusunda taş döşenmiştir. Damda sonradan yapılan betonarme şap döşeme kaldırılarak yerine taş döşeme yapılıp yalıtımı sağlanmıştır (Bkz: EK-4. Restitüsyon Projesi Detay Çizimleri). Tüm duvar ve tavanlarda yer alan boya, çimento ve kireç esaslı sıvalar temizlenerek özgün taş yüzeyi ortaya çıkarılmıştır. Derzleri yenilenen mekânların duvar seviyesi taş bırakılarak tavanlar yöresel harç olan ınkara harç ile sıvanmıştır.

4.4. Cephe Restitüsyonu (Bkz: EK-4 Restitüsyon Projesi Güney, Kuzey Cephesi)

Yapıda yer alan cumba, tüm kat süslemeleri ve taşlarda görülen; dökülme, kirlenme, parça kopmaları, derz boşalmaları, bitki oluşumu, kabarma, nem ve strüktürel çatlaklar yapıdaki diğer örneklerden yararlanılarak tamamlanmıştır. 2.kat eyvan

kemerinden 5 cm'den fazla kopan yüzeyler olabildiğince az müdahaleyle tamamlanmıştır. Çimento esaslı derz uygulaması tespit edilen duvarlarda derzler sökülüp yerine yöresel harç olan ınkara harcı uygulanmıştır. Cephede boşalan derzler yöresel harç ile derin çatlak olarak tespit edilen yerler ise enjeksiyon harcı ile tamamlanmıştır. Yapıdaki tüm pencerelerin üç pencere haricinde izleri mevcut olmayıp özellikleri benzer dönem örneklerinden tespit edilip özgün dokuya uyacak şekilde yeniden üretilmiştir. İzi olan üç pencerenin özellikleri benzer dönem örneklerinden tespit edilip yeniden üretilmiştir (Şekil 4.4). Güney cephede 1.kat ve 2. Kat teraslarının korkuluklarında briket ile örülüp üzeri sıvanmış olan kısımlar kaldırılmıştır. 2.katta 2-11 mekânın üzerinde sonradan yerleştirilen su deposu kaldırılmıştır. 2.katın güney cephesine bakan dam korkuluklarının batısında güvenlik amacıyla çekilmiş olan tel örgü kaldırılmıştır. Giriş kapısının ahşap yüzeylerinde olan kirlenme ve çürümeler benzer dönem örnekleri göz önüne alınarak temizlenmiştir (Şekil 3.52).

Şekil 4.4. Karşılaştırmalı çalışma, ahşap pencere ve demir lokma korkuluk örnekleri (2019)

5. FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

Tarihi değer niteliği taşıyan yapıların bozulmuş kısımlarının daha fazla bozulmasını önlemek amacıyla belgelere bağlı kalınarak yapılan çalışmaların bütününe restorasyon denilmektedir (Ahunbay, 2017, s. 86-87).

5.1. Restorasyon Yaklaşımı

Ferit Koç Evi'ne ait restorasyon kararlarının oluşumunda, 1964 yılında yayınlanan Venedik Tüzüğü'nün 4. maddesine göre "Anıtların korunmasındaki temel tutum korumanın kalıcı olması ve sürekliliğinin sağlanmasıdır." (Venedik Tüzüğü, 1964) ve 2013 yılında yayınlanan ICOMOS Türkiye Mimari Mirası Koruma Bildirgesinde yer alan "Mimari Mirasa Müdahale İlkeleri" 2.maddeye göre "Müdahaleler yapıya zarar vermemeli; tarihi belge niteliği olan izlerin yok olmamasına ve değiştirilmemesine dikkat edilmeli; yapının bütünlüğü korunmalıdır." (ICOMOS Türkiye Mimari Mirası Koruma Bildirgesi, 2013) hükümleri esas alınmıştır.

Günümüzde yapının restorasyon sorunlarının oluşmasında kullanım dışı olmasından kaynaklanan bakımsızlık önemli derecede etkili olmuştur. Evin kamu yararı gözetilerek sürekli kullanım görecek şekilde restore edilmesiyle bakımsızlık sorunu çözülecek ve yapının yaşatılması sağlanacaktır.

Yaklaşım olarak Geleneksel Mardin Evleri'nin korunup yaşatılması ve yapının bünyesinde yapılacak müdahalelerle gelecekteki restorasyon çalışmalarına örnek olması düşünülmüştür. Yapıda zorunlu olmadıkça bütünleme yapılmayacaktır. Özgünlüğünü yitirmemiş olan tüm elemanlar temizlendikten sonra sağlamlaştırılacaktır. Yapıya sonradan eklenilen ve özgün olmayan her türlü ek kaldıracaktır. Yapılacak olan tüm müdahalelerde yapının korunması esas alınacak yeni işlev gereği eklenecek olan mobilya, tesisat vb. modern malzeme ile yapının dokusunda zarar vermeden yapılacaktır.

5.2. Önerilen Müdahale Teknikleri

Yapının içinde bulunduğu mevcut durum tespit edildikten sonra sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme ve temizleme tekniklerinin kullanılması uygun görülmüştür.

5.2.1. Sağlamlaştırma

Venedik Tüzüğü'nde "Geleneksel tekniklerin yetersiz kaldığı yerlerde, koruma ve inşa için bilimsel verilerle ve deneylerle geçerliliği saptanmış herhangi çağdaş bir teknik kullanılarak anıt sağlamlaştırılabilir." maddesine yer verilmiştir (Venedik Tüzüğü, 1964). Sağlamlaştırma işlemi, malzemenin sağlamlaştırılması, taşıyıcı sistemin sağlamlaştırılması ve zeminin sağlamlaştırılması olmak üzere üç ana başlık şeklinde ele alınmaktadır (Ahunbay, 2017, s. 90-96).

Taşıyıcı Sistemin Sağlamlaştırılması

Yer sarsıntıları, deprem gibi doğal afetler yapıların taşıyıcı sistemlerinde hasara yol açmaktadır. Geçmişte yapılan sağlamlaştırma uygulamalarından bazıları; payanda ile desteklemek, gergiler yerleştirmek veya yıkıp yeniden yapmak olarak bilinmektedir. Günümüzde uygulanan çağdaş sağlamlaştırma teknikleri; enjeksiyon, ankraj, ön germe, temel genişletme vb. şeklinde yapılmaktadır (Ahunbay, 2017, s. 92).

Sağlamlaştırma, temel güçlendirmesi, bölgesel onarım (küçük ve büyük çatlakların onarılması) ve bölgesel güçlendirme (lif takviyeli polimer sarı ve çubuklar ile güçlendirme) şeklinde uygulanabilmektedir (Yaldız, Yavuz, & Yılmaz, 2011).

Hasar tespiti sonucu yapının bazı noktalarında ciddi derecede strüktürel çatlak ve dökülmeler söz konusudur. Bu nedenle yapının sağlamlaştırma işleminin yapılmadan önce bir inşaat mühendisi tarafından statik projesinin hazırlanması gerekmektedir. Yapılan statik proje doğrultusunda iç mekân, cumba ve cephe duvarlarında yer alan derin çatlaklara uygun müdahale kararları verilmelidir.

Malzemenin Sistemin Sağlamlaştırılması

Yapı malzemesinin dokusunu sağlamlaştırmak için koruma uzmanları tarafından özel kimyasal bileşenler uygulanmaktadır. Yapılan işlem bozulma sürecini yavaşlatmakta olup özgün yapının daha uzun süre yaşamasını sağlamaktadır. Sağlamlaştırma uygulaması taşın türüne ve bozulma durumuna göre belirlenmektedir. Fırça ile sürülerek, taşa püskürtülerek ya da vakumla uygulanmakta olan taşı sağlamlaştırma uygulamalarının koruma kimyası ile uğraşan uzmanlar tarafında seçilip uygulanması gerekmektedir (Ahunbay, 2017, s. 90-91).

Yapının taş yüzeylerinde uzun süreli doğal etkenlerden dolayı yüzey kayıpları ve bozulmalar meydana gelmiştir. Yüzey temizleme uygulamasından sonra malzemeyi sağlamlaştırmaya yönelik kimyasal yöntemler uygulanması gerekmektedir.

5.2.2. Bütünleme

Bir bölümü dökülen veya yok olan yapı öğelerini ilk tasarımlarında olan bütünlüğe kavuşturmak amacıyla geleneksel ya da çağdaş malzemeler ile yapılan tamamlama işlemine bütünleme-reintegrasyon denilmektedir Bütünlemenin yapılabilmesi için ilk tasarıma ilişkin verilerin varlığı oldukça önemlidir (Ahunbay, 2017, s. 96-97).

Hasar analizinde tespit edilen yüzey kaybı 5 cm'den fazla olan süsleme, taş yüzeyleri, kapı pencere kenarları, taş merdiven basamaklarında oluşan malzeme kayıplarının yapının dokusuna özgün kireç taşı ile değiştirilmesine ve yüzey kaybının 5 cm'den az olduğu belirlenen yerlerde onarım harç ile tamamlanması uygun görülmektedir.

5.2.3. Yeniden Yapım / Yenileme

Zemin kat toprak döşemesi kaldırılıp yeniden işlevlendirme kapsamında dokuya uygun taş döşemesi yapılacaktır. Yapının raspa edilen tonoz yüzeyleri yöresel harç olan ınkara harcı ile tekrardan sıvanacaktır. Şap malzeme olarak belirlenen zemin döşemeleri ve dam döşemesi kaldırılıp yerine yapıya uygun taş malzeme döşenecektir. Yapıya verilecek yeni işlev doğrultusunda sıhhi tesisat ve elektrik tesisatı uzmanlar tarafından planlanması gerekmektedir. Yapının büyük problemlerinden biri olan temelden yukarıya doğru çıkan nemin ve yapının içerisine gelen sokak sularının kontrol edilmesi için drenaj sistemi yenilenecektir.

5.2.4. Temizleme

Temizleme, yapıların siluetini bozan, tarihi ve estetik bir değer taşımayan eklerin kaldırılarak arındırma uygulamasıdır (Ahunbay, 2017, s. 100).

Uygun Olmayan Eklerden Arındırma

Yapı kullanım gördüğü süre içerisinde gelişen ihtiyaçlar doğrultusunda birtakım eklemelere maruz kalmıştır. Zemin katta yer alan mekânları birbirinden ayıran yarı seviyeye kadar örülmüş olan duvarın kaldırılması gerekmektedir. Zemin katta toprak tabakanın üzerini örten molozların temizlenmesi gerekmektedir. Teras korkuluğunun üzerine örülen 2 sıra briket kaldırılmalı özgün doku açığa çıkarılmalıdır. Katlarda yer alan mekânlarda, sonradan örülen düşük seviyeli taş sıraları ve briket bölücü duvarlar kaldırılmalıdır. 2.kat terasında yer alan binalar arası geçiş aralığı işlevini yitirmiş olup kaldırılması gerekmektedir. Mutfak mekânı olarak işlevlendirilen alanda yer alan tezgâh, klima demiri, seramik duvar kaplaması kaldırılmalıdır. Bazı odalarda

sonradan taşlarla örülüp kapatılan kapı ve pencere açıklıkları gözlenmiştir. Bu duvarların kaldırılıp kapatılmış olan açıklıkların ortaya çıkarılması gerekmektedir. Yıkılmış olan lento ve dökülen duvar parçaları temizlenip sağlamlaştırmaya uygun bir zemin hazırlanmalıdır. Sulu beton makinaları yardımıyla şap malzeme olarak belirlenen döşemeler kaldırılacaktır.

Malzeme (Yüzey) Temizliği

Temizleme işlemi genel olarak bezeme temizliği ve cephe temizliği olarak iki başlık altında incelenebilir. Cephe temizliği kendi içerisinde; Mekanik temizlik, kimyasal temizlik, suyla yıkama emici kil ve kâğıt hamuru uygulama ve emici jeller uygulanması olarak bilinmektedir (Ahunbay, 2017, s. 104).

Yapının bütünleme ve sağlamlaştırma işlemlerine uygun hale gelmesi için iç ve dış duvarlarda yüzey temizliği yapılmalıdır. Hasar analizinde belirtildiği üzere yapıda nem, sıva/boya/kir, bitki oluşumu/yosunlaşma, tuz kalıntıları gibi sorunlar görülmektedir. İç ve dış duvarlarda yer alan boya, kireç ve çimento esaslı sıvaların raspa edilerek temizliği gerekmektedir. Cephe ve döşeme taşları ise yapıdan alınan örnekler doğrultusunda uygun kimyasal veya fiziksel yöntemlerle temizlenecektir. Korozyona uğramış olan pencere lokma korkulukları temizlenip koruyucu ilaç sürdükten sonra tekrar yerlerine yerleştirilecektir.

6. SONUÇLAR

Tarihi ve kültürü açısından Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en önemli yerleşim yerlerinden biri olan Mardin kentinde geleneksel konut mimarisinin değerli örnekleri bulunmaktadır.

Tarihi taş evlerin bakım zorluğu, topoğrafyanın eğimli oluşu, araç giremeyen dar sokakları ve kışın ısınma sorunları nedeniyle modern yerleşime göç eden yerli halk, Türkiye'de koruma düşüncesinin gelişim göstermesiyle evlerini restore ettirmeye başlamışlardır. Evlerde bakımsız kaldıkları süre boyunca uzun süreli doğal etkenler nedeniyle hasarlar oluşmuştur. Uzun süreli doğal etkenler başlıca sebep olmayıp, evlerde yaşanılan süre boyunca insan eliyle yapılan yanlış bakım ve onarımlarda bozulma sürecini hızlandırmıştır.

Bu çalışmayla rölöve çizimlerinden malzeme, durum tespiti ve hasar analizi sonuçlarına ulaşılmaktadır. Yapının içerisinde bulunduğu durum, genel olarak terk sebebiyle meydana gelen hasarlardan oluştuğu tespit edilmiştir. Evin içerisinde yaşanılan süre boyunca bir takım yanlış bakım ve onarımların sonucunda taş yüzeylerinde bozulmalar meydana gelmiştir. Ayrıca insan eliyle oluşan hasarların yanında uzun süreli doğal etkenler nedeniyle yapıda bozulma süreci hızlanmıştır. Çalışmanın sonuçlarını daha iyi kavrayabilmek adına tüm mekân ve cephelere yapılan uygulamaların karşılaştırma tablosu hazırlanmıştır. (Tablo 6.1-6.5) Netice olarak katlarda oluşan hasar düzeylerinin kendi içlerinde karşılaştırılmaları yapılmıştır. Yapının 2. kat ve 2-11 ara kat damlarına taşın doğasına uygun olmayan betonarme şap döşeme yapılmıştır. Dam yüzeylerinde bitki oluşumu ve malzeme çatlakları görülmektedir. Teras taşlarında renk bozulması ve bitki oluşumu tespit edilmiştir. Vaziyet planı üzerinde oluşan hasarlar ve müdahale yöntemleri Tablo 6.1'de verilmiştir.

Tablo 6.1. Vaziyet Planı Sonuç Tablosu

Mahâl Adı	Rölöve (Sorun Cinsi)	Restitüsyon (Kaynak Kullanımı)	Restorasyon (Müdahale Tekniği)
Vaziyet Planı	1-03, 2-01 ve 2-12 no'lu teraslarda bitki oluşumu ve renk bozulması mevcuttur. Merdivenlerde parça kopmaları ve renk bozulmaları görülmektedir. 1-03 terasın güneydoğusunda sonradan örülen eklenti bir bölüm tespit edilmiştir. 2.kat damının üzerinde betonarme şap döşeme ve bitki oluşumu mevcuttur. 2-11 mekân damının üzerinde betonarme şap döşeme görülmektedir.	Yapıdan Gelen İzlere Göre-Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan-Varlığı Kesin Olarak Bilinen	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme

Zemin katta yer alan mekânlarda genel olarak yoğun nem, renk bozulması, aşınma ve parça kopmaları görülmektedir. Z-02 ve Z-03 mekânları arasına sonradan örülen taş bir eklenti bulunmaktadır. Zemin katta yer alan mekânların duvar ve tonozları özgün taş döşeme olarak karşımıza çıkmasına rağmen zemin döşemesi topraktır. Katta yer alan kapı, pencere ve niş dolabı kasaları günümüze ulaşamamıştır. Zemin kat planı üzerinde oluşan hasarlar ve müdahale teknikleri Tablo 6.2'de verilmiştir.

Tablo 6.2.Zemin Kat Planı Sonuç Tablosu

Mahâl Adı	Rölöve (Sorun Cinsi)	Restitüsyon (Kaynak Kullanımı)	Restorasyon (Müdahale Tekniği)
Z-01 Giriş Aralığı	Mekânın tüm duvarlarında nemlenme, aşınma ve tuzlanmalar görülmektedir. Taş yüzeylerinin üzeri toprak tabakasıyla kaplıdır. Merdiven basamaklarında aşınmalar mevcuttur. Tavan yüzeylerinde dökülmeler görülmektedir. K1 no'lu kapının ahşap malzemesinde çürüme ve çatlamalar görülmektedir. Kapı üzerindeki metal malzemeler korozyona uğramıştır. Kapının ahşap lentosu çürümüştür. TP1 no'lu pencere kasası günümüze ulaşamamıştır.	Varlığı Kesin Olarak Bilinen- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Sağlamlaştırma
Z-02 Oda	Mekânın tüm duvarlarında nem, kirlenme, aşınma ve tuzlanmalar görülmektedir. Duvarlara kireç esaslı sıva uygulanmıştır. Z-03 mekânıyla arasında sonradan örülen bölücü bir duvar mevcuttur. Toprak döşemede oluşan aşınma ve birikimlerden kaynaklı kot farklılıkları görülmektedir. Çimento esaslı sıva görülen tavan yüzeylerinde aşınma ve kopmalar görülmektedir.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Varlığı Kesin Olarak Bilinenler	Temizleme - Yenileme Sağlamlaştırma- Bütünleme
Z-03 Oda	Mekânın tüm duvar ve nişlerinde yoğun nem, kirlenme, aşınma ve kopmalar görülmektedir. Kuzey duvarında çimento esaslı doğu duvarında ise kireç esaslı sıva tespit edilmiştir. Toprak döşemede oluşan aşınma ve birikimlerden kaynaklı kot farklılıkları görülmektedir. Güney duvarında moloz yığını mevcuttur. Tonoz yüzeylerinde kirlenme, nemlenme aşınma ve kopmalar görülmektedir. Yüzeylerde kireç ve çimento esaslı sıva tespit edilmiştir. K2 no'lu kapının ahşap yüzeylerinde çürüme ve çatlaklar, metal yüzeylerinde ise korozyon görülmektedir. K3 no'lu kapının kasası günümüze ulamamıştır. Merdiven evine bakan P2 no'lu pencerenin kasası günümüze ulaşmamıştır.	Varlığı Kesin Olarak Bilinen- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
Z-04 Oda	Mekânın tüm duvar ve nişlerinde kirlenme, aşınma ve kopmalar görülmektedir. Duvarlara kireç esaslı harç ile müdahale edilmiştir. Toprak döşemede oluşan aşınma ve birikimlerden kaynaklı kot farklılıkları görülmektedir. Tonoz yüzeylerinde kirlenme, nemlenme aşınma ve kopmalar görülmektedir. Yüzeylerde kireç ve çimento esaslı sıva tespit edilmiştir. P3, P4, P5 no'lu pencerelerin kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Varlığı Kesin Olarak Bilinen- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme

1.katta yer alan mekânların duvar ve tonozlarında kireç esaslı sıva gözlemlenmiş yüzeylerde dökülme, parça kopmaları, nem tespit edilmiştir. 1-06, 1-08, 1-11 mekânlarında taş ile örülen eklenti bölümler görülmektedir. Terasa bakan duvar yüzeylerinde derz boşalması, renk bozulması, aşınma, parça kopması ve çatlaklar mevcuttur. Mekânların kapı, pencere ve niş dolabı kasaları günümüze ulaşamamıştır. 1.kat planı ile ilgili hasar tespiti ve müdahale teknikleri Tablo 6.3'de verilmiştir.

Tablo 6.3. (1/2) 1.Kat Planı Sonuç Tablosu

Mahâl Adı	Rölöve (Sorun Cinsi)	Restitüsyon (Kaynak Kullanımı)	Restorasyon (Müdahale Tekniği)
1-01 Ara Kat Tuvalet	Mekânın tüm duvarlarında boya görülmektedir. Duvar yüzeylerinde boya dökülmeleri, nemlenme ve aşınma söz konusudur. Tavan yüzeylerinde dökülmeler görülmektedir. K4 no'lu kapının kasası günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
1-02 Ara Kat Oda	Duvarlara kireç esaslı sıva uygulanmıştır. Mekânın tüm duvarlarında nem, dökülme ve aşınma görülmektedir. Üzeri toprakla kaplı olan taş döşemede oluşan aşınma ve birikimlerden kaynaklı kot farklılıkları görülmektedir. K5 no'lu kapı ve TP2, TP3 no'lu pencerelerin kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Varlığı Kesin Olarak Bilinenler	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
1-03 Teras	Mekânın tüm duvar yüzeylerinde derz boşalması, renk bozulması, aşınma ve malzeme kayıpları görülmektedir. Doğu duvarında strüktürel çatlak tespit edilmiştir. Terasın batı ve kuzey duvarında çimento esaslı sıva görülmektedir. Kuzey duvarında moloz yığını mevcuttur. Terasın güneyinde yer alan korkuluk duvarına briket malzeme ile ekleme yapılarak üzeri sıvanmıştır. Mekânın kuzey ve doğu duvarında sonradan kapatılmış pencere ve kapı açıklıkları mevcuttur. K12 no'lu kapının kasası günümüze ulaşamamıştır. Zemin taşlarında bitki oluşumu ve renk bozulması görülmektedir.	Varlığı Kesin Olarak Bilinenler- Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
1-04 Eyvan	Duvar ve tonoz yüzeylerinde sıva uygulaması görülmektedir. Mekânın tüm yüzeylerinde nem, yosunlaşma, dökülme ve sıva çatlağı görülmektedir. Taş döşemenin üzeri toprak ile kaplıdır. K6, K9, K11 no'lu kapı kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
1-05 Oda	Mekânın tüm duvar ve nişlerinde çimento esaslı sıva görülmektedir. Duvar yüzeylerinde sıva dökülmesi, aşınma ve nemlenme nişlerde ise parça kayıpları görülmektedir. Tonoz yüzeylerinde çimento esaslı sıva tespit edilmiştir. Yüzeylerde dökülmeler mevcuttur. Taş döşemenin üzeri toprak tabakayla kaplıdır. K6, K7 no'lu kapı ve P7, P8, P9, P10 no'lu pencerelerin kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme

Tablo 6.3. (2/2 devamı) 1.Kat Planı Sonuç Tablosu

Mahâl Adı	Rölöve (Sorun Cinsi)	Restitüsyon (Kaynak Kullanımı)	Restorasyon (Müdahale Tekniği)
1-06 Oda	Tüm yüzeylerinde çimento esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, nemlenme ve tuzlanma görülmektedir. Mekânın batı duvarına briket duvar örülüp üzerine çimento esaslı sıva çekilmiştir. K8 no'lu kapının kasası günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
1-07 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde çimento esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, nemlenme ve tuzlanma görülmektedir. Mekânın doğu duvarına briket duvar örülüp üzerine çimento esaslı sıva çekilmiştir. Taş döşemenin üzeri toprak tabakasıyla kaplıdır. K9, K10 no'lu kapıların kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
1-08 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları, nemlenme ve tuzlanma görülmektedir. Taş döşemenin üzeri toprak tabakayla kaplıdır. K10 no'lu kapının kasası günümüze ulaşmamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
1-09 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, yosunlaşma ve nemlenme görülmektedir. Taş döşemenin üzeri toprak tabakayla kaplıdır. K11 no'lu kapının kasası günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
1-10 Ara Kat Tuvalet	Mekânın tüm yüzeylerinde boya görülmektedir. Duvar yüzeylerinde boya dökülmeleri, nemlenme ve aşınma söz konusudur. K13 no'lu kapının kasası günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
1-11 Ara Kat Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, aşınma ve nemlenme görülmektedir. Mekânın kuzeybatı duvarında taş eklenti tespit edilmiştir. K14 no'lu kapı ve P12 no'lu pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma

2.katta yer alan mekânların duvar ve tonozlarında kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülme, parça kopması ve nem tespit edilmiştir. 2-08 mekânın duvarlarında boya mevcuttur. 2-03, 2-04, 2-06 ve 2-08 mekânların döşemelerinin betonarme şap döşeme olduğu görülmüştür. Mekânlara ait olan kapı, pencere ve niş dolabı kasaları günümüze ulaşamamıştır. 2.kat planı ile ilgili hasar tespiti ve müdahale teknikleri Tablo 6.4'te verilmiştir.

Tablo 6.4. (1/2) 2.Kat Planı Sonuç Tablosu

Mahâl Adı	Rölöve (Sorun Cinsi)	Restitüsyon (Kaynak Kullanımı)	Restorasyon (Müdahale Tekniği)
2-01 Teras	Mekânın tüm duvar yüzeylerinde derz boşalması, renk bozulması, aşınma ve malzeme kayıpları görülmektedir. Batı duvarında harç uygulaması tespit edilmiştir. Terasın güneybatısında sonradan yapılan günümüzde işlevini yitirmiş bir geçiş aralığı tespit edilmiştir. Mekânın doğu duvarında sonradan örülerek kapatılmış kapı izleri mevcuttur. Zemin taşlarında bitki oluşumu ve renk bozulması görülmektedir.	Varlığı Kesin Olarak Bilinenler- Yapıdan Gelen İzlere Göre-	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-02 Eyvan	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları ve nemlenme görülmektedir. Taş döşemenin üzeri toprak tabakasıyla kaplıdır. K15, K16, K17 no'lu kapı P16, P17 no'lu pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Varlığı Kesin Olarak Bilinenler- Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-03 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları, nemlenme görülmektedir. Nişlerde ve tonoz yüzeylerindeki bezemelerde parça kayıpları görülmektedir. Niş dolap kasaları günümüze ulaşamamıştır. Betonarme şap döşeme tespit edilmiştir. K17, K19 no'lu kapı ve P14, P15, P20, P21 no'lu pencerelerin kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-04 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları, nemlenme görülmektedir. Betonarme şap döşeme tespit edilmiştir. K19, K20 no'lu kapı ve P20, P21 nolu pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-05 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, aşınma ve nemlenme görülmektedir. K20 no'lu kapının kasası günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
2-06 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları, nemlenme görülmektedir. Nişlerde parça kayıpları görülen mekânda niş dolap kasaları günümüze ulaşamamıştır. Mekânın batı duvarında sonradan eklenen seramik duvar kaplaması, tezgâh ve klima demiri görülmektedir. Betonarme şap döşeme tespit edilmiştir. K16, K18 no'lu P16, P17, P18, P19 no'lu pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme

Tablo 6.4. (2/2 devam) 2.Kat Planı Sonuç Tablosu

Mahâl Adı	Rölöve (Sorun Cinsi)	Restitüsyon (Kaynak Kullanımı)	Restorasyon (Müdahale Tekniği)
2-07 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları, nem görülmektedir. Nişlerde parça kayıpları görülen mekânın dolap kasaları günümüze ulaşamamıştır. K18 no'lu kapı P18, P19 no'lu pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-08 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde boya uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları, nemlenme ve çatlaklar görülmektedir. Niş dolap kasaları günümüze ulaşamamıştır. Batı duvarında sonradan kapatılan bir niş görülmektedir. Betonarme şap döşeme tespit edilmiştir. K15 no'lu kapı P13 no'lu pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-09 Oda	Mekân yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, parça kayıpları, nemlenme görülmektedir. Taş döşemenin üzeri toprak tabakayla kaplıdır. K21 no'lu kapının kasası günümüze ulaşamamıştır.	Varlığı Kesin Olarak Bilinenler- Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-10 Ara Kat Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde kireç esaslı sıva uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler parça kayıpları, nemlenme görülmektedir. Toprak döşemede oluşan aşınma ve birikimlerden kaynaklı kot farklılıkları görülmektedir.	Yapıdan Gelen İzlere Göre	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
2-11 Oda	Mekânın tüm yüzeylerinde boya uygulaması görülmektedir. Yüzeylerde dökülmeler, aşınma, nemlenme görülmektedir. K22 no'lu kapı P22, P23 no'lu pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma
2-12 Teras	Mekânın tüm duvar yüzeylerinde derz boşalması, renk bozulması, aşınma ve malzeme kayıpları görülmektedir. Teras korkuluk duvarını yükseltme amaçlı briket örülerek üzeri sıvanmıştır. Zemin taşlarında bitki oluşumu ve renk bozulması görülmektedir.	Yapıdan Gelen İzlere Göre- Varlığı Kesin Olarak Bilinenler	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme

Yapının güney ve kuzey cephesindeki taş yüzeylerinde genel olarak renk bozulması, nem, parça kopmaları, derz boşalması ve bitki oluşumu görülmektedir. Güney cephede yer alan cumbada ve 1.kat terasının doğu duvarında strüktürel çatlaklar tespit edilmiştir. Taş yüzeylerinde kireç ve çimento esaslı harç ile müdahaleler görülmektedir. Güney cepheye bakan kapı ve pencere kasaları günümüze ulaşamamıştır. Teras korkuluk duvarlarını yükseltme amaçlı örülen briket eklentiler tespit edilmiştir. 2.kat terasının güneybatısında sonradan yapılmış günümüzde işlev dışı olan bir geçiş aralığı mevcuttur. Güney ve kuzey cephesinde yer alan hasarlar ve müdahale yöntemleri Tablo 6.5'te verilmiştir.

Tablo 6.5. Güney ve Kuzey Cephesi Sonuç Tablosu

Cephe	Rölöve (Sorun Cinsi)	Restitüsyon (Kaynak Kullanımı)	Restorasyon (Müdahale Tekniği)
Güney Cephesi	Cephe taşlarında aşınma, parça kopmaları, derz boşalması, bitki oluşumu, renk bozulması, tuzlanma ve nem görülmektedir. Cumbanın alt kat silmesinin olduğu bölgede ve 1-03 terasın doğu duvarında strüktürel çatlak görülmektedir. Güney cephenin sokakla ilişki kuran duvarında temelden yukarı doğru yükselen nem görülmektedir. Güneye bakan cephede yer alan tüm pencerelerin kasaları günümüze ulaşamamıştır. Cephede yer alan bitkisel ve geometrik motifli süslemelerde parça kopmaları ve aşınmalar görülmektedir. Terasların korkuluk duvarları yükseltilmek amacıyla briket duvar örülüp üzeri sıvanmıştır. 2-11 mekânın damında sonradan yerleştirilen su deposu bulunmaktadır. 2-01 terasın kuzey duvarının batısında sonradan eklenen tel örgü, güneybatı duvarında ise sonradan örülmüş işlevsiz bir geçiş aralığı bulunmaktadır.	Varlığı Kesin Olarak Bilinenler- Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme
Kuzey Cephesi	Cephe taşlarında aşınma, parça kopmaları, derz boşalması, bitki oluşumu, renk bozulması, tuzlanma ve nem görülmektedir. Kuzey cephenin sokakla ilişki kuran duvarında temelden yukarı doğru yükselen nem görülmektedir.	Varlığı Kesin Olarak Bilinenler- Yapıdan Gelen İzlere Göre- Özellikleri Benzer Dönem Örneklerinden Bulunan	Temizleme Yenileme Sağlamlaştırma Bütünleme

Yapılacak olan tüm onarımlar yapının mimari bütünlüğünü korumaya yönelik en az müdahale ile gerçekleştirilecektir. Medeniyetler beşiği olan Mardin kentinin tarihini oldukça iyi yansıtan bu evin, koruma ve mimarlık prensiplerinin uygun gördüğü şekilde yapının doğasına uygun bir restorasyon projesi hazırlanacaktır. Statik problemleri öne çıkan yapının restorasyon çalışmalarına başlamadan önce statik projesinin yapılıp buna göre müdahale edilmesi gerekmektedir. Taş yüzeylerinde oluşan hasarların durumlarına göre kimya uzmanlarıyla iş birliği yapılarak tamamlanması gerekmektedir.

Yapının gelecek nesillere aktarılmasının en önemli koşulu sağlıklı bir restorasyon çalışmasından sonra kamu yararına bir işlev verilerek düzenli bakımlarının sağlanmasıdır. Değişen ve gelişen yaşam biçimleri ve ona bağlı istekler nedeniyle tarihi yapıların birçoğu işlevselliğini yitirmekte ve ilk yapılış amacından farklı bir amaca hizmet etmesi için yeniden işlevlendirilmektedir (Ahunbay, 2017, s. 97).

Venedik Tüzüğünün 5. maddesinde "Anıtların korunması, her zaman onları herhangi bir yararlı toplumsal amaç için kullanmakla kolaylaştırılabilir. Bunun için bu çeşit bir kullanım arzu edilir, fakat bu nedenle yapının planı, ya da süslemeleri değiştirilmemelidir. Ancak bu sınırlar içinde yeni işlevin gerektirdiği değişiklikler tasarlanabilir ve buna izin verilebilir" denilerek yeniden kullanma ile ilgili temel prensipler belirtilmiştir (Venedik Tüzüğü, 1964).

Mardin'e gelen ziyaretçiler 1.caddeye yakın yerleri dolaşmakta ve Mardin'in iç içe geçmiş olan organik sokaklarını gezme imkânından uzak kalmaktadır. Mardin'i tümüyle yaşamak kurgusundan yola çıkarak ileri bir tarihte yapının cazibe merkezi (Konuk Evi, Gastronomi Müzesi, Sanat Galerisi vb. kamu yararı kuruluşları) haline dönüştürülmesi öngörülmektedir. Verilecek olan yeni işlev sonucunda Teker mahallesinde yer alan yapıya gelecek olan misafirlere yeni bir rota oluşturarak tarihi şehri tümüyle gezme imkânı sağlanacaktır.

KAYNAKLAR

Ahunbay, Z. 2017. Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon 9. Baskı. İstanbul: Yem Yayınları.

Akyüz, G. 1998. Mardin ilinin merkezinde, civar köylerinde ve ilçelerinde bulunan kiliselerin ve manastırların tarihi. Mardin: Mardin Kırklar Kilisesi.

Alioğlu, F. 2000. Mardin Şehir Dokusu ve Evler. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı .

Alptekin, C. 1991. ‘’Artuklular’’, TDV İslam Ansiklopedisi. 3.Clit. İstanbul: TDV Yayınları.

Altun, A. 1971. Mardin'de Türk Devri Mimarisi. İstanbul: Gün Matbaası.

Altun, A. 1978. Anadolu’da Artuklu Devri Türk Mimarisi’nin Gelişmesi. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Altun, A. 2016. "Artuklular" TDV İslam Ansiklopedisi. TDV Yayınları.

Arslan, H. 2019. Artuklular Döneminde Mardin. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Artuk, İ. 1944. Artukoğulları Tarihi. İstanbul: Gençler Kitabevi.

Aslanpala, O. 1989. Türk Sanatı. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Aydın, H. 2019. Mardin Mor Efrem Manastırı Kilisesi Koruma ve Restorasyon Önerisi. Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.

Aydın, S., Ünsal , S., Emiroğlu, K., & Özen, O. (2000). Mardin Aşiret-Cemaat-Devlet. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayını.

Azimli, M. 2006. Klasik İslam Tarihi Kaynaklarına Göre İlk Fetihten Artuklulara Mardin. I.Uluslararası Mardin Tarihi Sempozyumu Bildirileri, s. 45. Mardin.

Barthold, W. 1984. İslam Medeniyeti Tarihi. (F. Köprülü, Çev.) Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Belâzurî, A. b. 2013. Fütûhu’l-Büldân (Ülkelerin Fetihleri). (M. Fayda, Çev.) İstanbul: Siyer Yayınları.

Bezer, G. Ö. 2012. "Ukayliler" TDV İslam Ansiklopedisi. İstanbul: TDV Yayınları.

Bulduk, A. F. 1999. Mardin Tarihi. Ankara: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı.

Çağlayan, M. 2010. Geleneksel Mardin Kasırlarının Mimari Özellikleri Ve Korunması Üzerine Bir Yöntem Araştırması. Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.

Dinç, E. 2015. Geleneksel Mardin Mimarisinde Kullanılan Malzeme Ve Uygulanan Yapım Tekniklerinin Günümüz Restorasyon Uygulamalarında Sürdürülebilirliğinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.

Ernst, H. 1997. "Nasibin" İslam Ansiklopedisi. Eskişehir: MEB Yayınları.

Ezrak, İ. 1975. Mervani Kürtleri Tarihi. (M. E. Bozarslan, Çev.) İstanbul: Yelken Matbaası.

Farac, A. 1945. Abu'l Farac Tarihi. (Ö. R. Doğrul, Çev.) Ankara: TTK Basım Evi.

Ferdi, K. 1939. Mardin Artukluları Tarihi. İstanbul: Mardin Halkevi Yayınları.

Gabriel, A. 1940. Voyages Archeologiques Dans la Turquie Orientale. Paris.

Göyünç, N. 1969. XVI. Yüzyıl Mardin Sancağı. İstanbul: İstanbul Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Gül, M. 2006. YakınDoğu'da Moğol Hakimiyeti ve Mardin. I. Uluslararası Mardin Tarihi Sempozyumu Bildirileri, s. 370. Mardin.

H.H. Güneş, M. V. 2012. 81 İlde Kültür ve Şehir Mardin. İstanbul: Mardin Valiliği.

ICOMOS. International Council on Monuments and Sites. 2013. Türkiye Mimari Mirası Koruma Bildirgesi. 13 Mart 2021.
http://www.icomos.org.tr/Dosyalar/ICOMOSTR_en0605852001542305046.pdf .

Kalanisi, İ. 2015. Şam Tarihine Zeyl I. Ve II. Haçlı Seferleri Dönemi. (O. Özatağ, Çev.) İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Karaaslan, N. Ü. 1997. Hamdanîler. İstanbul: TDV İslam Ansiklopedisi.

Karabulut, İ. H. 2019. Tarihi Mardin Evlerinin Başoda Geleneği. Yüksek Lisans Tezi Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.

Karasoy, Z. 2014. Mardin İli Özdener Ailesi Evi'nin Restorasyon Önerisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kılıç, E. 2010. Geleneksel Mardin Evlerine Ait Ahşap Kapıların Malzeme ve Yapım Tekniği Bakımından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Köprülü, M. F. 1997. "Artuk-Oğulları" İslam Ansiklopedisi. Eskişehir: MEB Yayınları.

Minorsky, V. 1965. "Mardin" İslam Ansiklopedisi Cilt: VII. İstanbul: TDV Yayınları.

Özbek, H. 2004. Gelenekselden Türeyen Çağdaş Mardin Konut Yerleşimi. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Öztürkatalay, L. 1995. Mardin ve Mardinliler. İstanbul: Seçil Ofset.

Şengül, B. A. (2017). Mardin'de Kültürler Arası Yaşam: Konut Mimarisi Bağlamında Bir Değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi.* **54,** 7-60.

TSO Ticaret ve Sanayi Odası. 2019. Yüzey Şekilleri, İklim ve Bitki Örtüsü. 17 Şubat 2020. https://www.mardintso.org.tr/mardin/cografyasi/

Turan, O. 2011. Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Turan, O. 2017. Doğu Anadolu'da Türk Beylikleri Tarihi. İstanbul: Ötüken Yayınevi.

Turan, V. M. 2019. Midyat Süryani Manastır ve Kiliseleri. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Erzurum.

Venedik Tüzüğü. 1964. Tüzük Maddeleri. 4 Şubat 2021.

http://www.icomos.org.tr/Dosyalar/ICOMOSTR_tr0243603001536681730.pdf ,

Yaldız, E., Yavuz, G., & Yılmaz, Ü. S. (2011). Tarihi Taş Yığma Konutların Güçlendirilmesinde Kullanılan Yöntemler: Ürgüp İbrahim Paşa Köyünden Bir Konut Örneği. *Engineering Sciences.* **6**, 1034-1052.

Yazıcı, E. (2000). Şiirin ve Gizemin Ördüğü Kent Mardin. *Skylife Dergisi.* **34,** 6-8.

Yeşua, M. 1996. Urfa ve Diyarbakır'ın Felaket Çağı. 2. Baskı. (M. Yanmaz, Çev.) İstanbul: Yeryüzü Yayınları.

Yuvalı, A. 2006. Artukoğulları Döneminde Mardin'deki Maddi Kültür Unsurları. I. Uluslar Arası Mardin Tarihi Sempozyumu Bildirileri, s. 29. İstanbul.

Zeydan, C. 2004. İslam Uygarlıkları Tarihi. (N. Gök, Çev.) İstanbul: İletişim Yayıncılık.

URL-1, Coğrafi Konum.

http://www.mardin.gov.tr/turkce/cografya/cografya.asp. 17.04.2020.

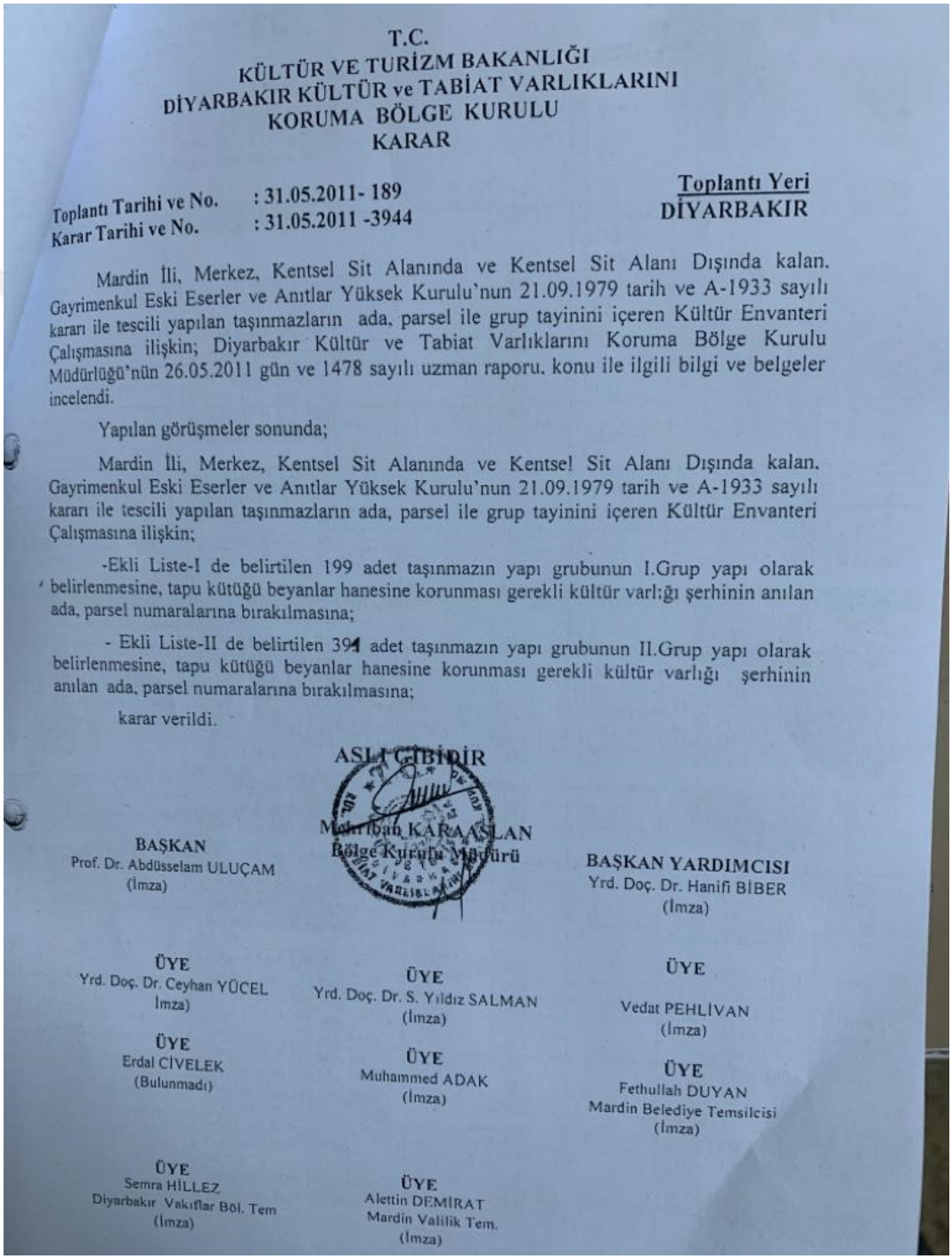
URL-2, Mardin ve İlçeleri

http://the.demirhan.tripod.com/buyukmardinoteli/cografya.htm. Erişim Tarihi: 17.04.2020.

URL-3, Mardin İli Yıllık İklimsel Veriler.
https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?k=A&m=MARDIN. Erişim Tarihi: 17.04.2020.

URL-4, Gezi Raporu Mehmet Bildirici.
http://www.mehmetbildirici.com/post_attachment/stream?id=763. Erişim Tarihi: 21.04.2020.

EKLER

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 31.05.2011- 189
Karar Tarihi ve No. : 31.05.2011 -3944

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Mardin İli, Merkez, Kentsel Sit Alanında ve Kentsel Sit Alanı Dışında kalan. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21.09.1979 tarih ve A-1933 sayılı kararı ile tescili yapılan taşınmazların ada, parsel ile grup tayinini içeren Kültür Envanteri Çalışmasına ilişkin; Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 26.05.2011 gün ve 1478 sayılı uzman raporu, konu ile ilgili bilgi ve belgeler incelendi.

Yapılan görüşmeler sonunda;

Mardin İli, Merkez, Kentsel Sit Alanında ve Kentsel Sit Alanı Dışında kalan. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21.09.1979 tarih ve A-1933 sayılı kararı ile tescili yapılan taşınmazların ada, parsel ile grup tayinini içeren Kültür Envanteri Çalışmasına ilişkin;

-Ekli Liste-I de belirtilen 199 adet taşınmazın yapı grubunun I.Grup yapı olarak belirlenmesine, tapu kütüğü beyanlar hanesine korunması gerekli kültür varlığı şerhinin anılan ada, parsel numaralarına bırakılmasına;

- Ekli Liste-II de belirtilen 394 adet taşınmazın yapı grubunun II.Grup yapı olarak belirlenmesine, tapu kütüğü beyanlar hanesine korunması gerekli kültür varlığı şerhinin anılan ada, parsel numaralarına bırakılmasına;

karar verildi.

ASLI GİBİDİR
Mahfuz KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

BAŞKAN
Prof. Dr. Abdüsselam ULUÇAM
(İmza)

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd. Doç. Dr. Hanifi BİBER
(İmza)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Ceyhan YÜCEL
İmza)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. S. Yıldız SALMAN
(İmza)

ÜYE
Vedat PEHLİVAN
(İmza)

ÜYE
Erdal CİVELEK
(Bulunmadı)

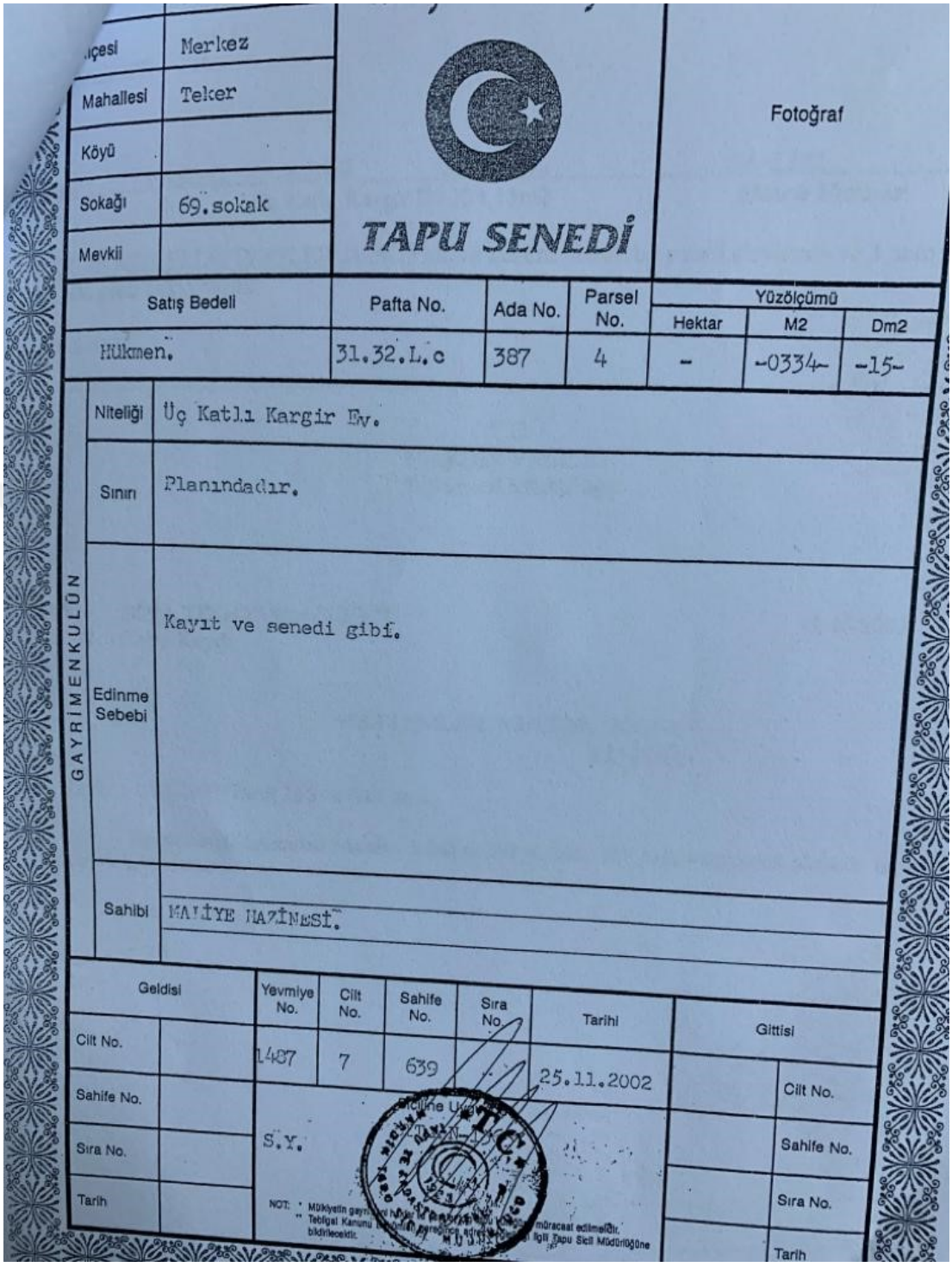
ÜYE
Muhammed ADAK
(İmza)

ÜYE
Fethullah DUYAN
Mardin Belediye Temsilcisi
(İmza)

ÜYE
Semra HİLLEZ
Diyarbakır Vakıflar Böl. Tem
(İmza)

ÜYE
Alettin DEMİRAT
Mardin Valilik Tem.
(İmza)

EK- 1. Tescil Karar Fişi

İçesi: Merkez
Mahallesi: Teker
Köyü:
Sokağı: 69. sokak
Mevkii:

TAPU SENEDİ

Fotoğraf

Satış Bedeli	Pafta No.	Ada No.	Parsel No.	Yüzölçümü Hektar	M2	Dm2
Hükmen.	31.32.L.c	387	4	-	-0334-	-15-

GAYRİMENKULÜN

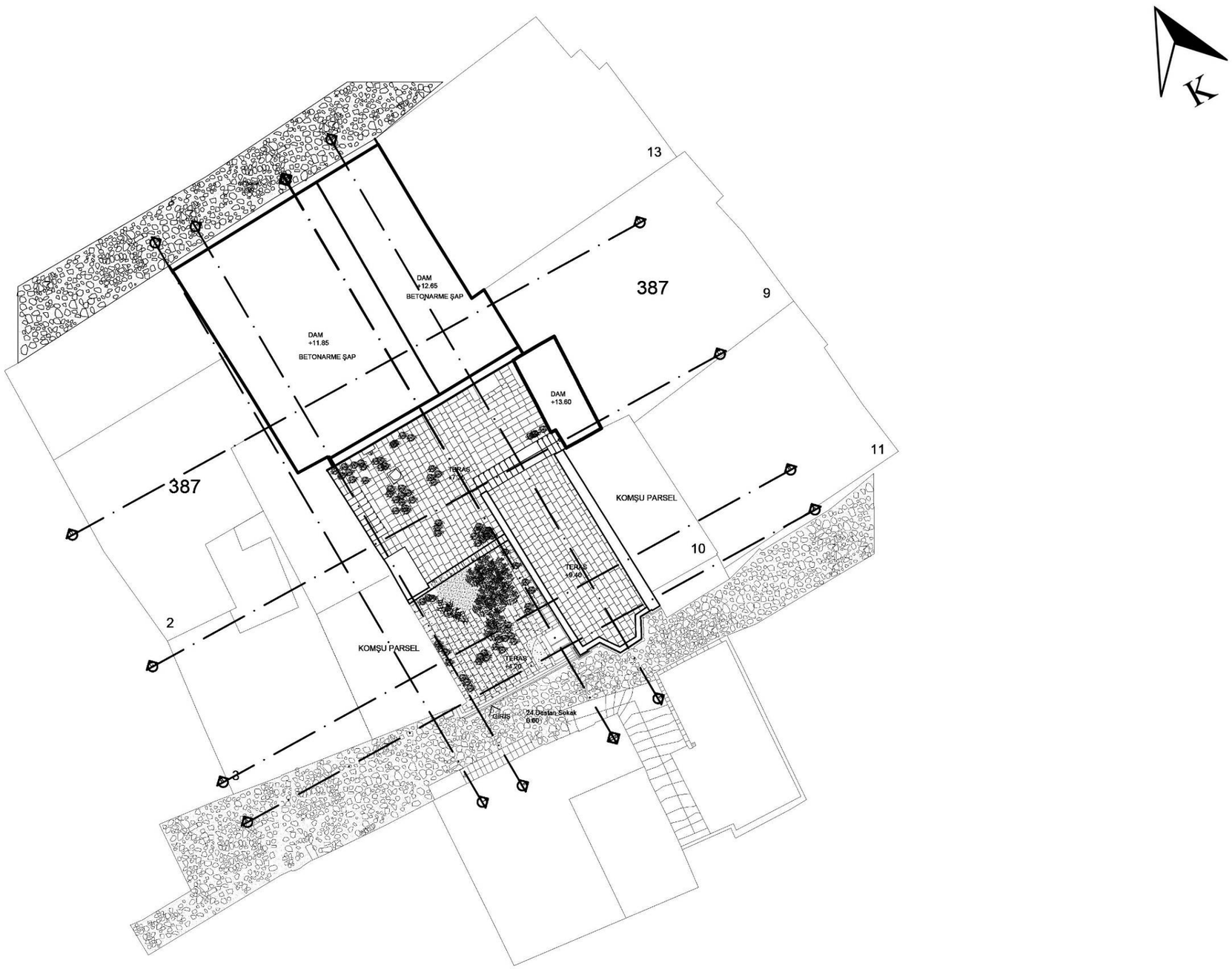
Niteliği	Üç Katlı Kargir Ev.
Sınırı	Planındadır.
Edinme Sebebi	Kayıt ve senedi gibi.
Sahibi	MALİYE HAZİNESİ.

Geldisi	Yevmiye No.	Cilt No.	Sahife No.	Sıra No.	Tarihi	Gittisi
Cilt No.	1487	7	639		25.11.2002	Cilt No.
Sahife No.						Sahife No.
Sıra No.	S.Y.					Sıra No.
Tarih						Tarih

NOT: * Mülkiyetin gayri ... müracaat edilmelidir.
** Tebligat Kanunu ... bildirilecektir. ... İlgili Tapu Sicil Müdürlüğüne

EK- 2. Tapu Belgesi

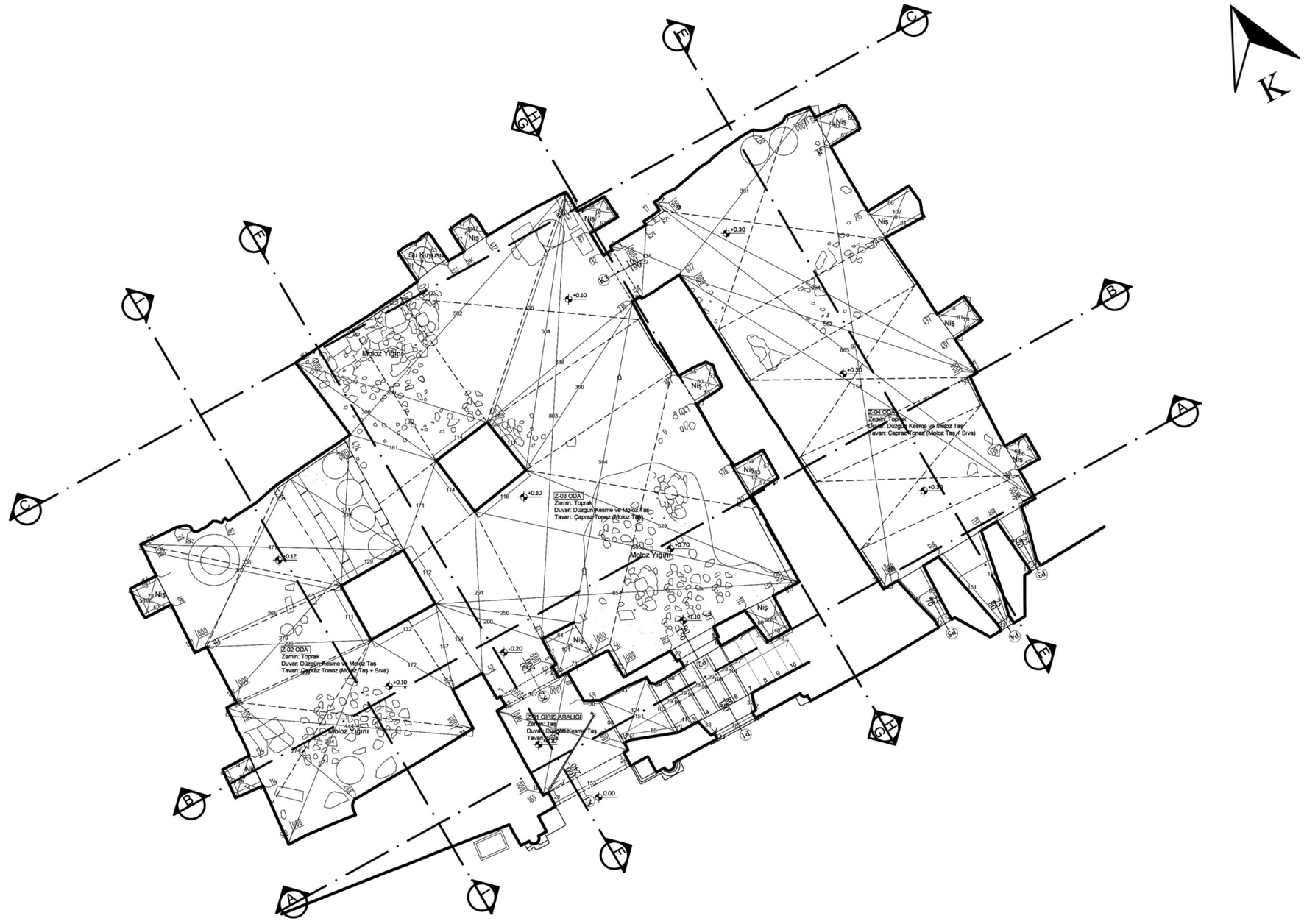
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

VAZİYET PLANI	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 200	0 1 2 3 4 5 m

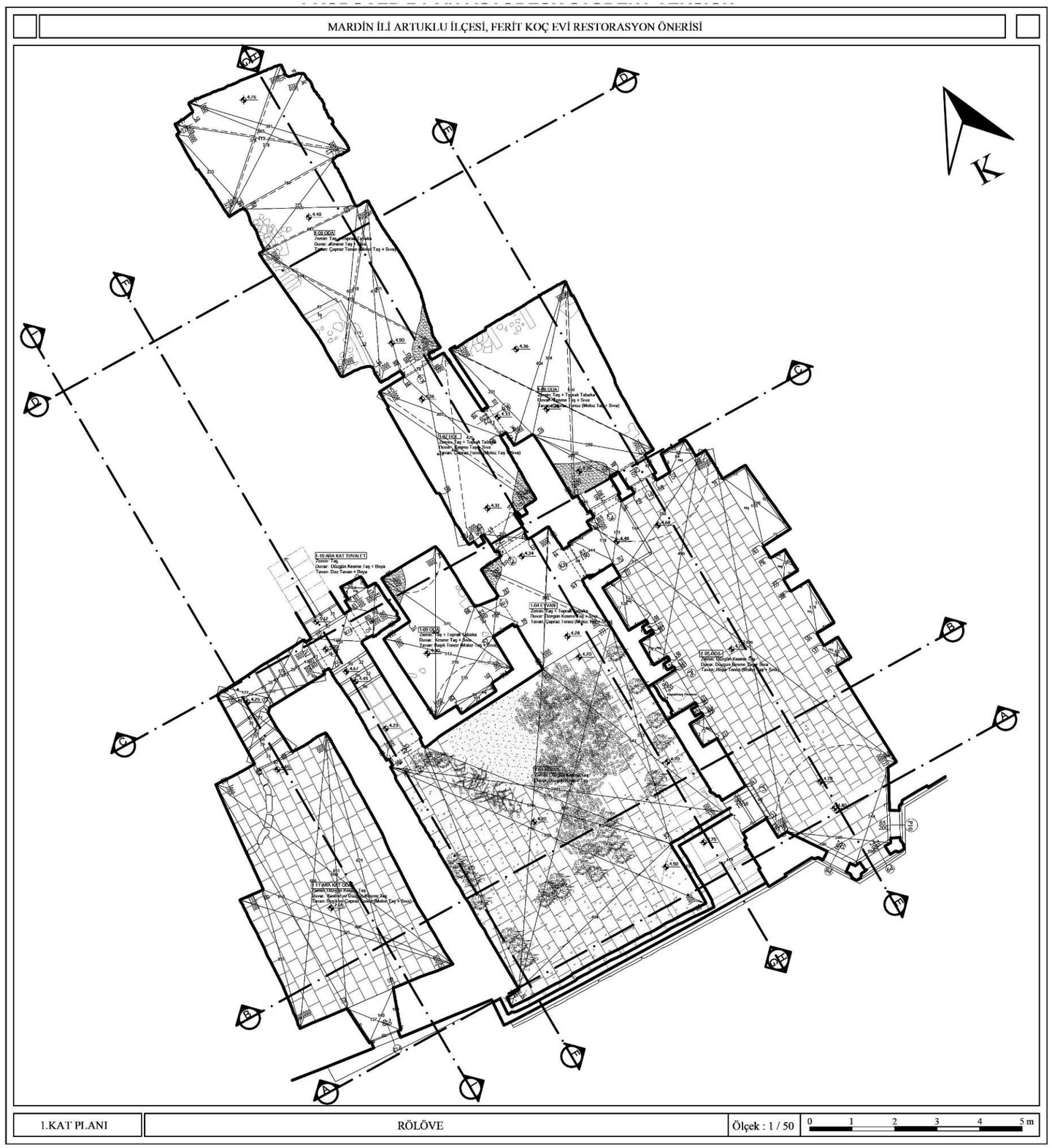
EK- 3. (devam) Rölöve Projesi Zemin Kat Planı

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

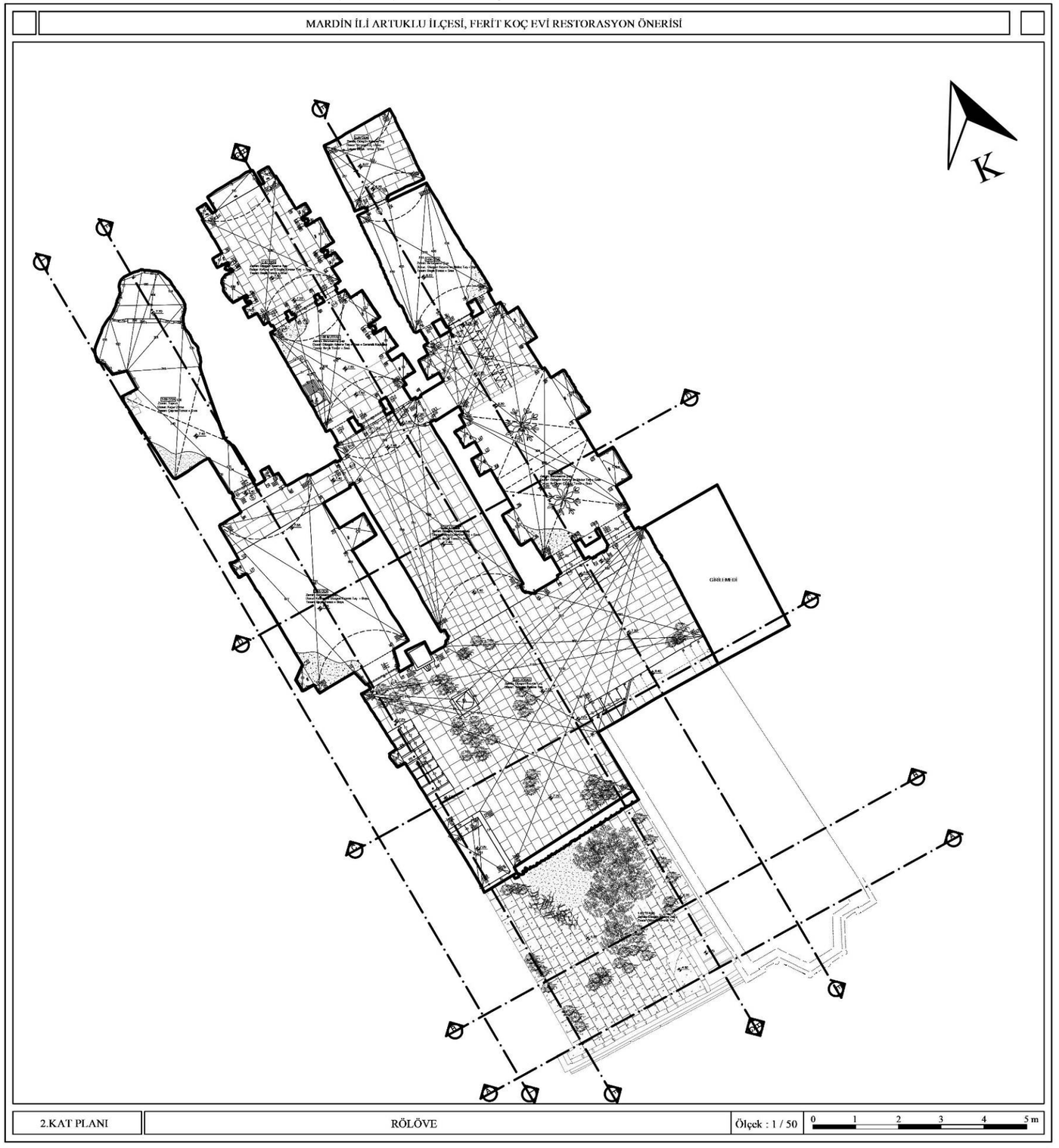

ZEMİN KAT PLANI	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

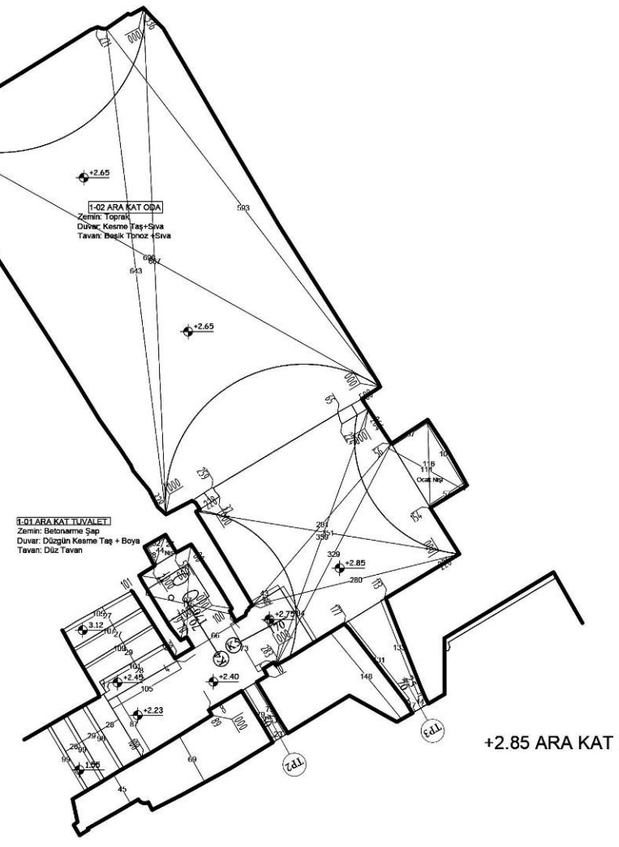
EK- 3. (devam) Rölöve Projesi 1. Kat Planı

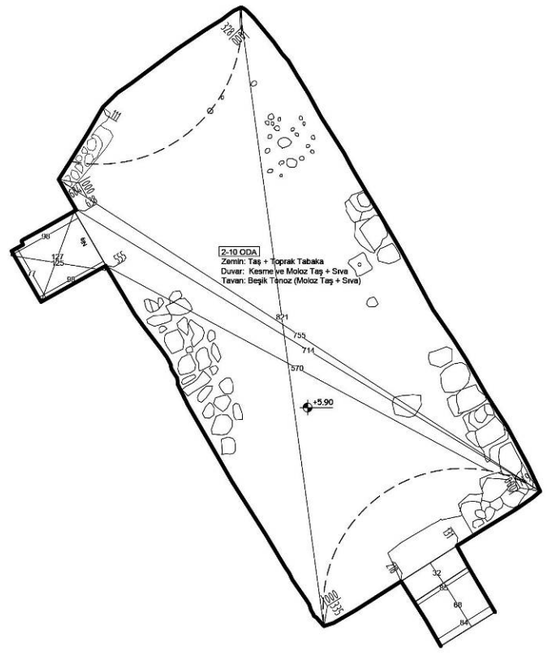
EK- 3. (devam) Rölöve Projesi 2. Kat Planı

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+2.85 ARA KAT PLANI

+5.90 ARA KAT PLANI

+2.85 ve +5.90 ARA KAT PLANLARI	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 3. (devam) Rölöve Projesi +10.35 Ara Kat Planı

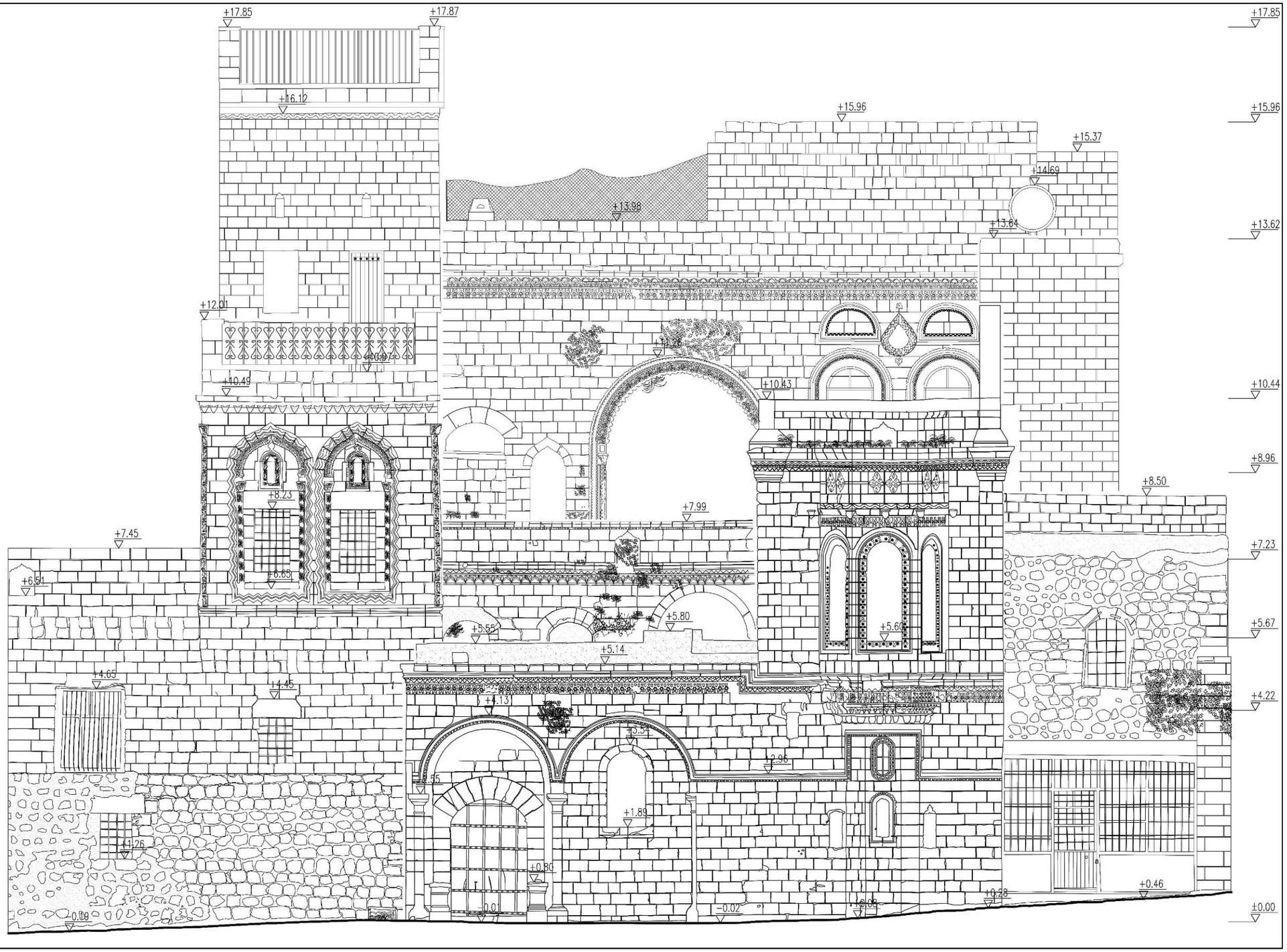
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+10.35 ARA KAT PLANI	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

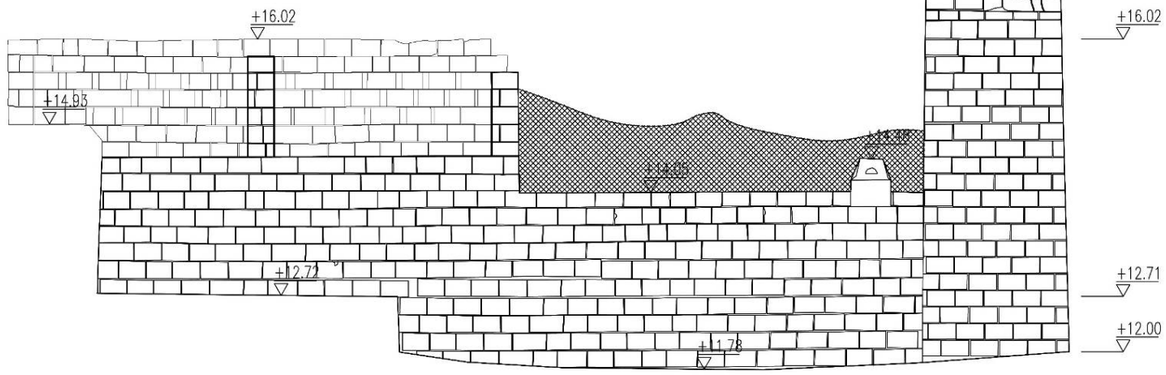
EK- 3. (devam) Rölöve Projesi Güney Cephesi

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

GÜNEY CEPHESİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

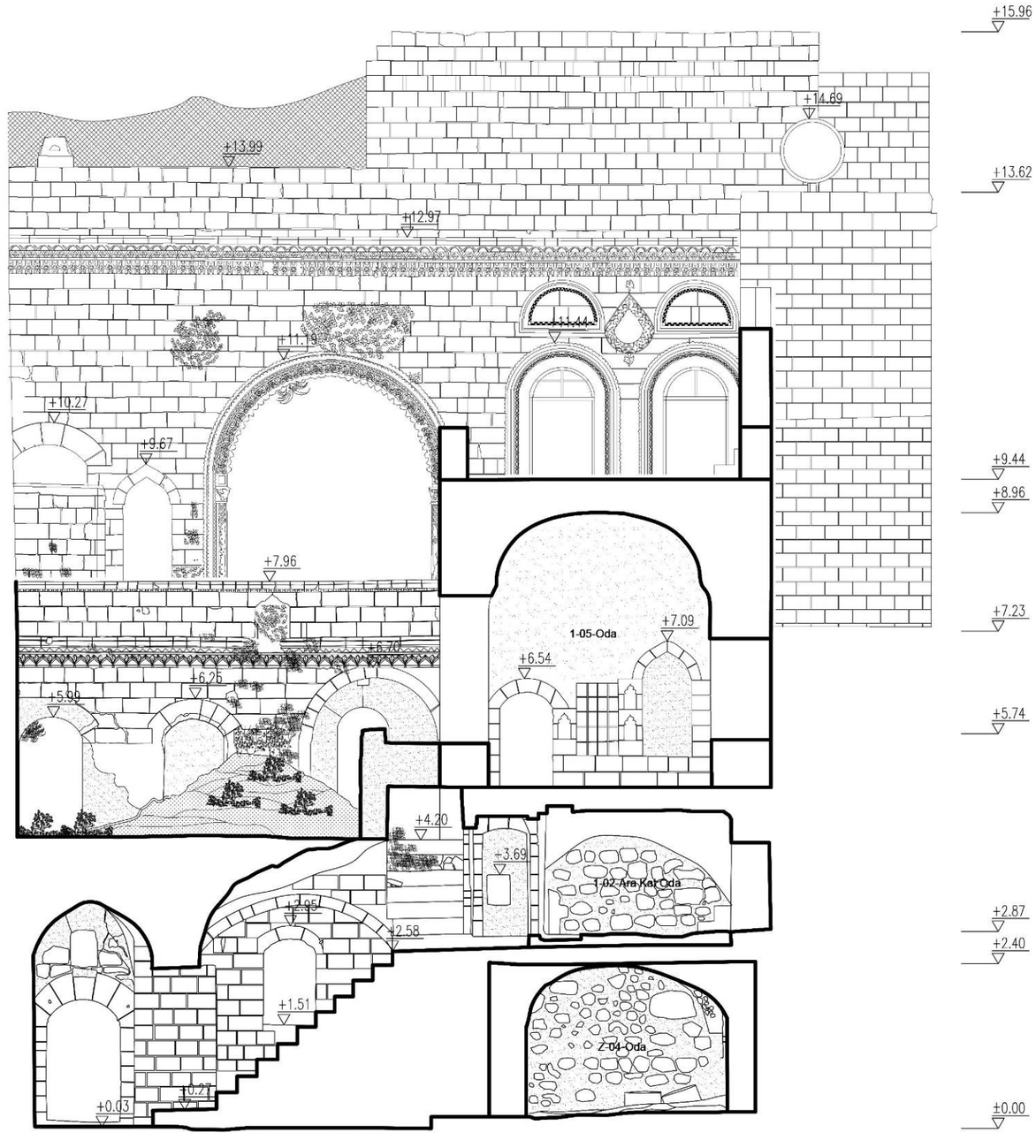
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

KUZEY CEPHESİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 3. (devam) Rölöve Projesi A-A Kesiti

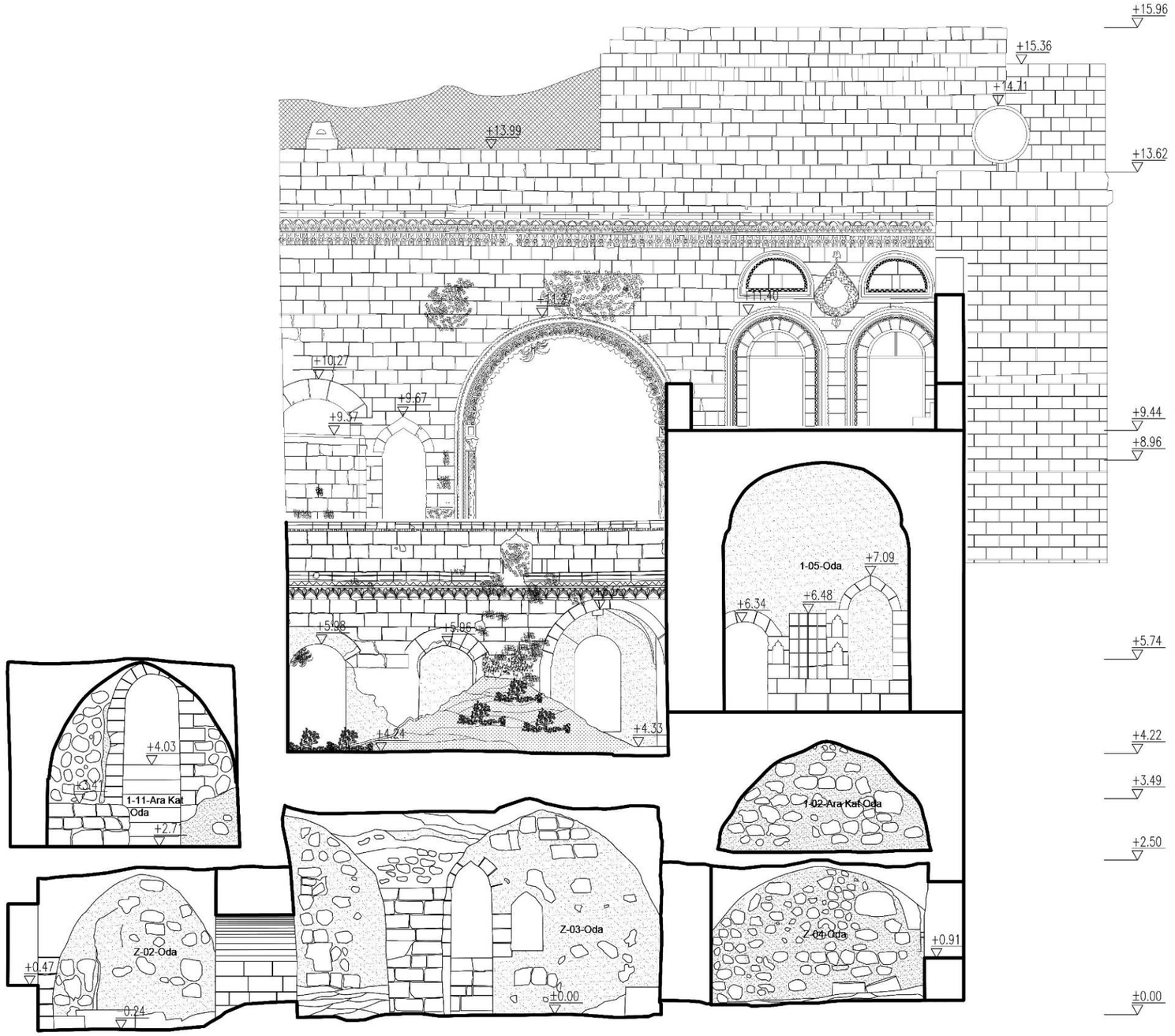
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

A-A KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 3. (devam) Rölöve Projesi B-B Kesiti

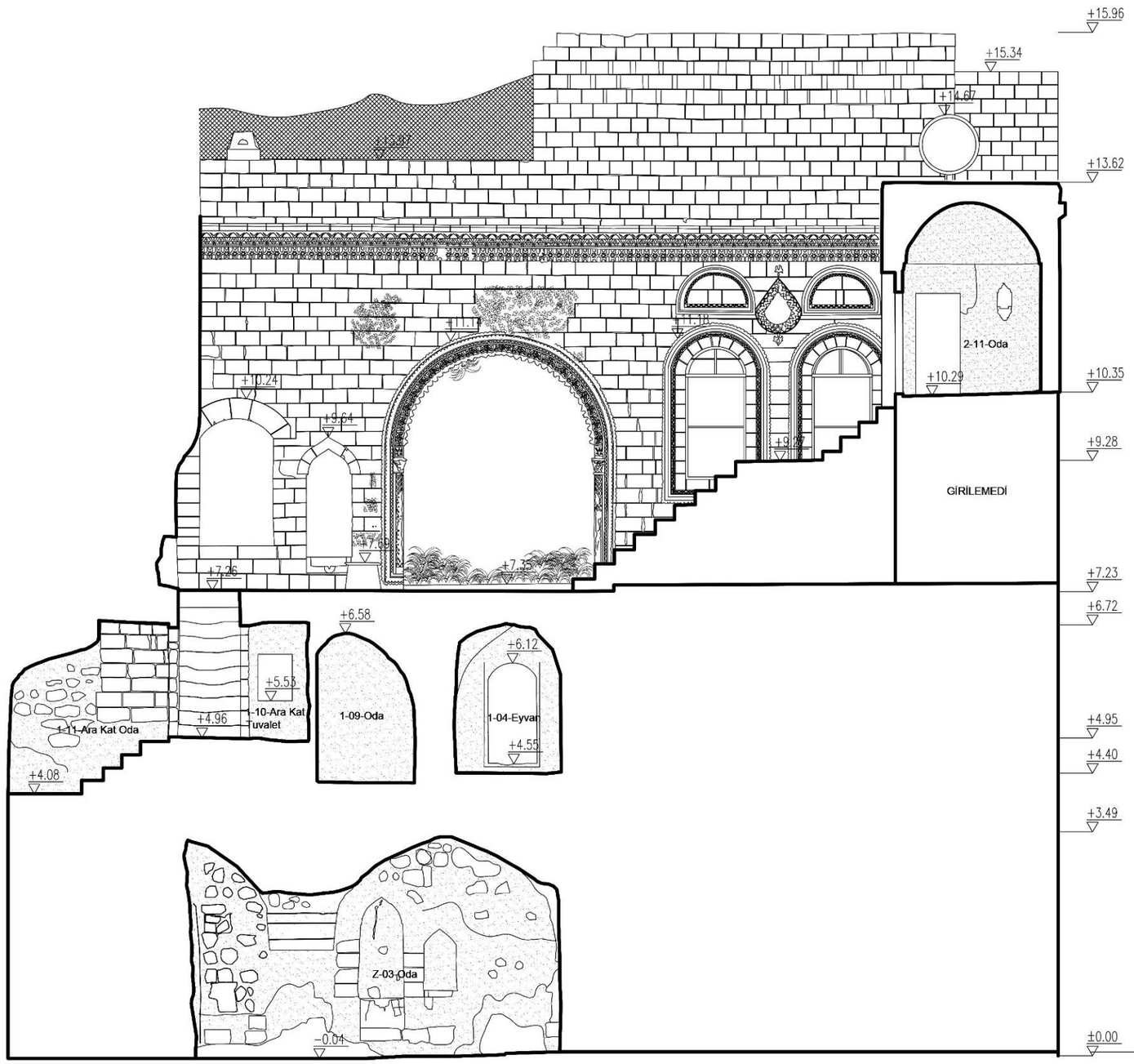
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

B-B KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 3. (devam) Rölöve Projesi C-C Kesiti

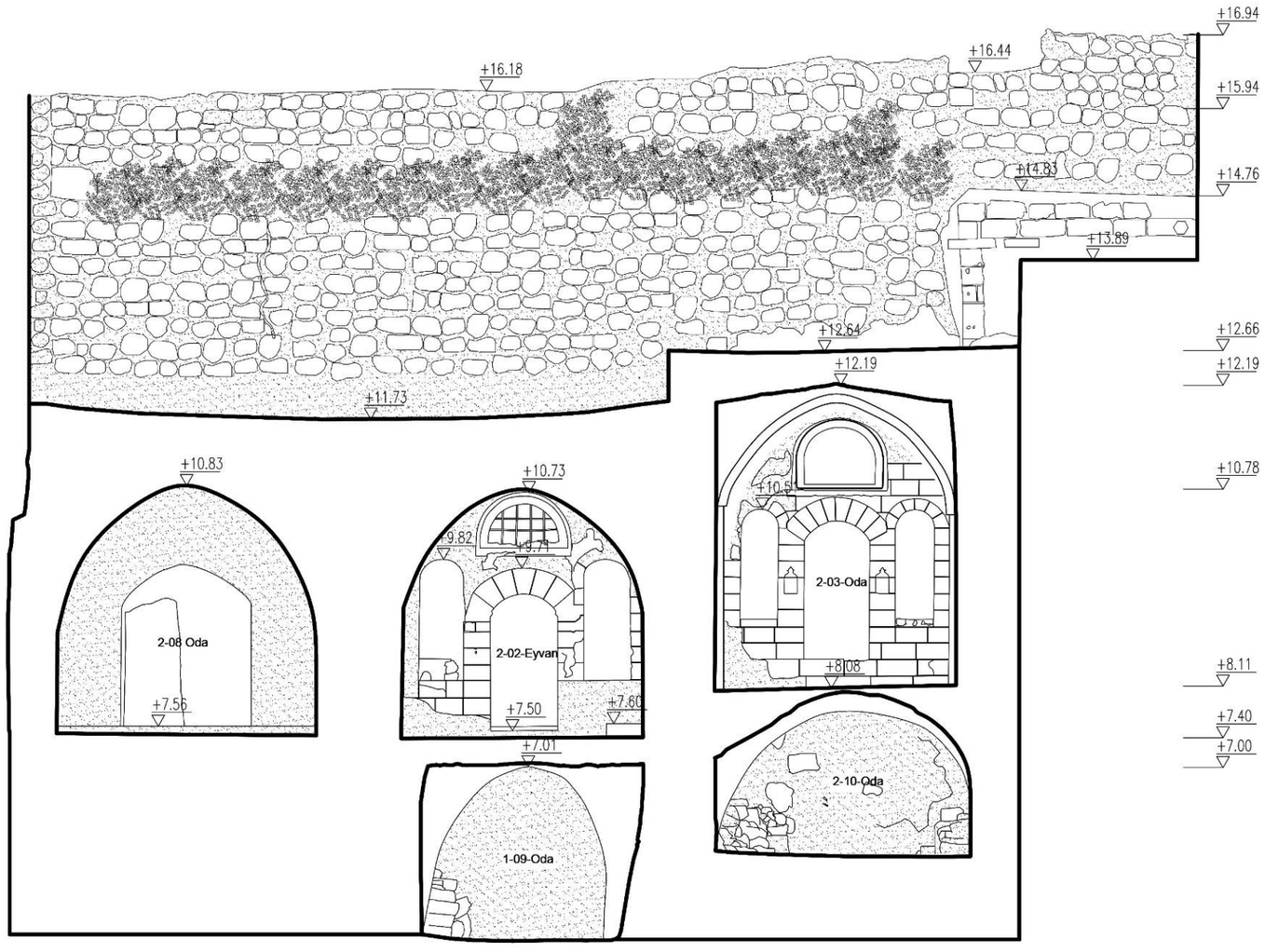
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

C-C KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

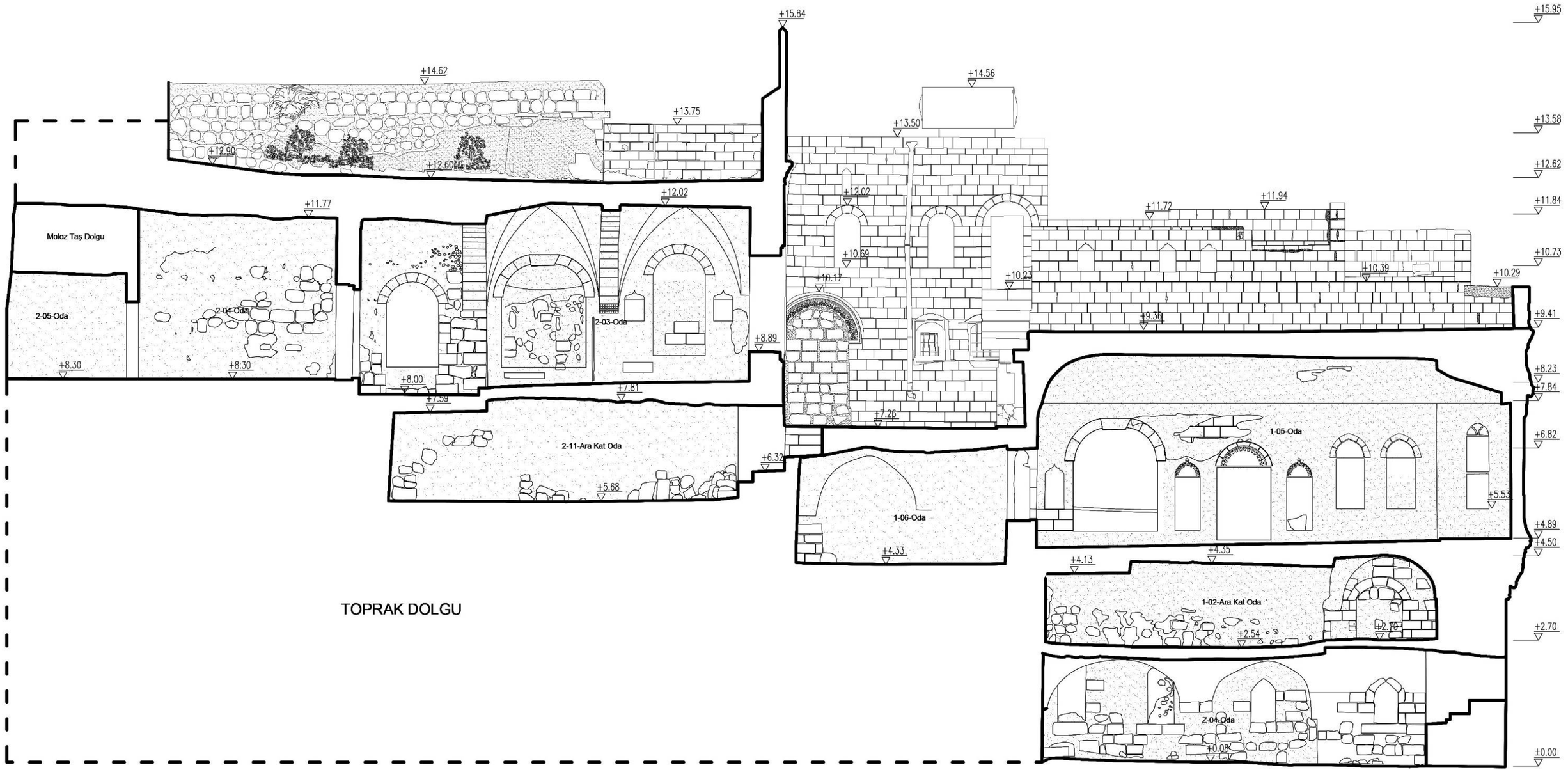
EK- 3. (devam) Rölöve Projesi D-D Kesiti

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

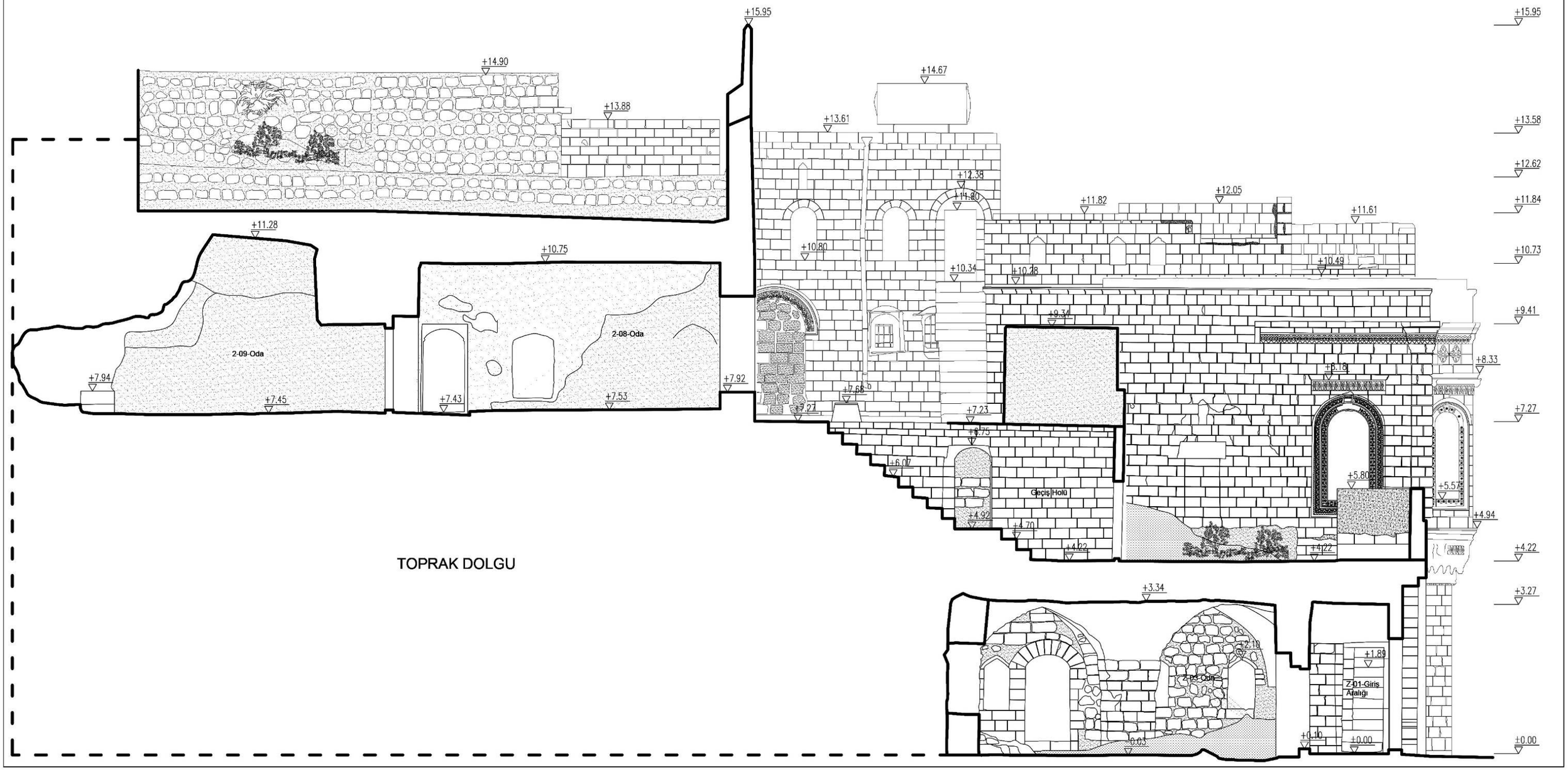
D-D KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

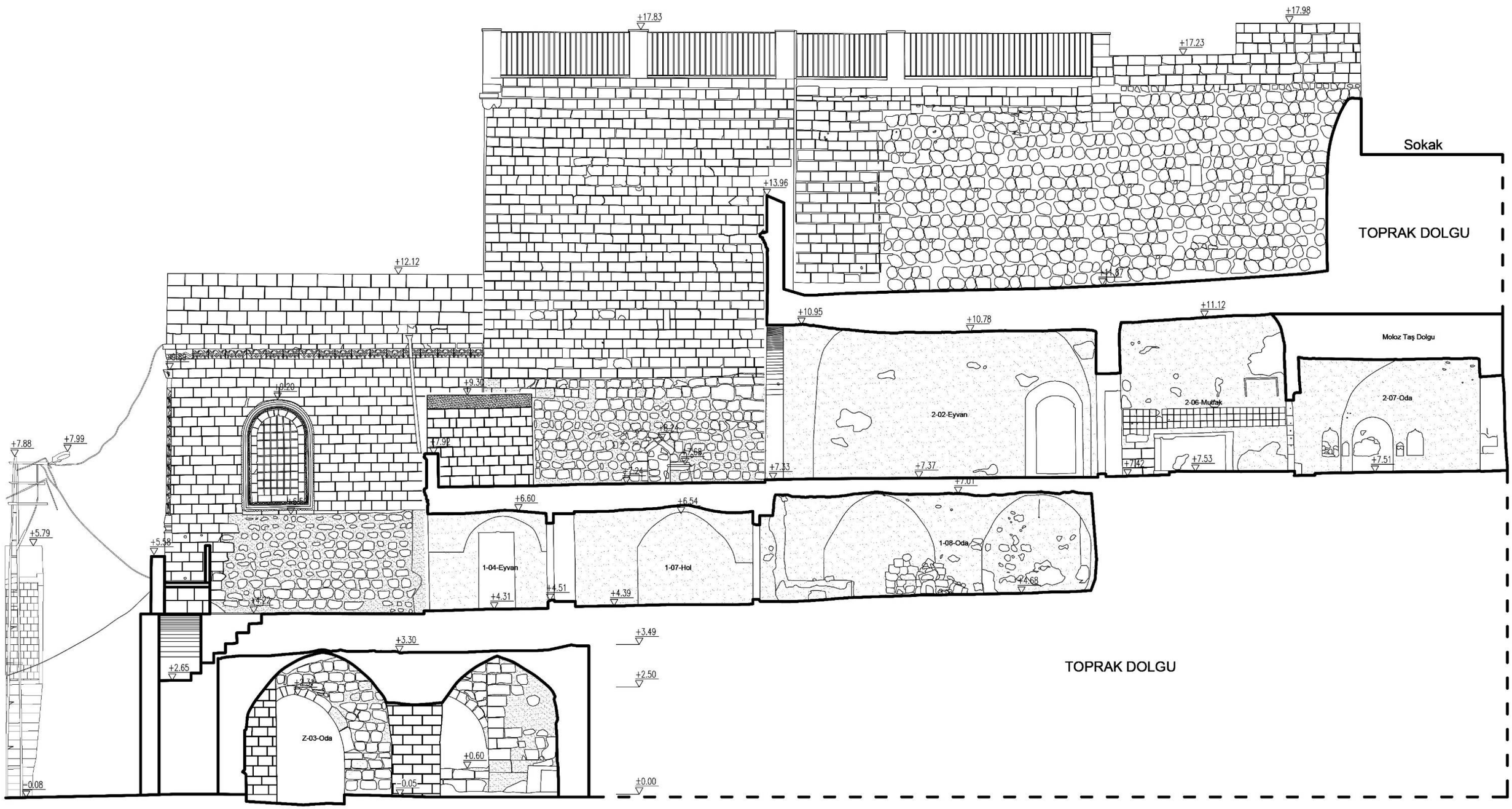
E-E KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

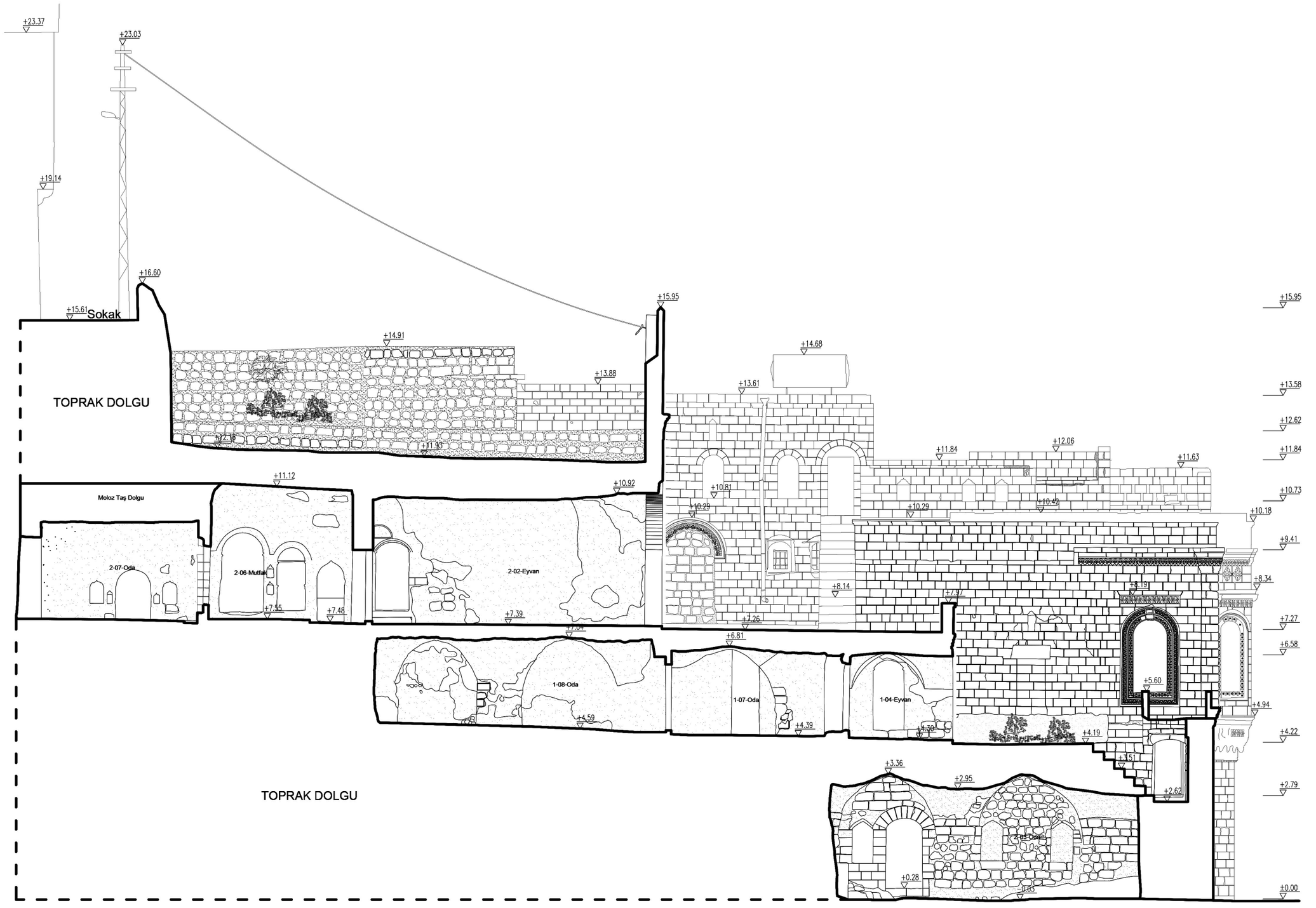
F-F KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

G-G KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

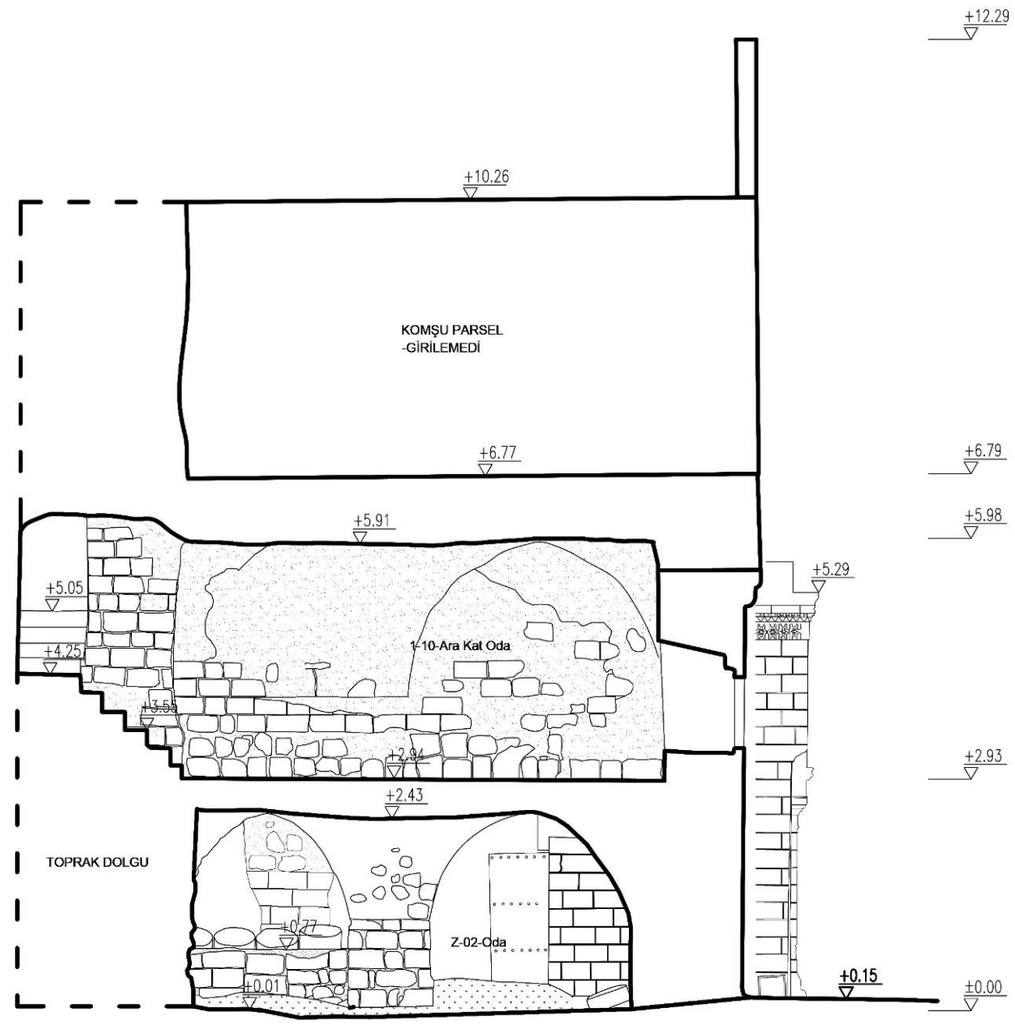
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

H-H KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

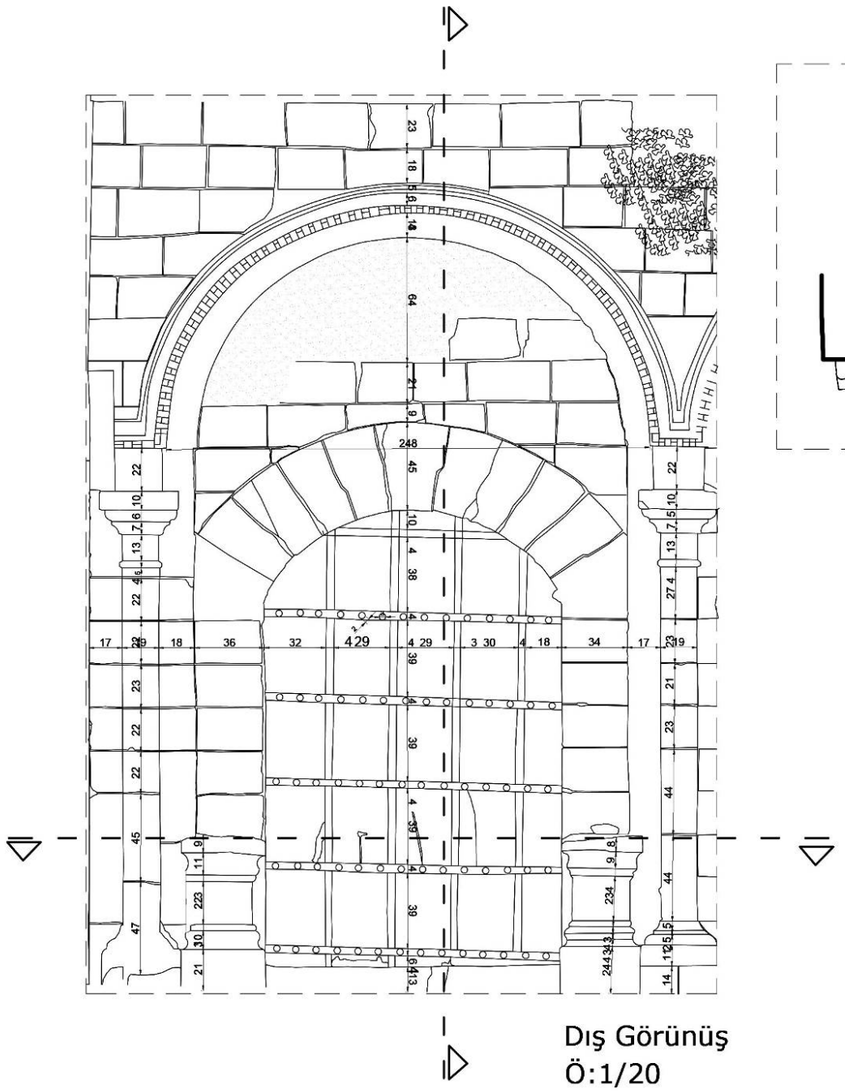
EK- 3. (devam) Rölöve Projesi I-I Kesiti

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

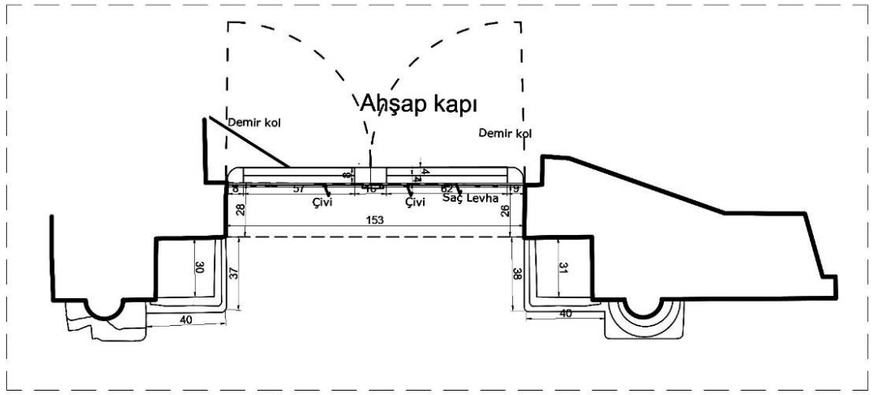

I-I KESİTİ	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

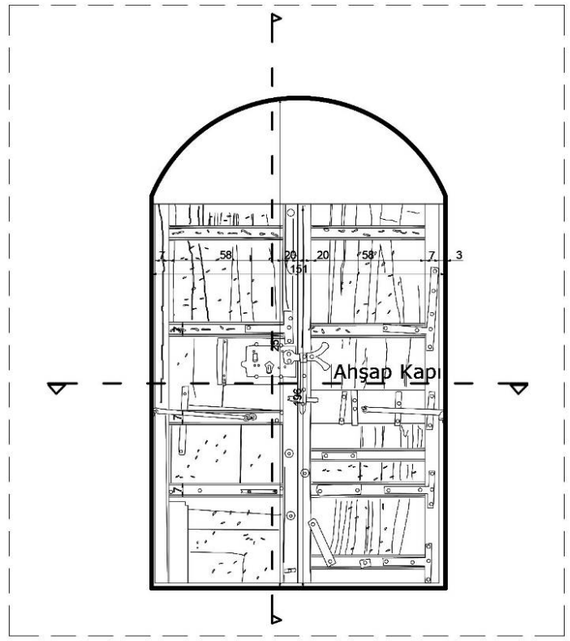
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

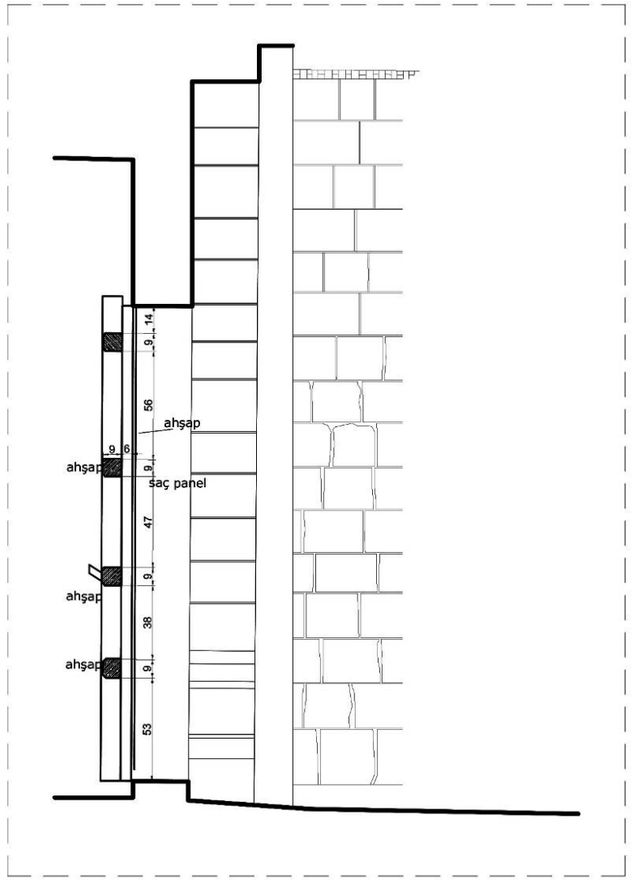
Dış Görünüş
Ö:1/20

Plan
Ö:1/20

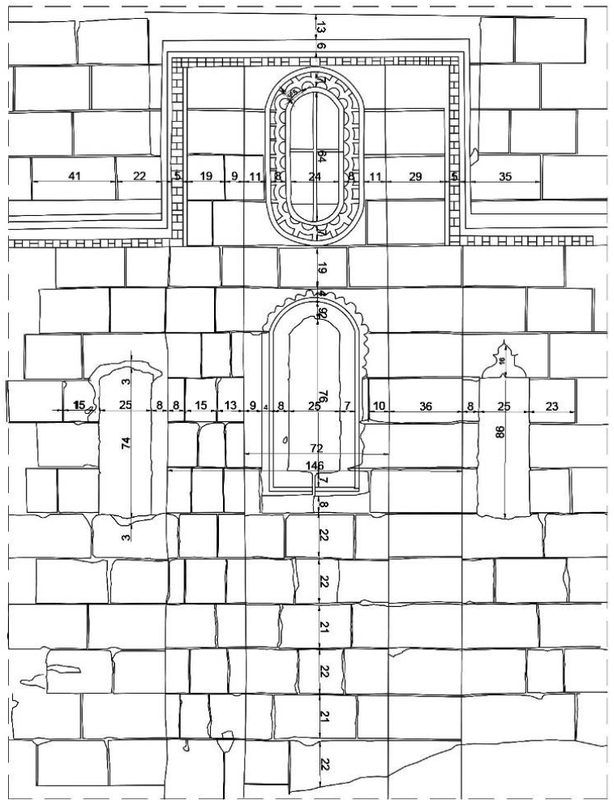
İç Görünüş
Ö:1/20

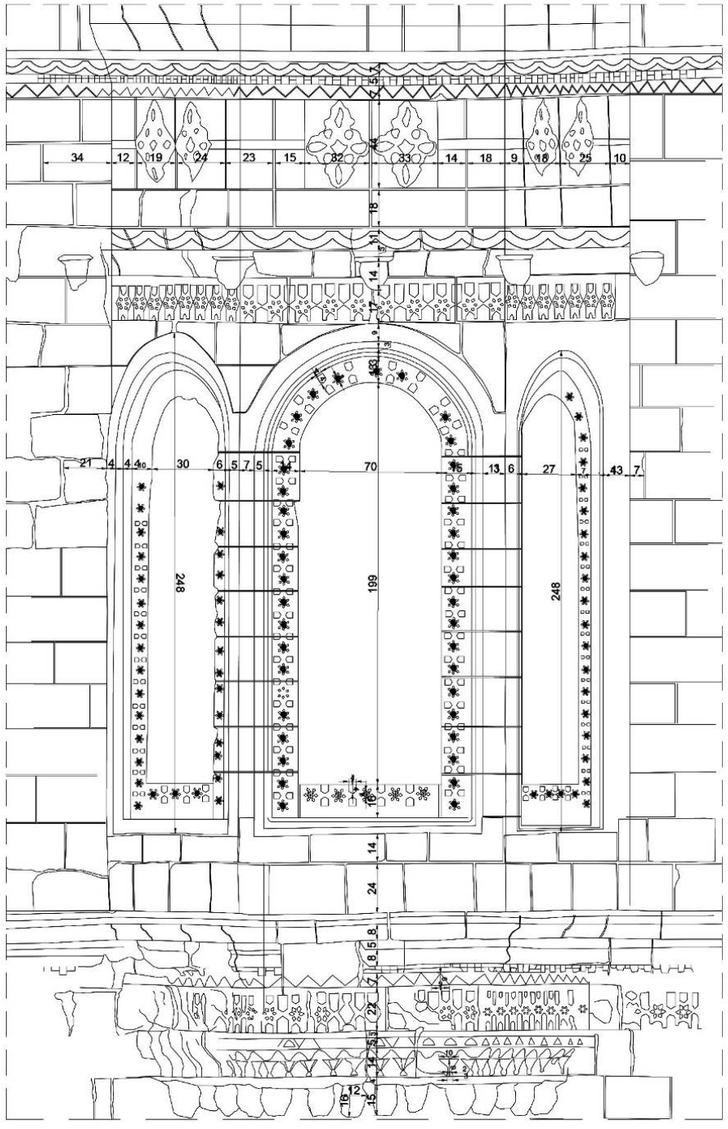
Kesit
Ö:1/20

DETAY	RÖLÖVE - K1 GİRİŞ KAPISI DETAYI	Ölçek : 1 / 20	0 1 2 3 4 5 m

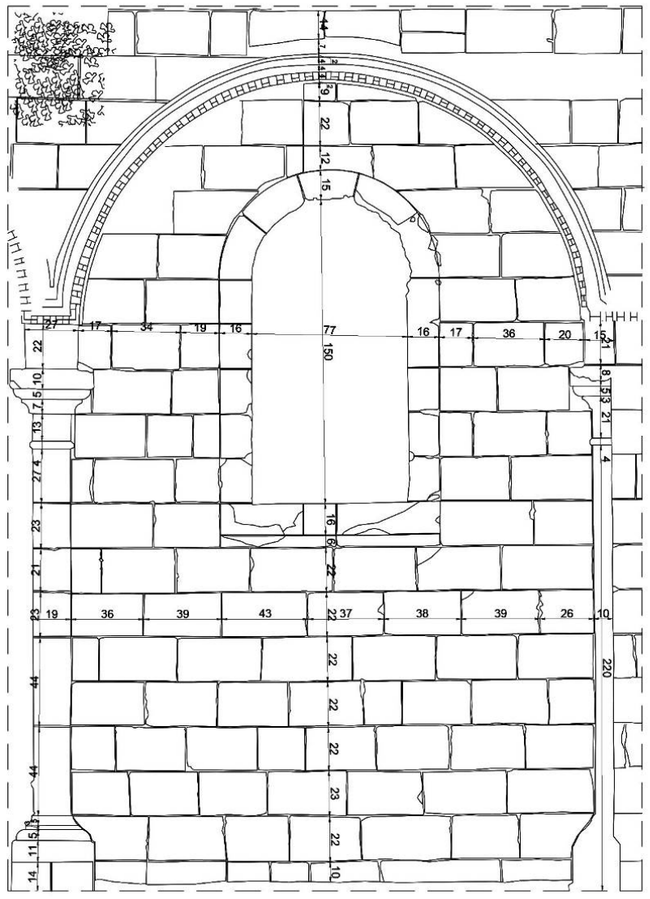
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

P3-P4-P5-TP3

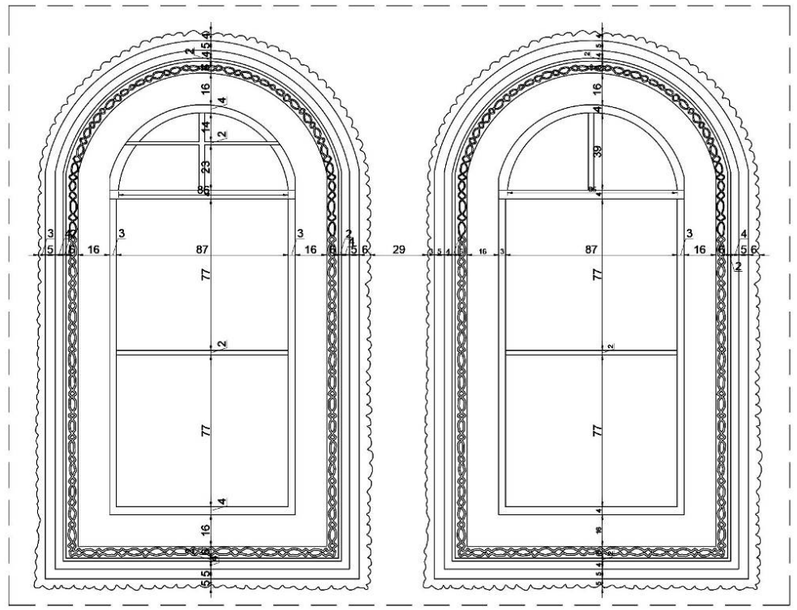
P8-P9-P10

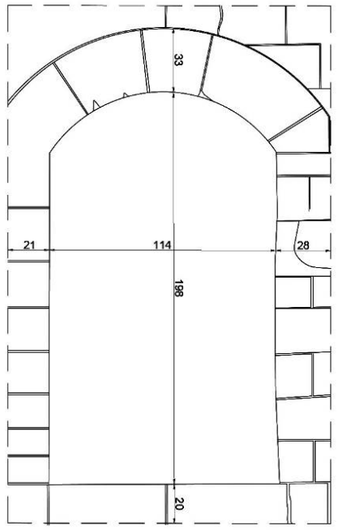
P1

DETAY	RÖLÖVE - PENCERE DETAYLARI	Ölçek : 1 / 20	0 1 2 3 4 5 m

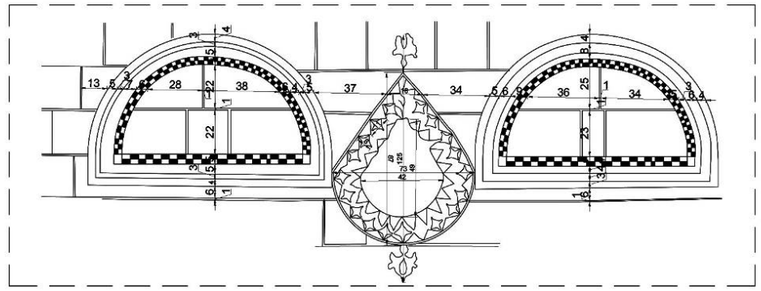
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

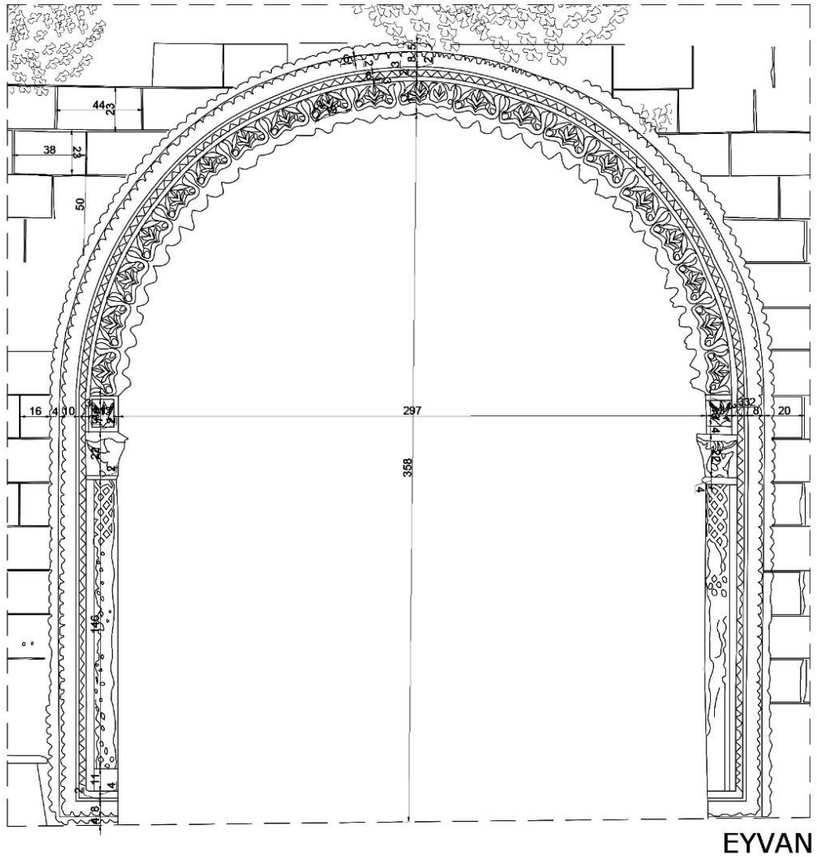
P14-P15

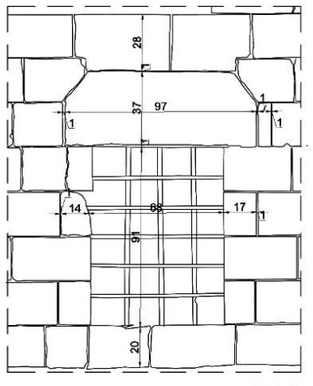
P13

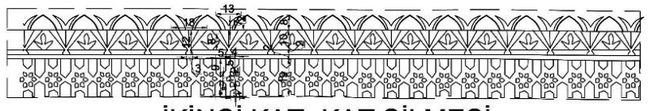
SÜSLEME VE TEPE PENCERESİ

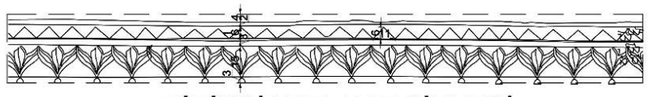
EYVAN

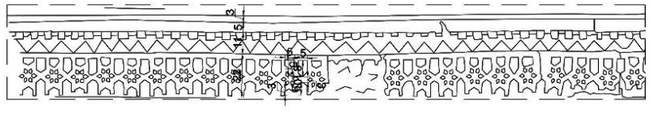
P12

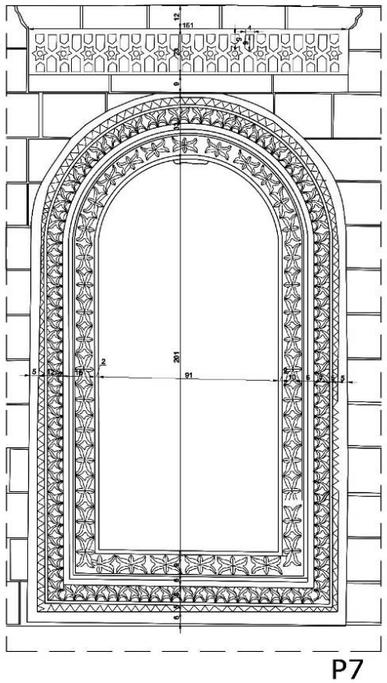
İKİNCİ KAT- KAT SİLMESİ

BİRİNCİ KAT- KAT SİLMESİ

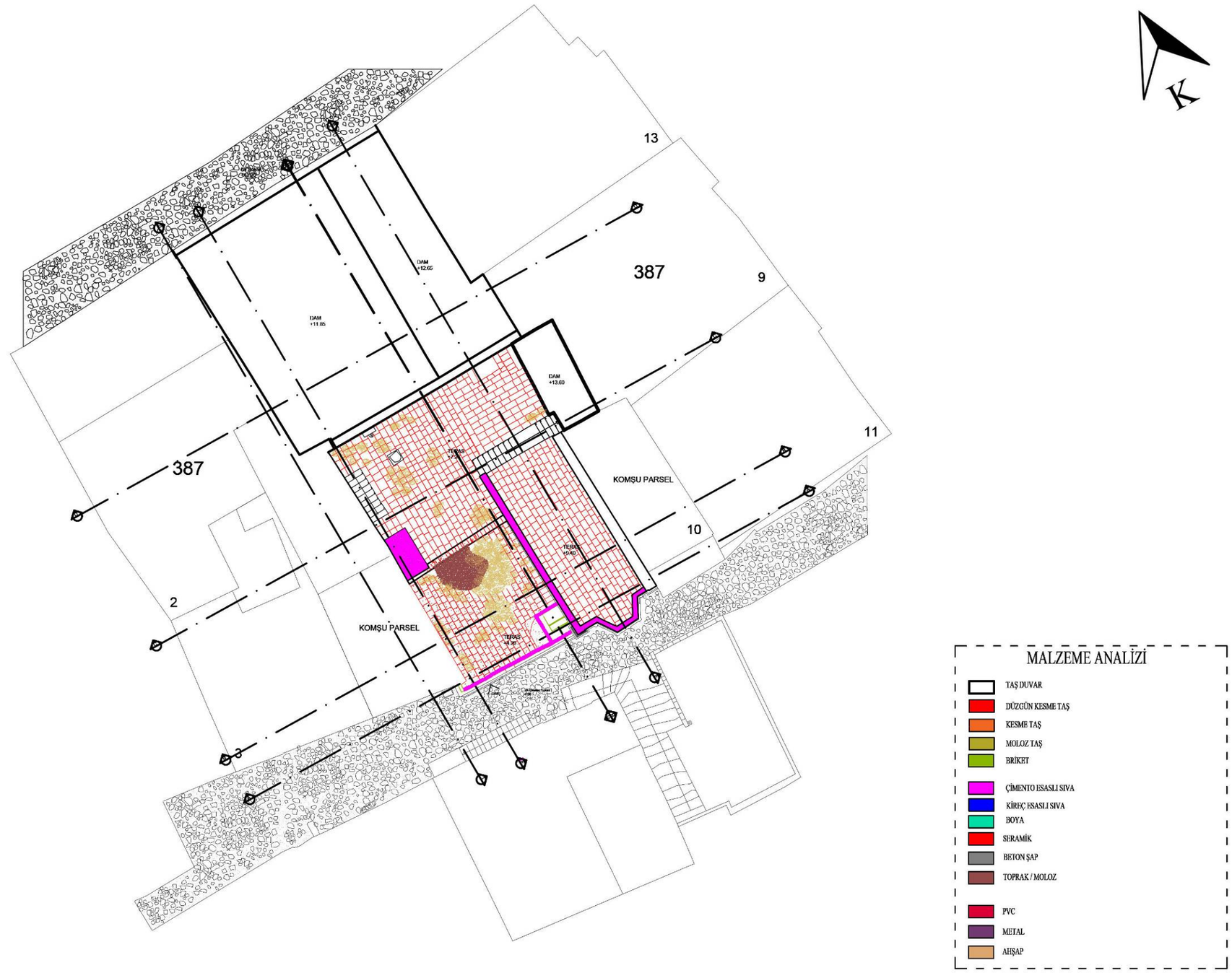
ZEMİN KAT -KAT SİLMESİ

P7

DETAY	RÖLÖVE - PENCERE VE SÜSLEME DETAYLARI	Ölçek : 1 / 20	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

VAZİYET PLANI	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 200	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ZEMİN KAT PLANI	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ
MALZEME ANALİZİ
TAŞ DUVAR
DÜZGÜN KESME TAŞ
KESME TAŞ
MOLOZ TAŞ
BRİKET
ÇİMENTO ESASLI SIVA
KİREÇ ESASLI SIVA
BOYA
SERAMİK
BETON ŞAP
TOPRAK / MOLOZ
PVC
METAL
AHŞAP
K
1-08 ODA
1-06 ODA
1-07 HOL
1-10 ARA KAT TUVALET
1-04 EYVAN
1-09 ODA
1-05 ODA
1-03 TERAS
1-11 ARA KAT ODA
1.KAT PLANI
MALZEME ANALİZİ
Ölçek : 1 / 50
0 1 2 3 4 5 m

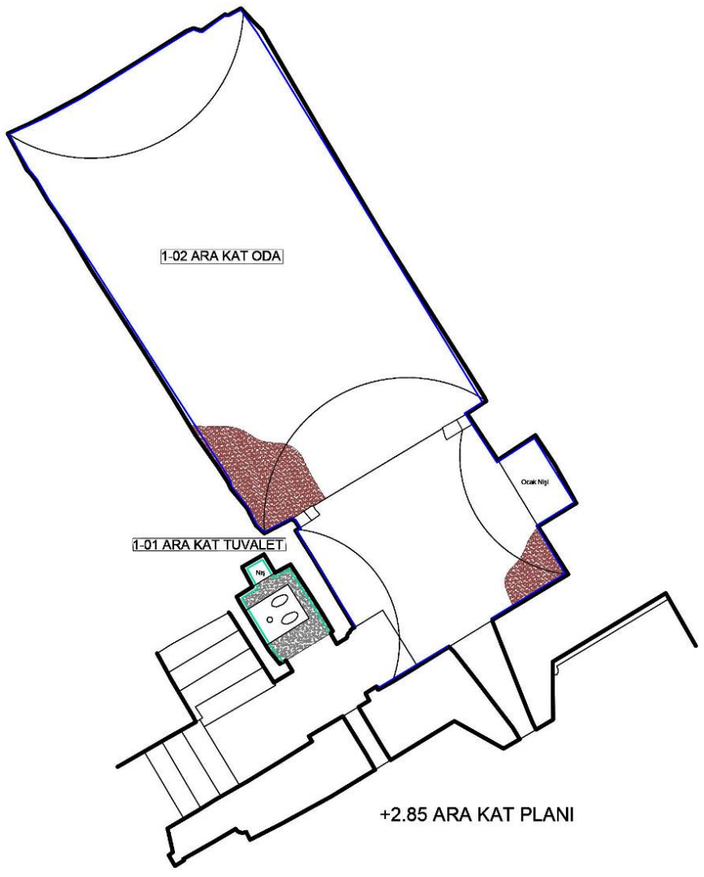
EK- 3. (devam) Rölöve Projesi – Malzeme Analizi 2.Kat Planı

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

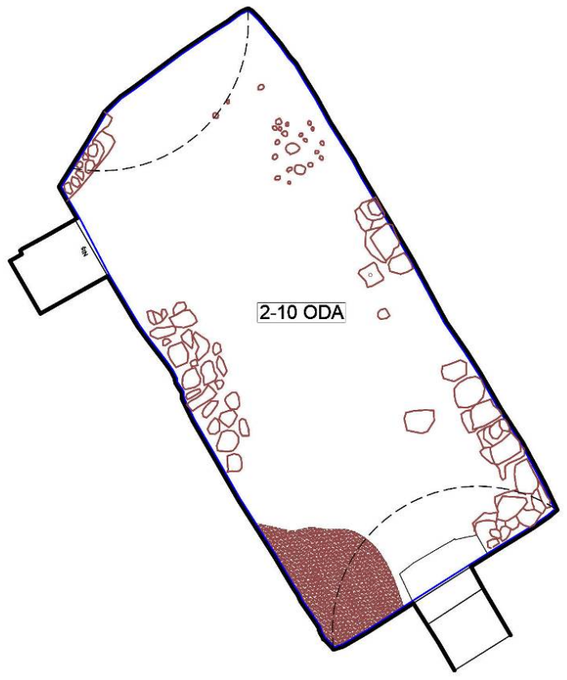

2.KAT PLANI	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+2.85 ARA KAT PLANI

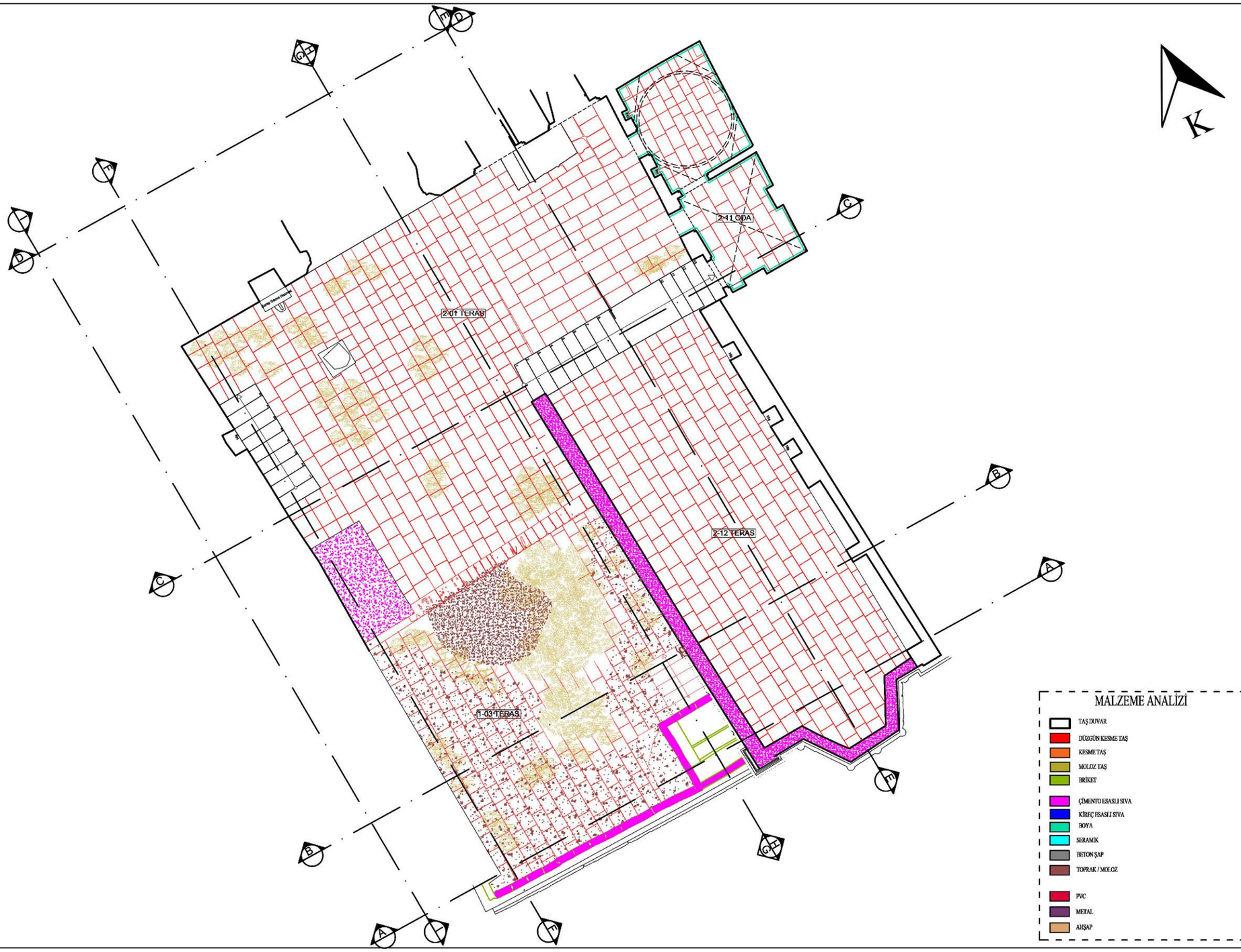
+5.90 ARA KAT PLANI

MALZEME ANALİZİ

- TAŞ DUVAR
- DÜZGÜN KESME TAŞ
- KESME TAŞ
- MOLOZ TAŞ
- BRİKET
- ÇİMENTO ESASLI SIVA
- KİREÇ ESASLI SIVA
- BOYA
- SERAMİK
- BETON ŞAP
- TOPRAK / MOLOZ
- PVC
- METAL
- AHŞAP

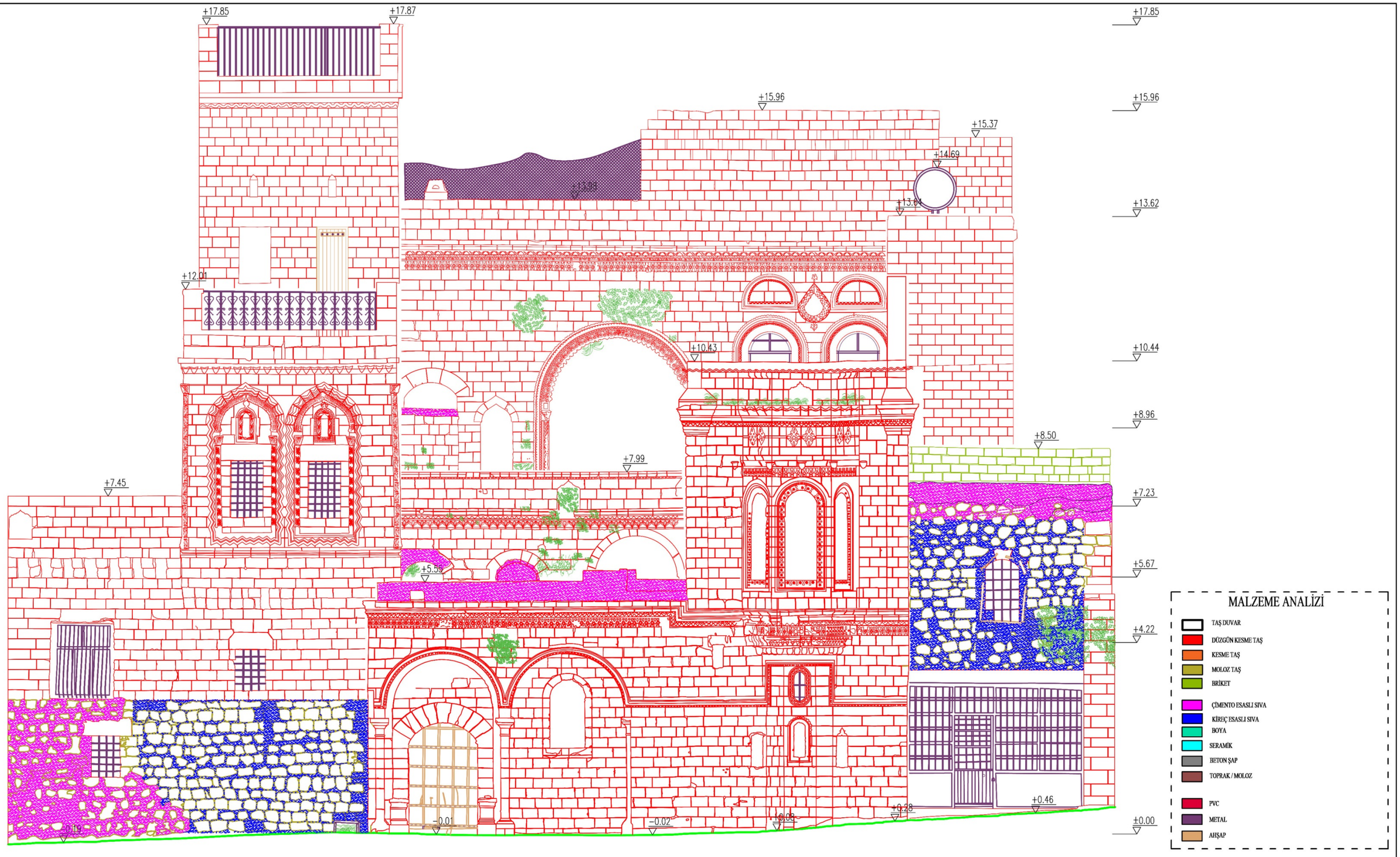
+2.85 ve +5.90 ARA KAT PLANLARI	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

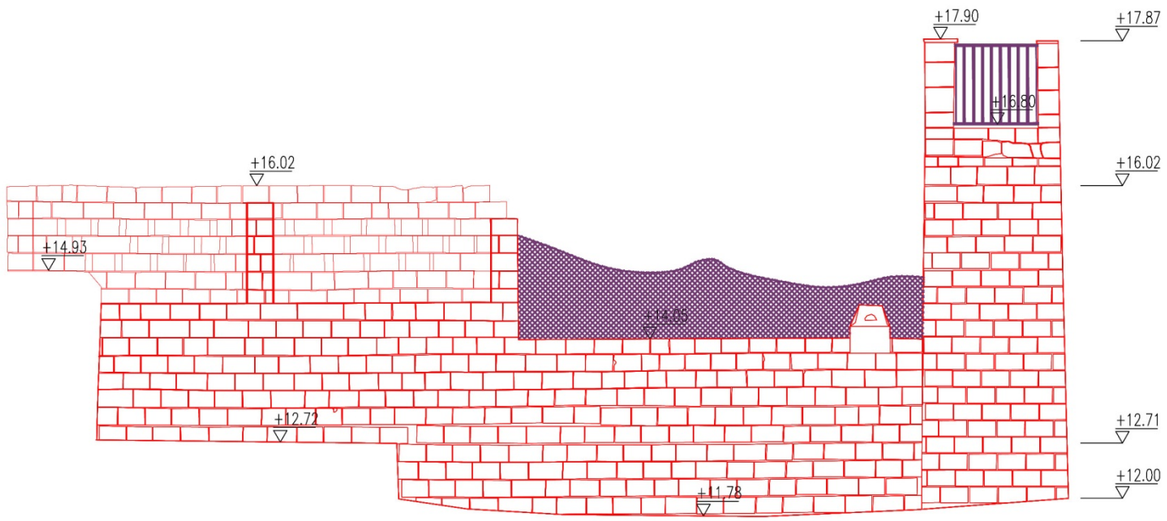
+10.35 ARA KAT PLANI	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

GÜNEY CEPHESİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

- TAŞ DUVAR
- DÜZGÜN KESME TAŞ
- KESME TAŞ
- MOLOZ TAŞ
- BRİKET
- ÇİMENTO ESASLI SIVA
- KİREÇ ESASLI SIVA
- BOYA
- SERAMİK
- BETON ŞAP
- TOPRAK / MOLOZ
- PVC
- METAL
- AHŞAP

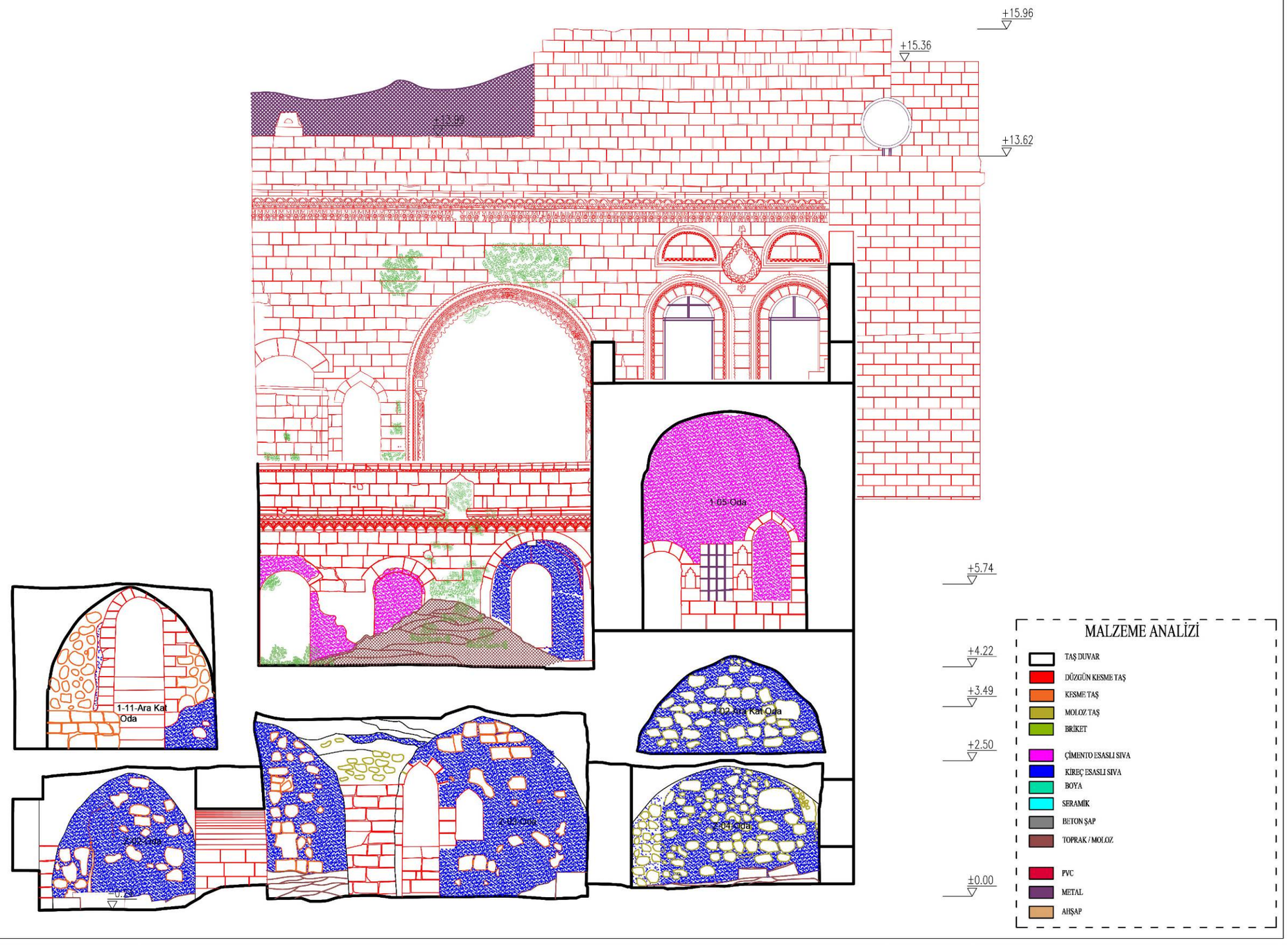
KUZEY CEPHESİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

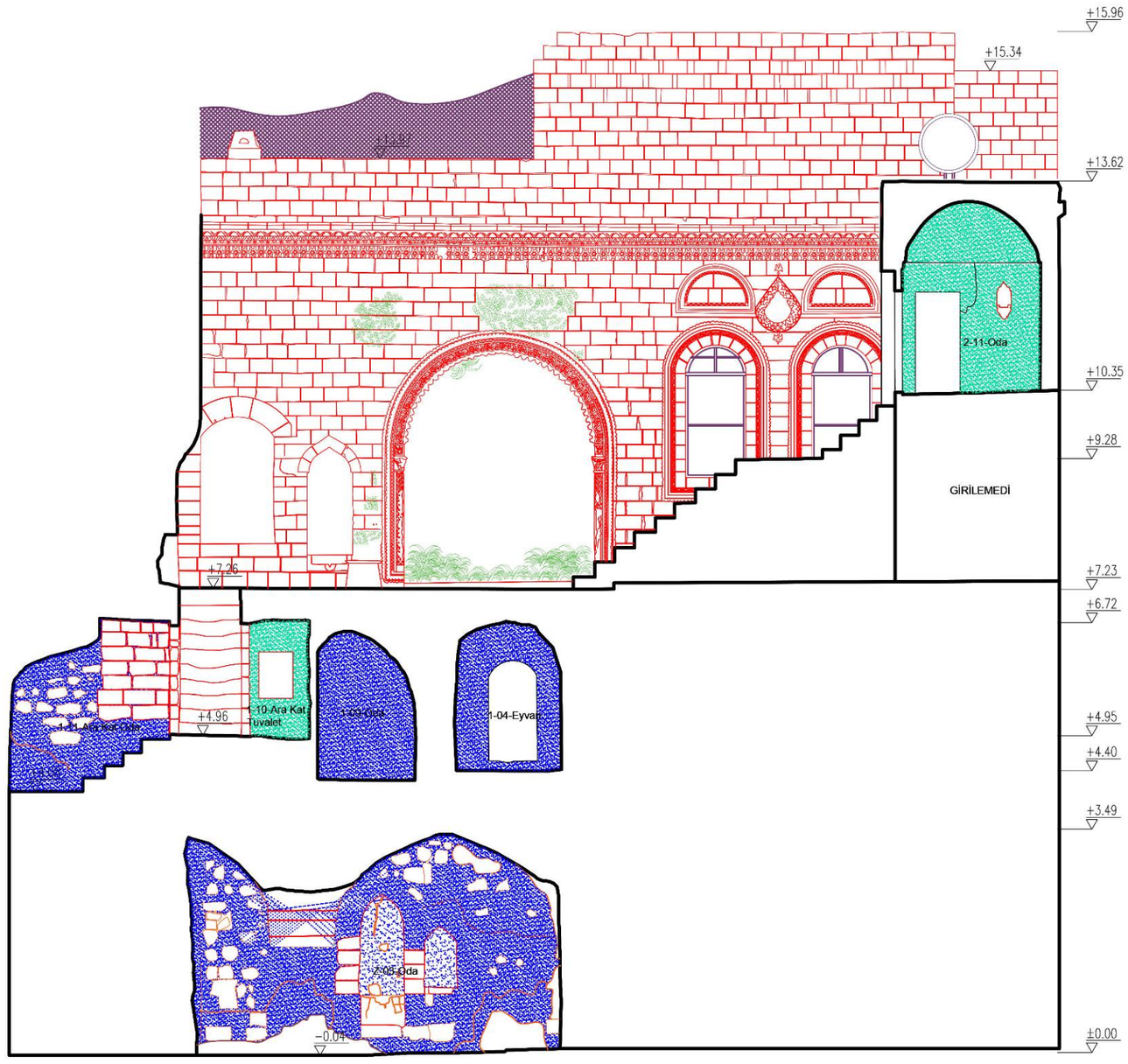
A-A KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

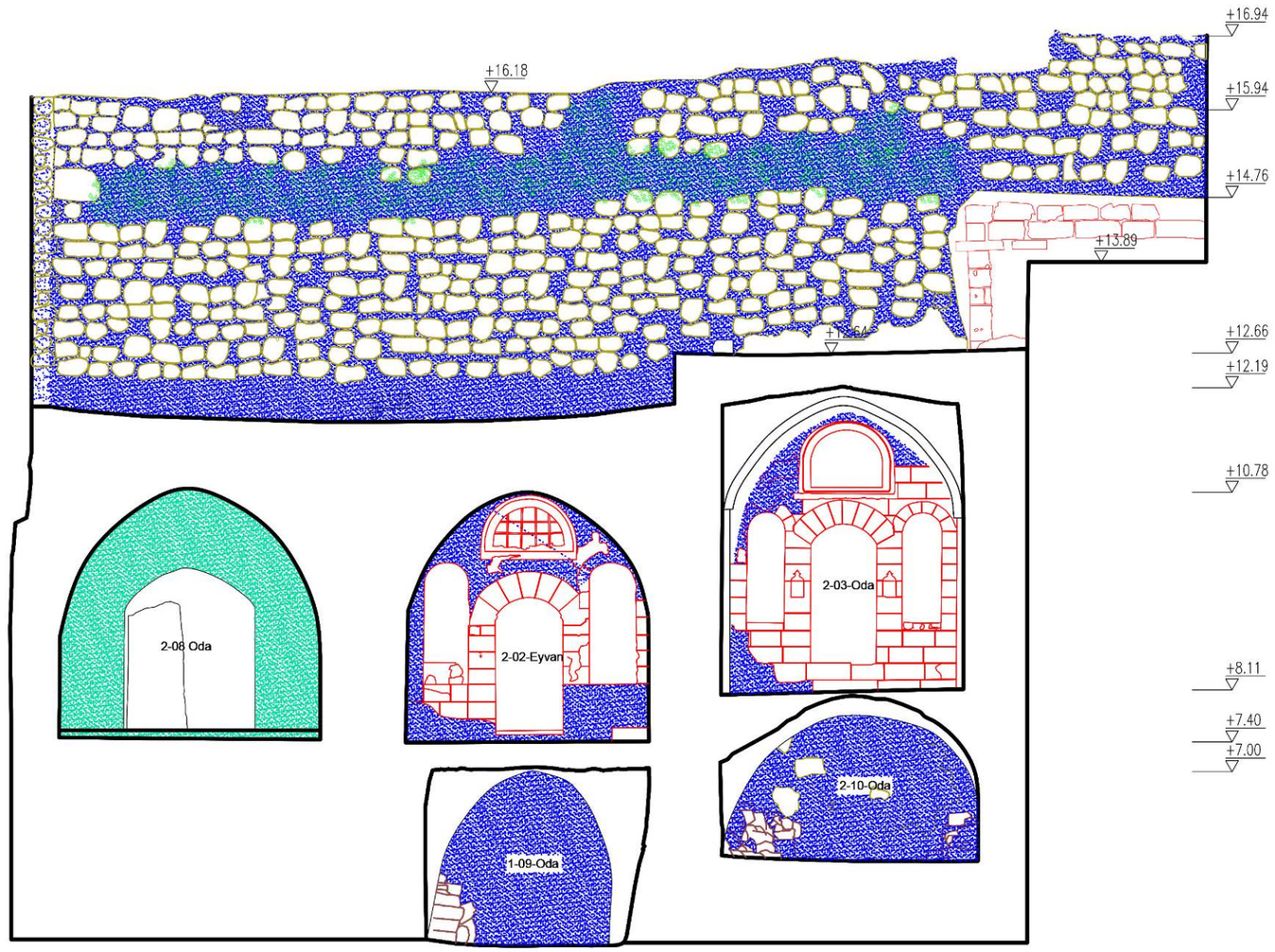
B-B KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

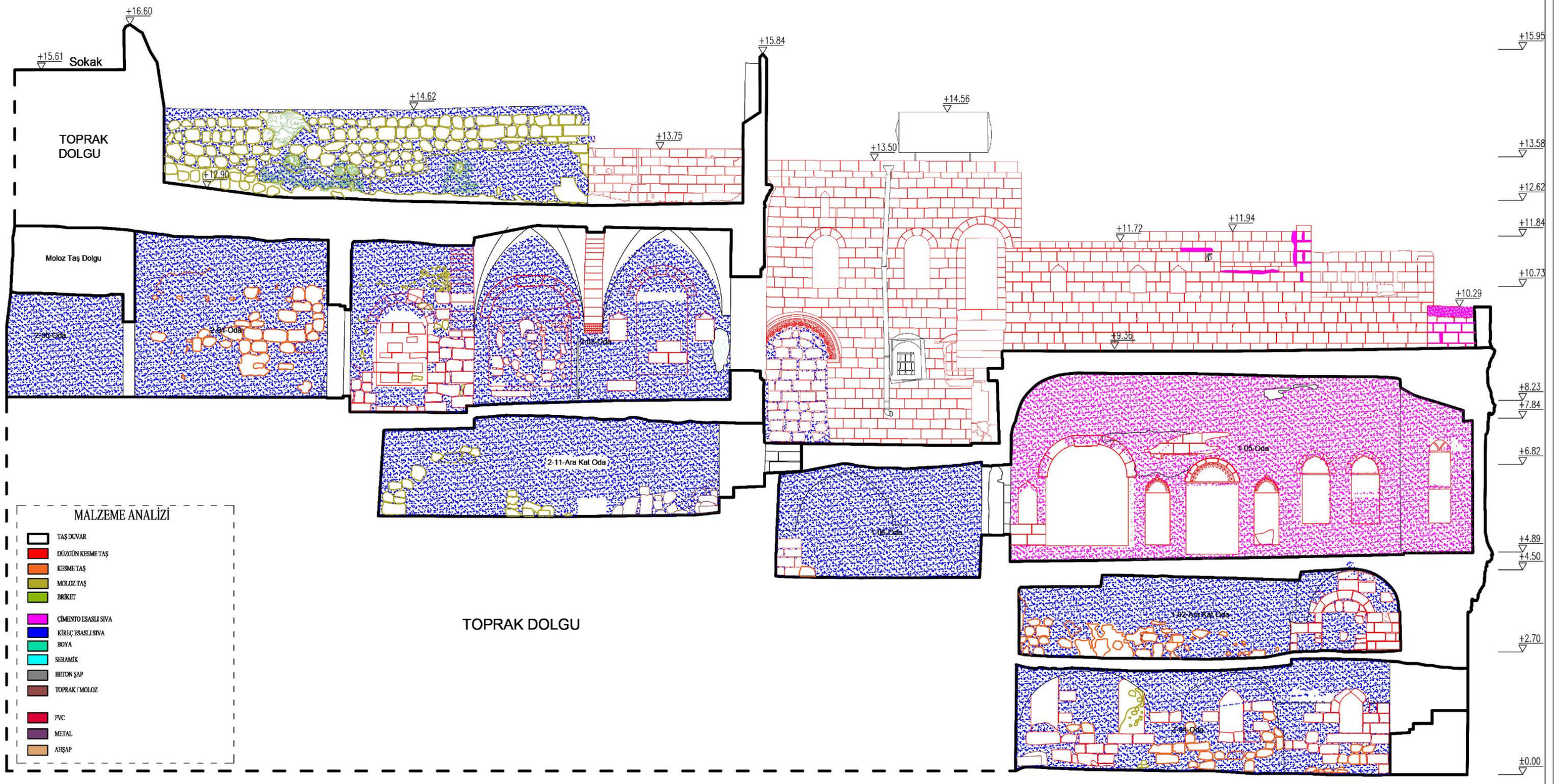
C-C KESİTİ	MALZEME TESPİTİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

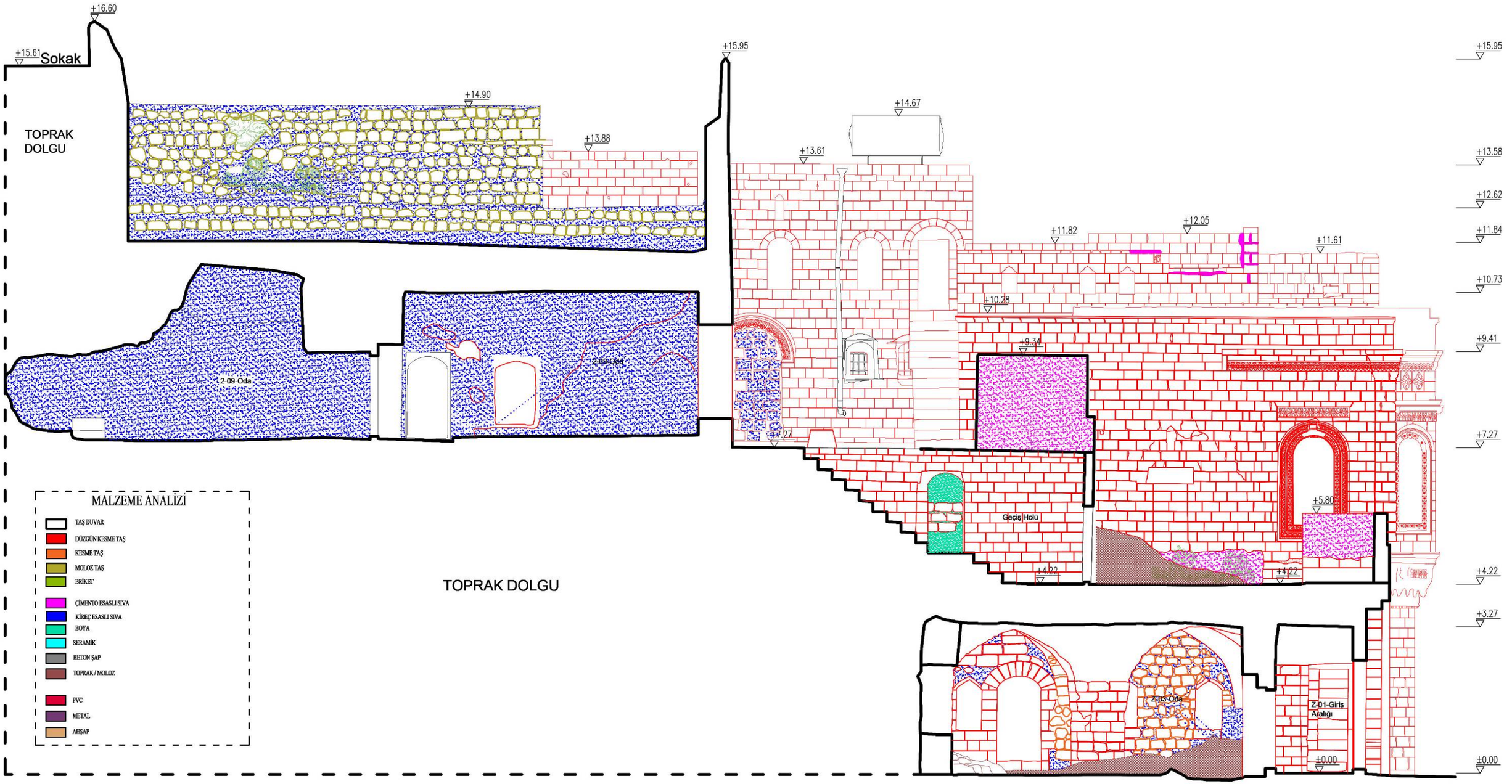
D-D KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

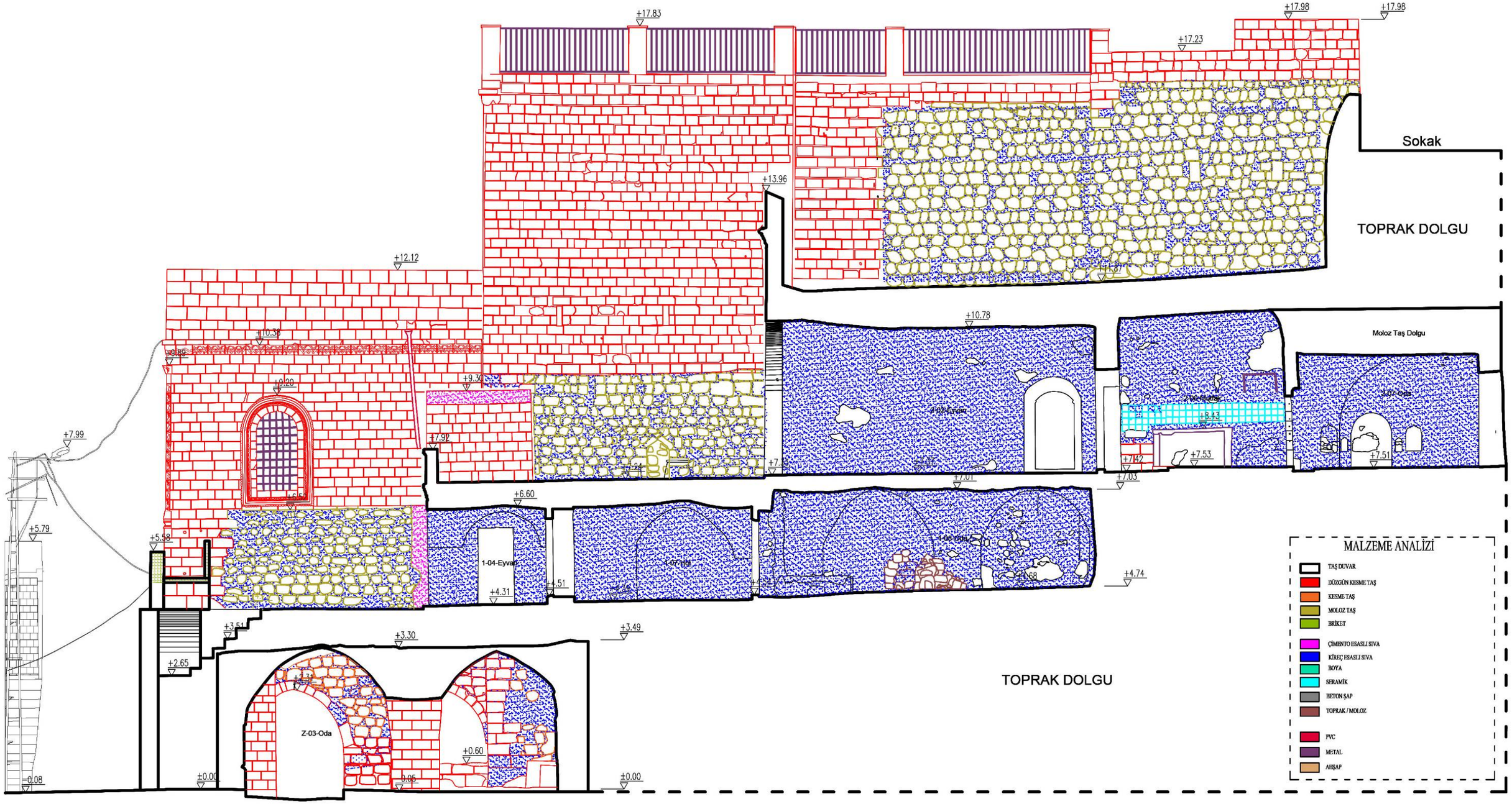
E-E KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

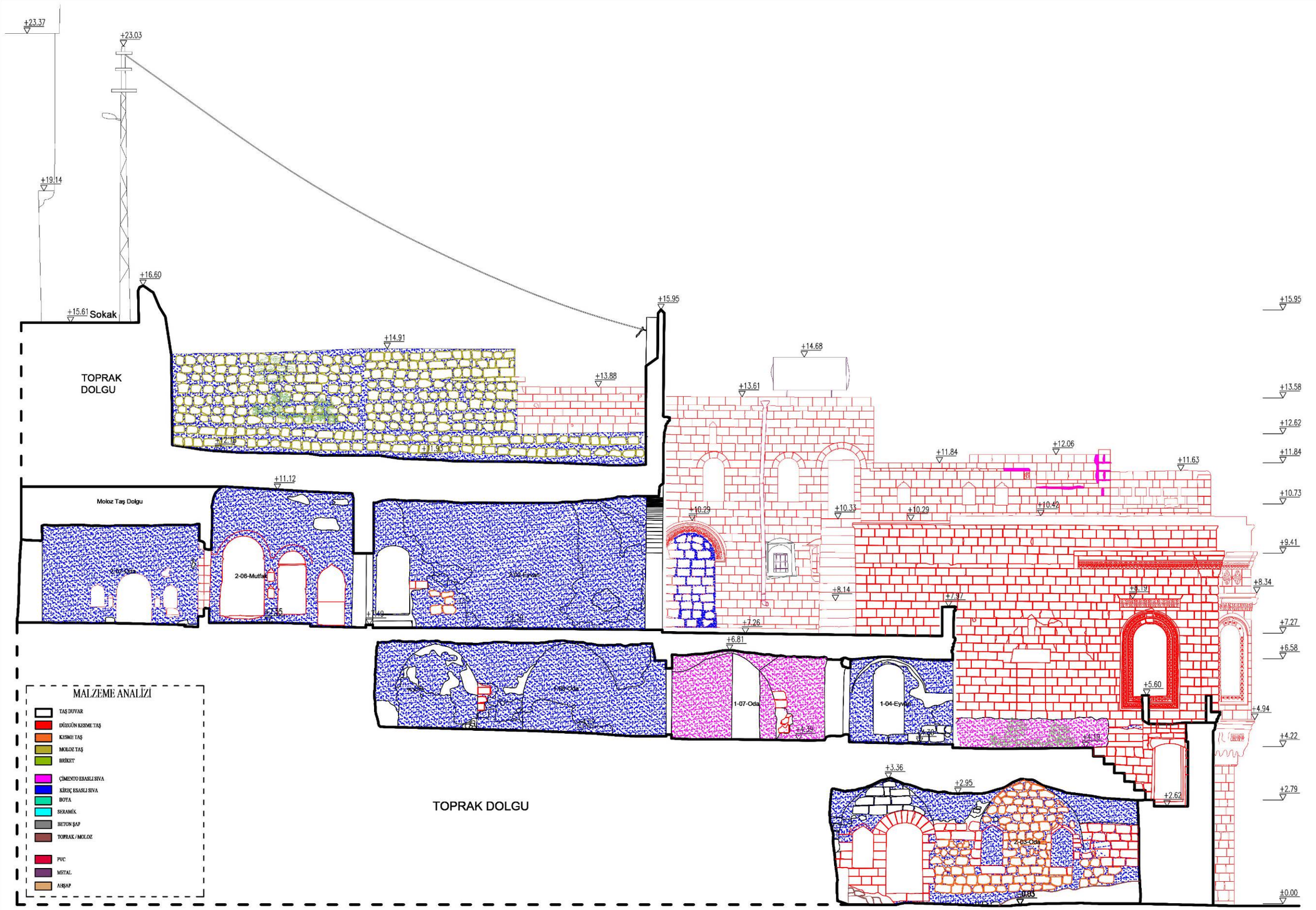
F-F KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

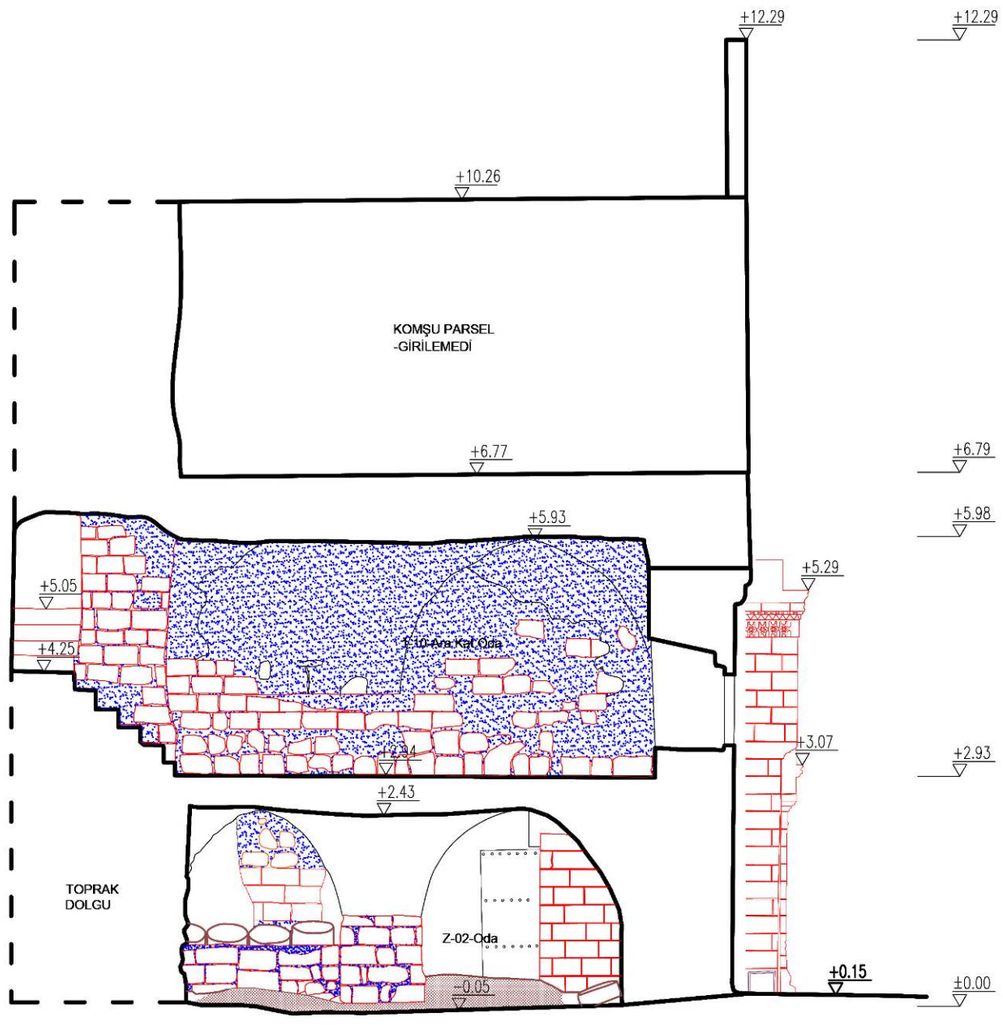
G-G KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

II-II KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

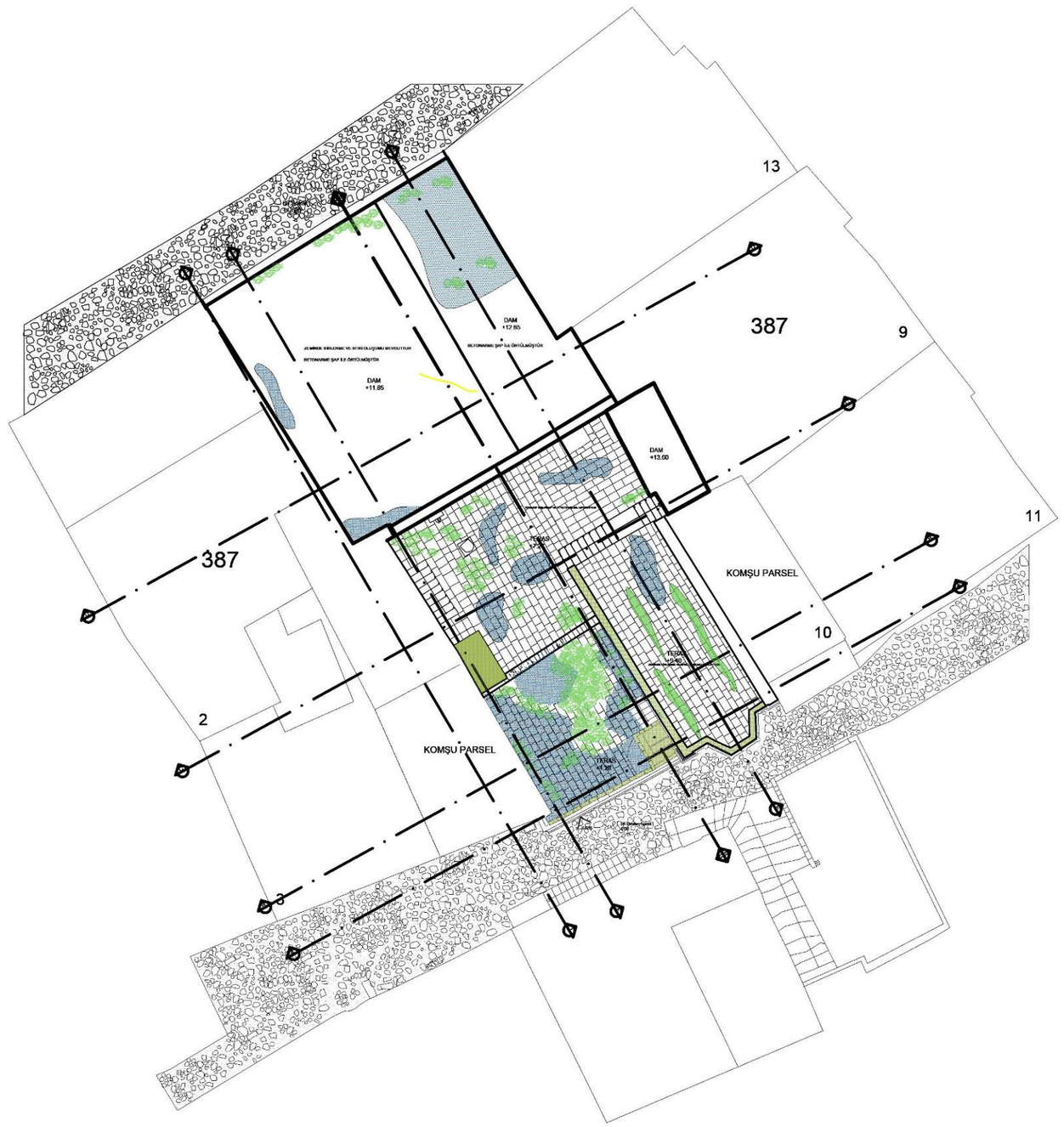
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

I-I KESİTİ	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEMEDEKİ BOZULMALAR

MALZEME KAYIPLARI
- DÖKÜLMELER
- STRÜKTÜREL ÇATLAKLAR
- MALZEME ÇATLAKLARI

BİRİKİMLER
- KİR/SIVA/BOYA
- TUZ KALINTILARI
- NEMLENME
- BİTKİ OLUŞUMU/YOSUNLAŞMA

AYRILMALAR
- KABARMA
- KOPMA
- DERZ BOŞALMASI

EK YAPI
- MUHDES (betonarme, klima, kablo, klozet, tezgah, ısıtma elemanları, lavabo)
- DEĞİŞTİRİLMİŞ/YOK OLMUŞ DOĞRAMALAR

VAZİYET PLANI	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 100	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ZEMİN KAT PLANI	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 3. (devam) Rölöve Projesi – Bozulma Analizi 1. Kat Planı

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

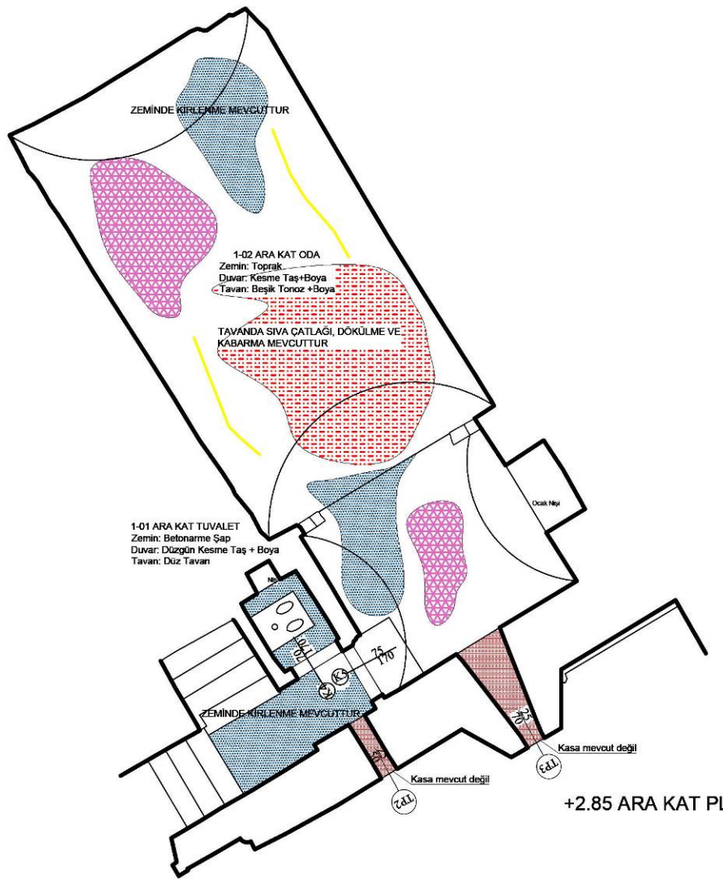
1.KAT PLANI	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

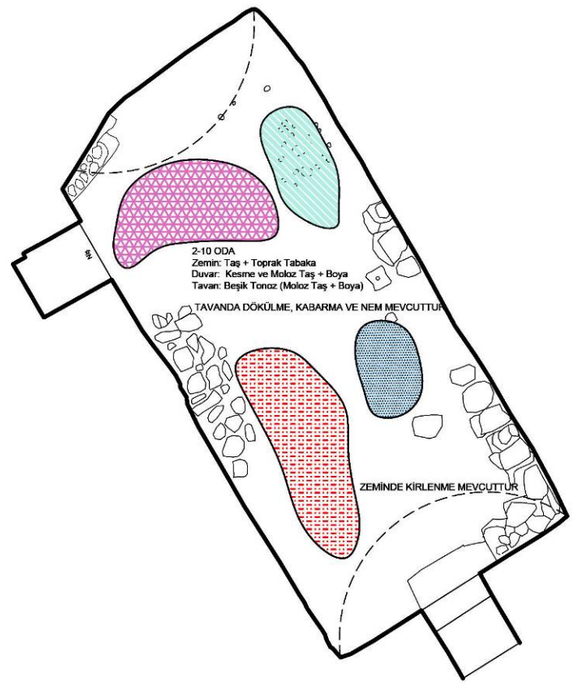

2.KAT PLANI	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+2.85 ARA KAT PLANI

+5.90 ARA KAT PLANI

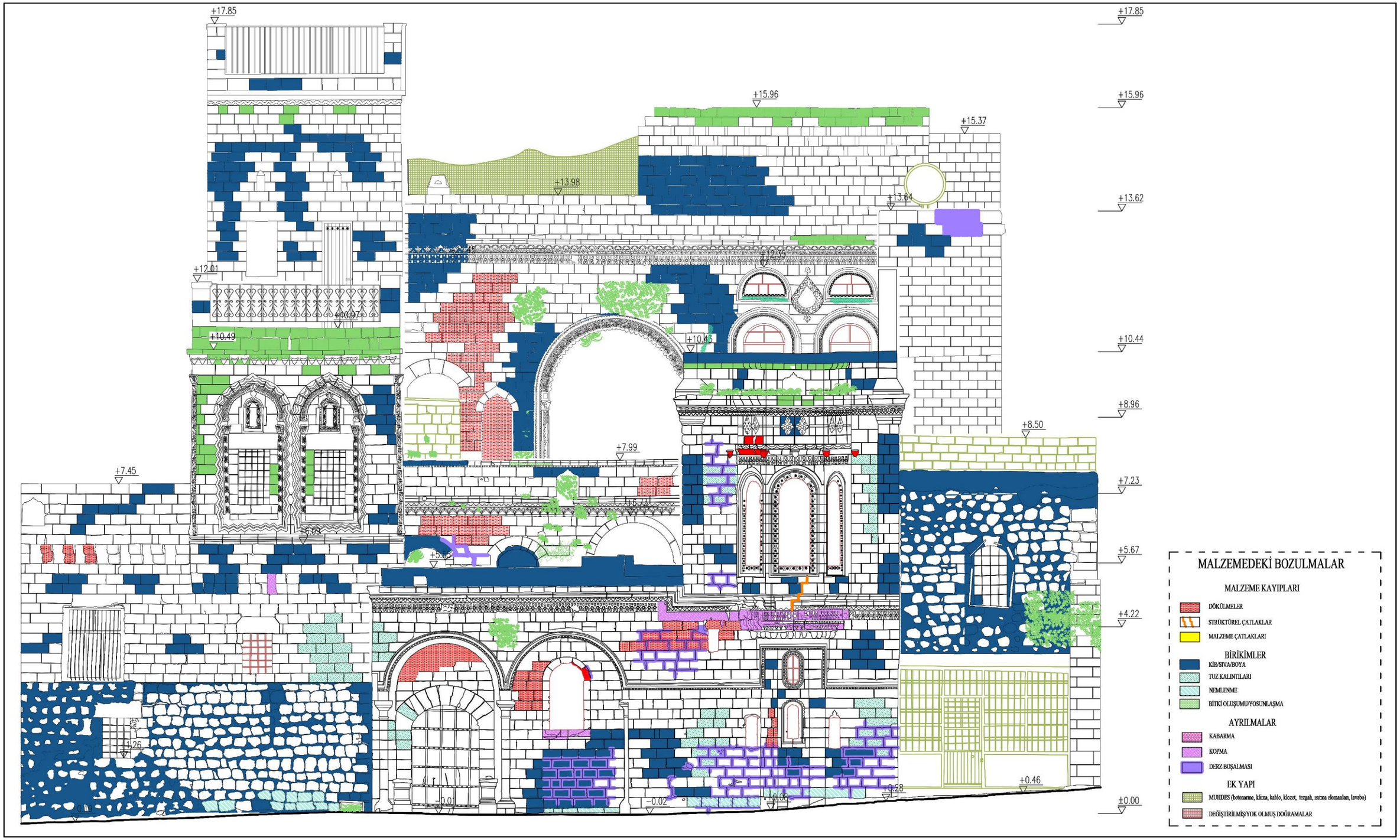
+2.85 ve +5.90 ARA KAT PLANLARI	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

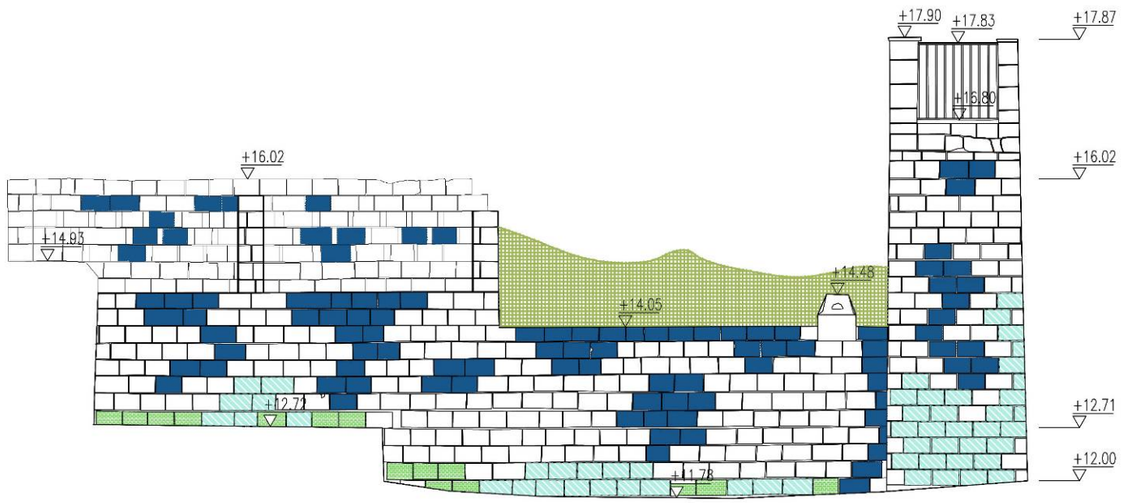
+10.35 ARA KAT PLANI	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

GÜNEY CEPHESİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEMEDEKİ BOZULMALAR

MALZEME KAYIPLARI
- DÖKÜLMELER
- STRÜKTÜREL ÇATLAKLAR
- MALZEME ÇATLAKLARI

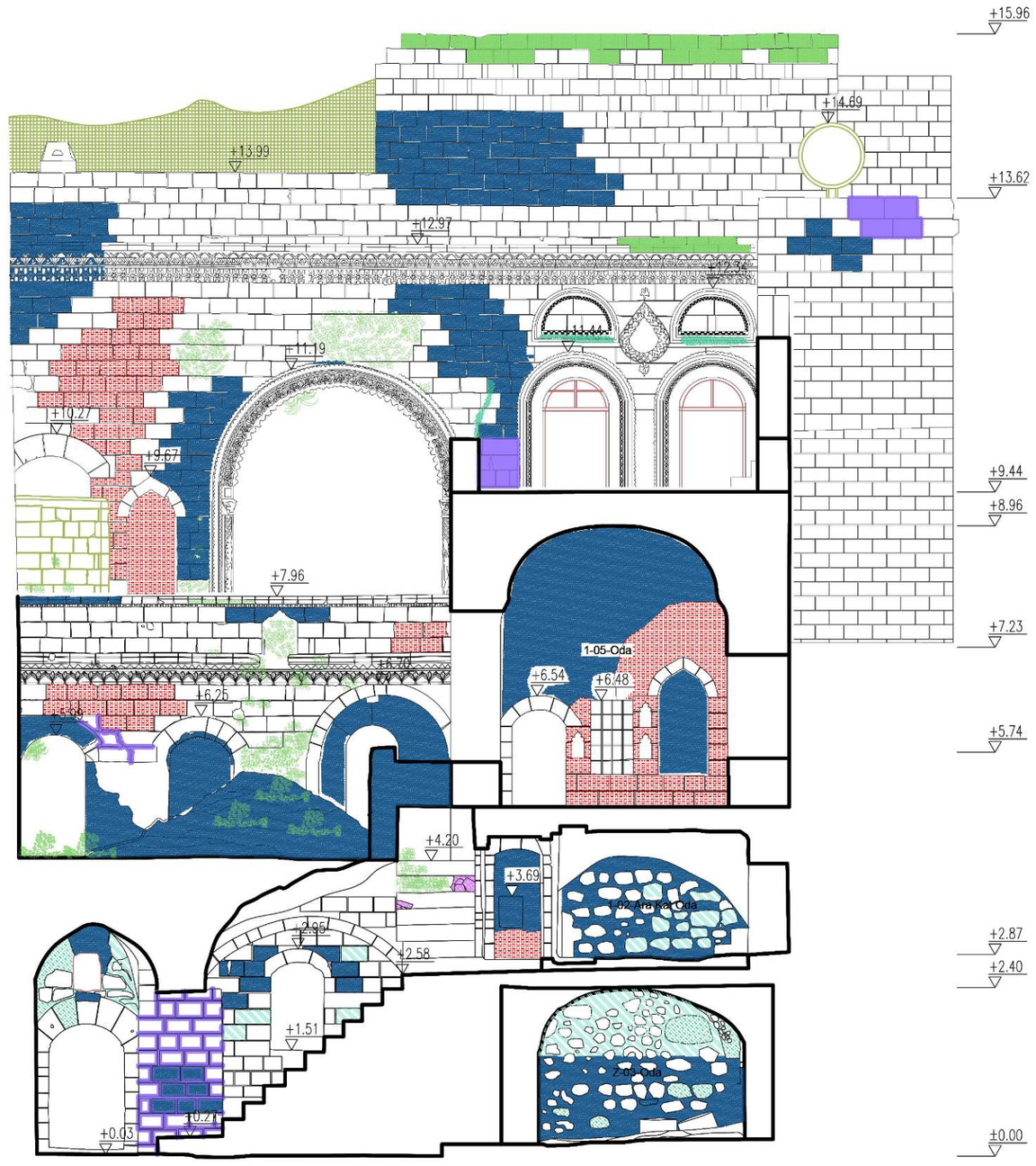
BİRİKİMLER
- KİR/SIVA/BOYA
- TUZ KALINTILARI
- NEMLENME
- BİTKİ OLUŞUMU/YOSUNLAŞMA

AYRILMALAR
- KABARMA
- KOPMA
- DERZ BOŞALMASI

EK YAPI
- MÜHDES (betonarme, klima, kablo, klozet, tezgah, zıtma elemanları, lavabo)
- DEĞİŞTİRİLMİŞ/YOK OLMUŞ DOĞRAMALAR

KUZEY CEPHESİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEMEDEKİ BOZULMALAR

MALZEME KAYIPLARI
- DÖKÜLMELER
- STRÜKTÜREL ÇATLAKLAR
- MALZEME ÇATLAKLARI

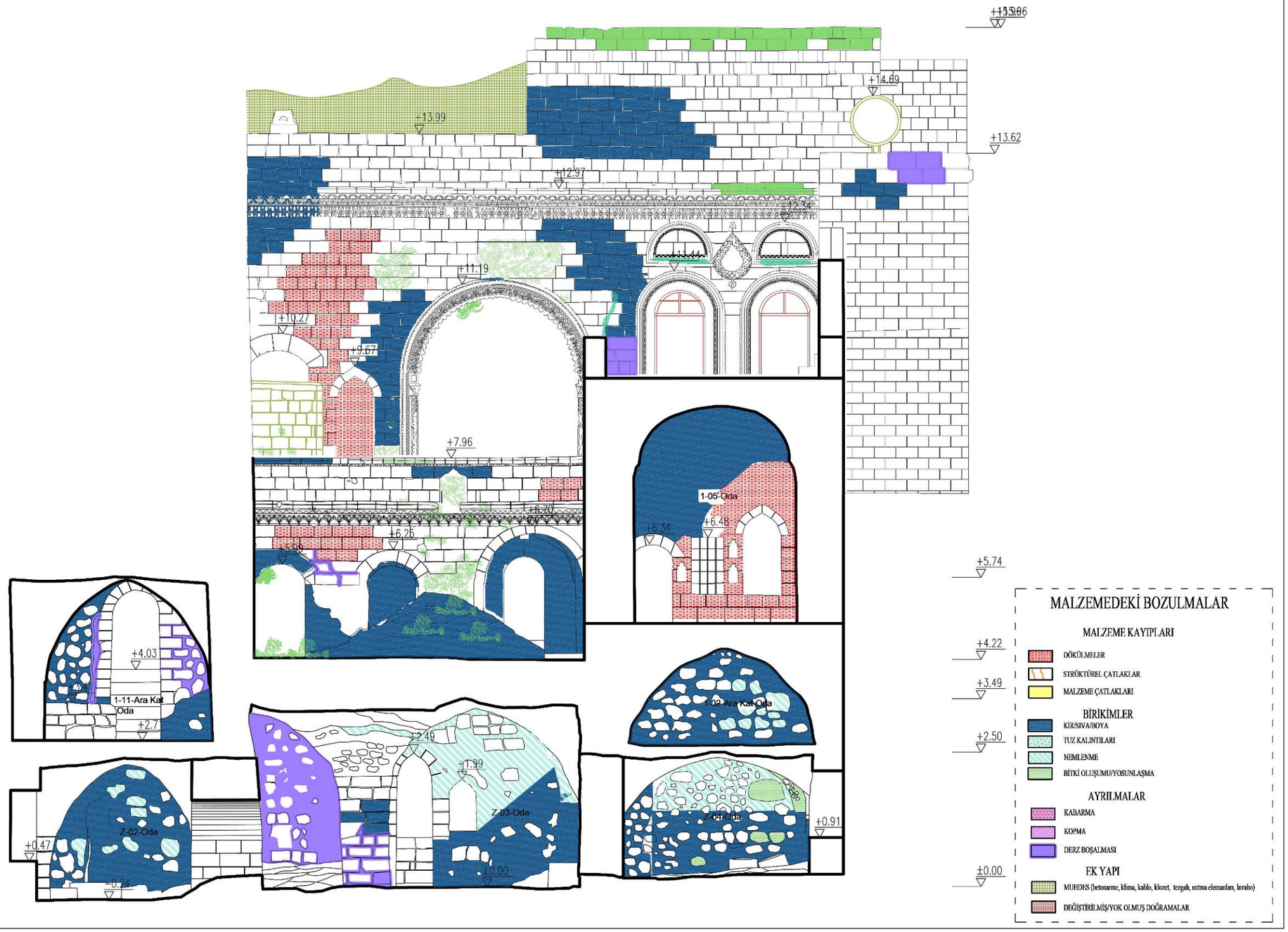
BİRİKİMLER
- KİR/SIVA/BOYA
- TUZ KALINTILARI
- NEMLENME
- BİTKİ OLUŞUMU/YOSUNLAŞMA

AYRILMALAR
- KABARMA
- KOPMA
- DERZ BOŞALMASI

EK YAPI
- MUHDES (betonarme, klima, kablo, klozet, tezgah, ustma elemanları, lavabo)
- DEĞİŞTİRİLMİŞ/YOK OLMUŞ DOĞRAMALAR

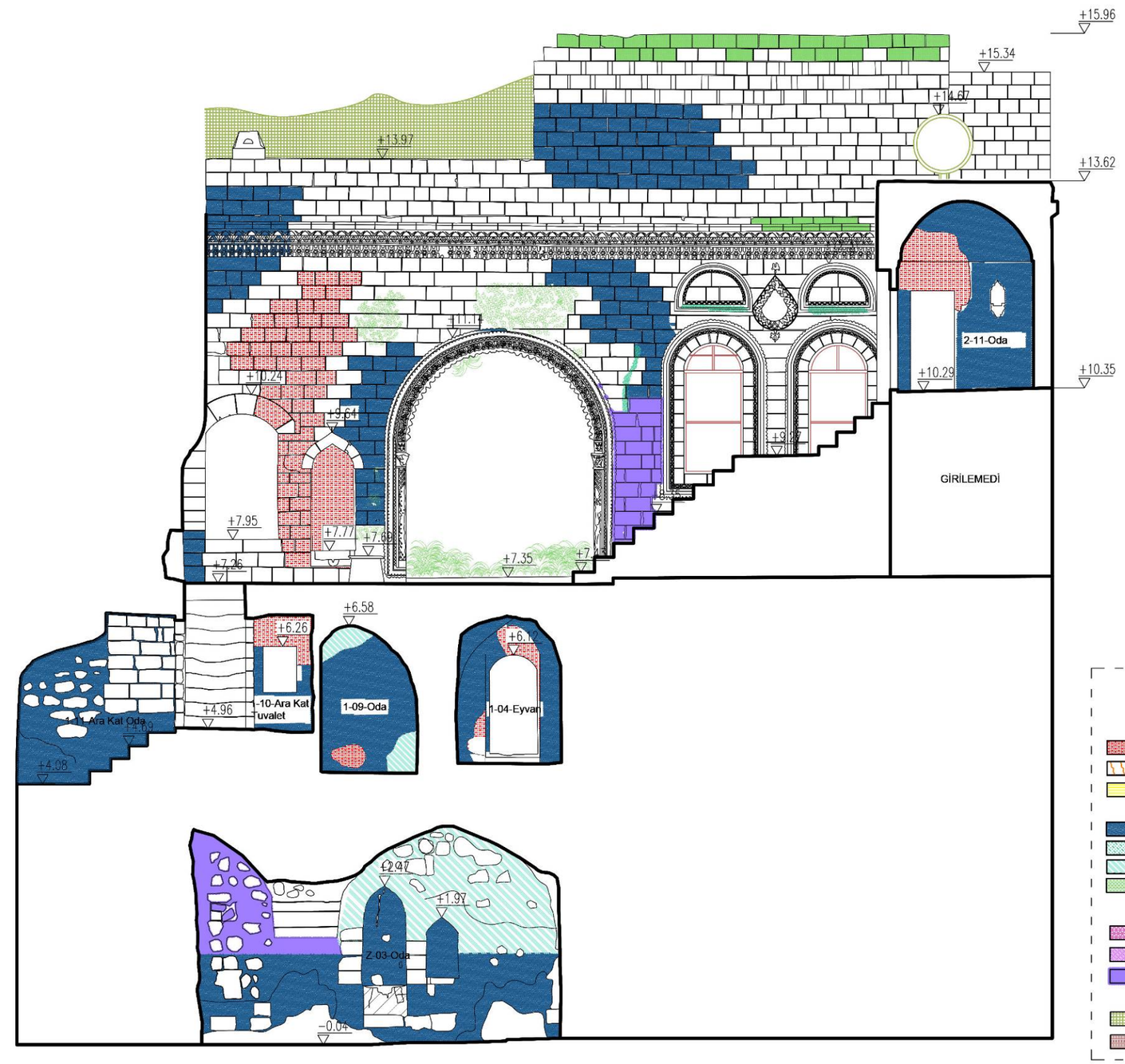
A-A KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

B-B KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEMEDEKİ BOZULMALAR

MALZEME KAYIPLARI
- DÖKÜLMELER
- STRÜKTÜREL ÇATLAKLAR
- MALZEME ÇATLAKLARI

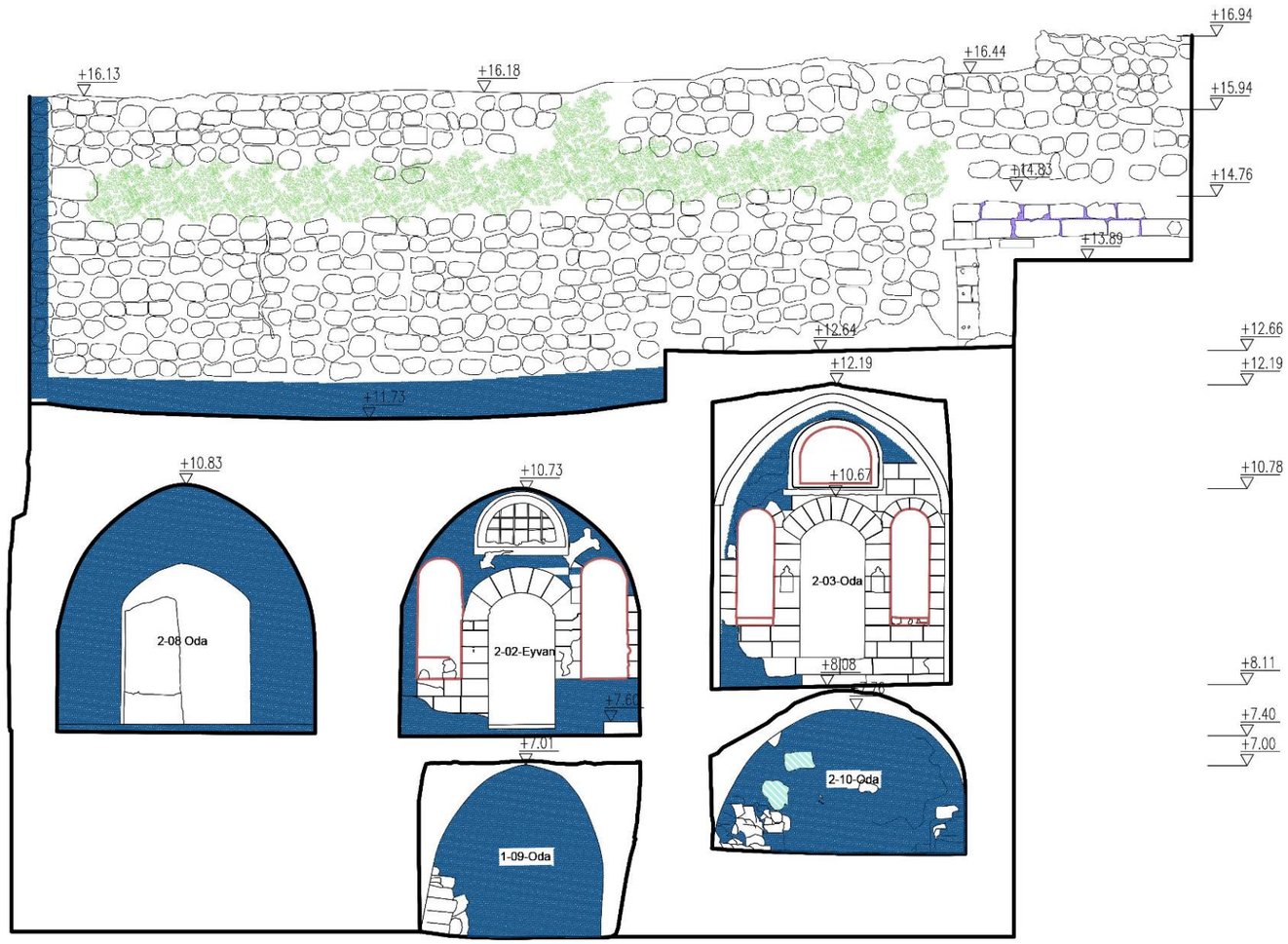
BİRİKİMLER
- KİR/SIVA/BOYA
- TUZ KALINTILARI
- NEMLENME
- BİTKİ OLUŞUMU/YOSUNLAŞMA

AYRILMALAR
- KABARMA
- KOPMA
- DERZ BOŞALMASI

EK YAPI
- MUHDES (betonarme, klima, kablo, klozet, tezgah, sıstma elemanları, lavabo)
- DEĞİŞTİRİLMİŞ/YOK OLMUŞ DOĞRAMALAR

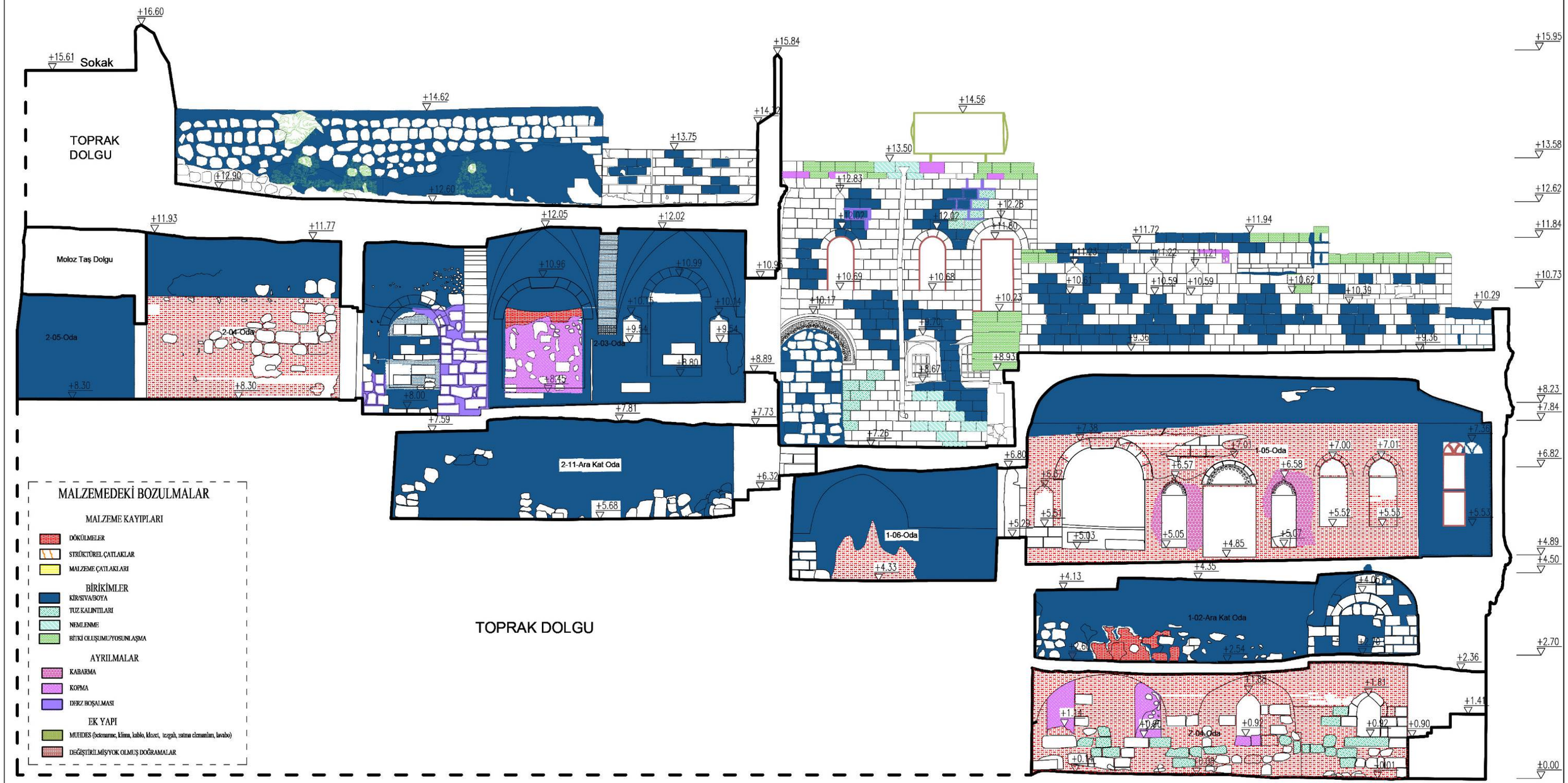
C-C KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

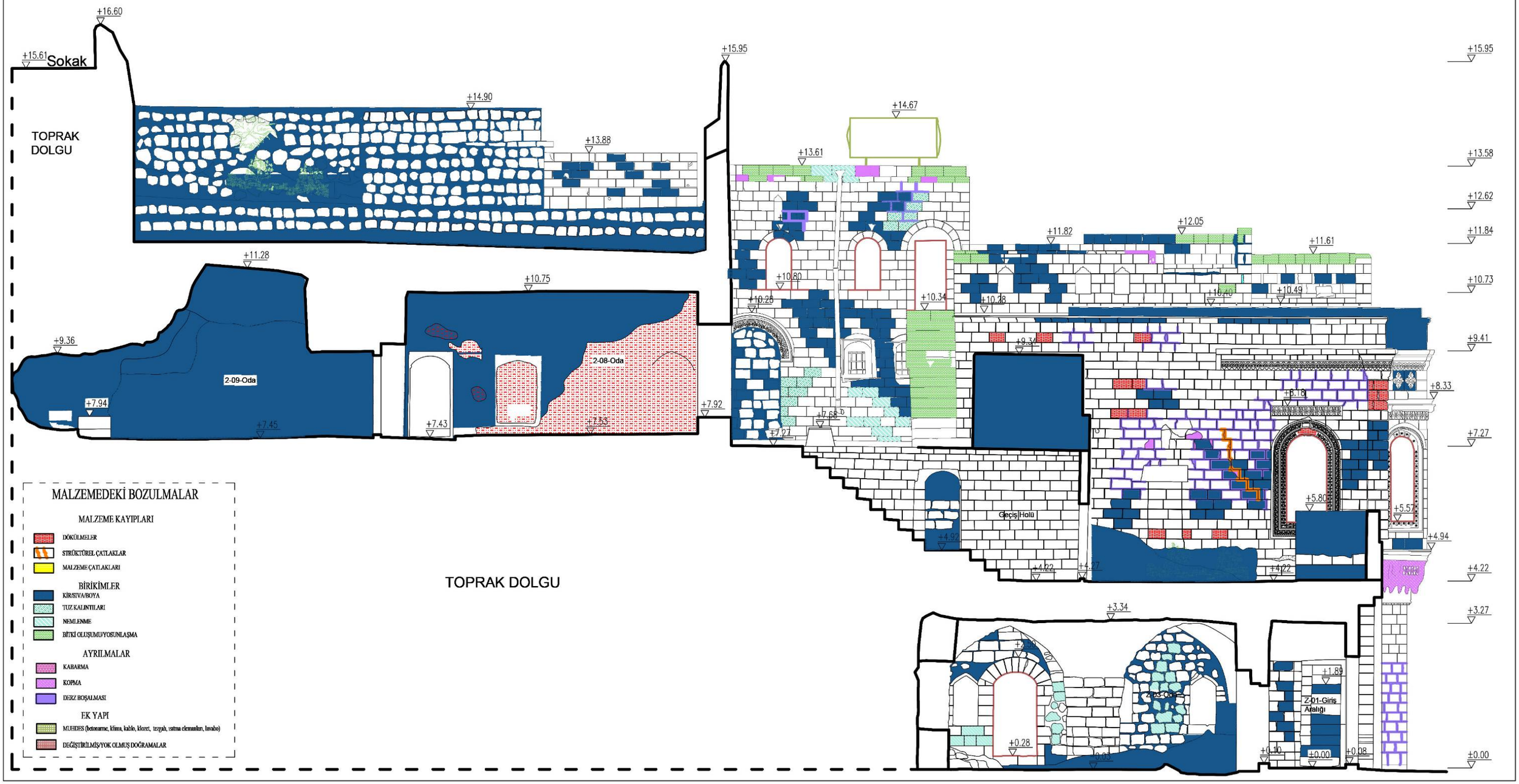
D-D KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

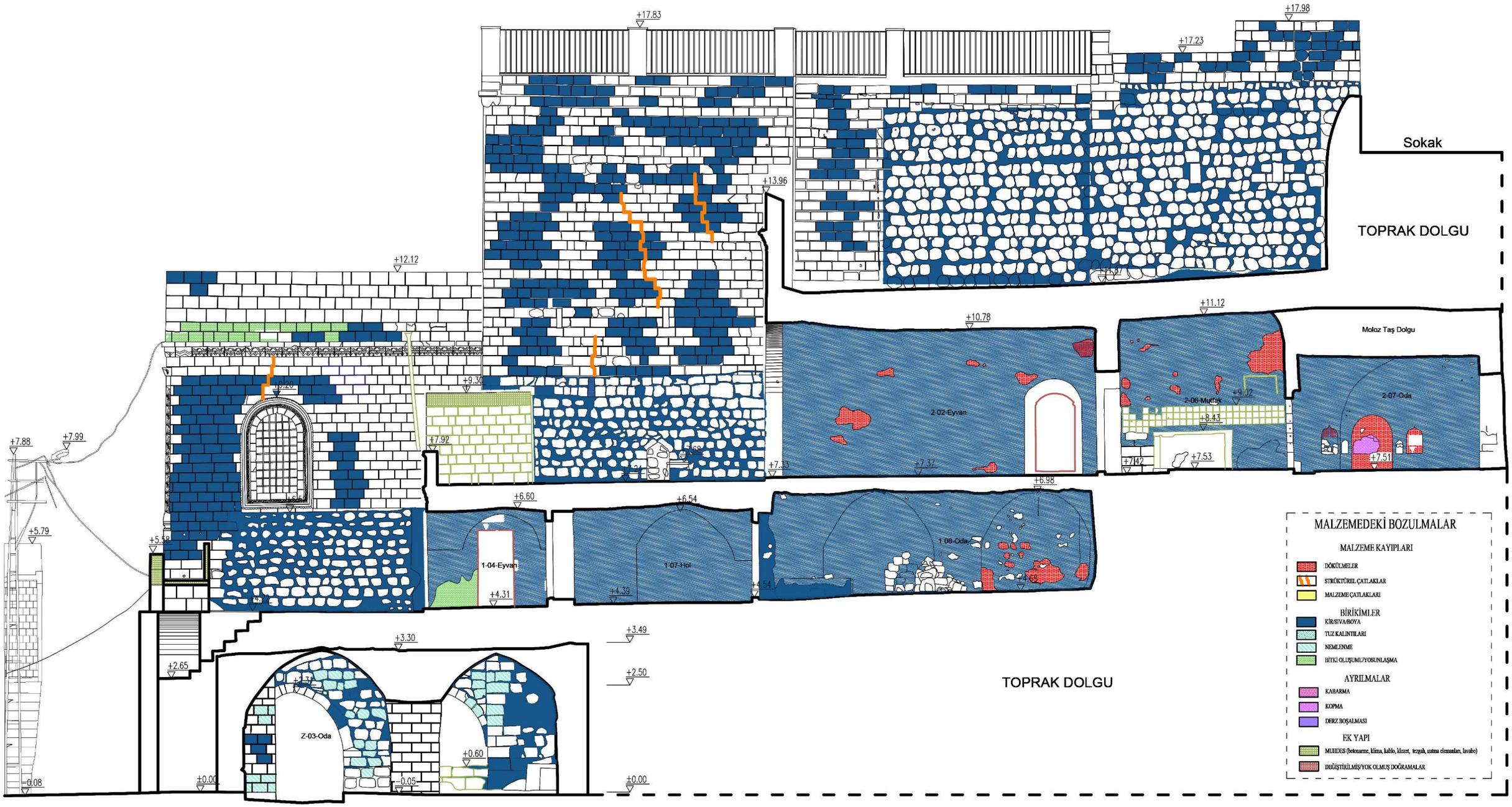
E-E KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

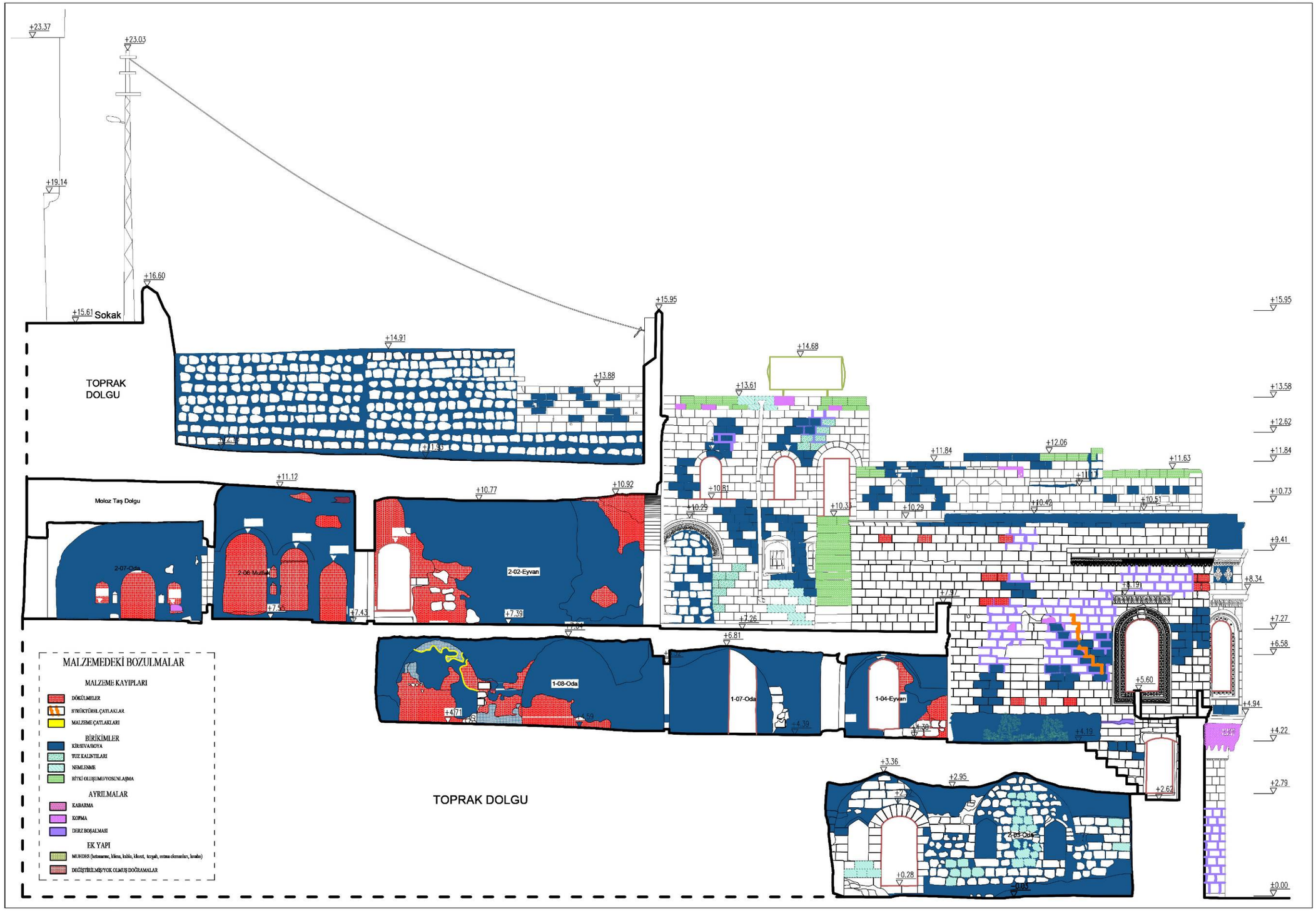
F-F KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

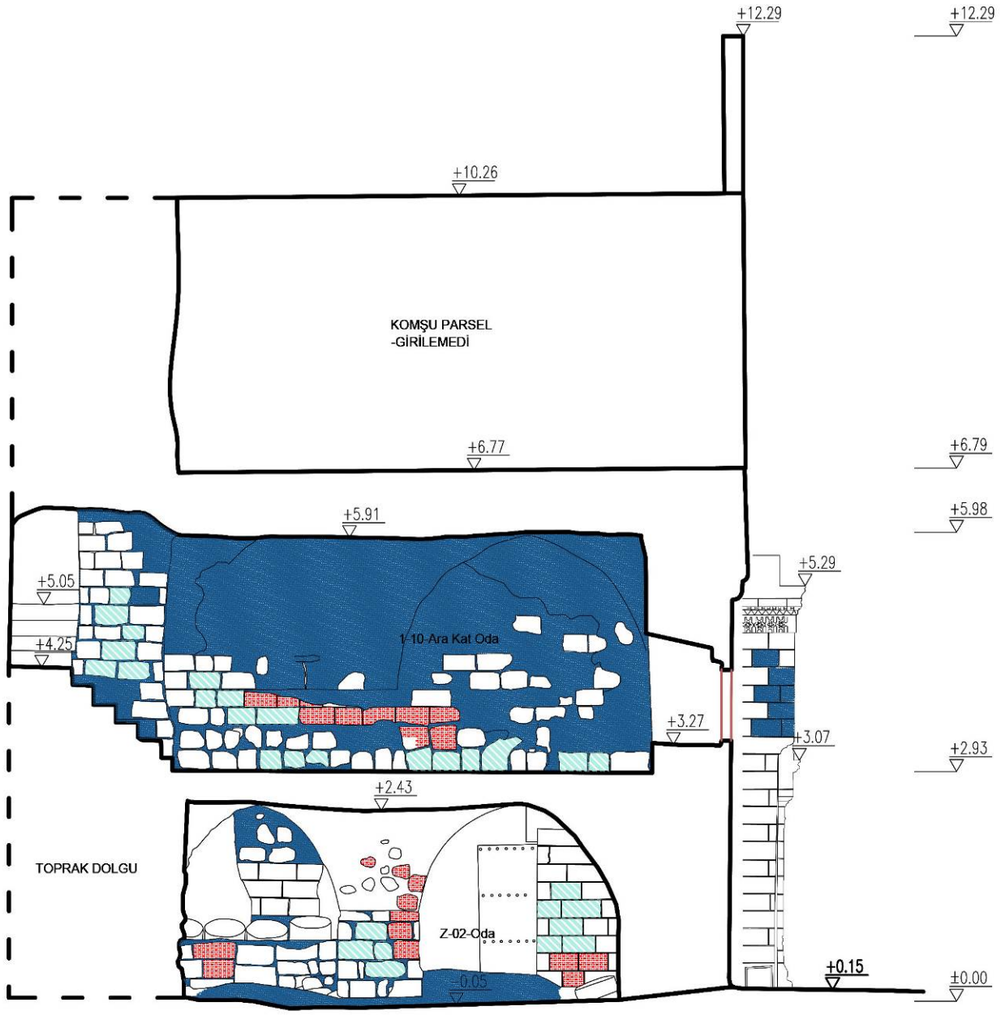
G-G KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

H-H KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEMEDEKİ BOZULMALAR

MALZEME KAYIPLARI
- DÖKÜLMELER
- STRÜKTÜREL ÇATLAKLAR
- MALZEME ÇATLAKLARI

BİRİKİMLER
- KİR/SIVA/BOYA
- TUZ KALINTILARI
- NEMLENME
- BİTKİ OLUŞUMU/YOSUNLAŞMA

AYRILMALAR
- KABARMA
- KOPMA
- DERZ BOŞALMASI

EK YAPI
- MUHDES (betonarme, klima, kablo, klozet, tezgah, ıstıma elemanları, lavabo)
- DEĞİŞTİRİLMİŞ/YOK OLMUŞ DOĞRAMALAR

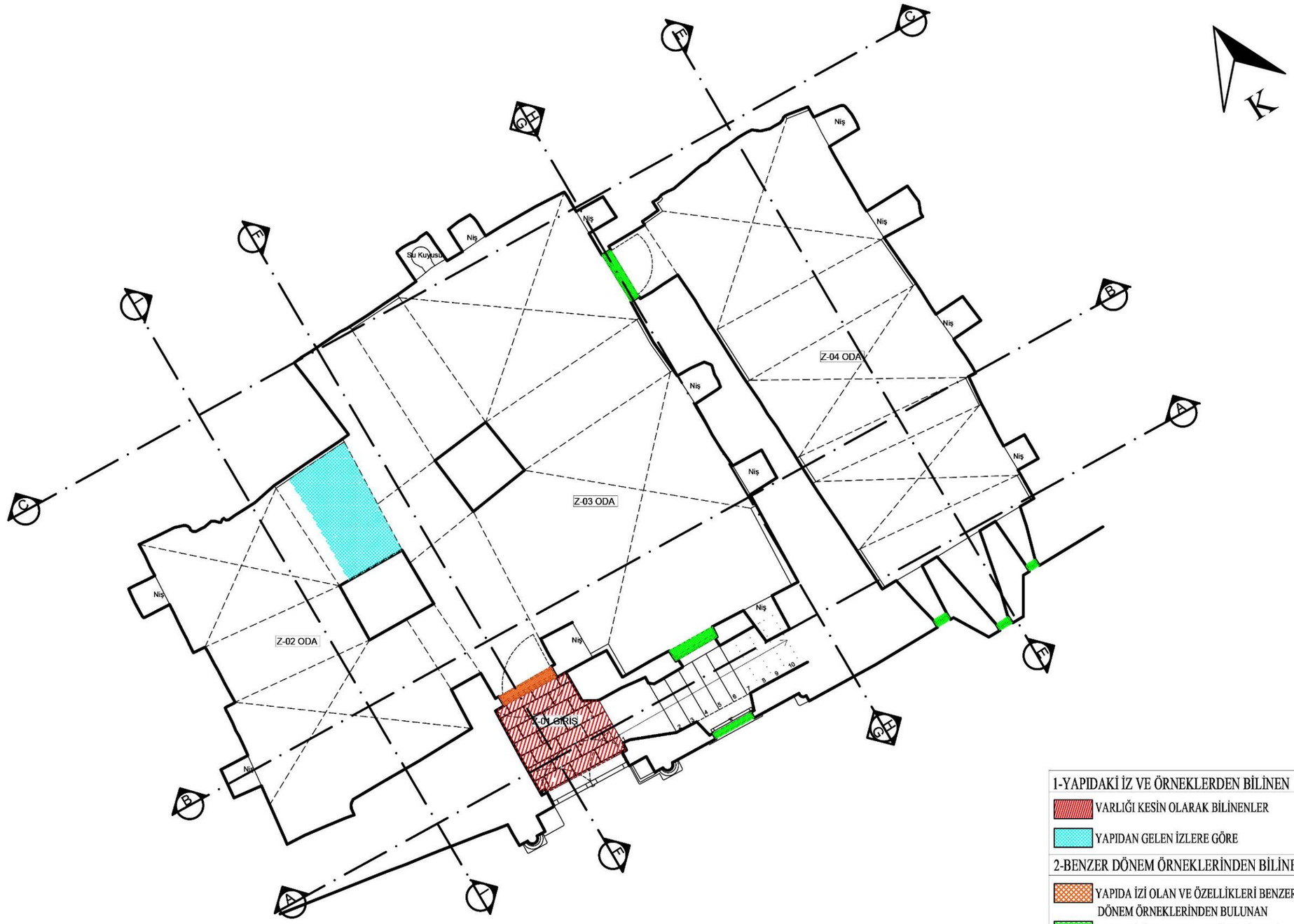
I-I KESİTİ	BOZULMA ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

VAZİYET PLANI	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 200	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ZEMİN KAT PLANI	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

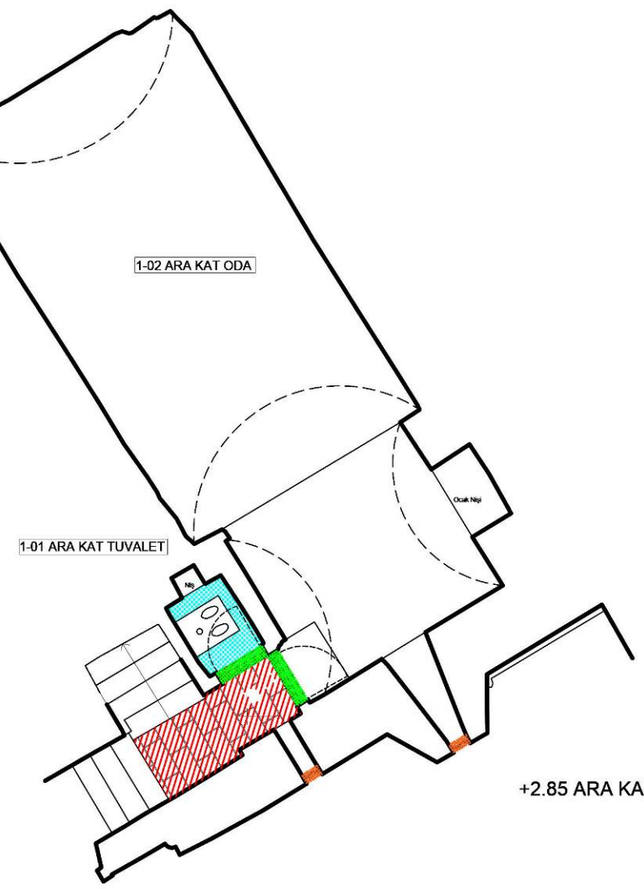
EK- 4. (devam) Restitüsyon Projesi – Kaynak Kullanım Analizi 1.Kat Planı

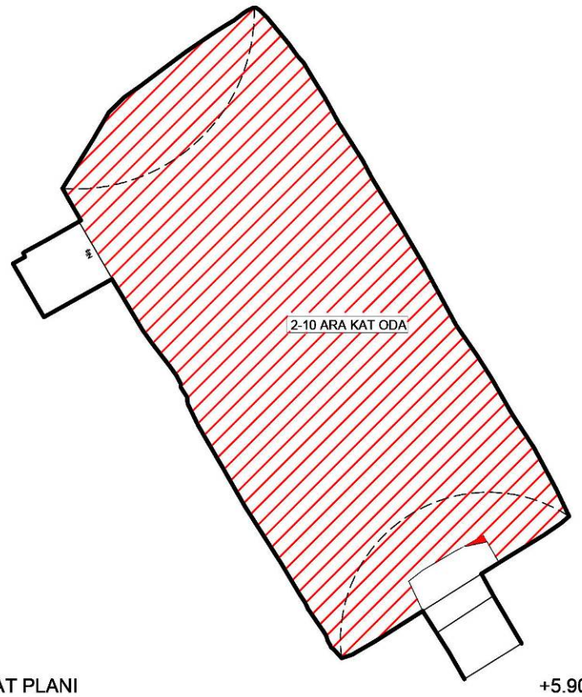

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ
K
2.05 ODA
2.07 ODA
2.04 ODA
2.06 ODA
2.01 ODA
2.02 HOL
2.03 ODA
2.01 TERAS
2.02 TERAS
1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN
VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER
YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE
2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN
YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
2.KAT PLANI
RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ
Ölçek : 1 / 50
0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

K

+2.85 ARA KAT PLANI

+5.90 ARA KAT PLANI

1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN
VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER
YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE
2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN
YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

+2.85 ve +5.90 ARA KAT PLANLARI	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+10.35 ARA KAT PLANI	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN

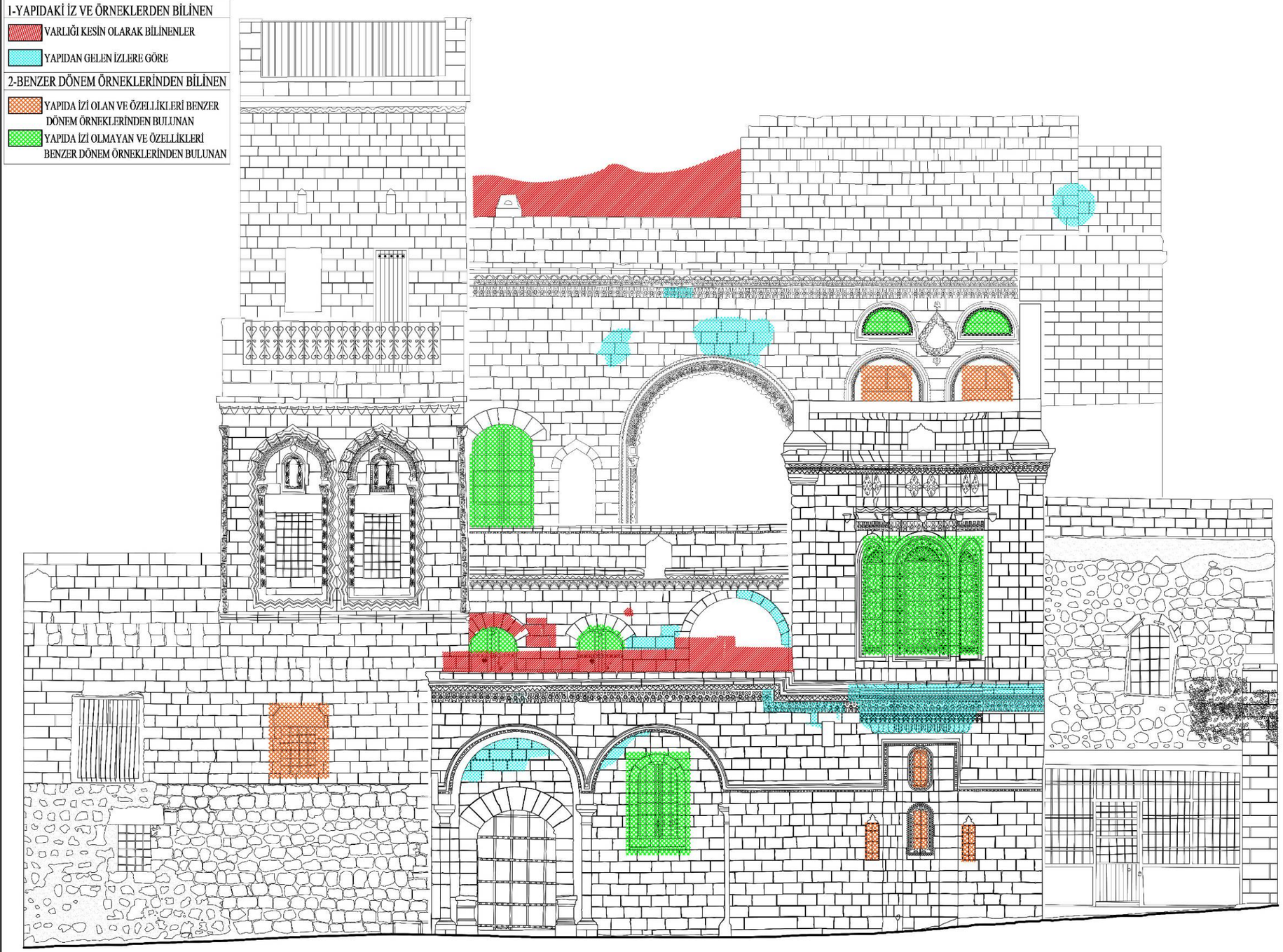
VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER

YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE

2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN

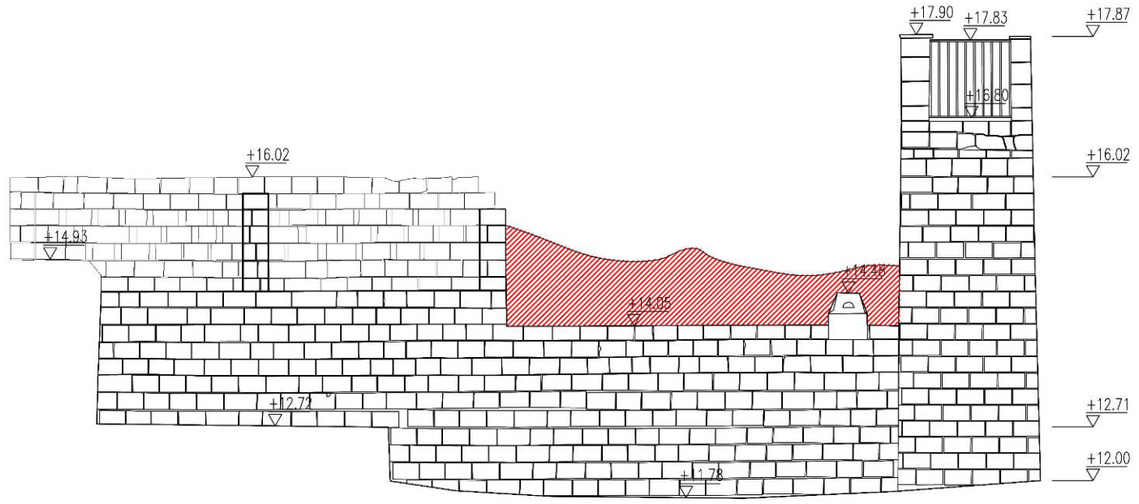
YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

GÜNEY CEPHESİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

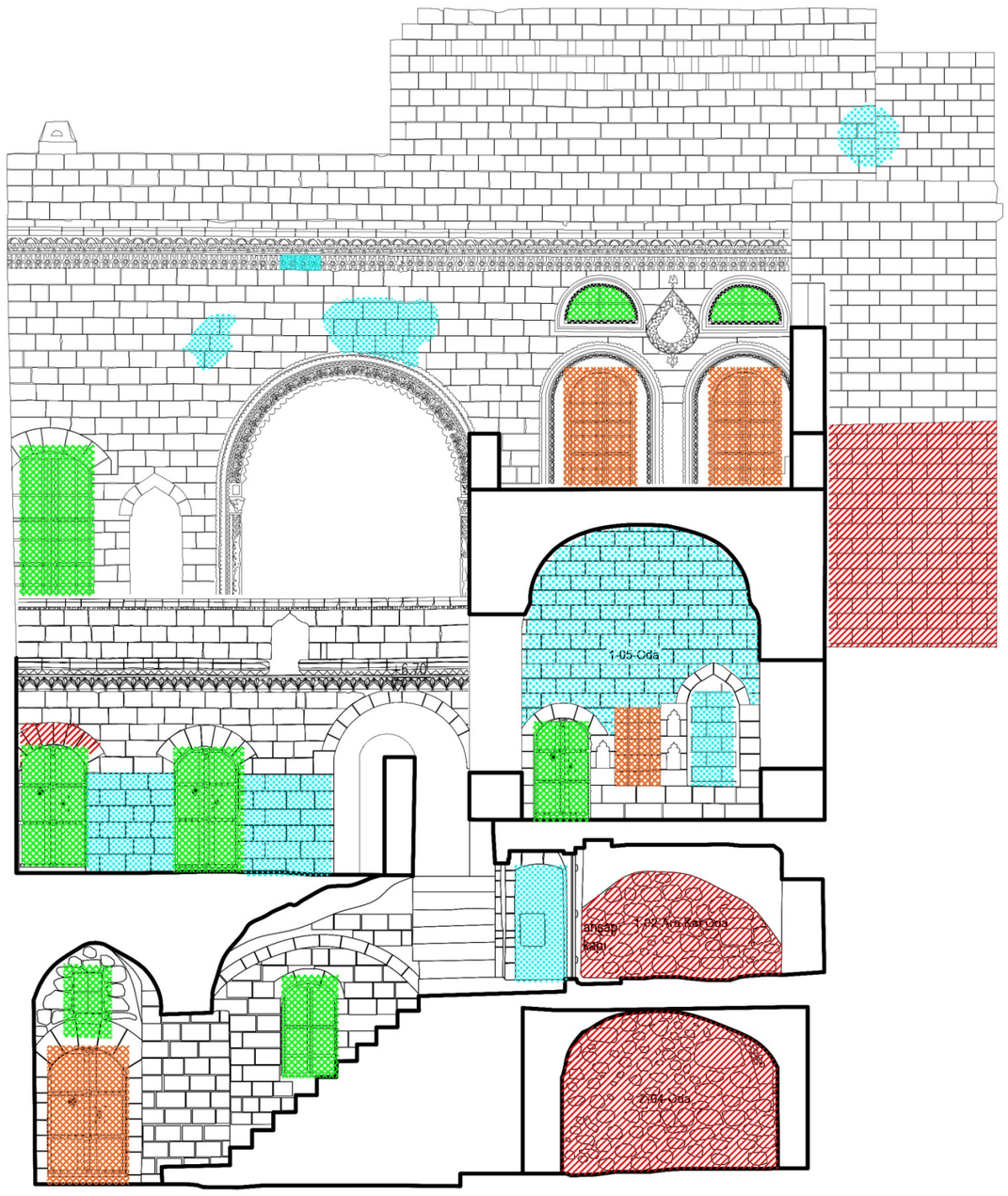

1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN
- VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER
- YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE

2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN
- YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
- YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

KUZEY CEPHESİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

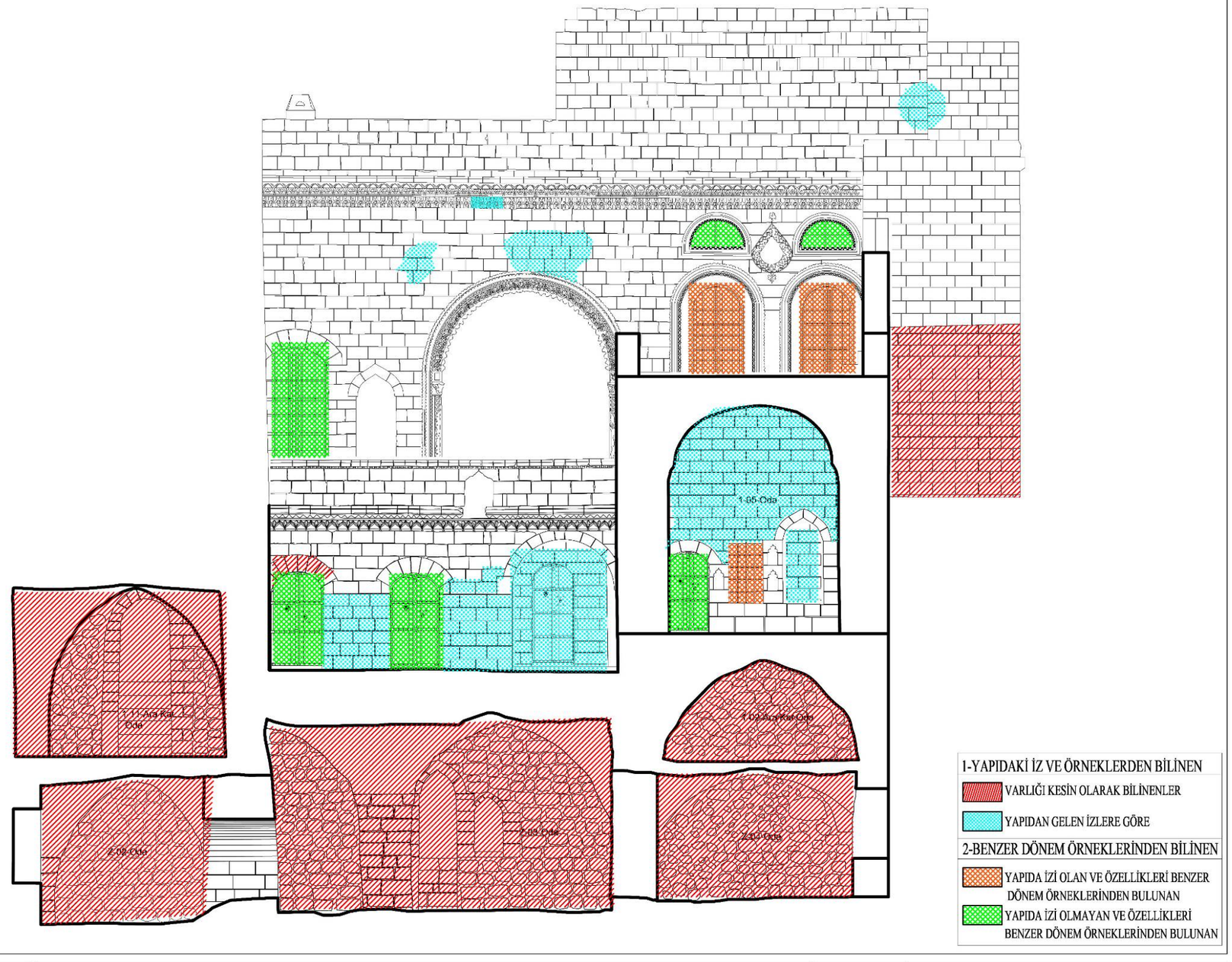
1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN
- VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER
- YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE

2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN
- YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
- YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

A-A KESİTİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

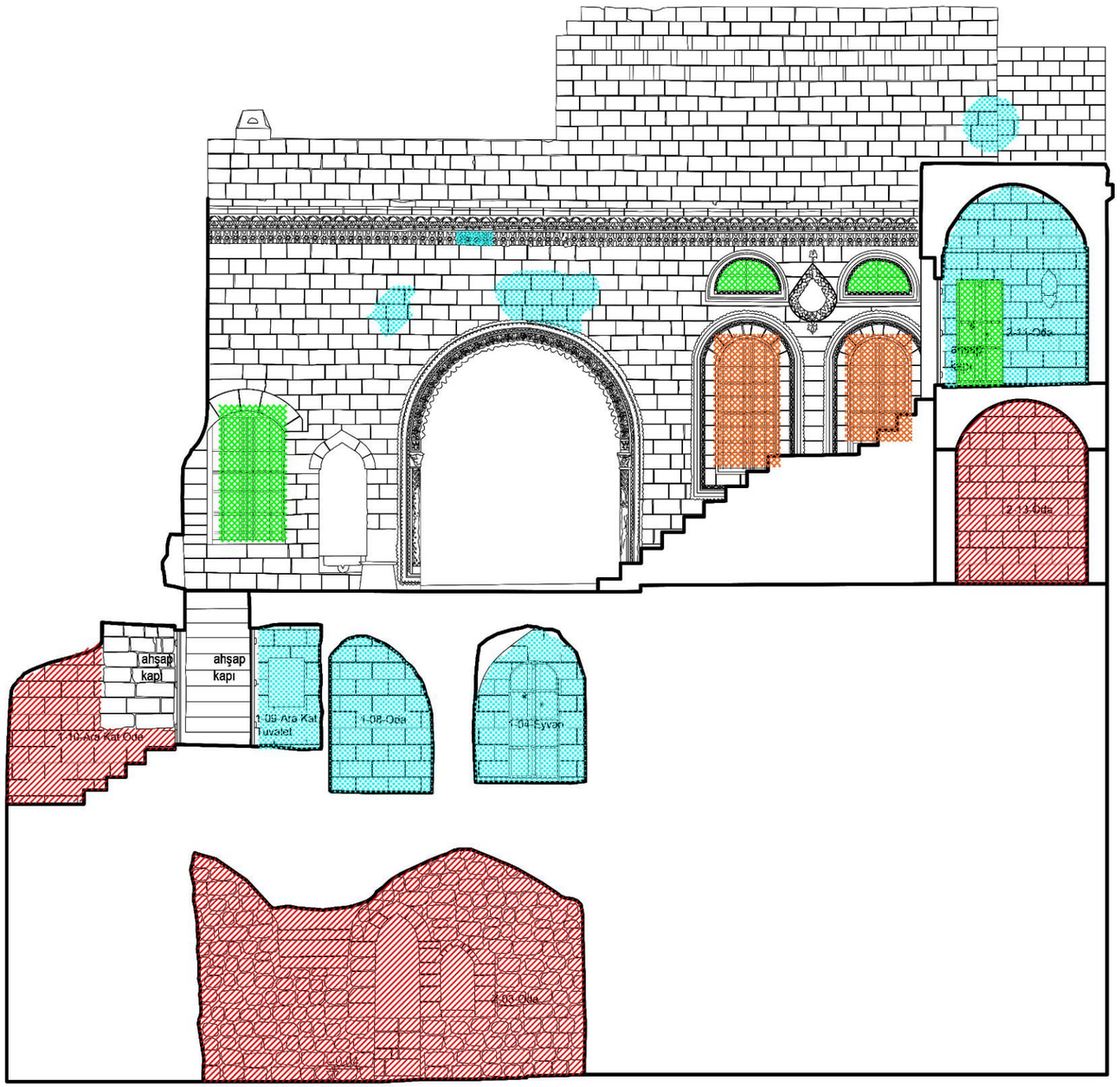
EK- 4. (devam) Restitüsyon Projesi – Kaynak Kullanım Analizi B-B Kesiti

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

B-B KESİTİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

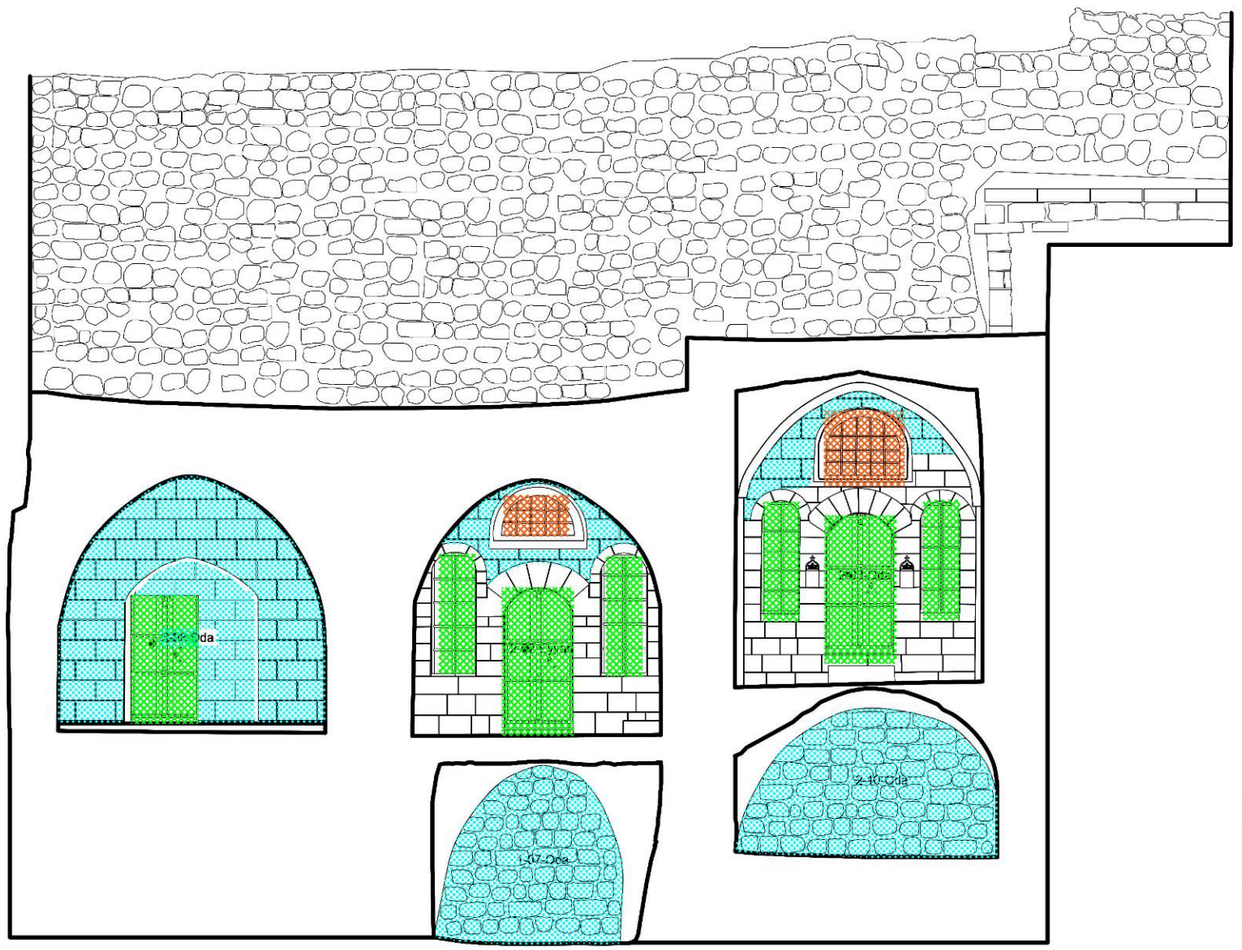

1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN
- VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER
- YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE

2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN
- YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
- YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

C-C KESİTİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

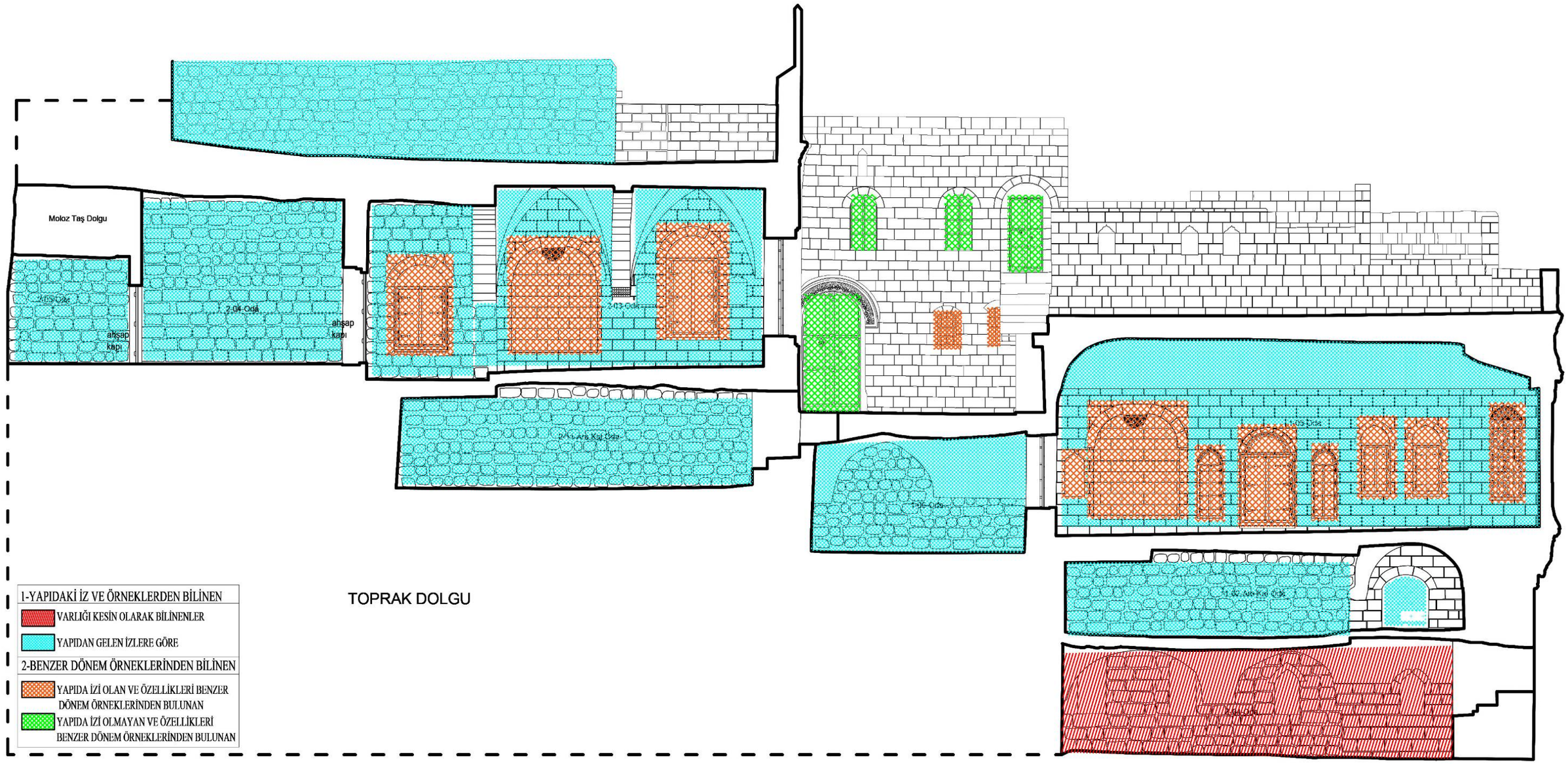
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN
VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER
YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE
2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN
YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

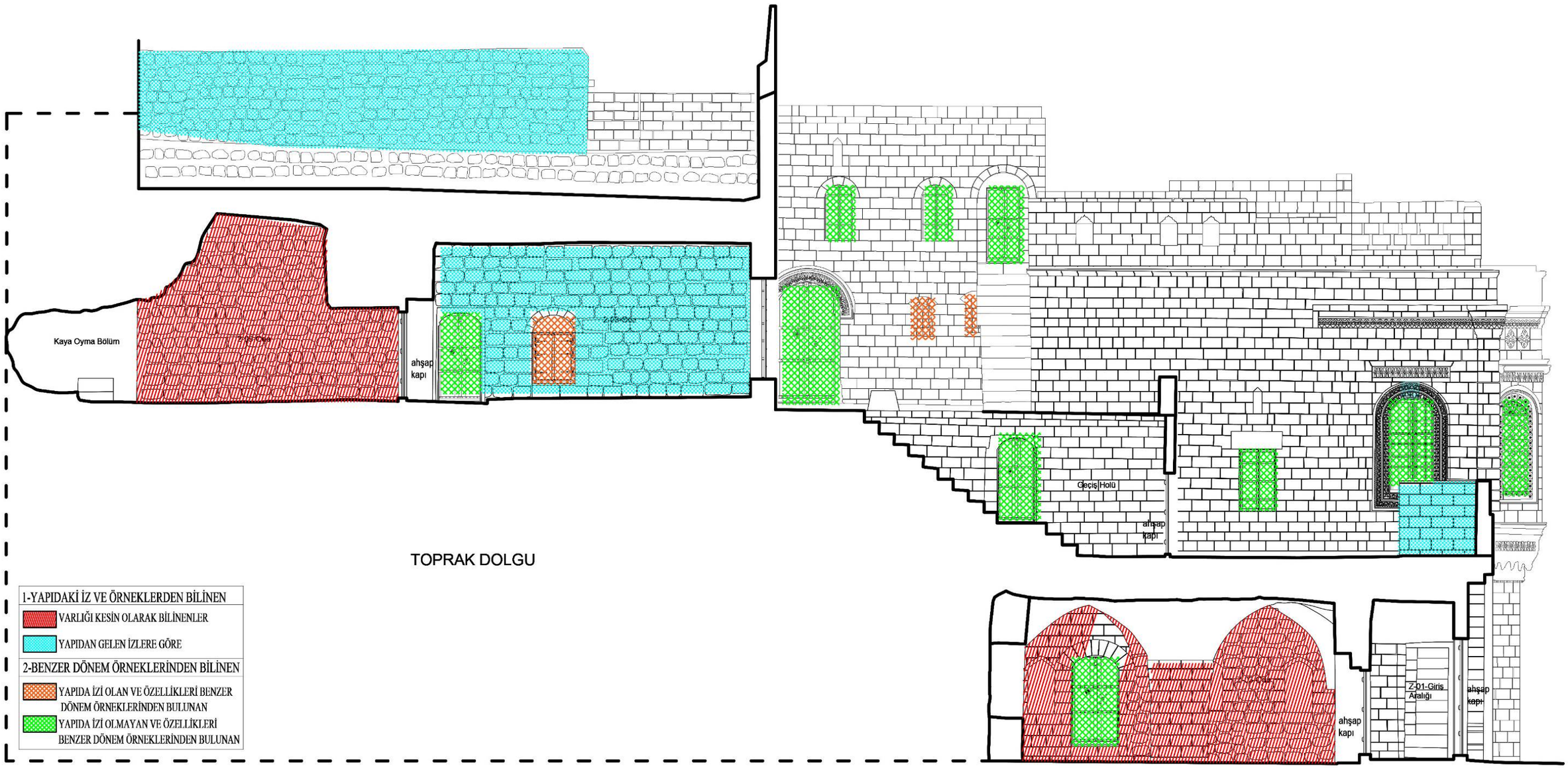
D-D KESİTİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

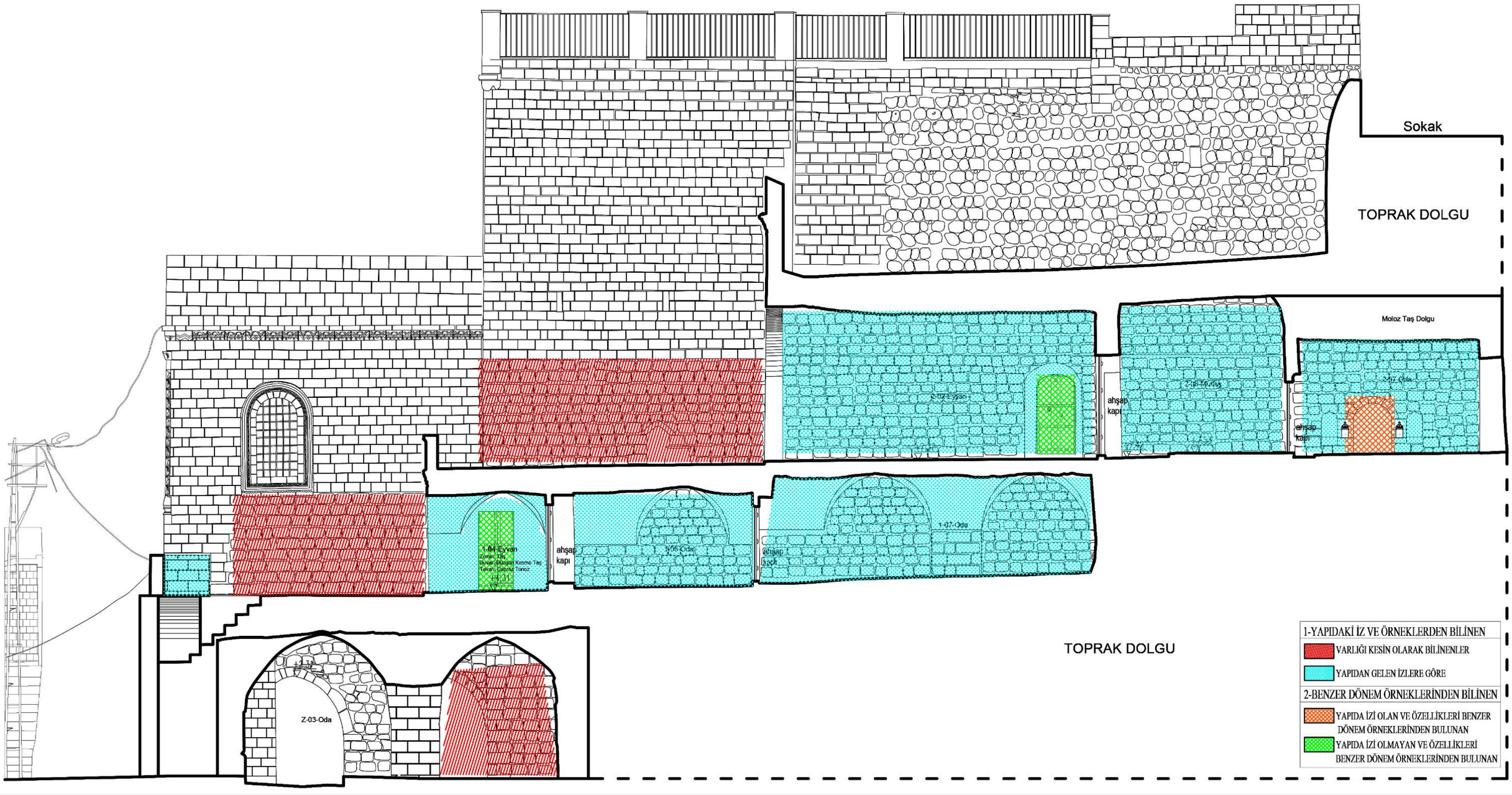
E-E KESİTİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ,ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

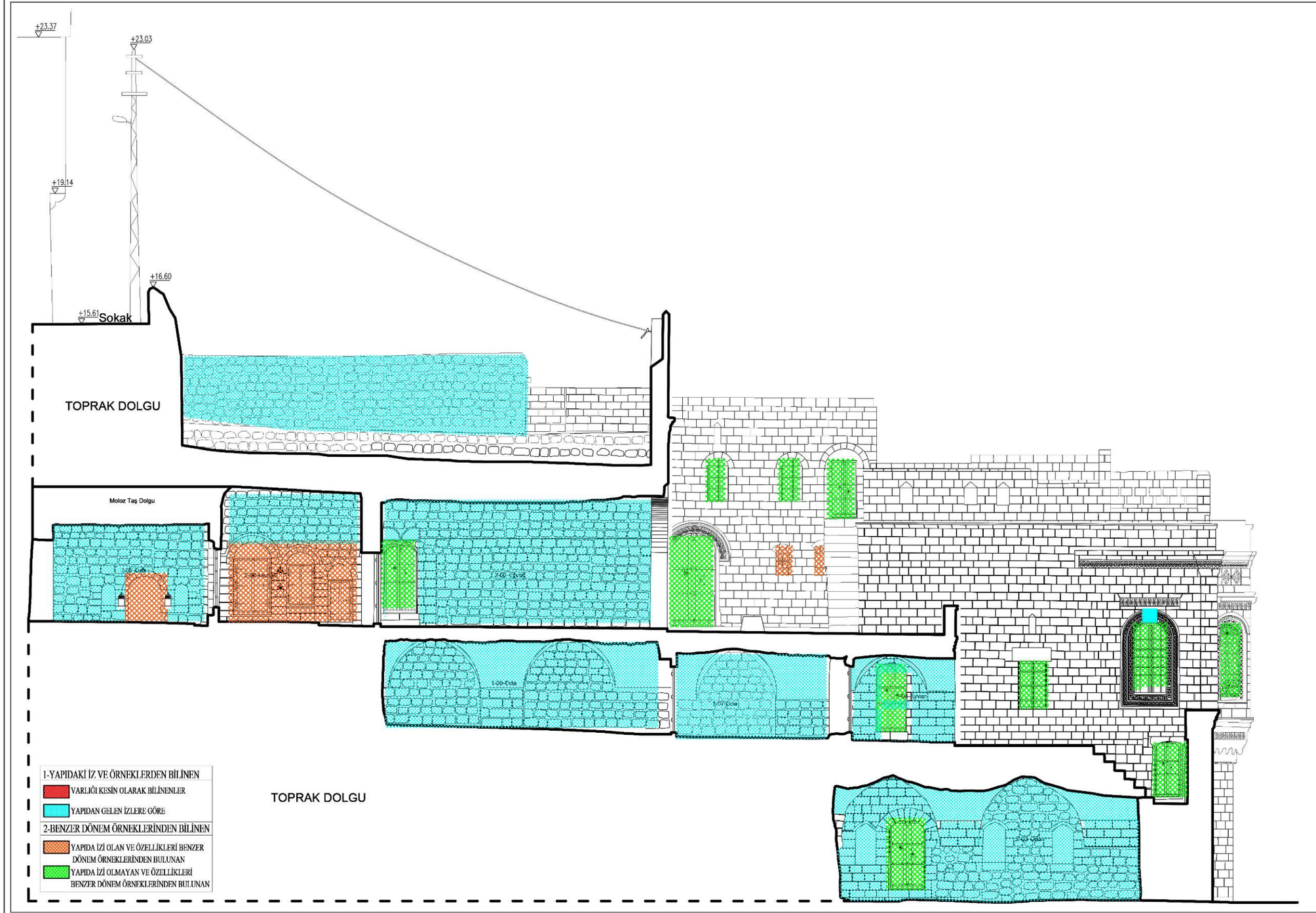
F-F KESİTİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

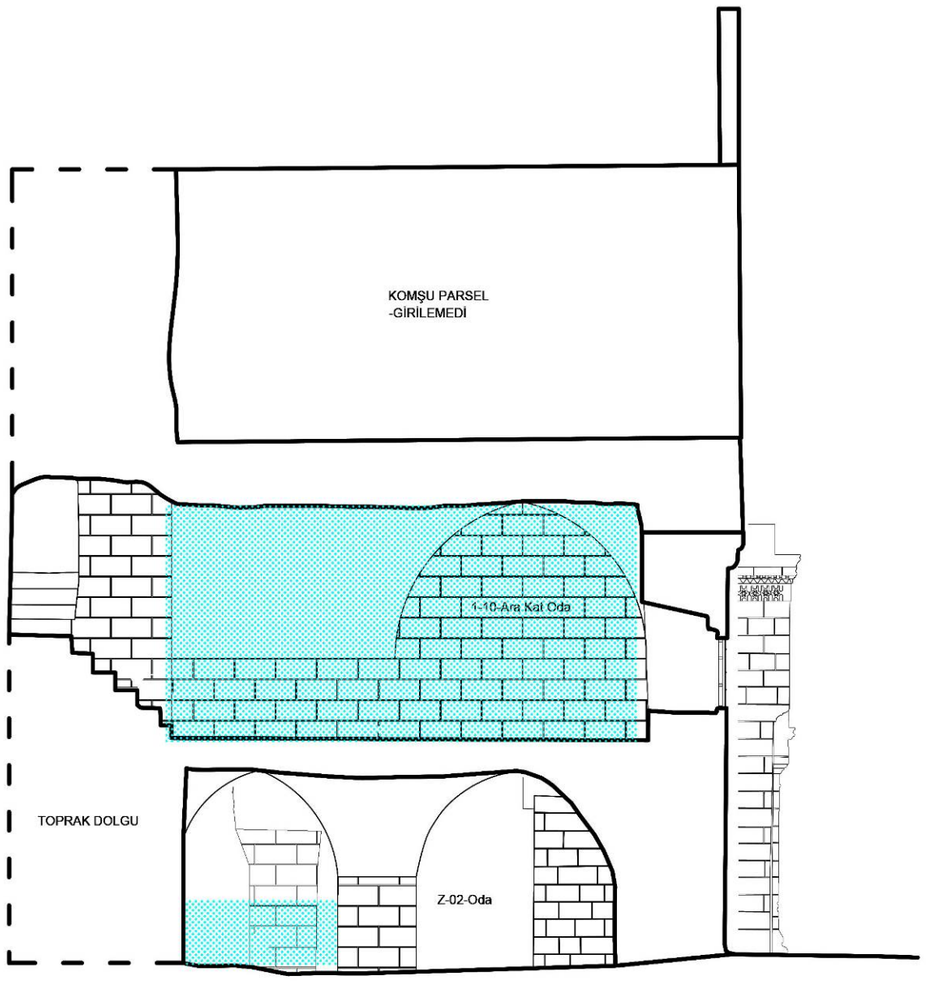
G-G KESİTİ	RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

H-H KESİTİ | RESTİTÜSYON - KAYNAK KULLANIM ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50 | 0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

1-YAPIDAKİ İZ VE ÖRNEKLERDEN BİLİNEN
- VARLIĞI KESİN OLARAK BİLİNENLER
- YAPIDAN GELEN İZLERE GÖRE

2-BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BİLİNEN
- YAPIDA İZİ OLAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN
- YAPIDA İZİ OLMAYAN VE ÖZELLİKLERİ BENZER DÖNEM ÖRNEKLERİNDEN BULUNAN

I-I KESİTİ	RESTİTÜSYON KAYNAK KULLANIM ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

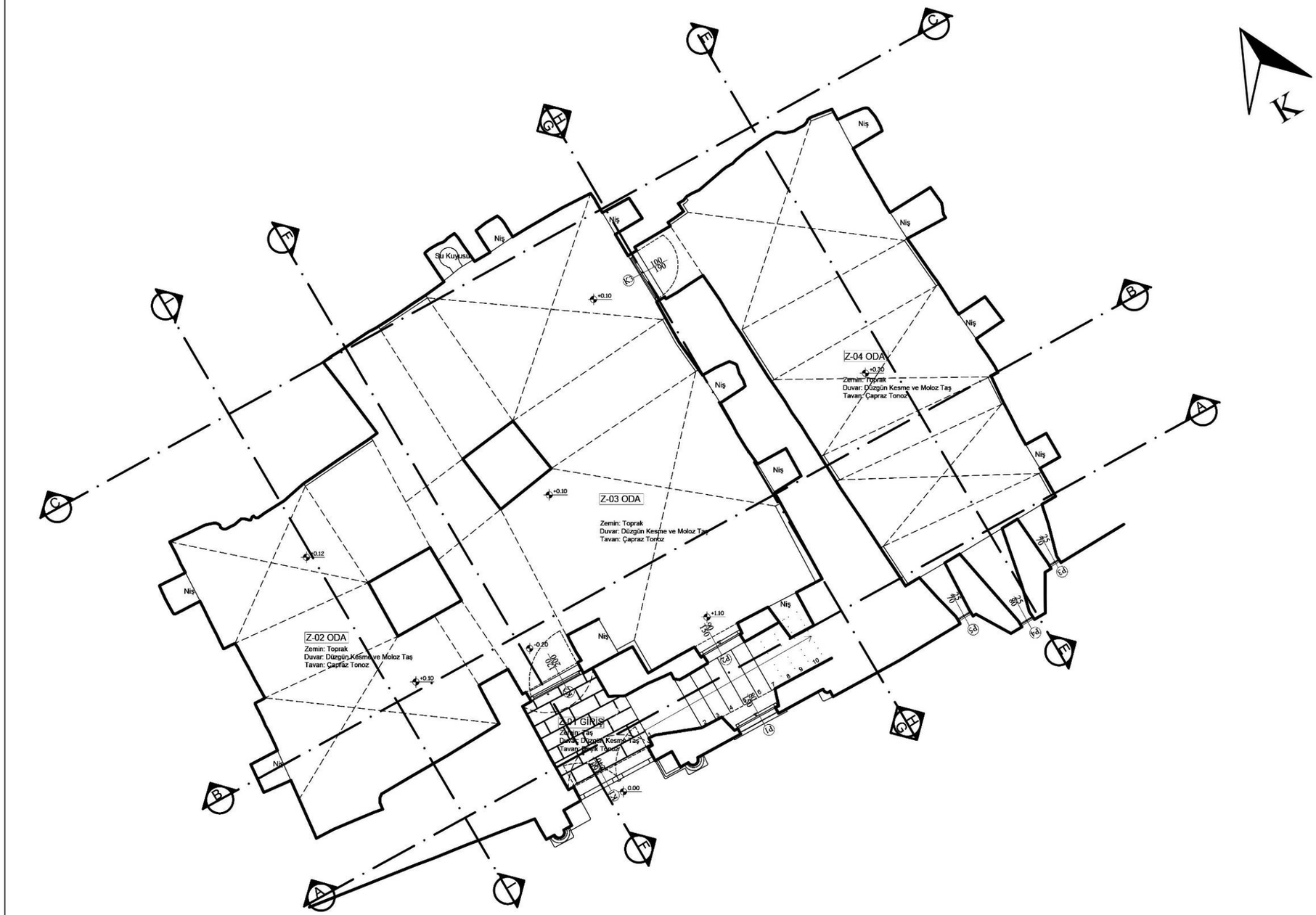
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

VAZİYET PLANI	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 200	0 1 2 3 4 5 m

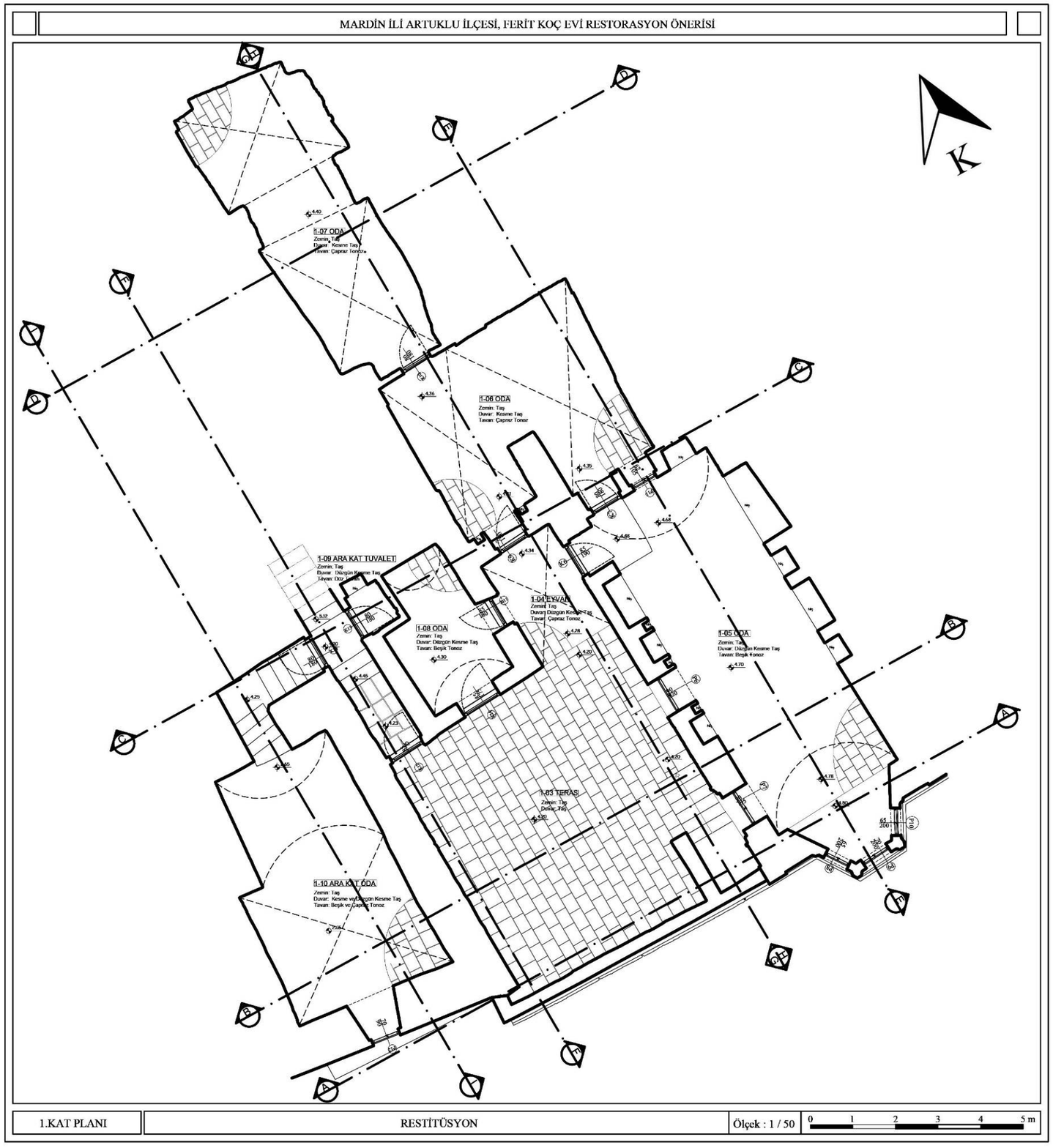
EK- 4. (devam) Restitüsyon Projesi Zemin Kat Planı

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

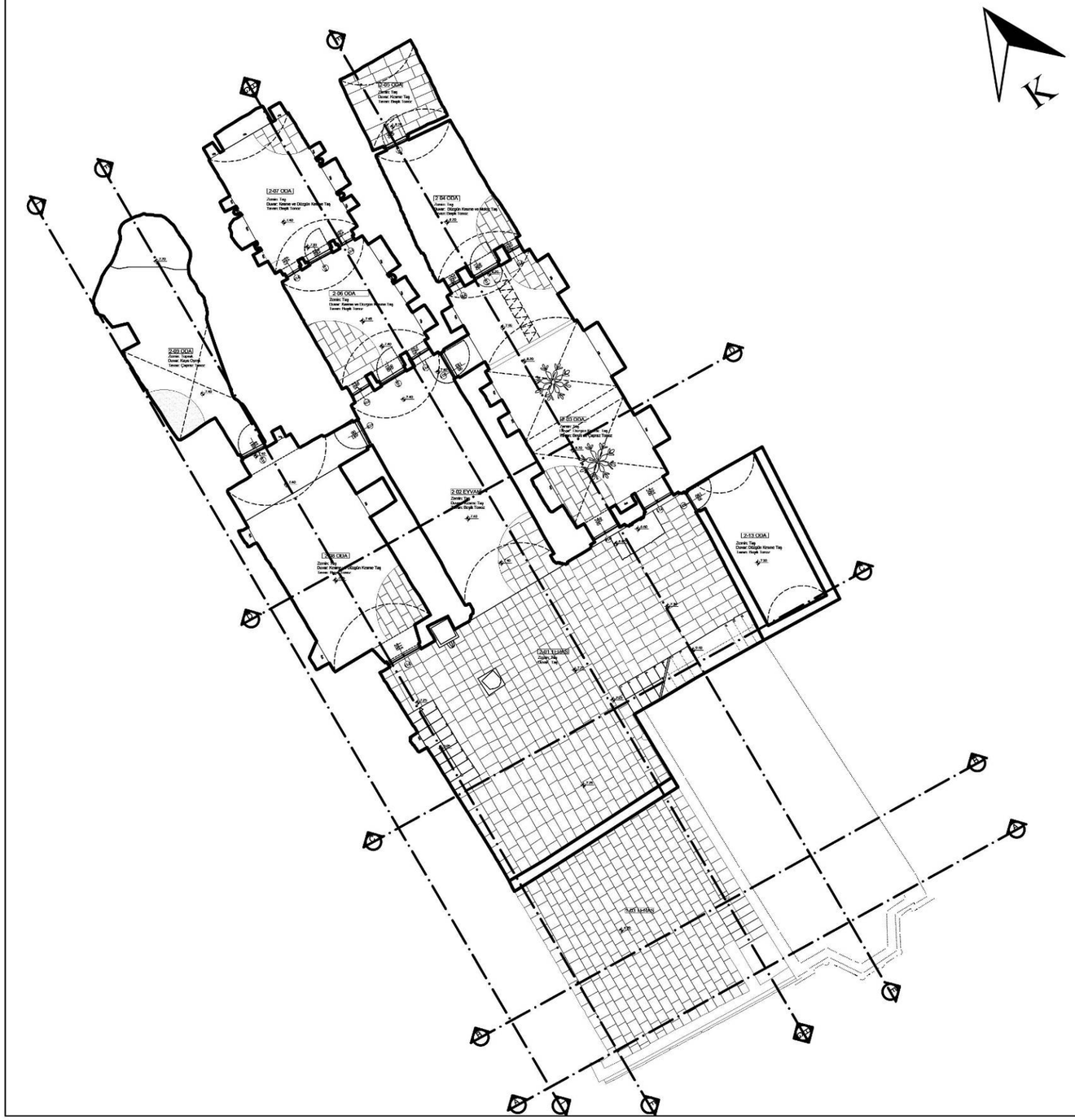
ZEMİN KAT PLANI	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 4. (devam) Restitüsyon Projesi 1.Kat Planı

EK- 4. (devam) Restitüsyon Projesi 2.Kat Planı

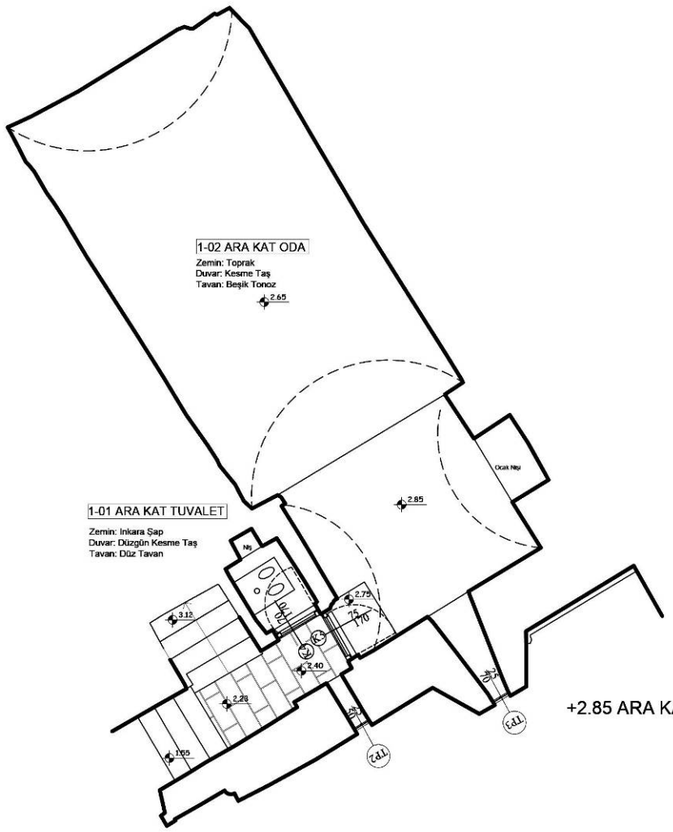
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

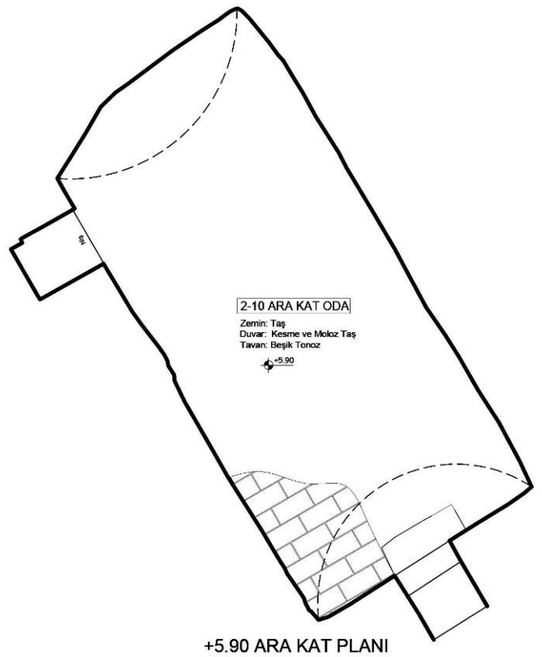
2.KAT PLANI	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+2.85 ARA KAT PLANI

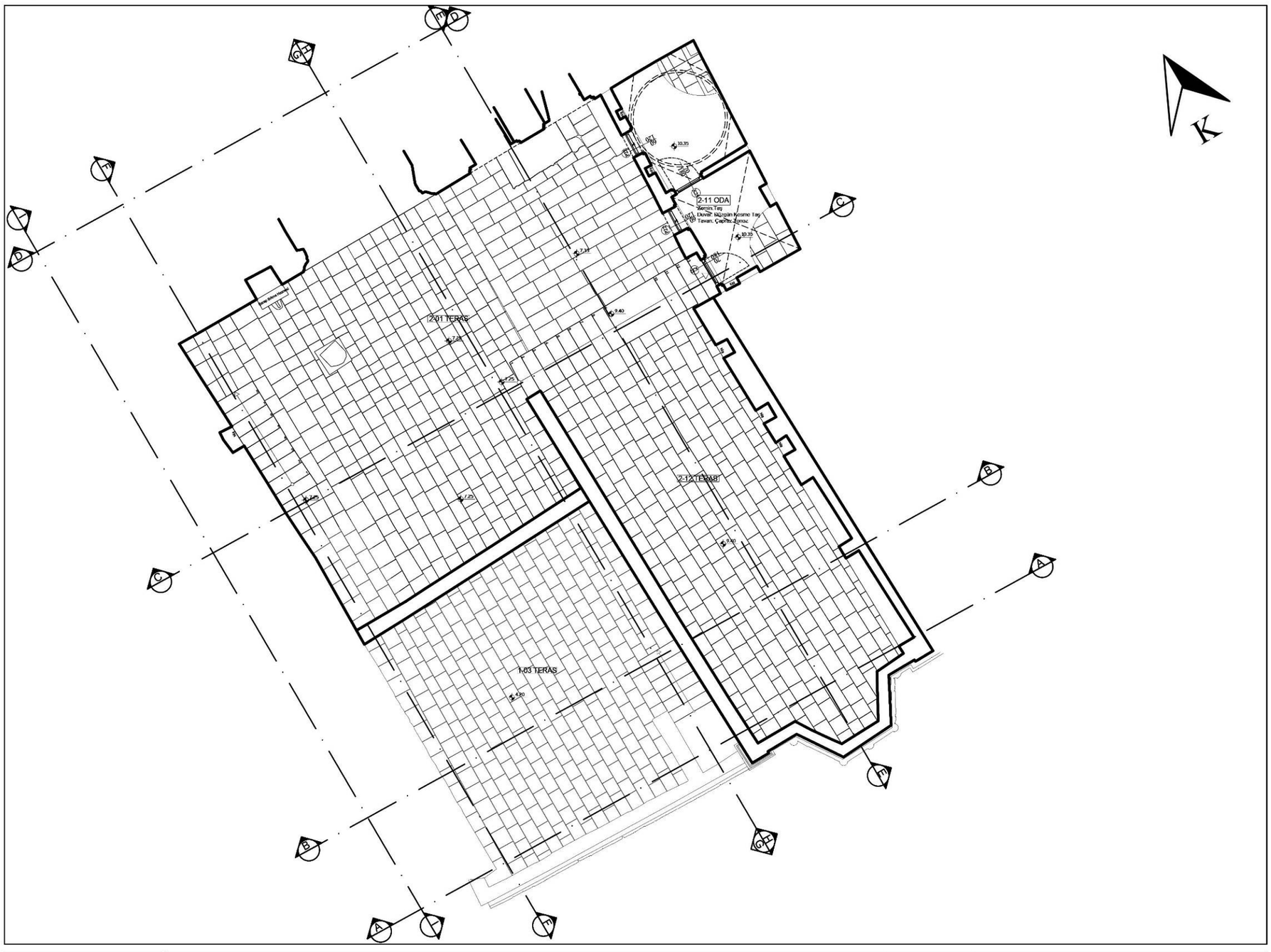

+5.90 ARA KAT PLANI

+2.85 ve +5.90 ARA KAT PLANLARI	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

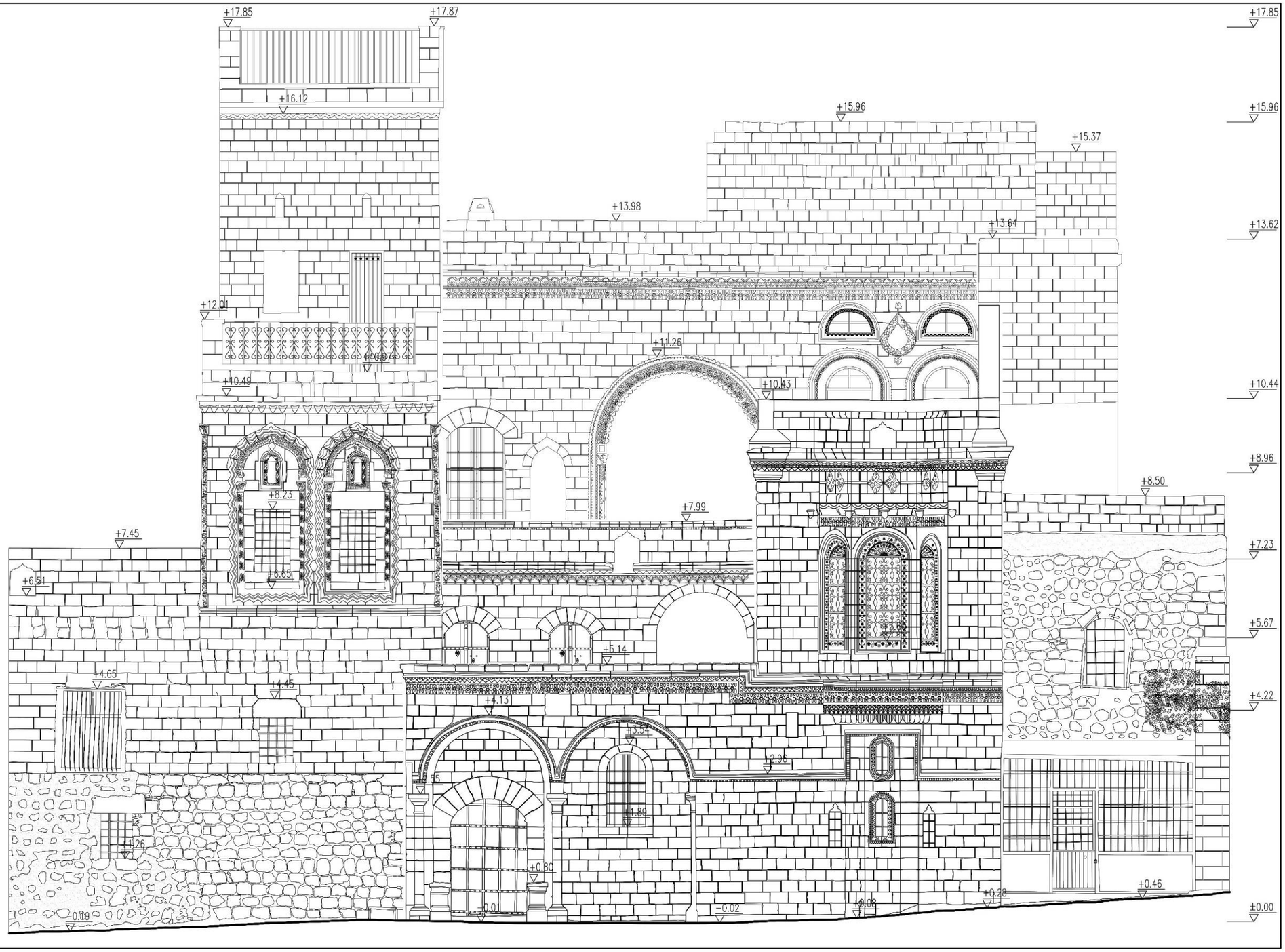
EK- 4. (devam) Restitüsyon Projesi +10.35 Ara Kat Planı

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

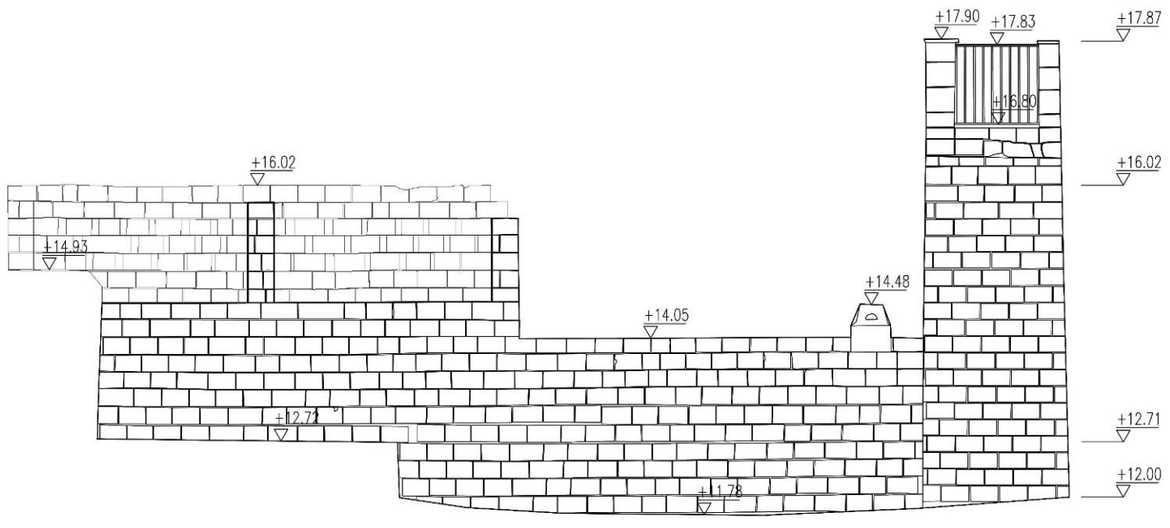
+10.35 ARA KAT PLANI	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

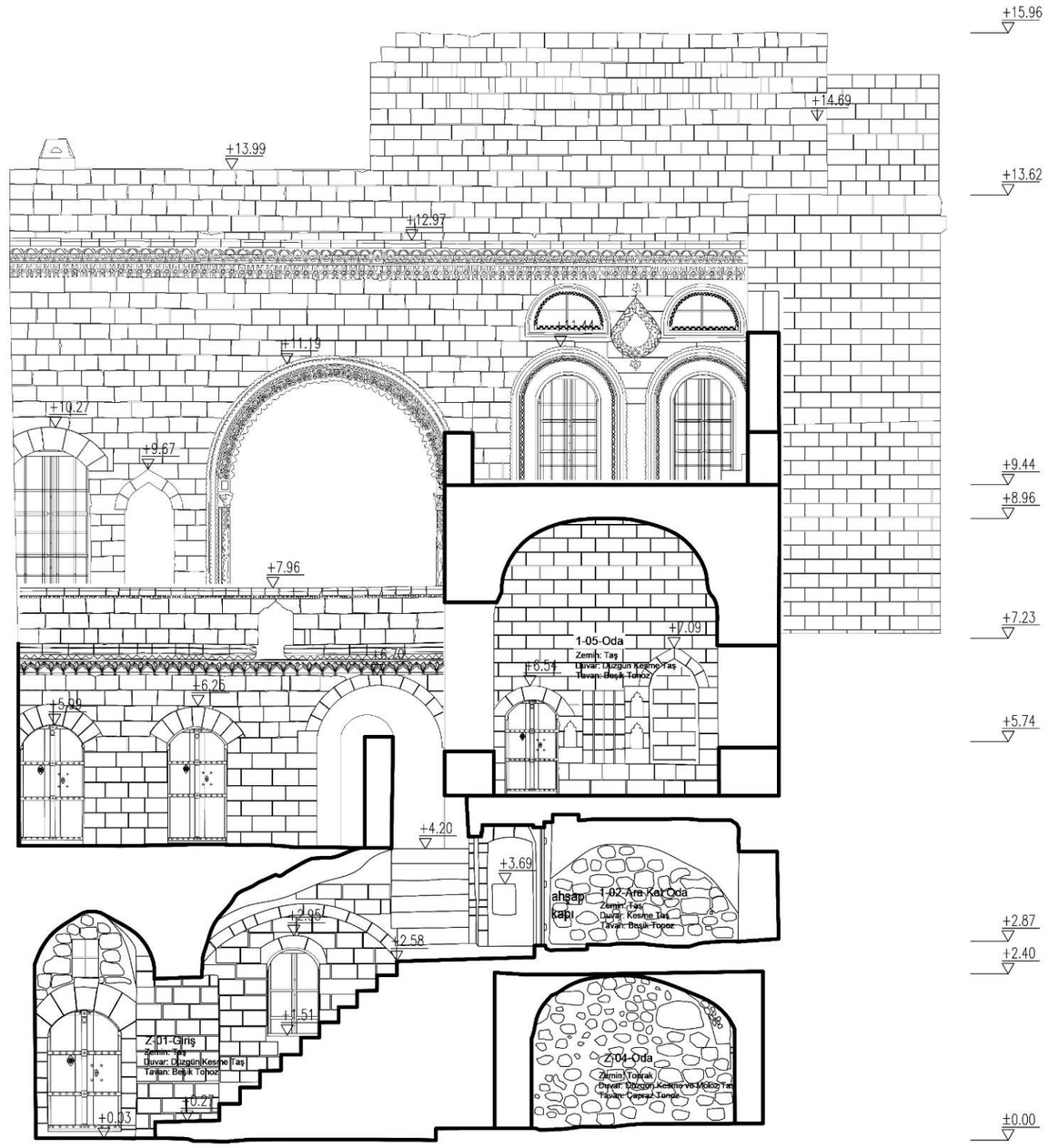
GÜNEY CEPHESİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

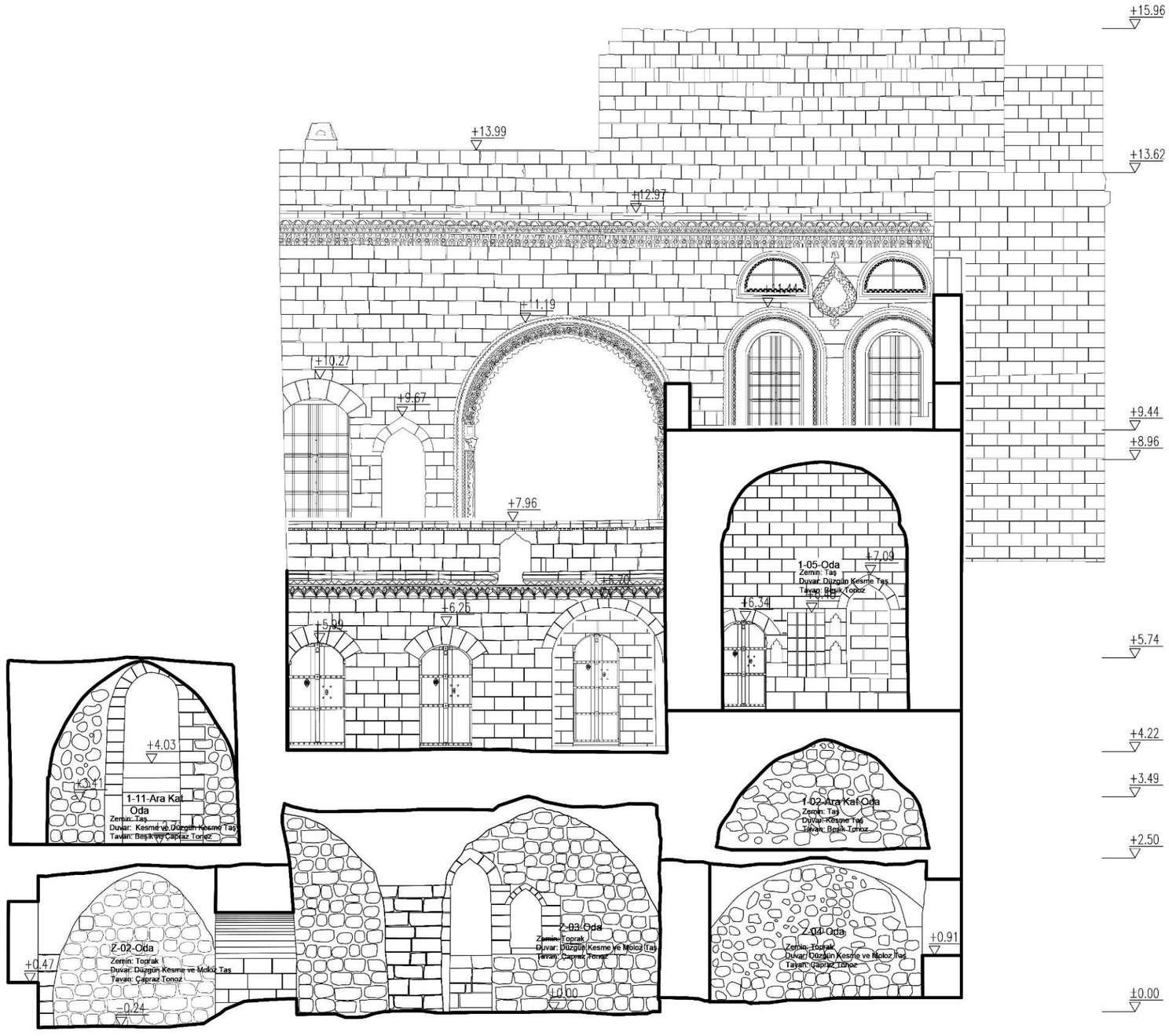
KUZEY CEPHESİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

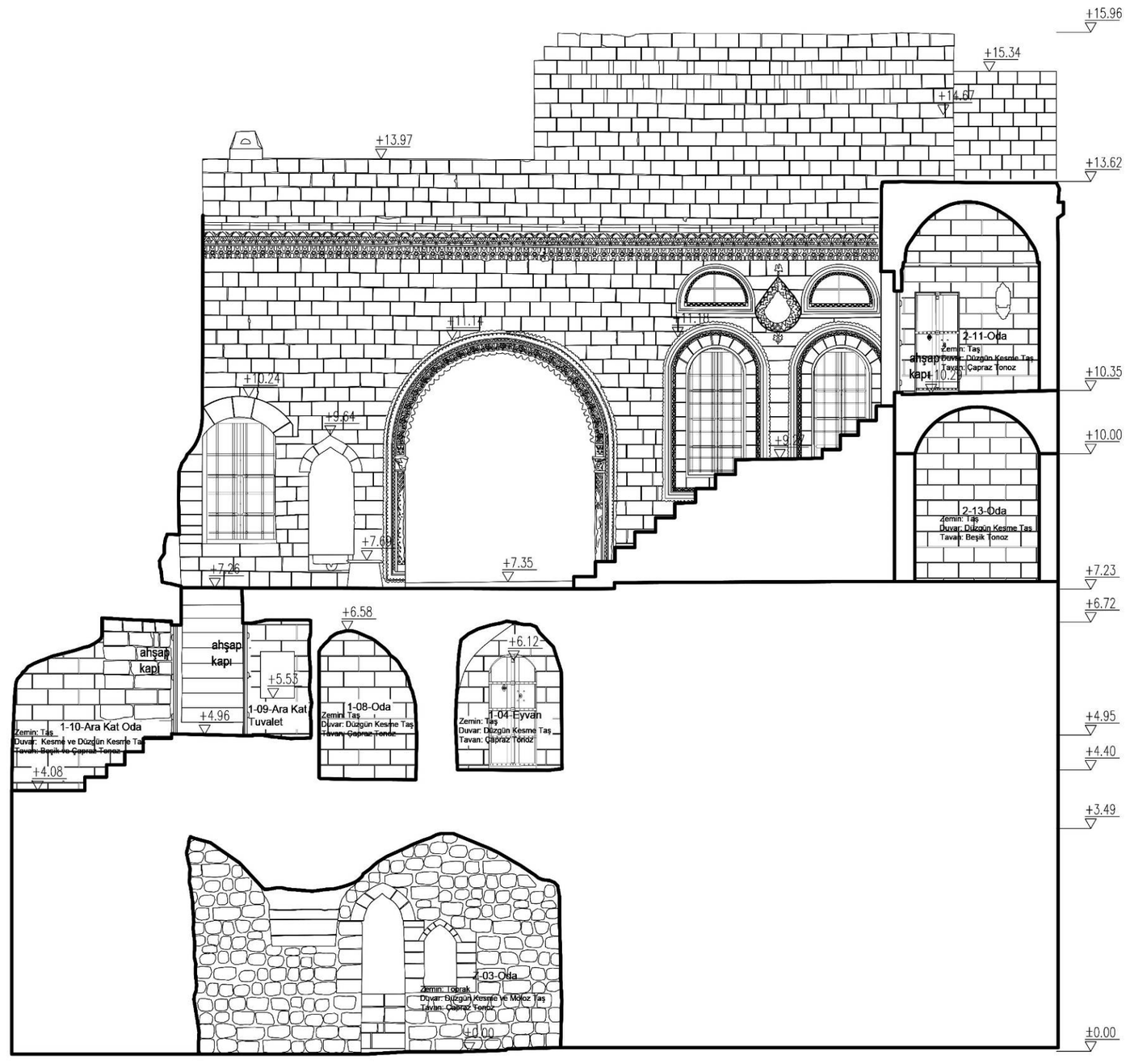
A-A KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

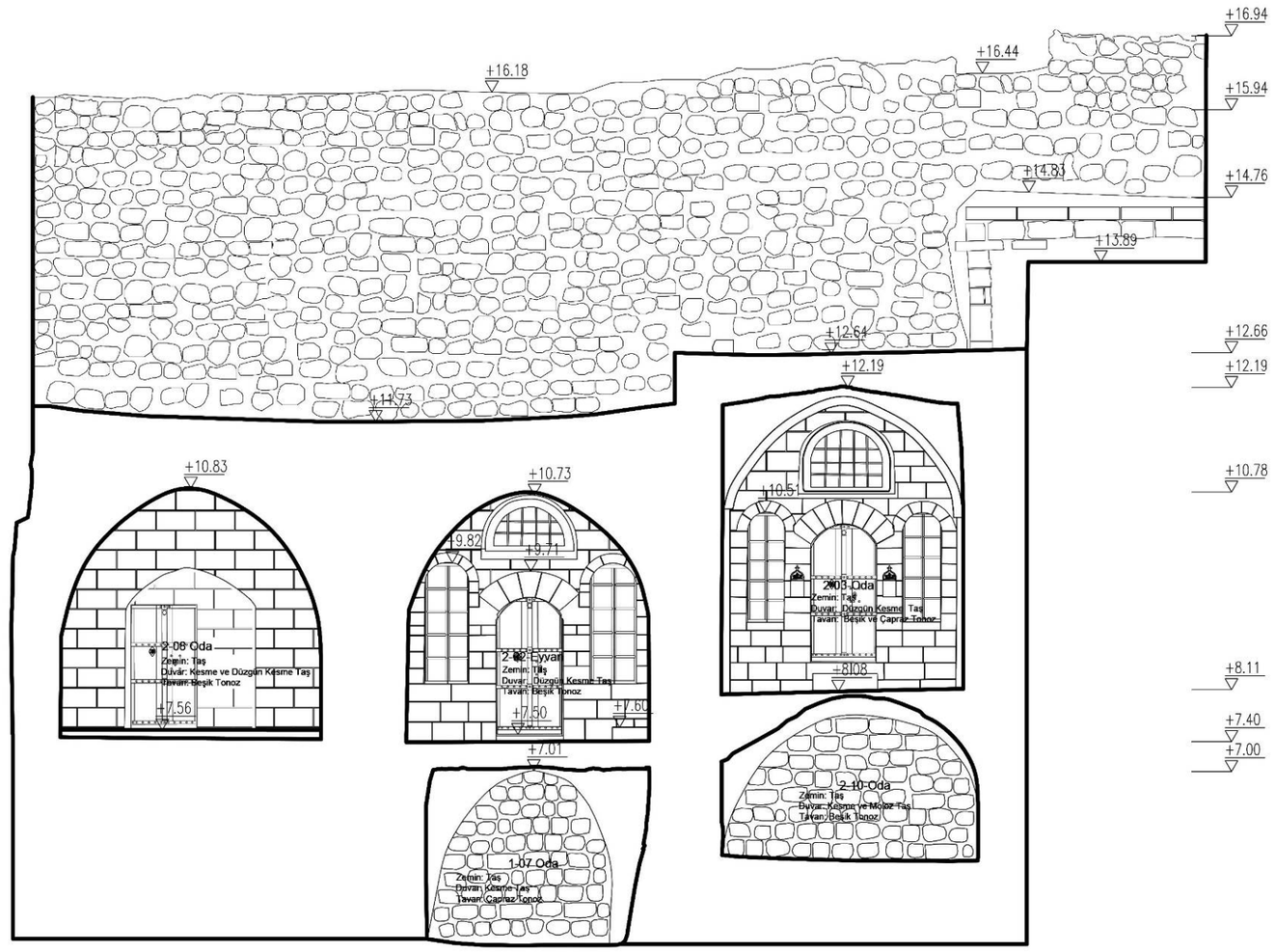
B-B KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

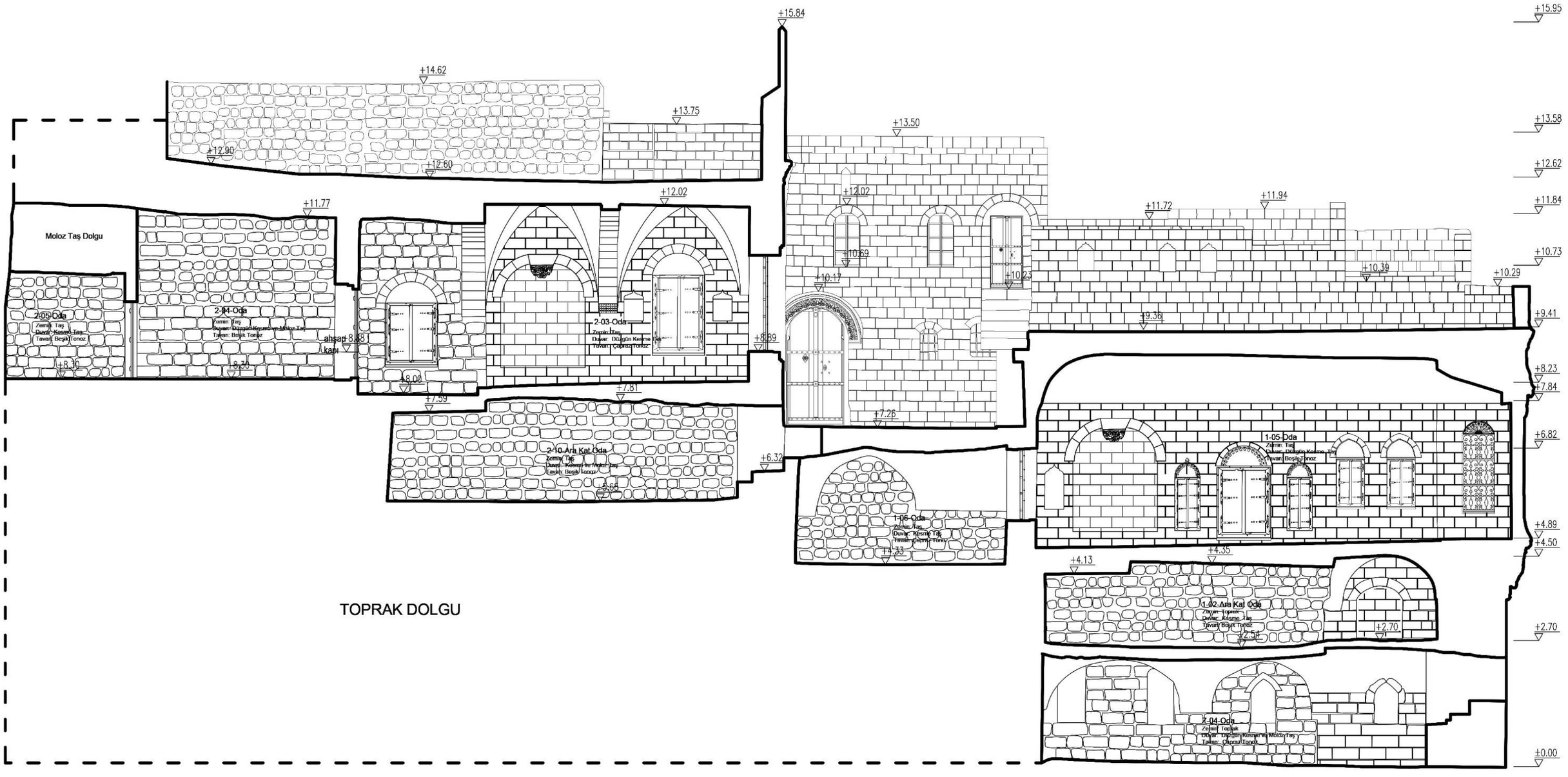
C-C KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

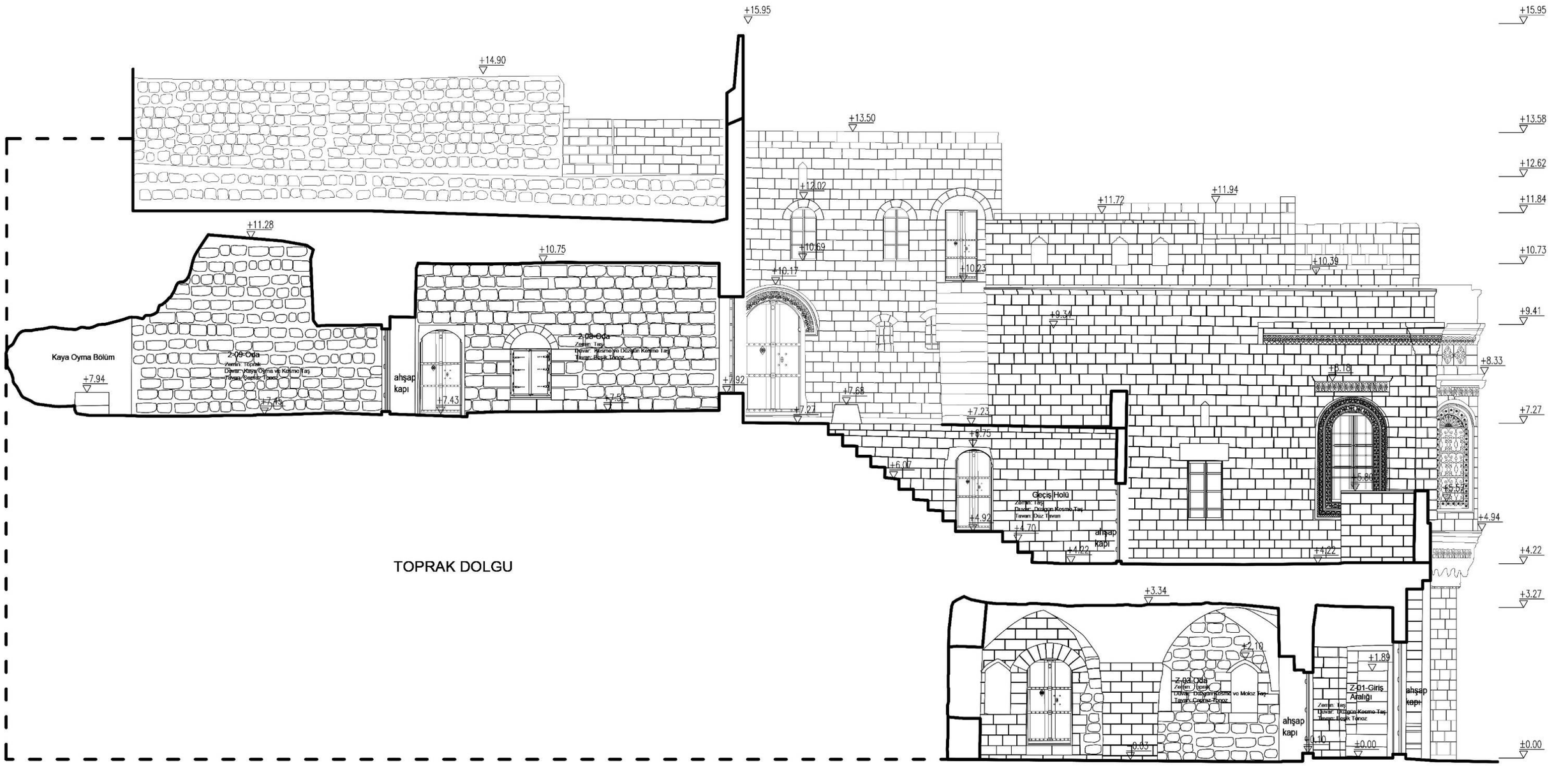
D-D KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

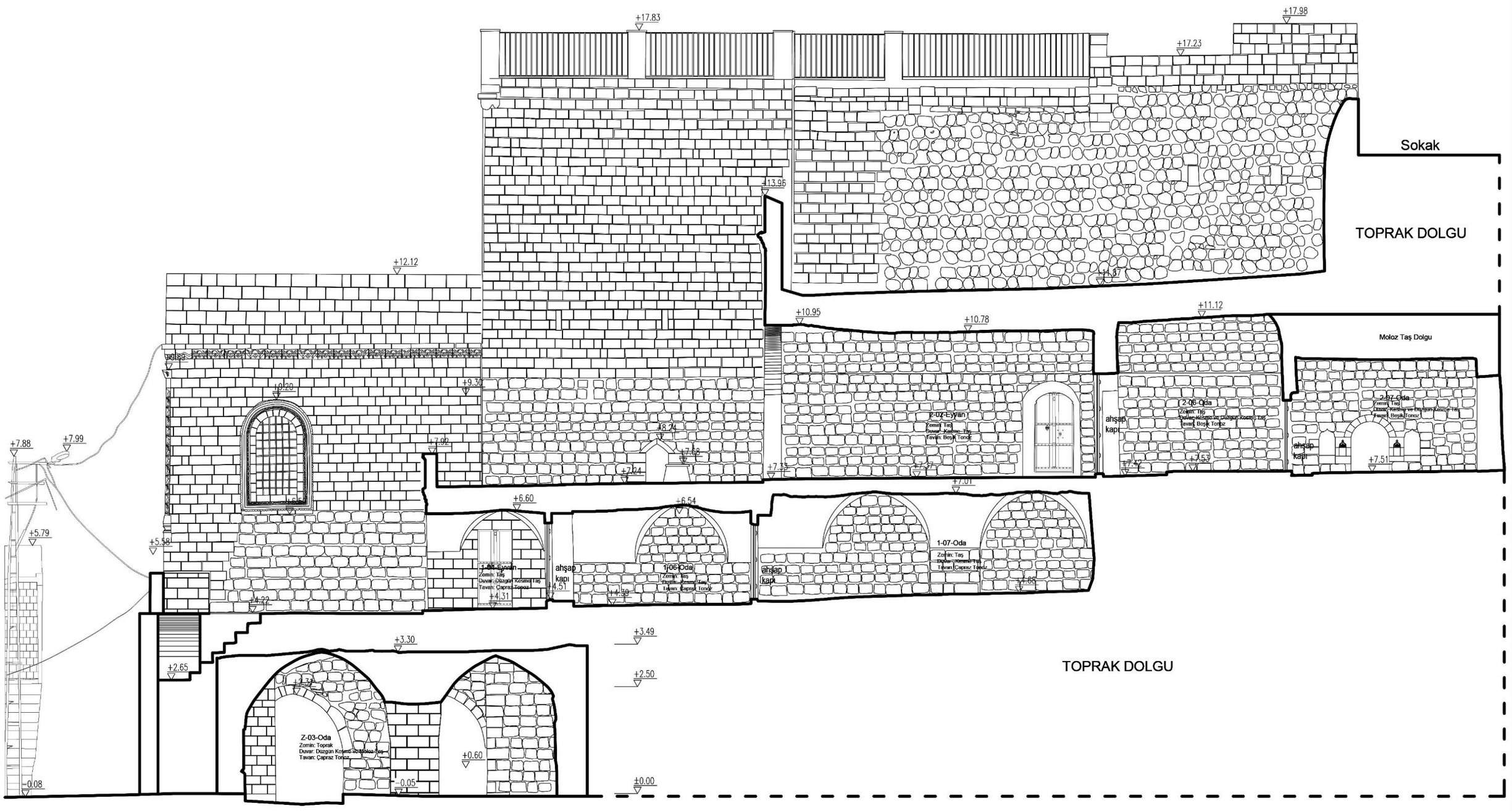
E-E KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ,ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

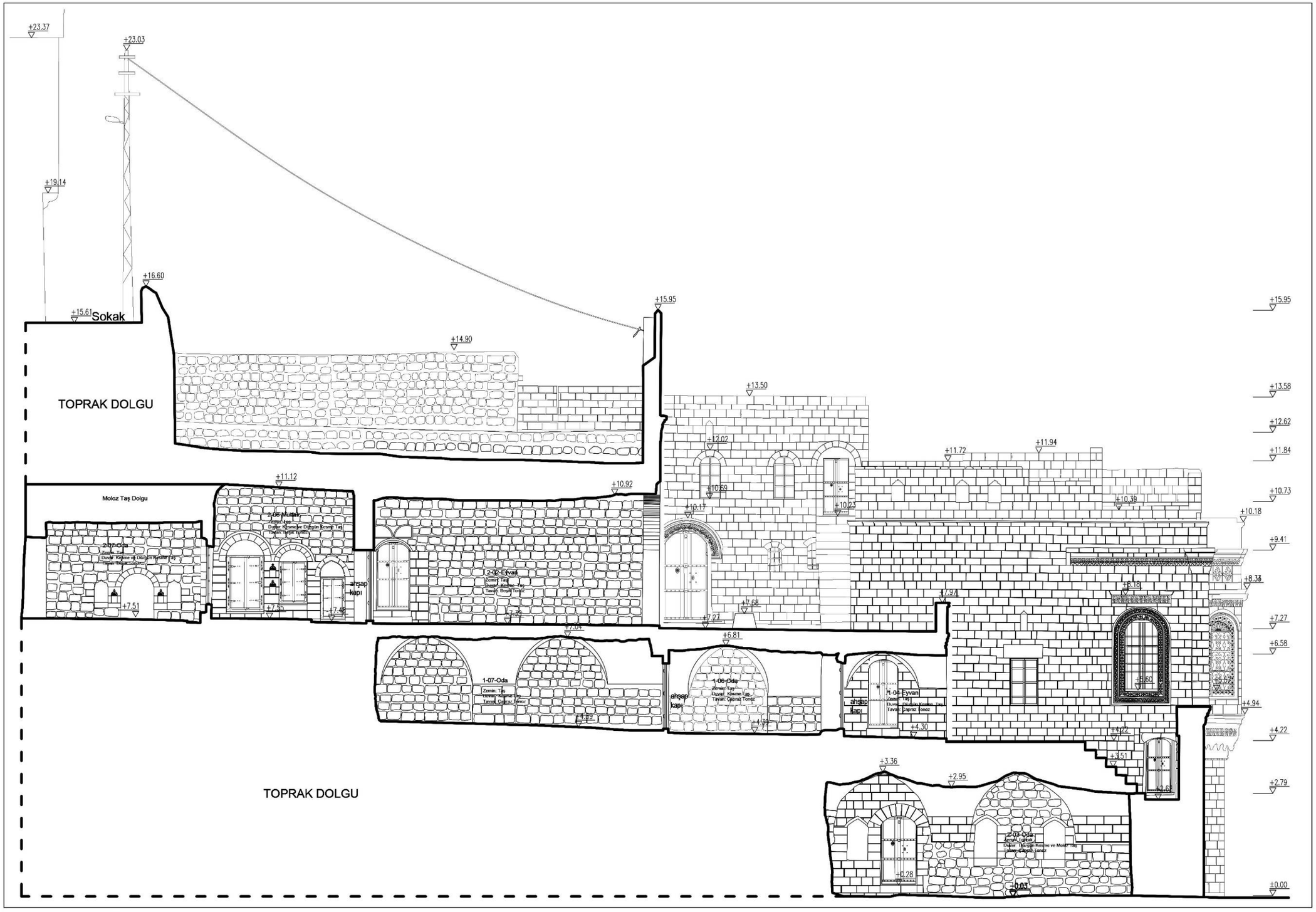
F-F KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

G-G KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

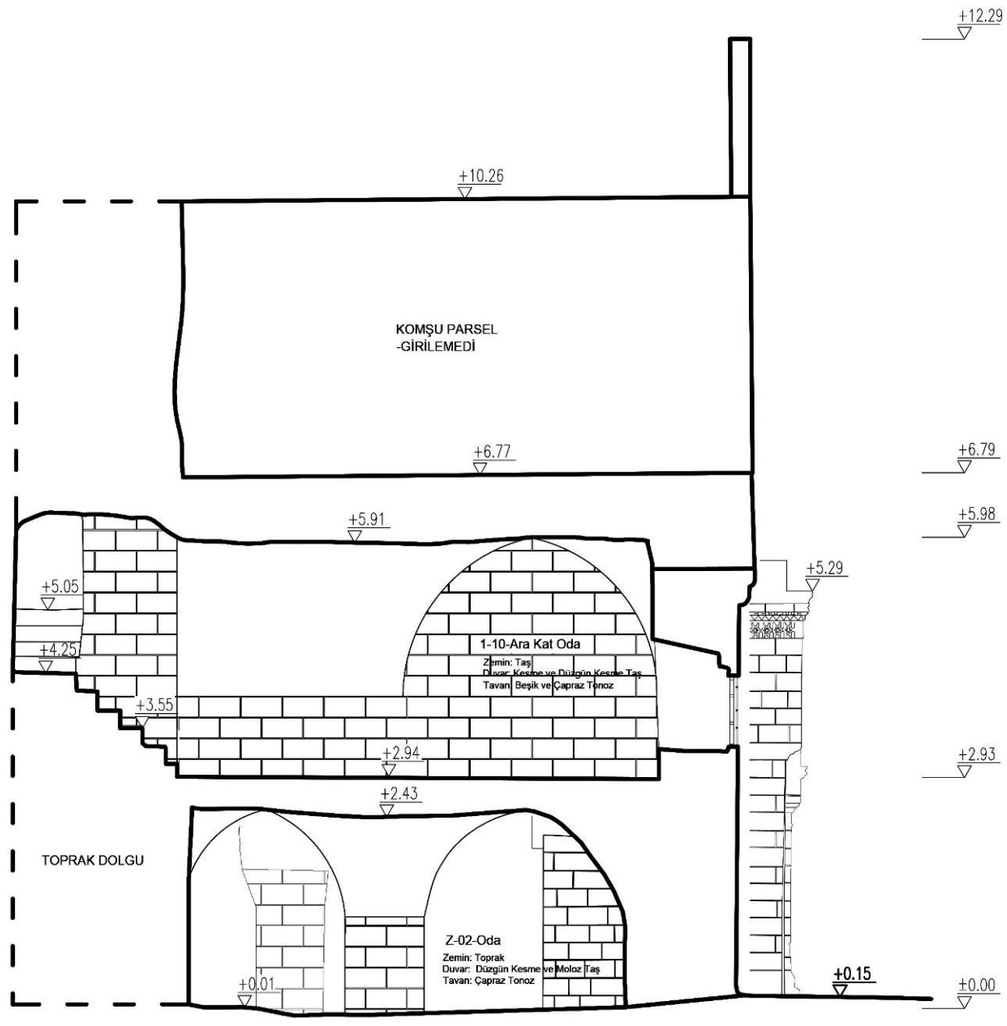
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

H-H KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

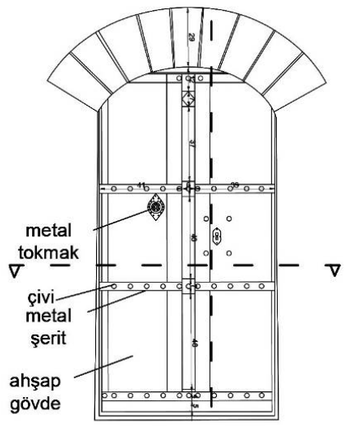
EK- 4. (devam) Restitüsyon Projesi I-I Kesiti

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

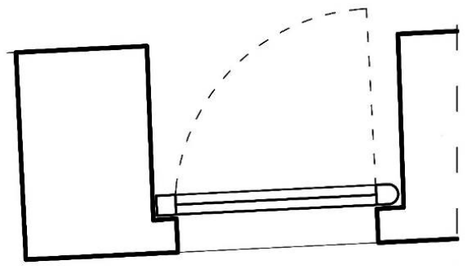

I-I KESİTİ	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

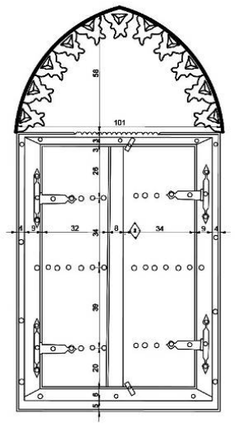
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

Görünüş
Ö:1/20

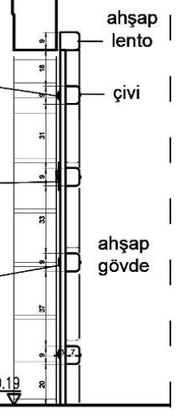

Plan
Ö:1/20

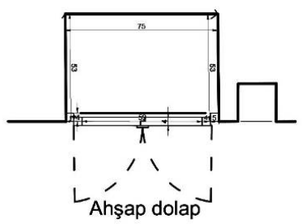

Ahşap Kapak ve Niş Süsleme Detayı
Ö:1/20

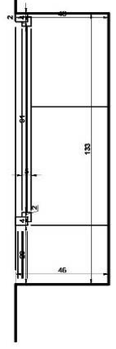
Ahşap Kapı Detayı
Ö:1/20

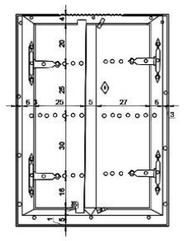
Kesit
Ö:1/20

Plan
Ö:1/20

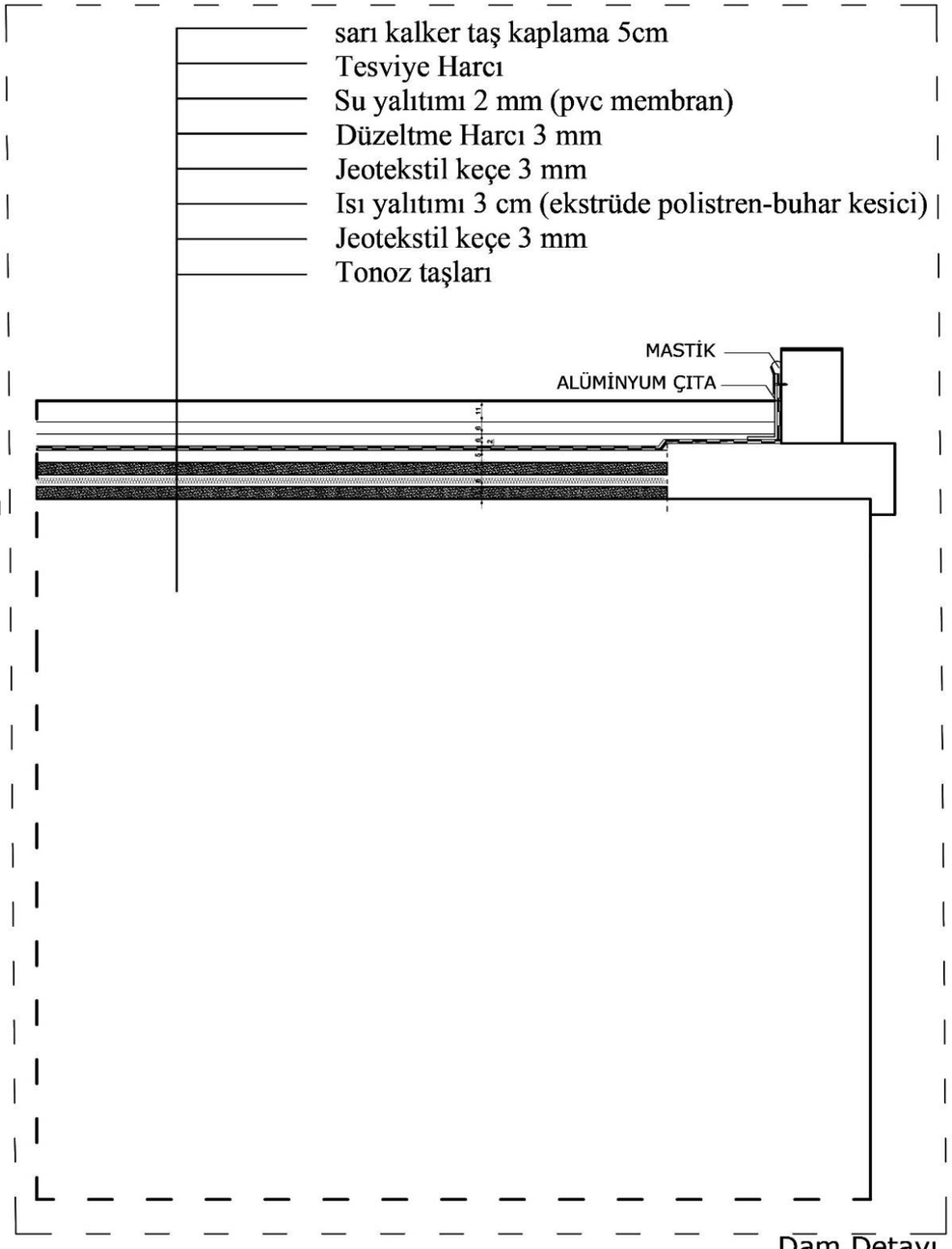

Kesit
Ö:1/20

Görünüş
Ö:1/20

Ahşap Dolap Detayı
Ö:1/20

Dam Detayı
Ö:1/20

DETAY	RESTİTÜSYON - DETAYLAR	Ölçek : 1 / 20	0 1 2 3 4 5 m

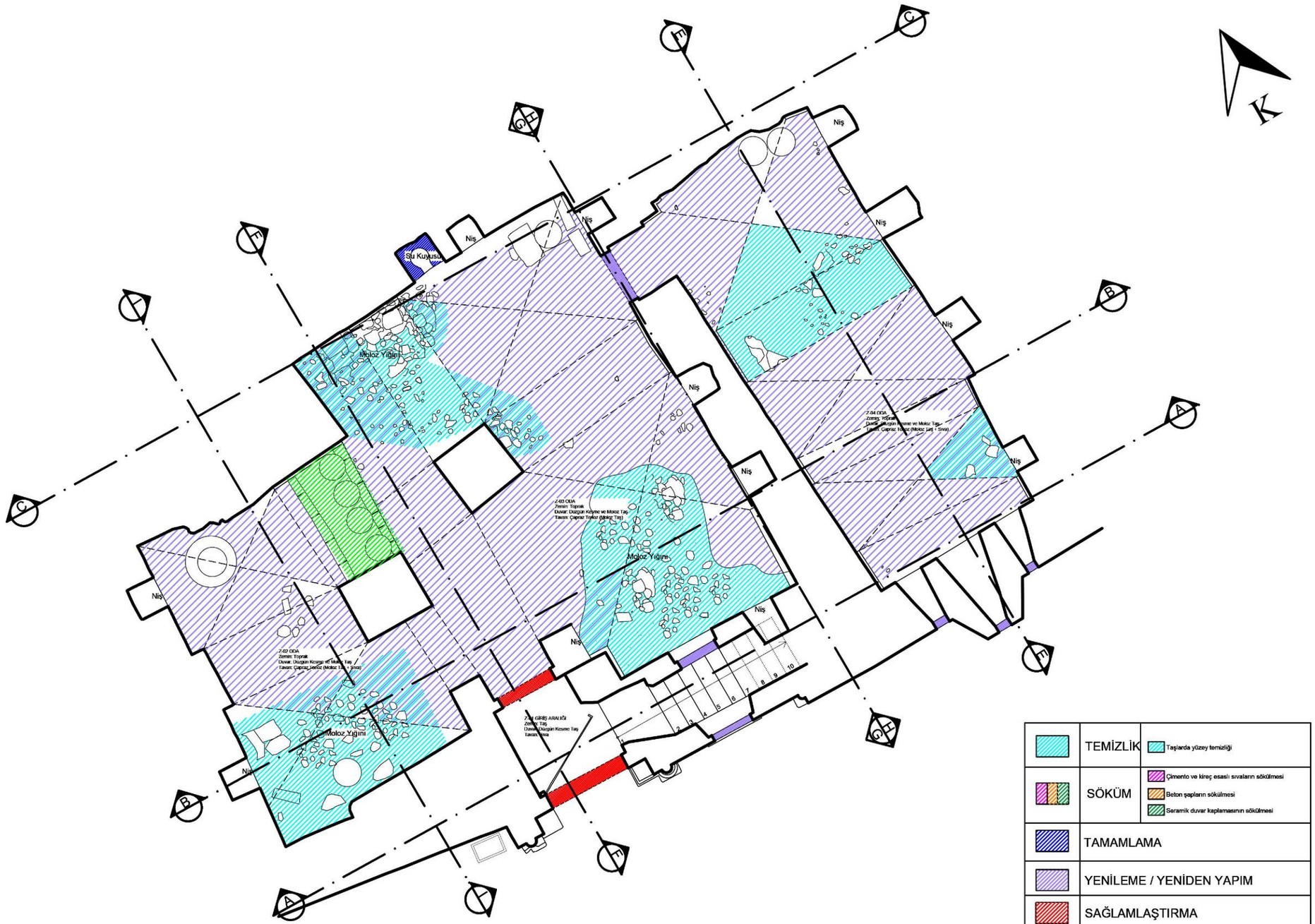
EK- 5. Restorasyon Projesi Çizimleri – Müdahale Kararları Vaziyet Planı

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

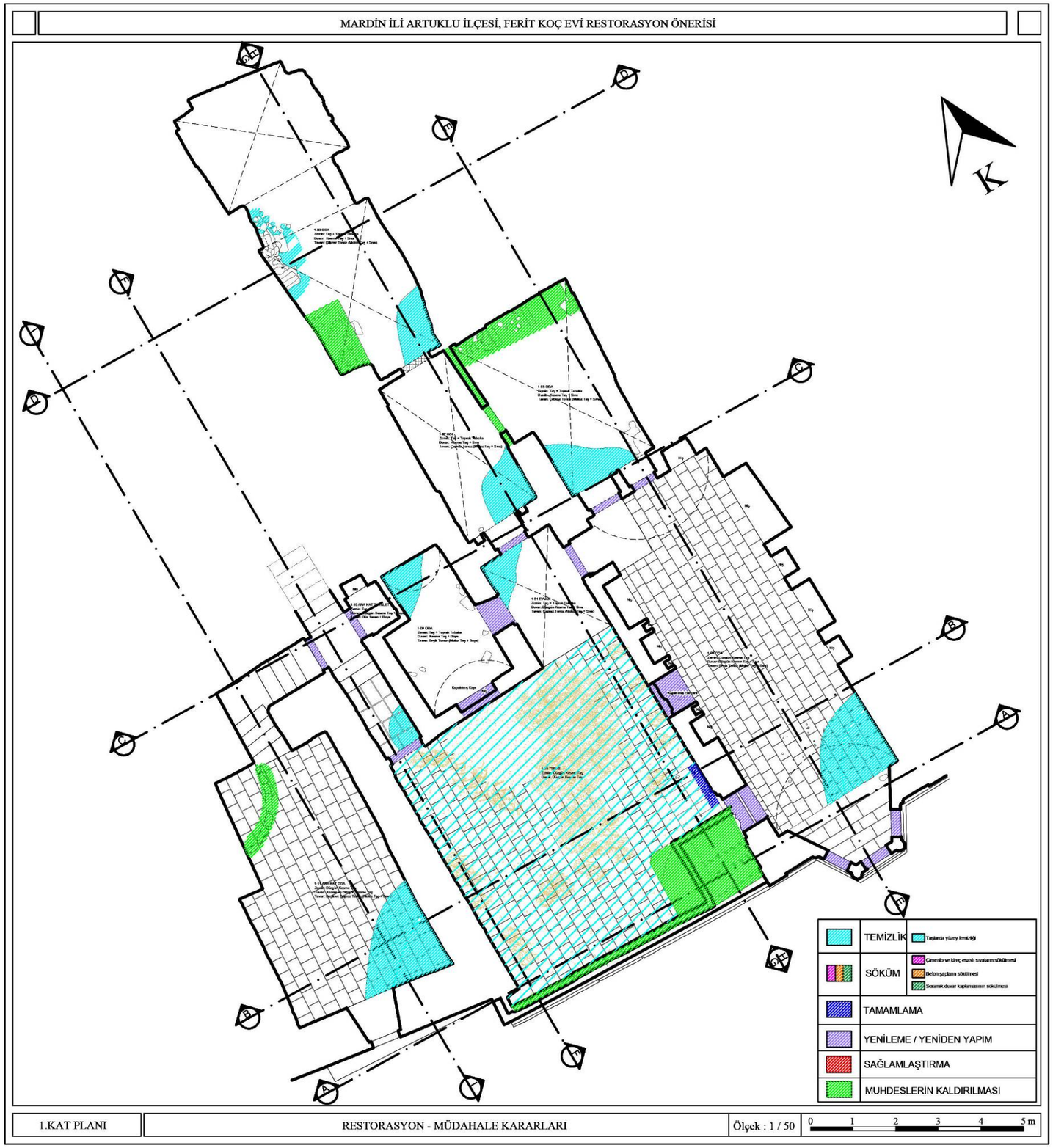
VAZİYET PLANI	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 100	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ZEMİN KAT PLANI	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 5. (devam) Restorasyon Projesi – Müdahale Kararları 1.Kat Planı

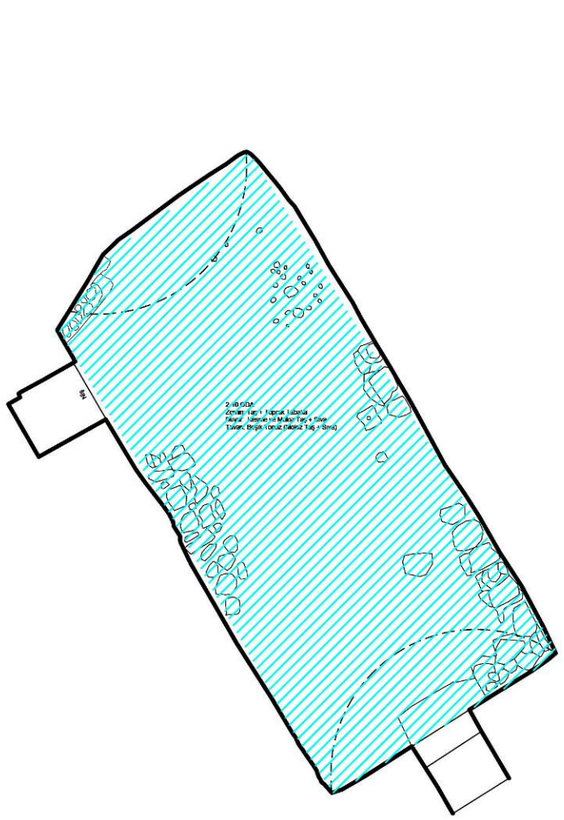

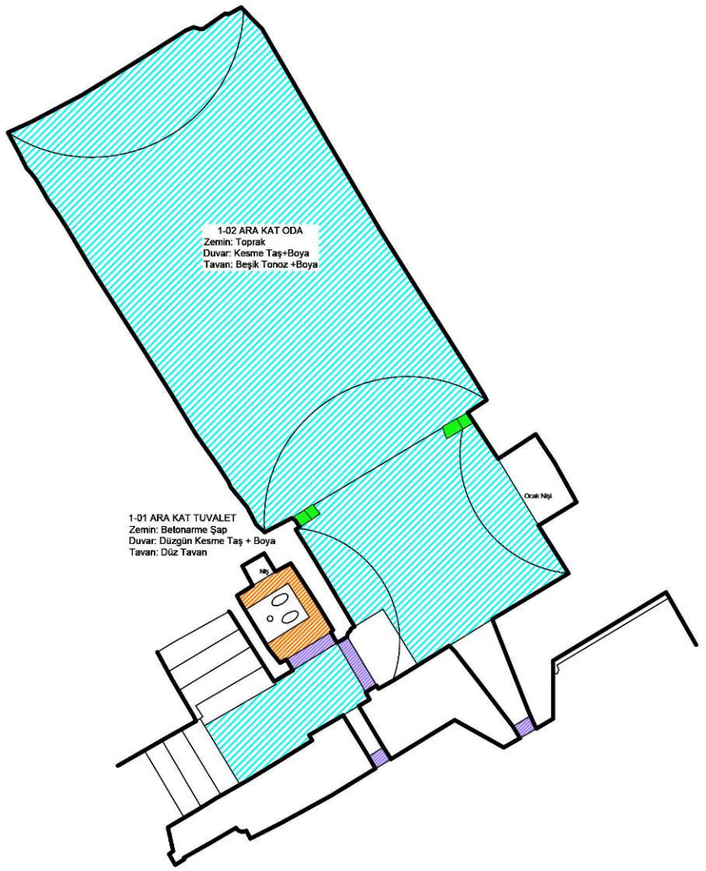
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

2.KAT PLANI	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+2.85 ARA KAT PLANI

+5.90 ARA KAT PLANI

	TEMİZLİK	Taşlarda yüzey temizliği
	SÖKÜM	Çimento ve kireç esaslı sıvaların sökülmesi
		Beton şapların sökülmesi
		Seramik duvar kaplamasının sökülmesi
	TAMAMLAMA	
	YENİLEME/YENİDEN YAPIM	
	SAĞLAMLAŞTIRMA	
	MUHDESLERİN KALDIRILMASI	

+2.85 vc +5.90 ARA KAT PLANLARI	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ, ARTUKLU İLÇESİ FERİT KOÇ EVİ RESTORASYONU VE YENİDEN İŞLEVLENDİRME ÖNERİSİ

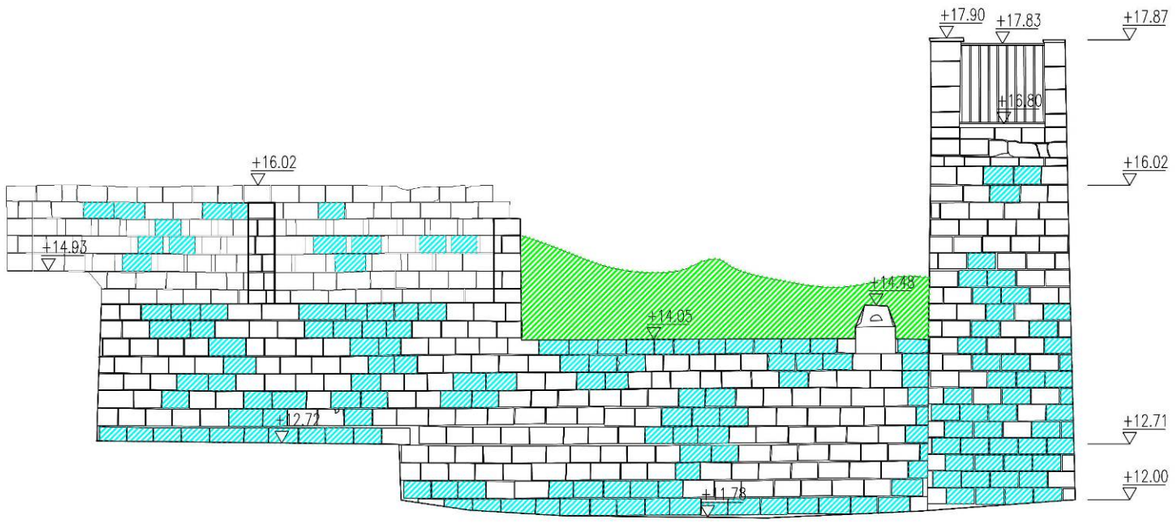
+10.35 ARA KAT PLANI	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

GÜNEY CEPHESİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

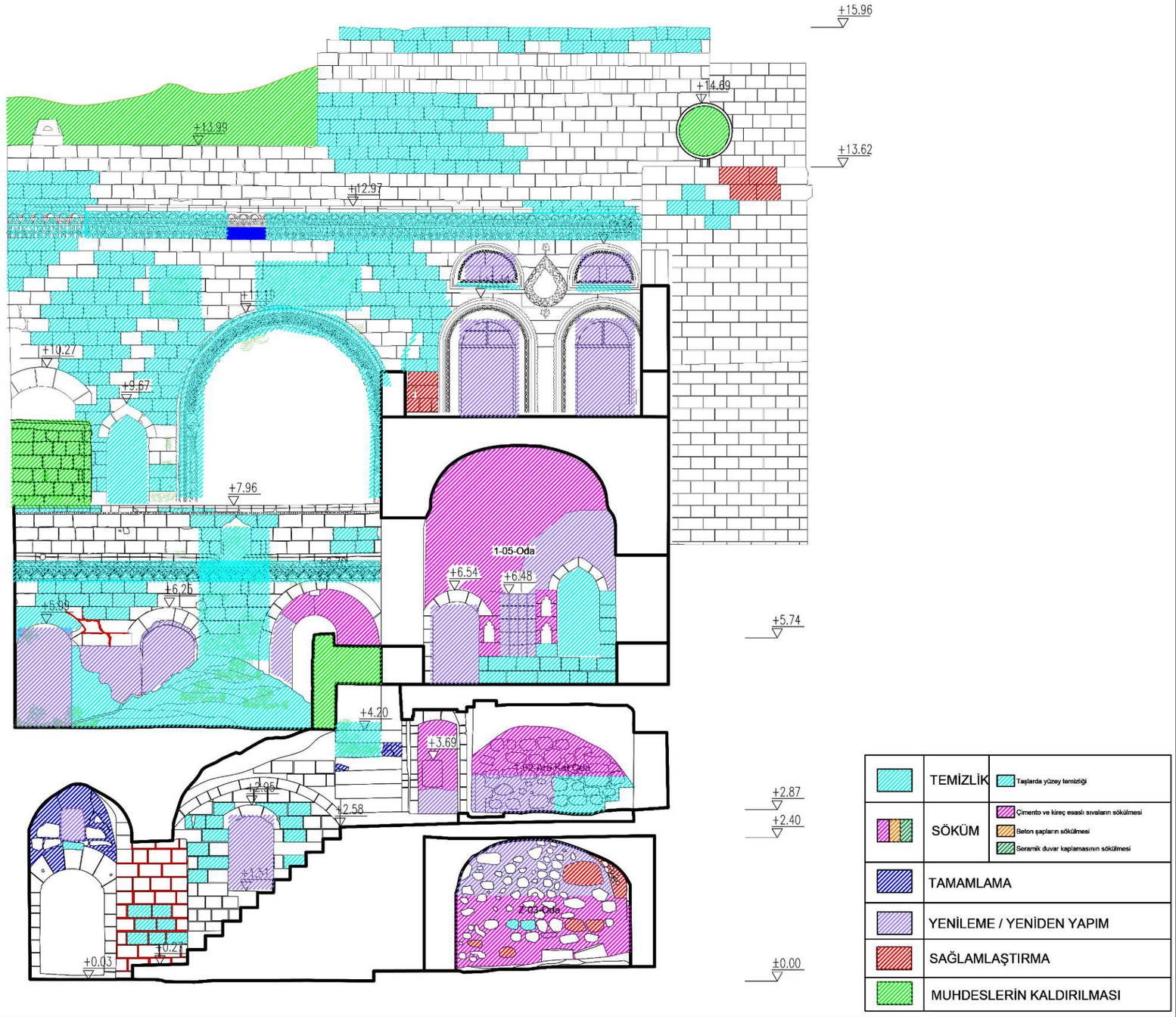
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEMİZLİK	Taşlarda yüzey temizliği	
SÖKÜM	Çimento ve kireç esaslı sıvaların söküllmesi Beton şapların söküllmesi Seramik duvar kaplamasının söküllmesi	
TAMAMLAMA		
YENİLEME / YENİDEN YAPIM		
SAĞLAMLAŞTIRMA		
MUHDESLERİN KALDIRILMASI		

KUZEY CEPHESİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

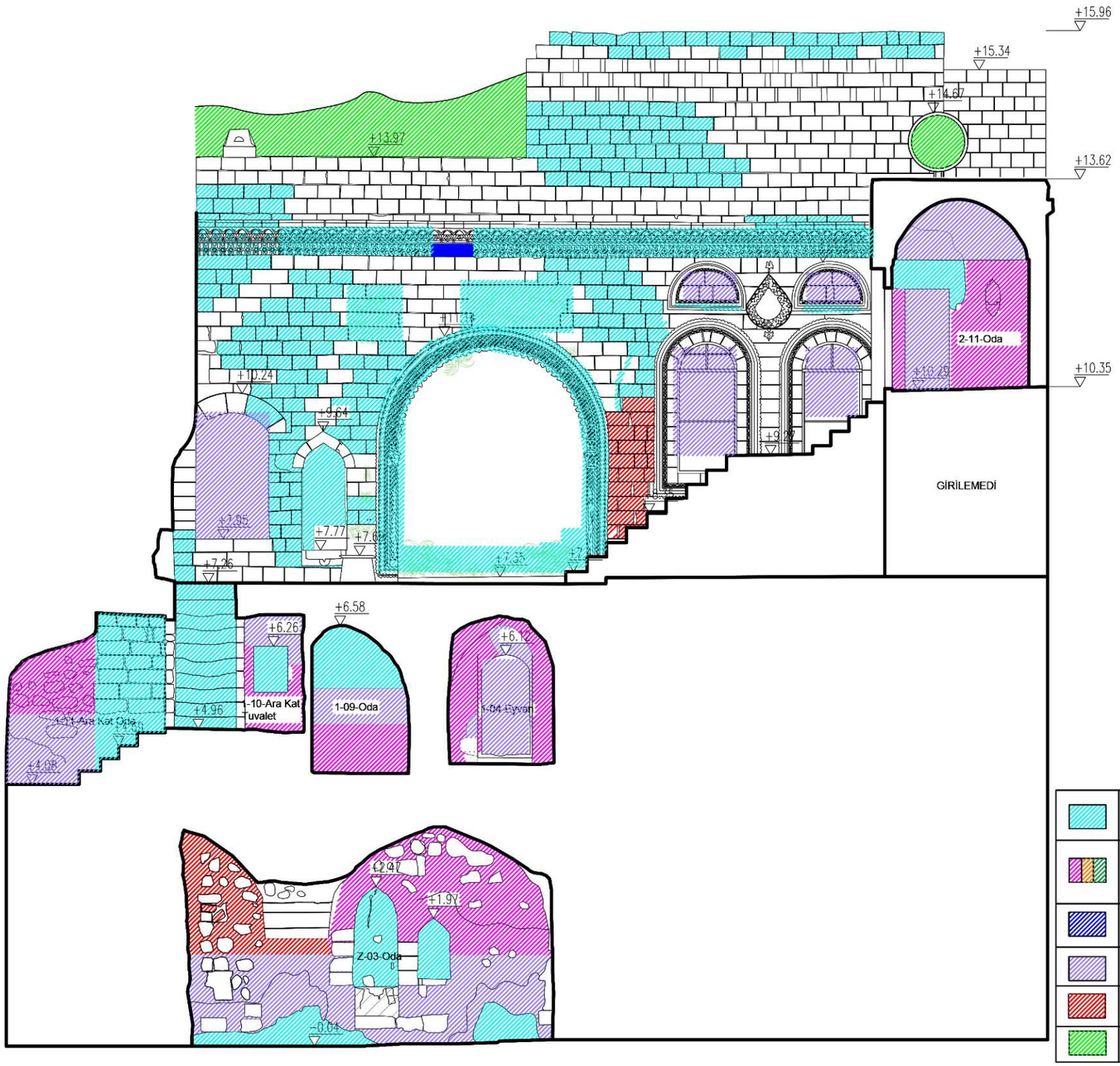
A-A KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

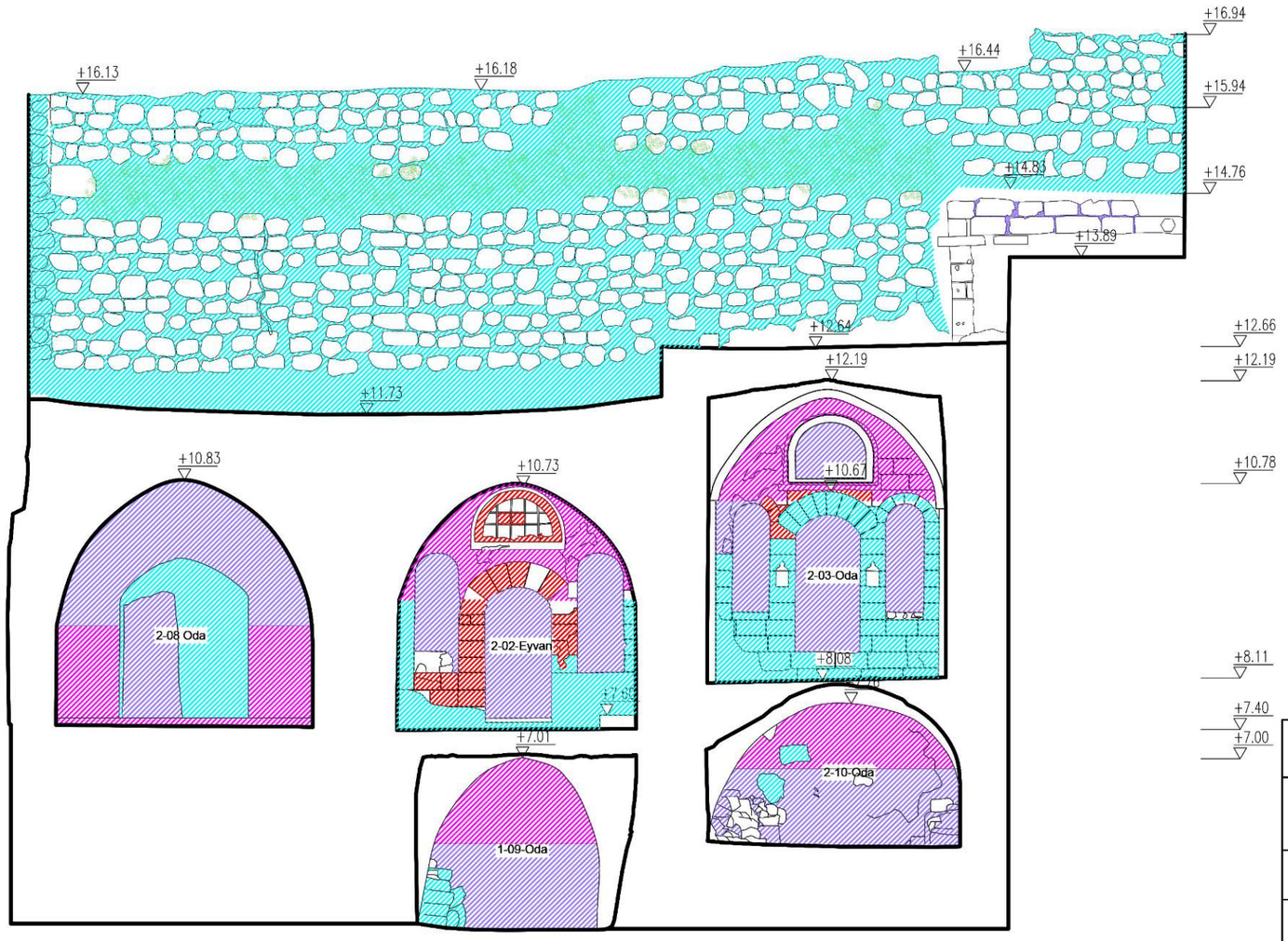
B-B KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

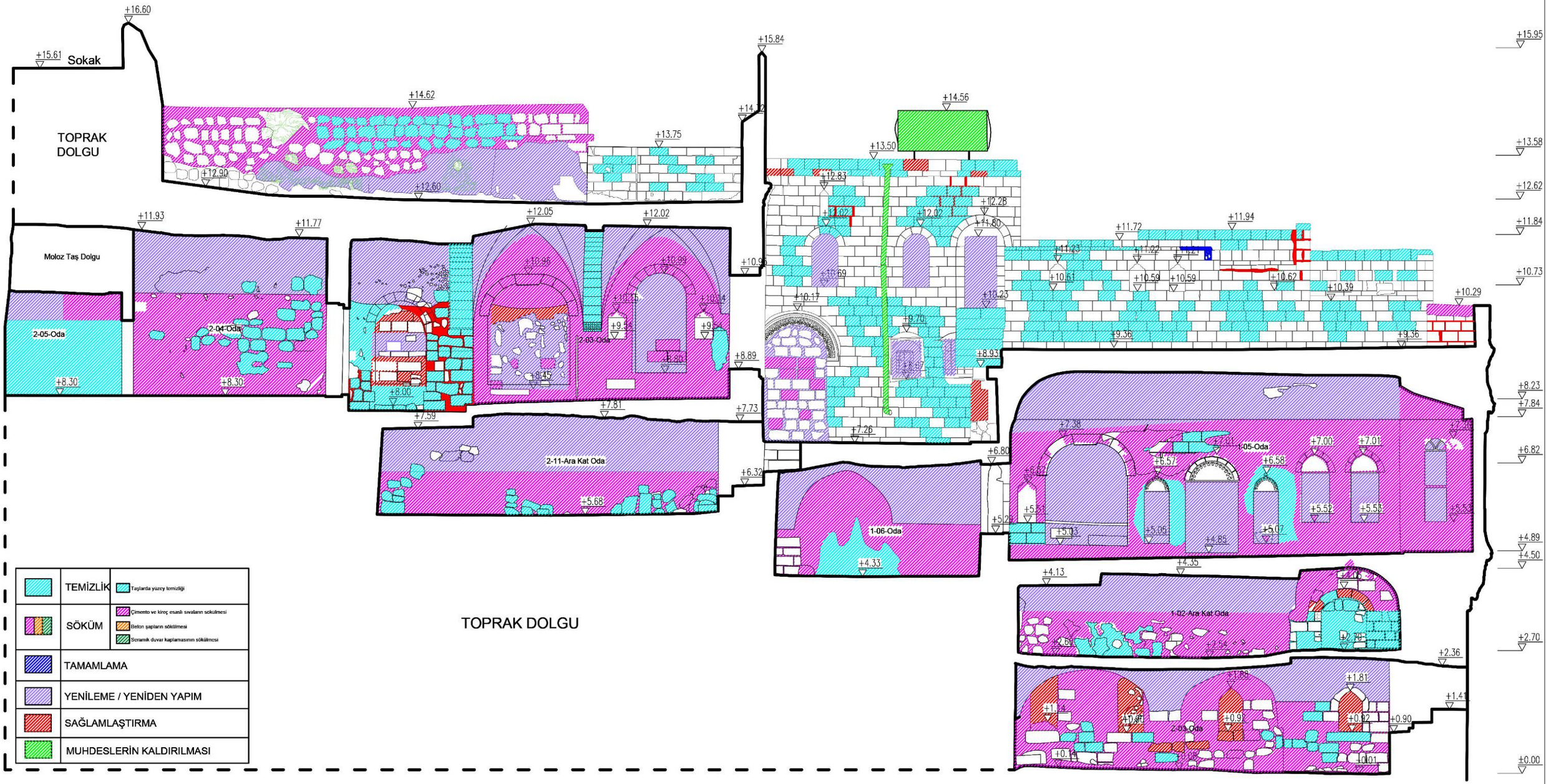
C-C KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

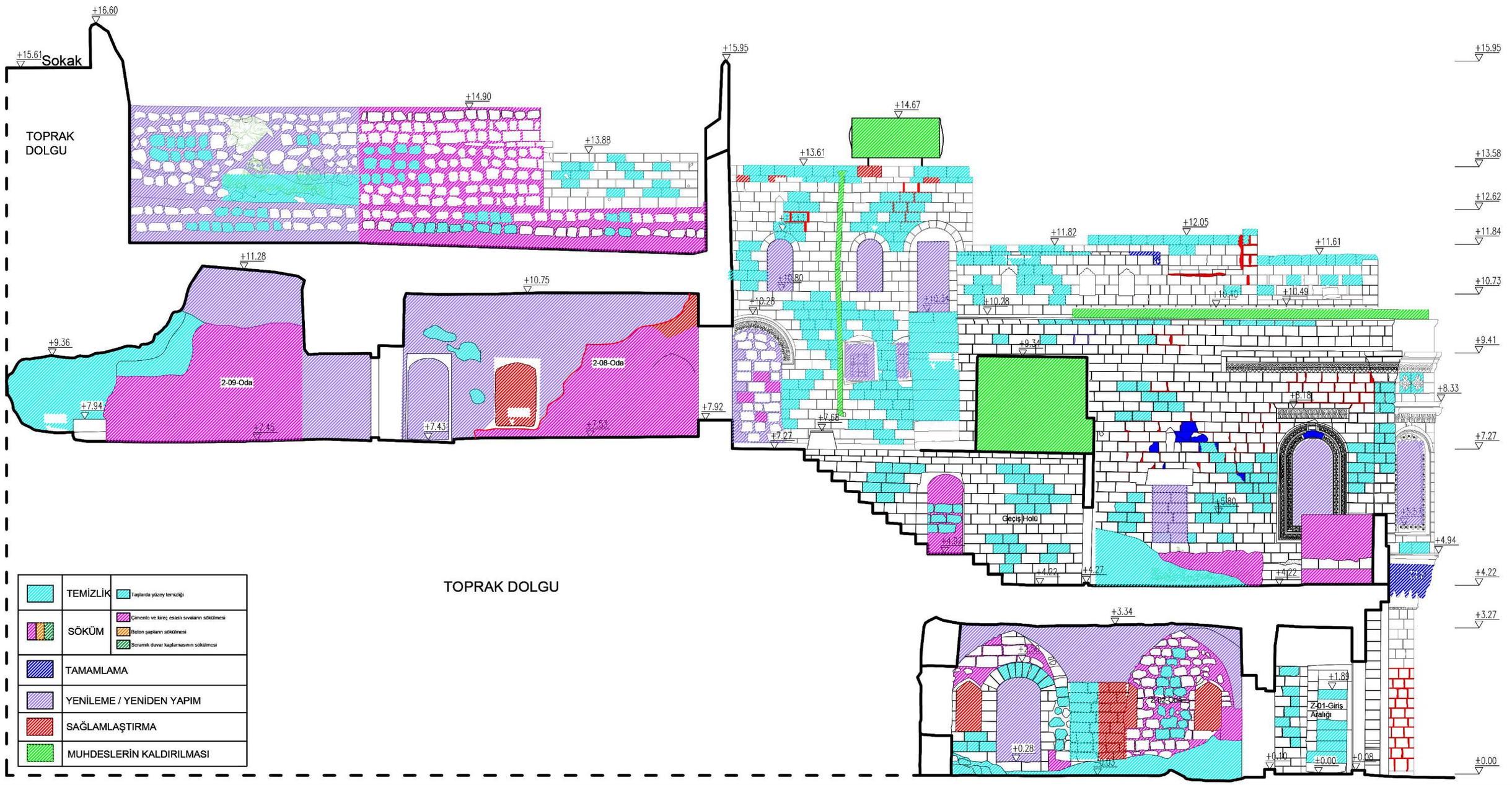
D-D KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

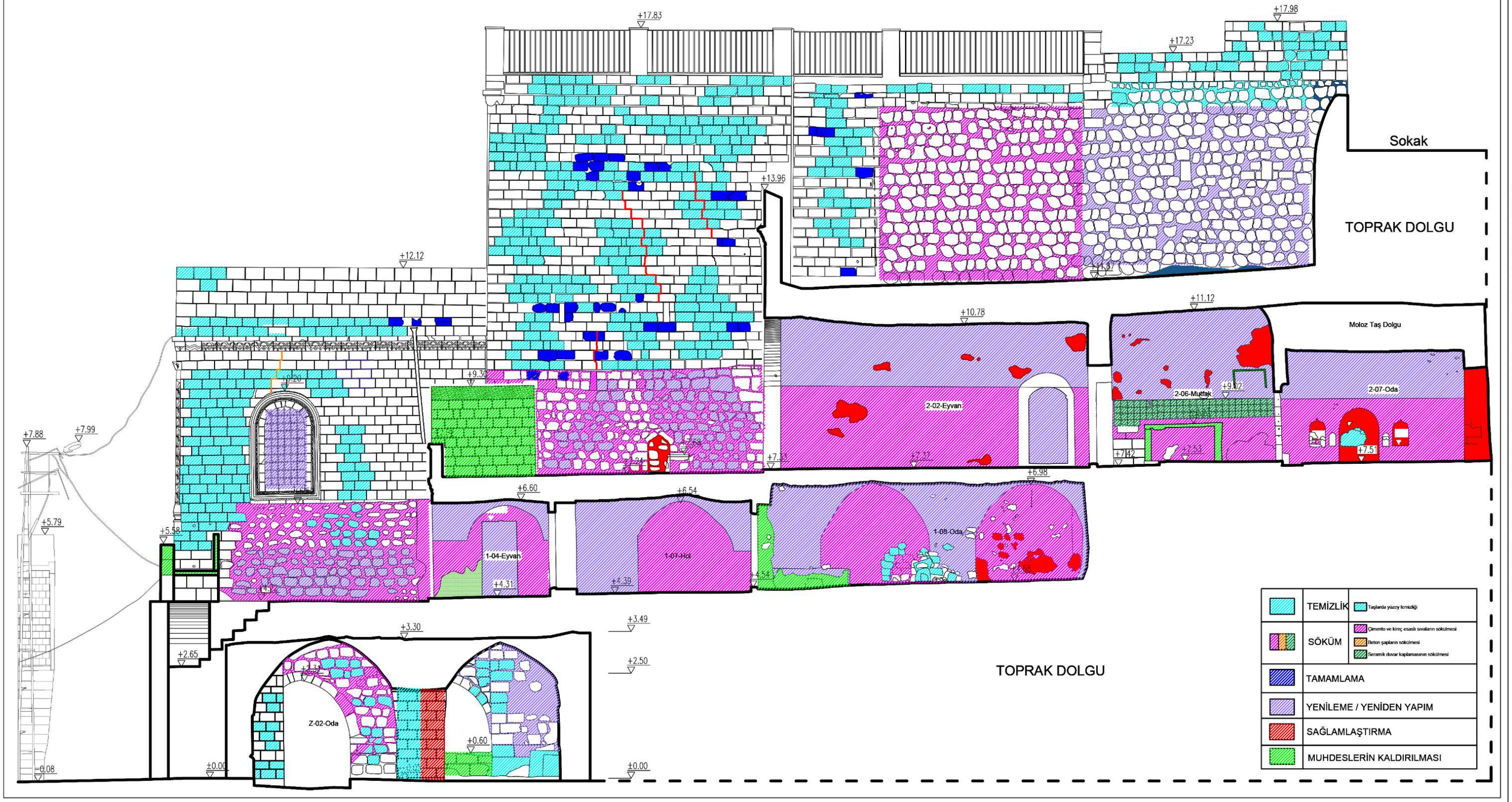
E-E KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

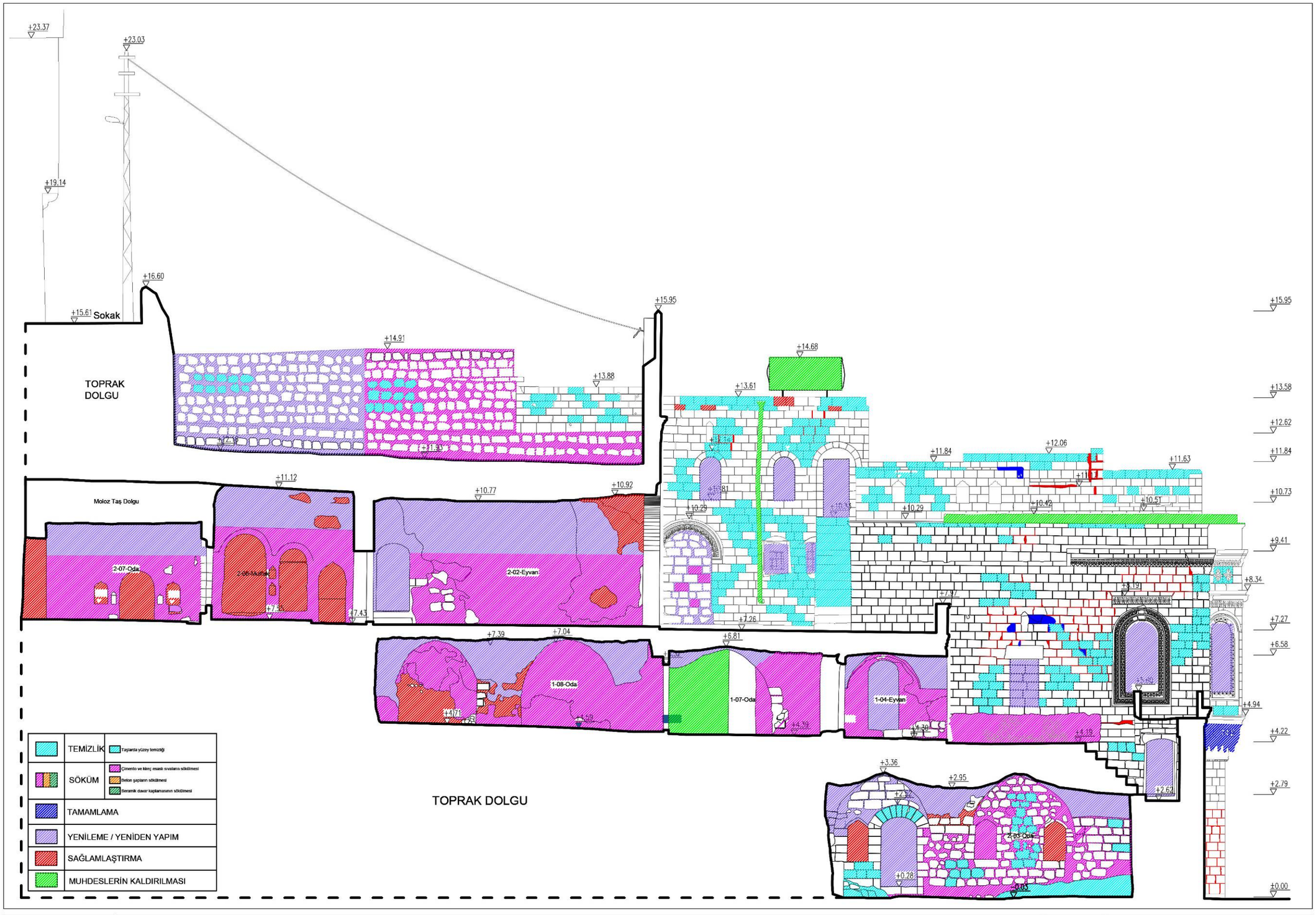
F-F KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

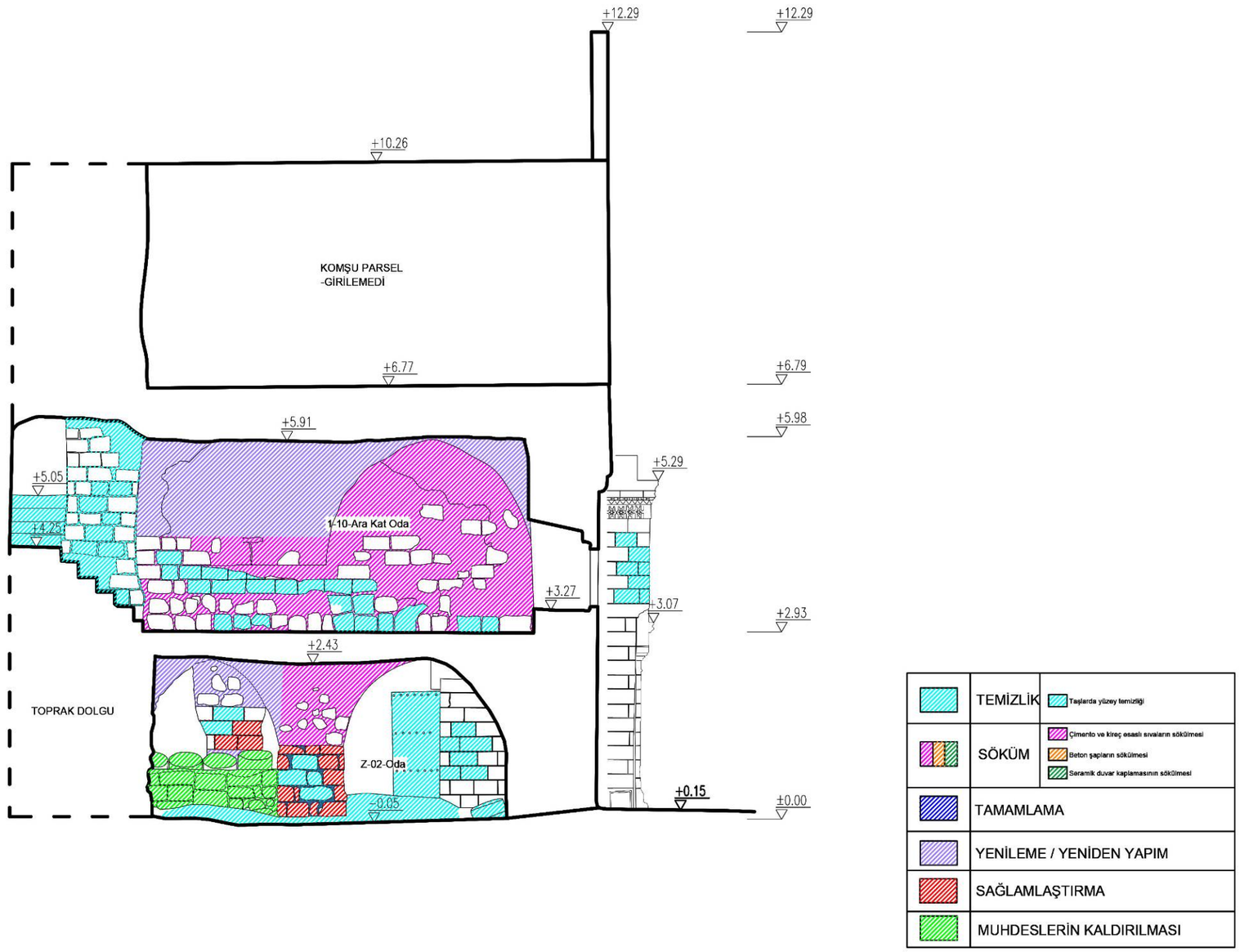
G-G KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

H-H KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

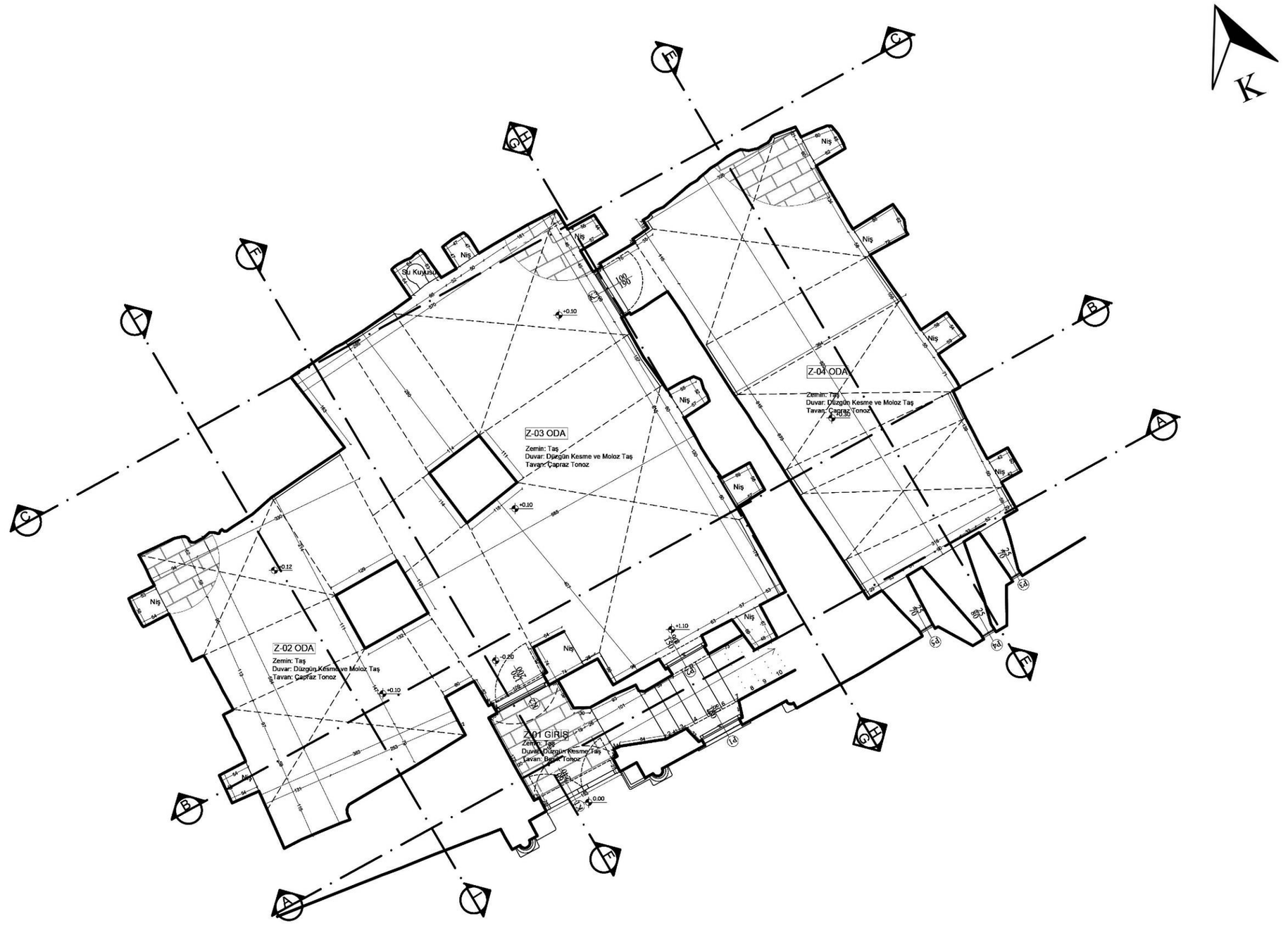
I-I KESİTİ	RESTORASYON - MÜDAHALE KARARLARI	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

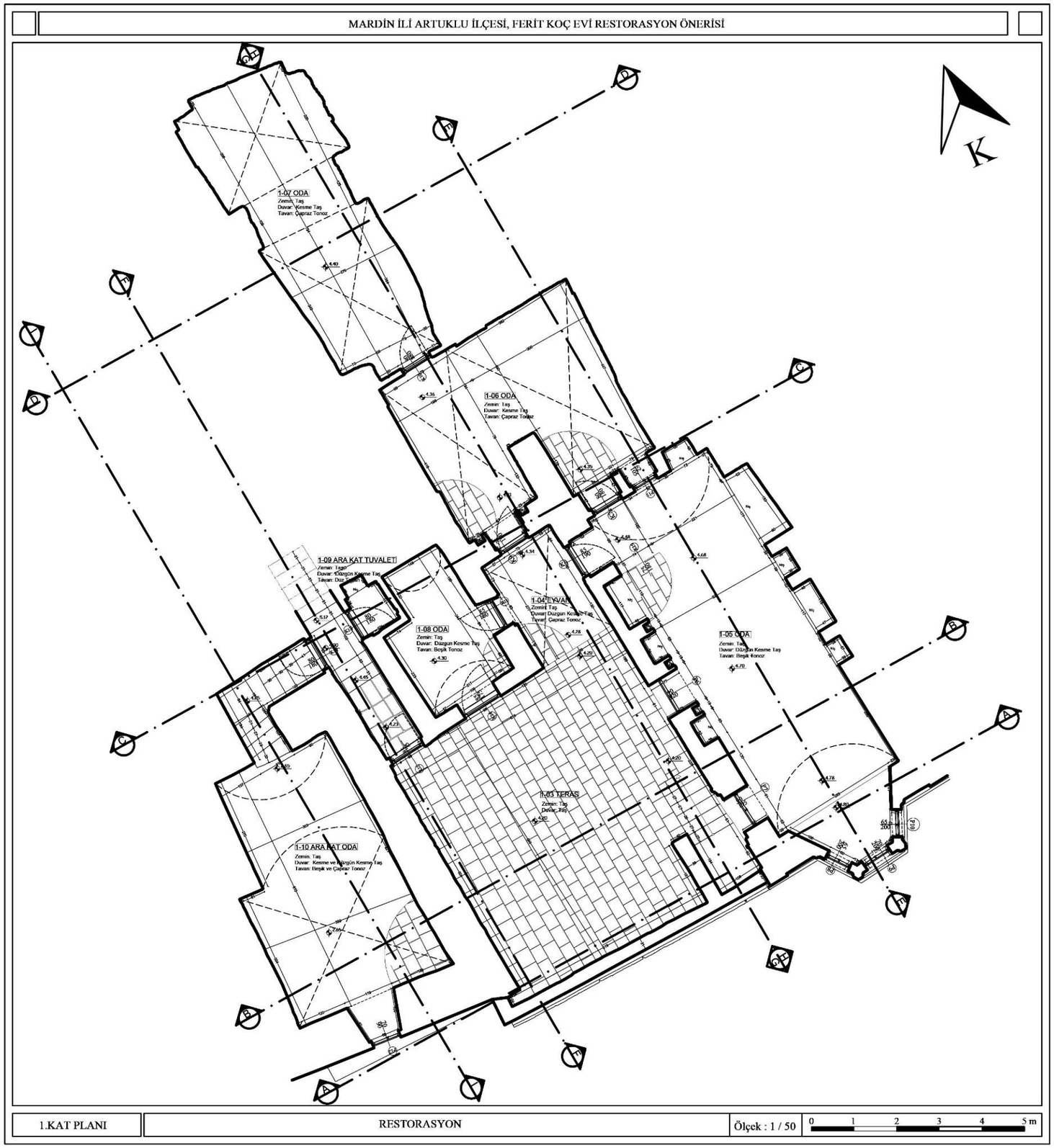
VAZİYET PLANI	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 200	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

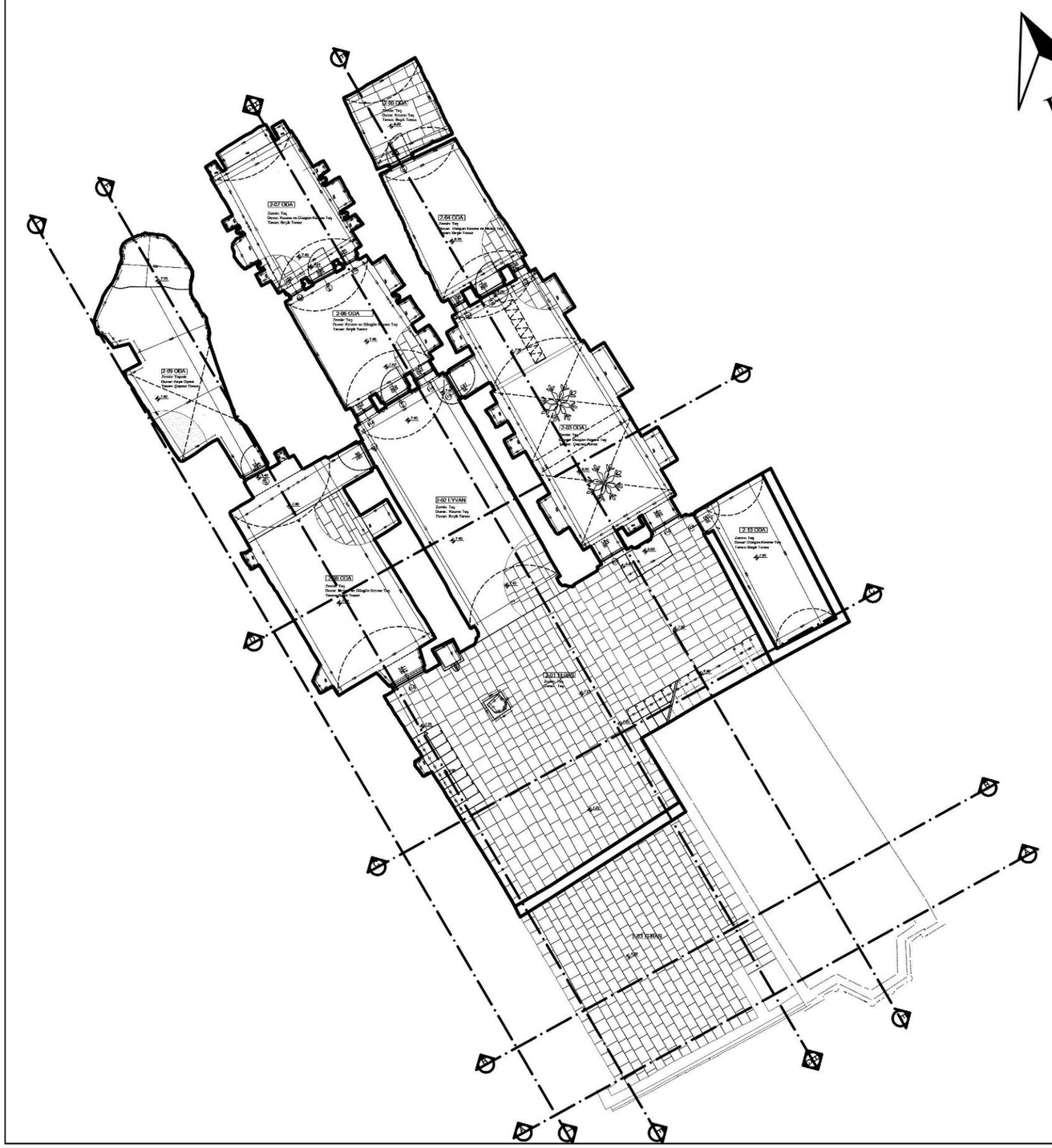

ZEMİN KAT PLANI	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

EK- 5. (devam) Restorasyon Projesi 1.Kat Planı

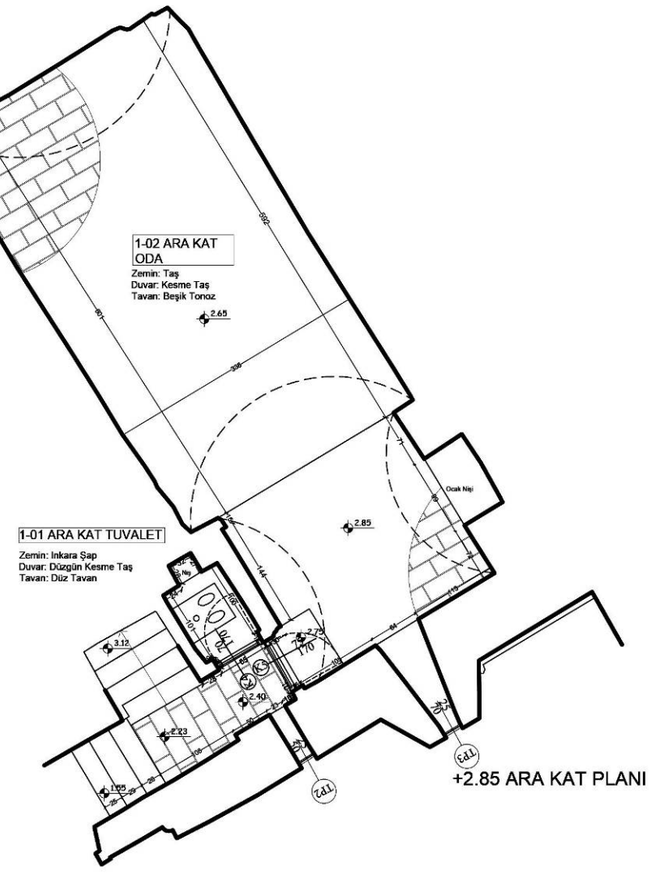

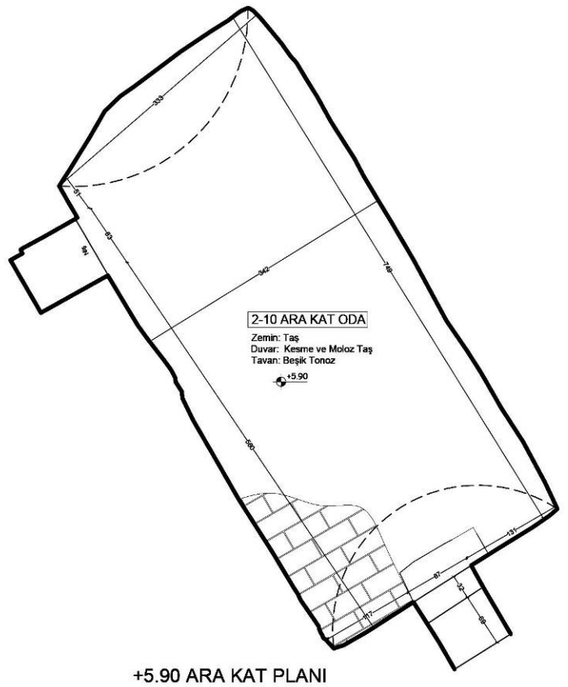
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

2.KAT PLANI	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

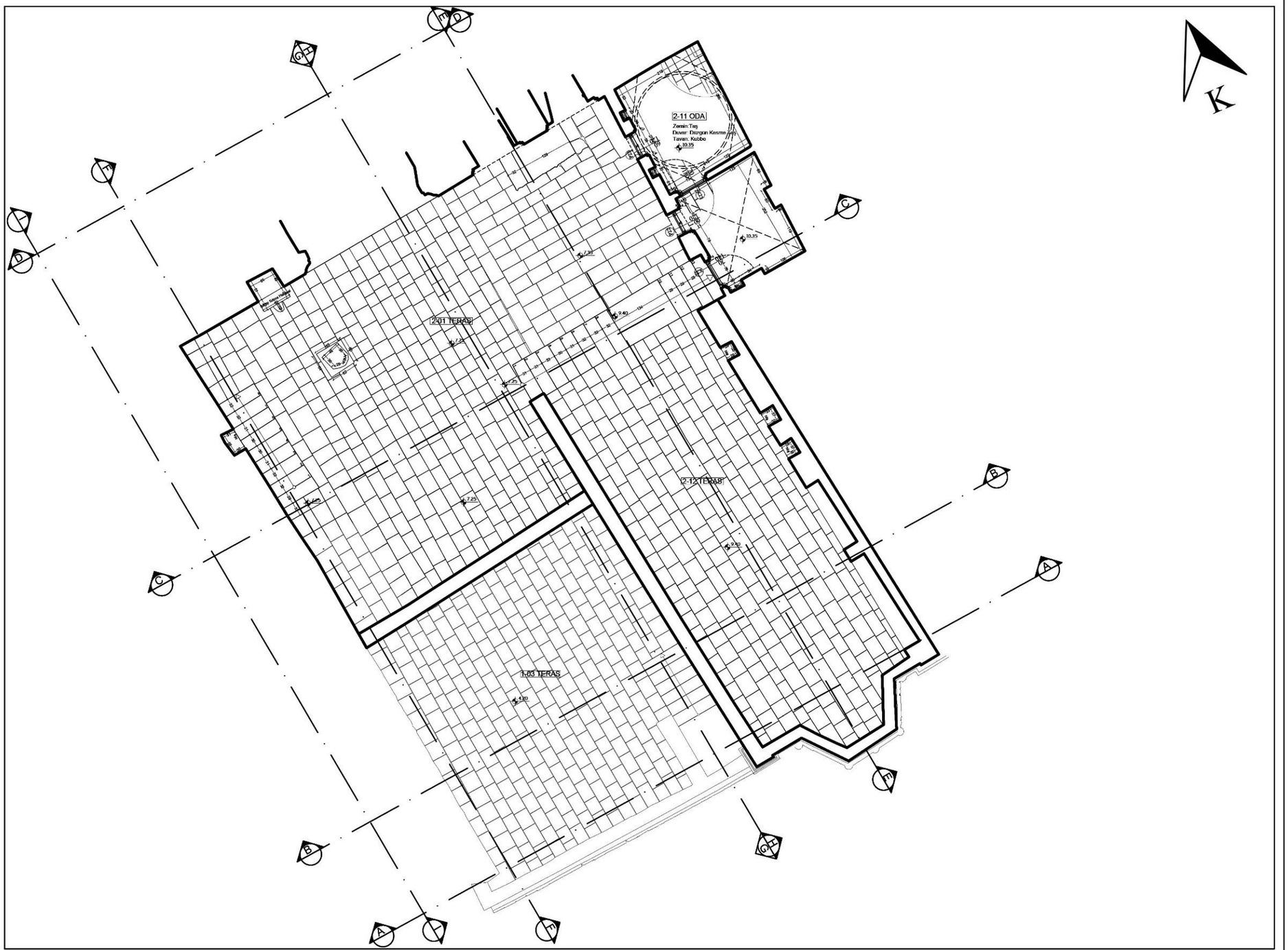
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+2.85 ve +5.90 ARA KAT PLANLARI	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

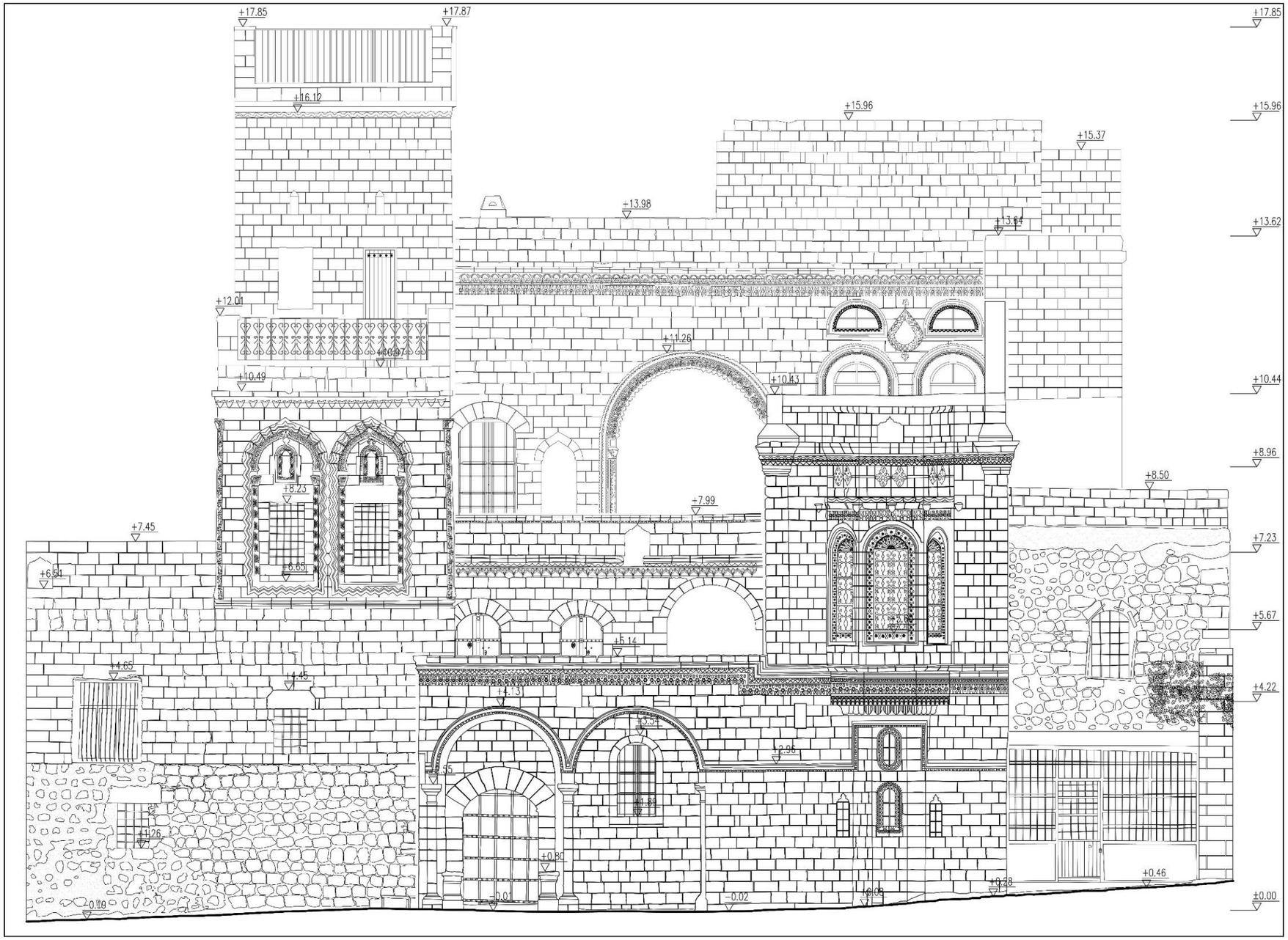
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

+10.35 ARA KAT PLANI	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

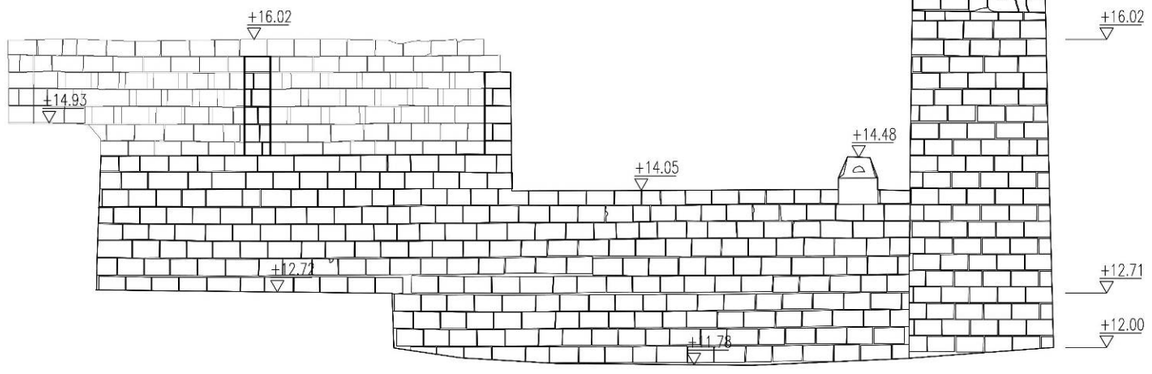
EK- 5. (devam) Restorasyon Projesi Güney Cephesi

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

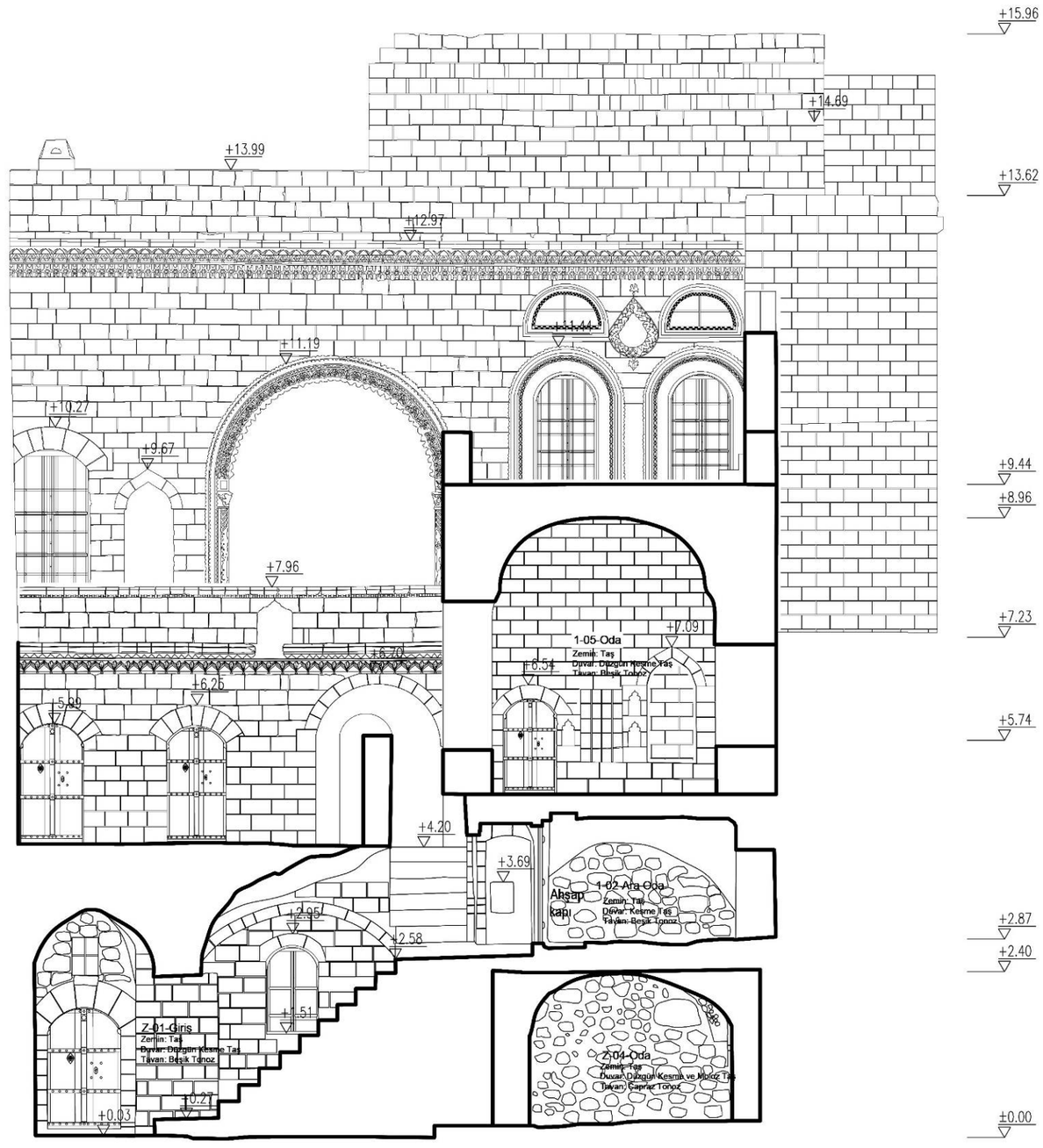
GÜNEY CEPHESİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

KUZEY CEPHESİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

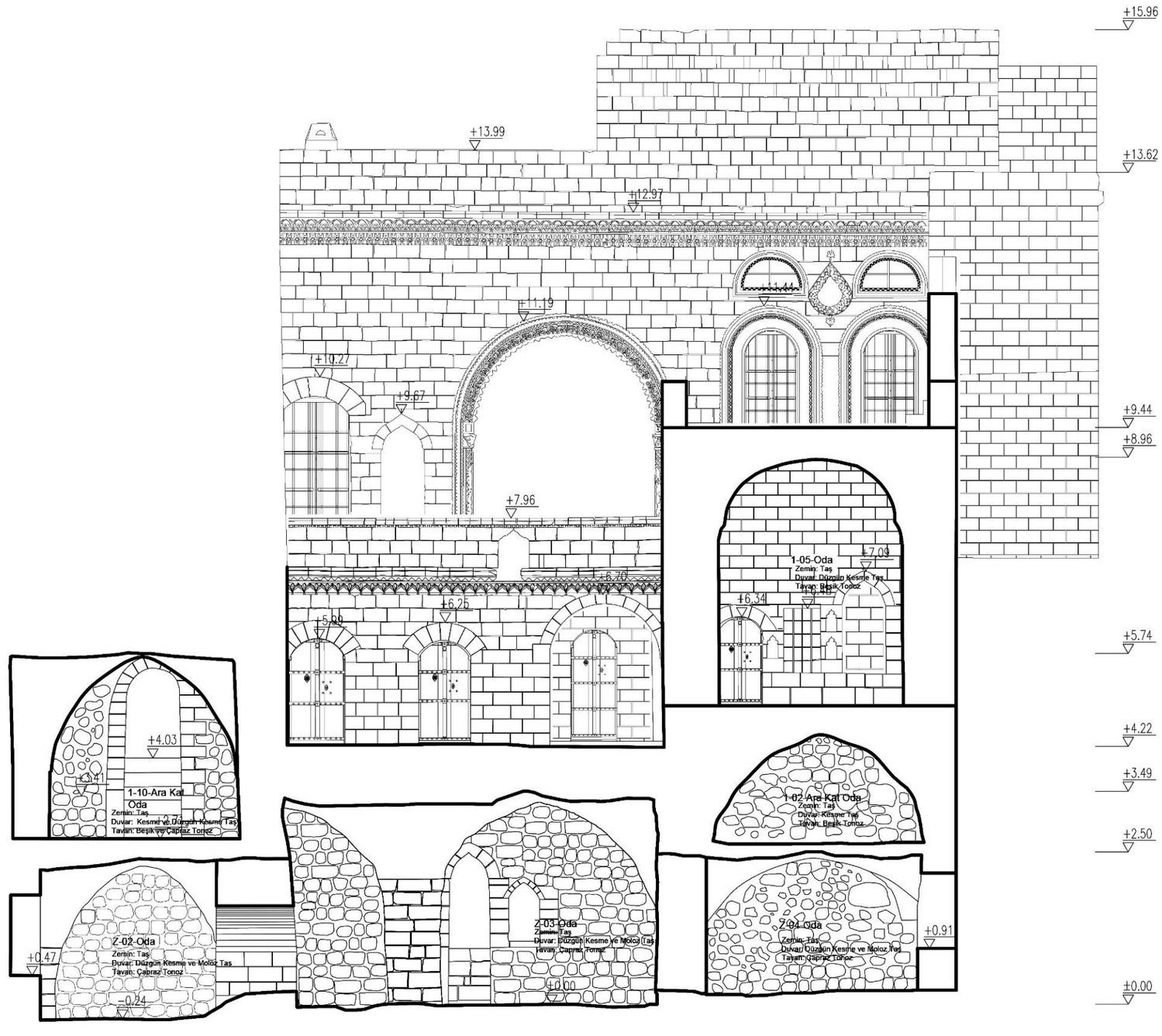
MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

A-A KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

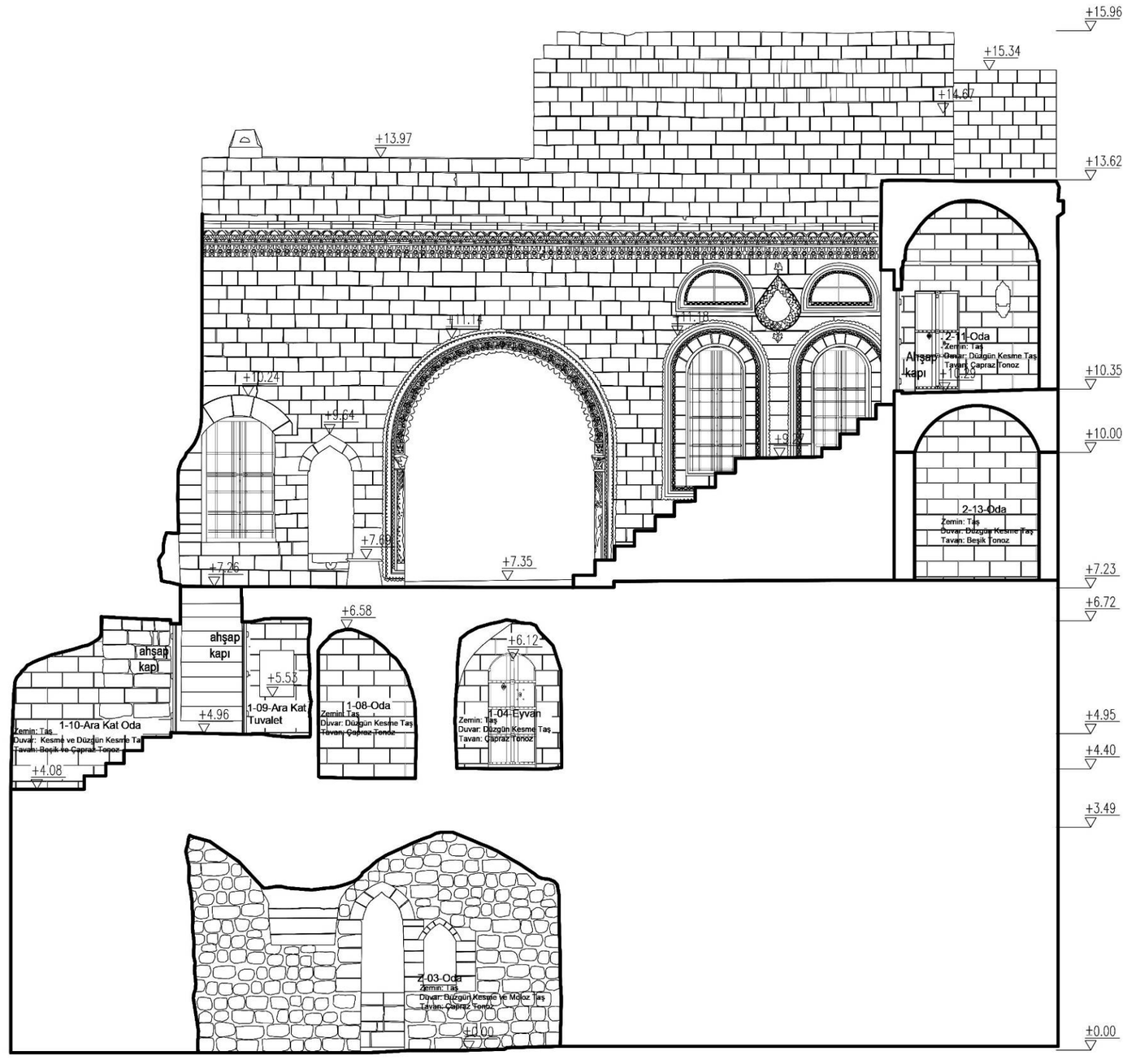
EK- 5. (devam) Restorasyon Projesi B-B Kesiti

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

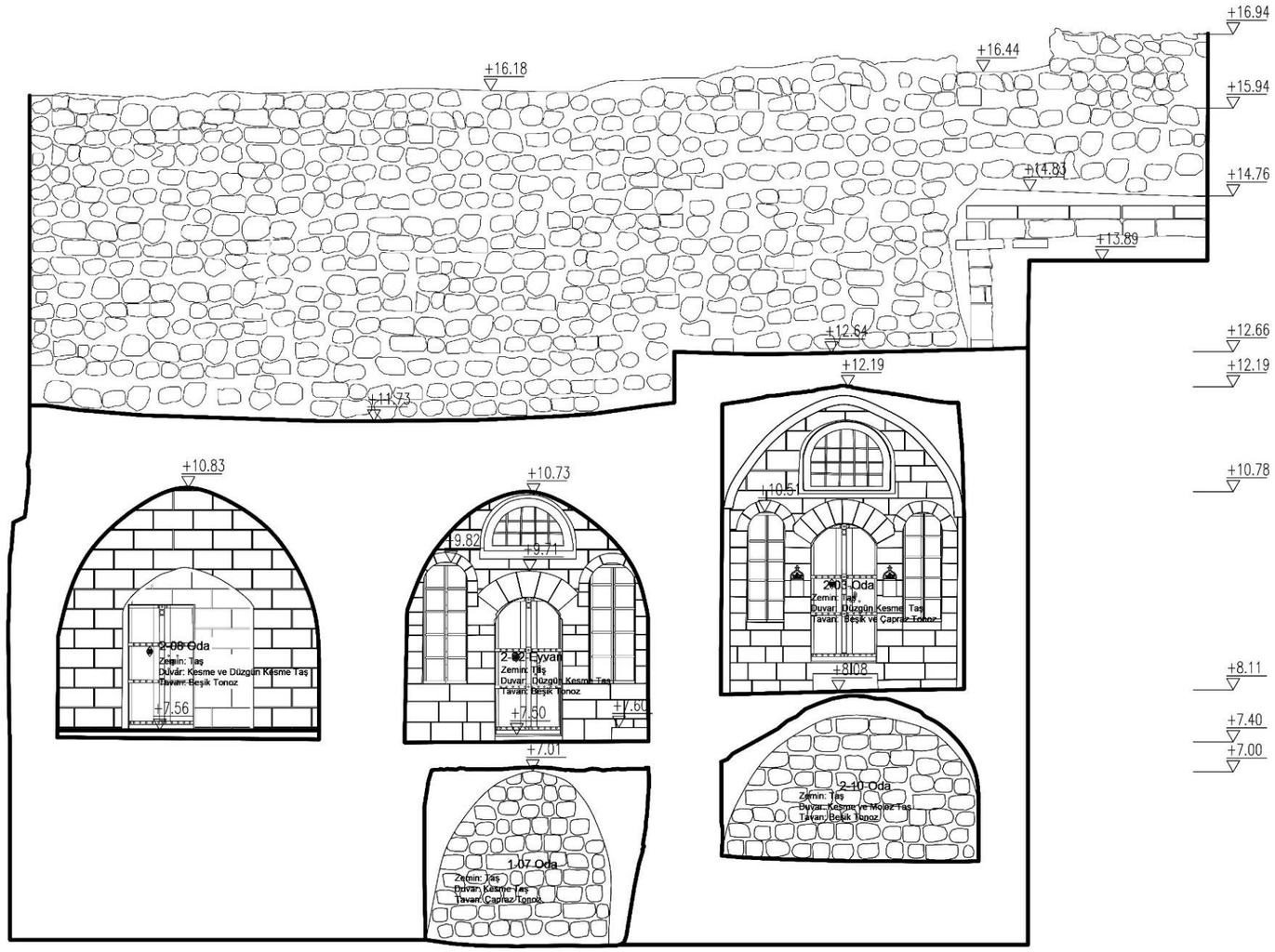
B-B KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

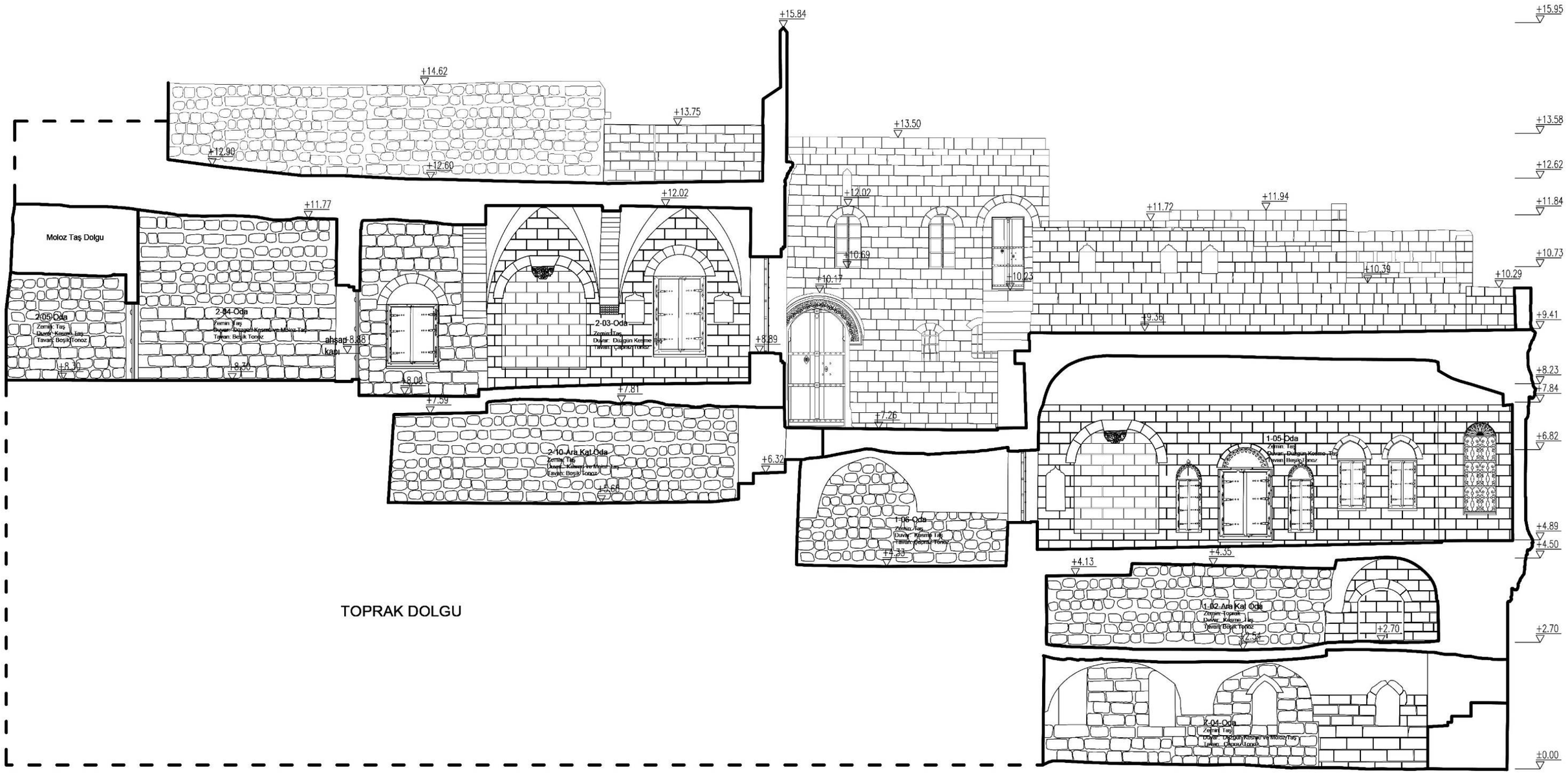
C-C KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

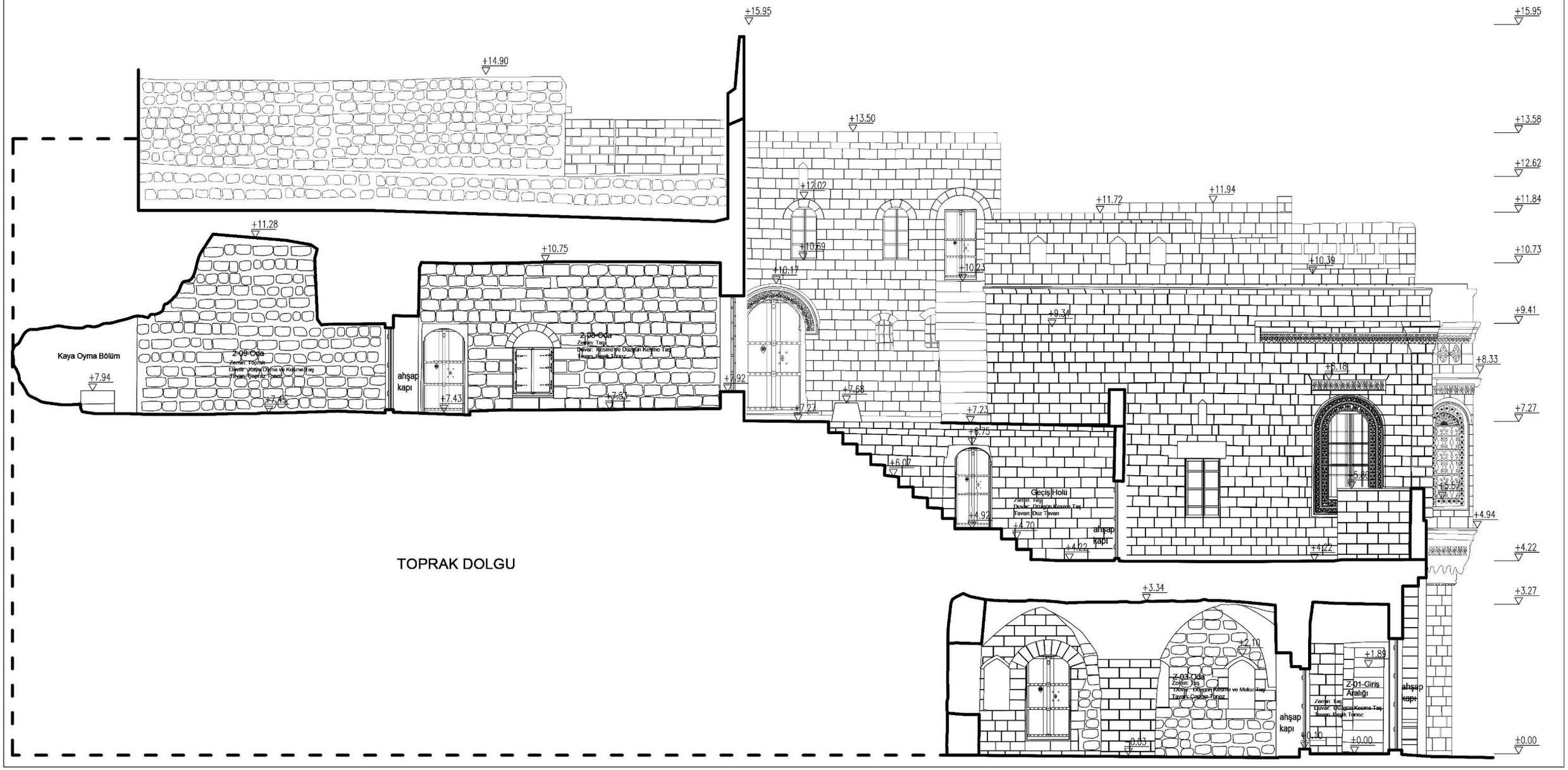
D-D KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

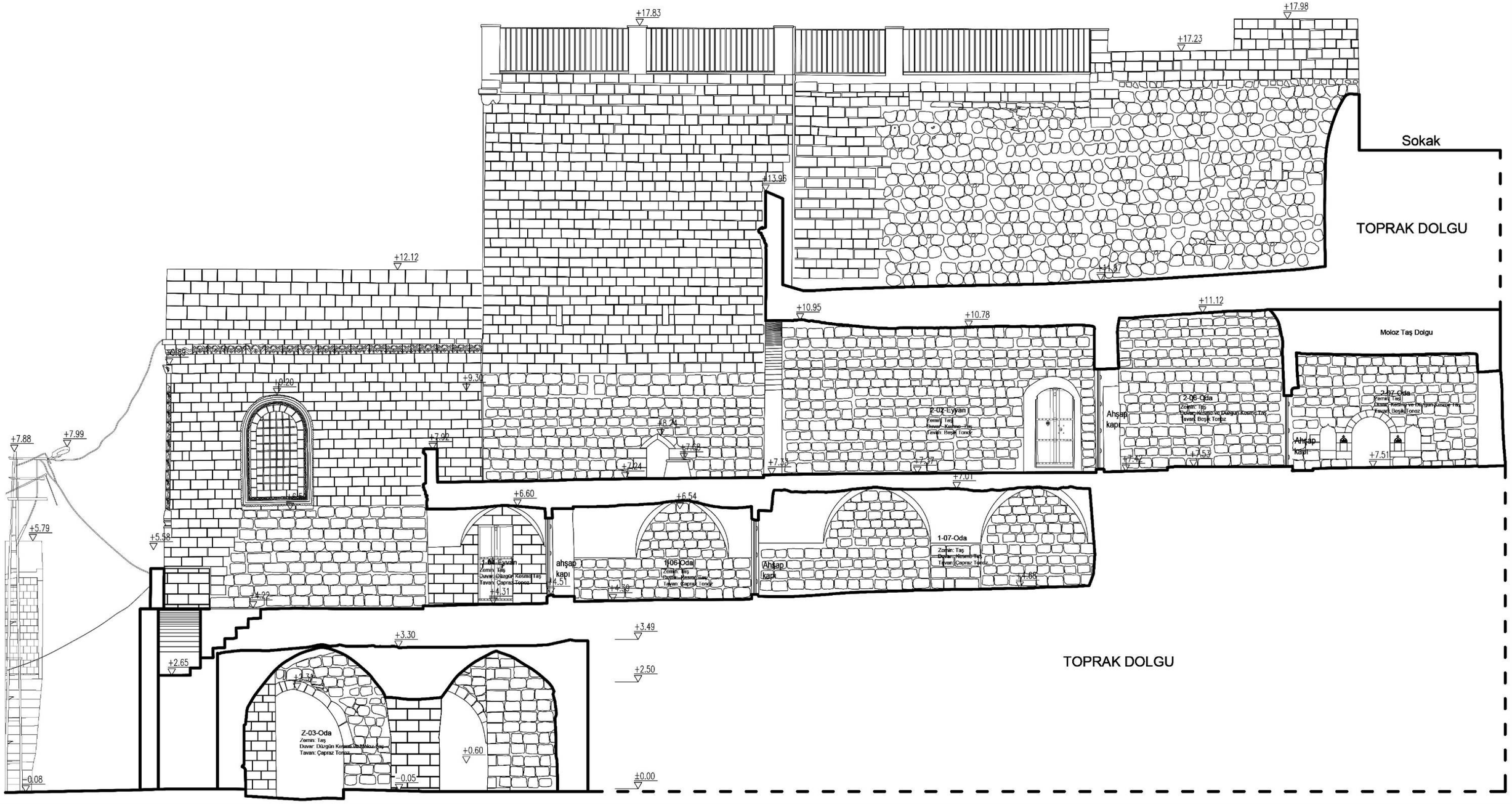
E-E KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ,ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

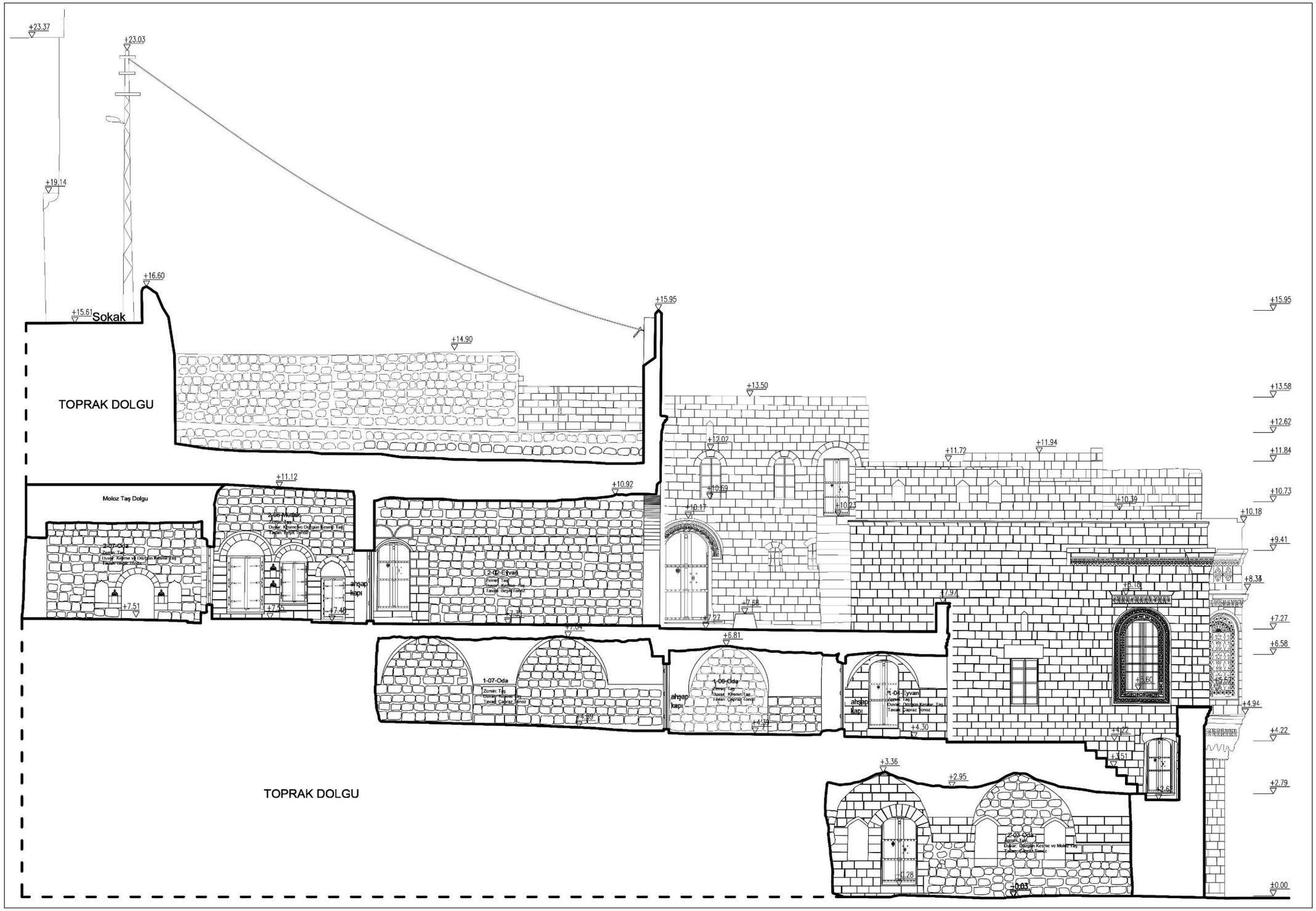
F-F KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

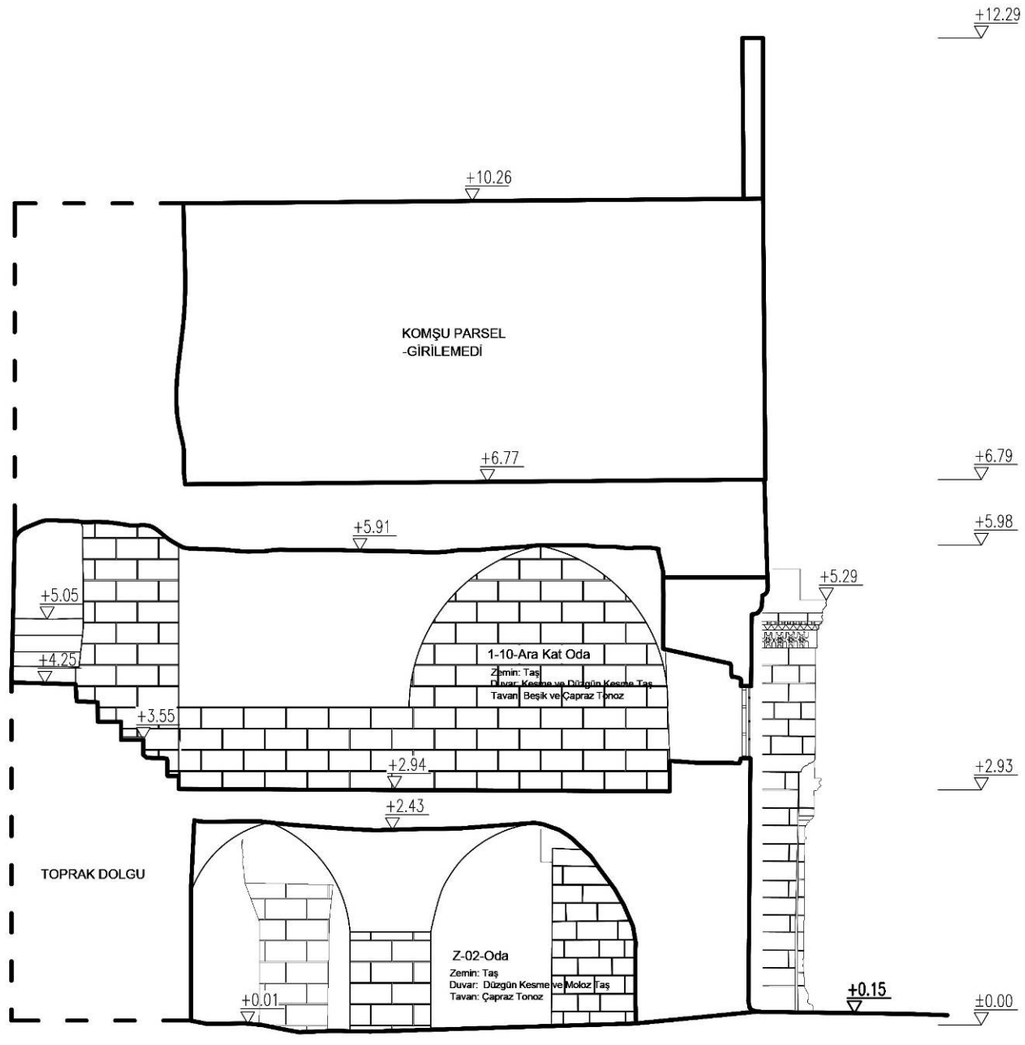
G-G KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

H-H KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m

MARDİN İLİ ARTUKLU İLÇESİ, FERİT KOÇ EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

I-I KESİTİ	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50	0 1 2 3 4 5 m